

T.C.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
İDARE FAALİYET RAPORU

2016

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

İDARE FAALİYET RAPORU

2016

Bakan SUNUŞU

Ülkemizi, dış politika önceliklerimizle uyumlu olarak, gümrük hizmetlerinin ve ticaretin en kolay ve en güvenli yapıldığı, dünyanın sayılı ticaret merkezlerinden biri haline getirmek Bakanlığımız hedefleri arasında yer almaktadır.

Gümrük kapı ve limanlarımızda her geçen gün artan işlem hacmi, ticaretin kolay ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesini zorunlu hale getirmiştir.

Bu nedenle önceliğimiz, yasal ticareti kolaylaştırmaktır. Yasal ticaretin kolaylaştırılması; yasadışı ticaretle daha etkin mücadele edilmesine, gümrük işlemlerinden kaynaklanan formalitelerin azaltılmasına, buna bağlı olarak da gümrük işlem maliyetlerinin ve işlem sürelerinin minimum düzeye indirilerek, eşyanın bir an önce nihai varış noktasına ulaşmasına imkan sağlamaktadır.

Yasal ticaretin kolaylaştırılmasında ve yasadışı ticaretin önlenmesinde, kullanılan insan kaynakları kadar sahip olunan teknolojik altyapı da önemlidir.

Bakanlığımızın kaçakçılıkla mücadele faaliyetlerinin yanında, gümrük sahalarının güvenliğinden ve kamu düzeninin sağlanmasından da sorumlu olması sebebiyle, birimlerimizin ileri teknolojiyle donatılmış teknik cihaz ve sistemlere sahip olması ve bunları aktif olarak kullanması büyük önem arz etmektedir.

Bakanlık olarak, çağın gereklerini yerine getiren güçlü bir kurumsal yapıya sahibiz. Bir taraftan ülkemiz nüfusunun tamamının güvenliğini ve sağlığını korumaya yönelik faaliyetlerde bulunurken, diğer taraftan ülkemizde ticaret kültürünün geliştirilmesi ve ticari hayatın etkin bir şekilde işleyebilmesi için esnaf ve sanatkârlar, şirketler ve kooperatiflere yönelik hizmetlerle ilgili politikalar belirlemekte ve bu politikaları paydaşlarla işbirliği içerisinde yürütmekteyiz.

Tüketicilerimizin gelişmiş ülkelerde yaşayan tüketicilerle aynı haklara sahip olmaları, bilgilendirilmeleri, yasal haklarını kullanmaları ve kendilerini temsil etme konusunda özendirilmeleri hususlarına büyük önem vermekte ve çalışmalarımızı bu anlayışla yürütmekteyiz. Tüketicinin korunması kavramı, tüketicinin ekonomik menfaatinin korunmasının yanı sıra sağlık ve güvenliğinin korunmasını da kapsamaktadır.

Piyasaya arz edilecek her ürünün, insan sağlığı, can ve mal güvenliği, çevrenin ve tüketicinin korunması açısından güvenlik koşullarını sağlaması gerekliliğinden hareketle, nihai tüketicilerimizi yani insanımızı piyasanın merkezine yerleştiren bir anlayışla çalışmaktayız.

Ekonomik hayata katkıları açısından toplumun taşıyıcı kolonları olarak değerlendirilen esnaf ve sanatkârlar, şirketler ve kooperatifler sermaye ve refahın tabana yayılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve bu suretle sosyal dengelerin korunmasına büyük katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda, AB normlarıyla uyumlu, rekabetçi, etkin ve güvenli bir piyasa oluşturulmasına katkı sağlamak ve yatırım ortamını sürekli iyileştirmek amacıyla faaliyetlerimizi yürütmekteyiz.

Bakanlığımızın 2016 yılı Faaliyet Raporu'nu kamuoyunun bilgisine sunar, tüm kesimlere faydalı olması dileğiyle, hazırlanmasında emeği geçen çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Bülent TUFENKÇİ
Bakan

Bakan Yardımcısı

SUNUŞU

Faaliyet raporları, kamu idareleri için bir mali yılın faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde, önceden belirledikleri performans göstergeleri doğrultusunda gerçekleştirdikleri faaliyet ve projeleri ölçmek ve performans değerlendirmesi yapmak üzere hazırlanmaktadır. Bu raporlar, mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun hayata geçirilmesi ve ilgili taraflar ile kamuoyunun bilgi sahibi olmasını sağlayacak önemli bir kamu mali yönetimi aracı olarak ortaya çıkmaktadır.

Kamu kaynaklarını en etkin, en doğru, en yararlı ve en verimli şekilde kullanmak aynı zamanda vatandaş odaklı, hesap verilebilirliği ön planda tutan bir Bakanlık olmak ilkelerinden hareketle, 2016 yılında yapılmış olan iş ve işlemler, şeffaflık ve hesap verme sorumluluğu bilinciyle, faaliyet raporunda açıklanmıştır.

2016 yılında gerçekleştirdiğimiz ve ayrıntılarını bu raporda bulacağınız tüm çalışmalar, demokrasiye ve milli egemenliğine bağlılığını canını ortaya koymak suretiyle savunan ve bir yönüyle de tüketici olan halkımızın haklarını korumak, kahraman esnafımıza, tacirimize, ihracatçımıza dünyayla rekabet edebilecekleri daha yüksek katma değerli bir iş ortamı yaratabilmeyi hedeflemektedir. Kooperatiflere, iç ve dış ticarete ilişkin yaptığımız düzenlemelerle yasal ticaretin hukuki alt yapısını sürekli iyileştirmek, yasa dışılıklarla da daha etkin mücadele ederek ülkemizin hak ettiği müreffeh yarınları kavuşması için çalışmaktayız.

Bu amaçla, ticarete ilişkin politikalarımızı tüm paydaşlarımızla birlikte gerçekleştirdiğimiz örnek çalışmalarla hayata geçiriyor, üretimin ve ihracatın önünü açmak için stratejiler geliştiriyor ve uyguluyoruz.

Yaptığımız düzenlemelerle; ticaret hayatını yeniden şekillendirdik, esnafımızın finansman şartlarını iyileştirdik, KOBİ'lere kredi kolaylığı getirdik, kooperatiflerin desteklenmesi programını hayata geçirdik, tüketici haklarını daha ileri seviyede korumaya yönelik tedbirler aldık. Bu çalışmalarımıza aynı kararlılıkla yenilerini ekliyoruz.

Yıllar içerisinde yaptığımız çalışmalarla kısa sürelerle indirdiğimiz gümrük işlemlerini çok daha hızlı ve etkin bir şekilde sürdürebilmek, sınır kapılarında yaşanan beklemleri asgari düzeye indirebilmek için yerel olarak alınan önlemlerin yanında ihtiyaç duyulan yerlerde yeni gümrük kapıları ve müdürlükleri açıyor, mevcut kapıları yeniliyoruz.

Kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla eğitim, nitelikli personel istihdamı gibi hususların yanı sıra, denetim faaliyetlerinin etkinliğinin artırılmasına ağırlık veriyor, buna yönelik mevzuat çalışmaları gerçekleştiriyoruz.

Ekonomik alandaki başarıların sürdürülebilir olması; ancak kamu yönetiminin uyumlu ve destekleyici bir yapıya sahip olmasıyla mümkündür. Bu bilinçle, şeffaflık ve hesap verme sorumluluğuna dayalı bir stratejik yönetim anlayışının sonucu olarak 2016 Yılı Faaliyet Raporu özverili çalışmalar sonucunda tamamlanarak kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

Faaliyet Raporunun hazırlanmasında emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür eder, 2016 yılı Faaliyet Raporunun, amacını en iyi şekilde gerçekleştirmesini ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ederim.

Selam ve Saygılarımla,

Fatih ÇİFTÇİ
Bakan Yardımcısı

Müsteşar SUNUŞU

Bakanlık olarak çok geniş bir alanda, vatandaşlarımızın tümünü ilgilendiren görevler icra etmekteyiz. Ülkemizin birçok yönüyle birlikte iç ticaretini, gümrükler aracılığıyla da dış ticaretin akışını Bakanlığımız düzenlemekte ve denetlemektedir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak; gümrük işlemlerinden lojistik merkezlerine, iç ticaretten dış ticarete, esnaf ve sanatkârdan kooperatiflere, tüketici haklarından piyasa gözetimi ve denetimine, kaçakçılıkla mücadeleden tasfiyelik hale gelen eşyanın ekonomiyeye tekrar kazandırılmasına kadar, birçok alanda önemli hizmetler üretiyoruz.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak, uluslararası standartlarda hizmet sunulması, tüm işlemlerde en son teknolojinin kullanılması, bürokrasinin azaltılarak işlemlerin hızlandırılması gibi stratejiler geliştirmekte, küresel düzeyde rekabet eden iş dünyamızın rekabet gücünü artırmak üzere en iyi uygulamaları Türkiye'nin gümrük ve ticaret işlemlerine uyarlamaktayız.

Bakanlığımızca gümrükler alanında yürütülen çalışmalar sonucunda gümrük işlem süreleri gözle görülür biçimde azalmış, ticaret erbabının gümrük işlemlerini daha hızlı tamamlayarak zaman ve maliyetlerden tasarruf yapmaları sağlanmıştır.

Hizmet sunduğu tüm kesimleri stratejisine dâhil eden Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, değer odaklı ve yenilikçi projeleri ile ülkemizi 2023 hedeflerine ulaştırma gayreti içerisinde. Hedefimiz, ülkemizi ticaretin en kolay ve en güvenli yapıldığı ülkelerden biri haline getirmektir. Çünkü biz bir ülkede ticaretin kolay ve güvenli yapılabildiği ölçüde o ülkenin ticaretinin artacağına ve o ülkenin daha fazla gelişip zenginleşeceğine inanıyoruz.

Son yıllarda Türk Ticaret Kanunu, Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, Ticari İşlemlerde Taşınır Rehni Kanunu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun gibi önemli temel yasal düzenlemeleri hayata geçirdik.

Bu yasal düzenlemelerin hepsinin temel amacı Ülkemizde ticaretin, uluslararası kurum ve kurallarla uyumlu, tam rekabet ortamında, daha güvenli, daha kolay, daha hızlı yürütülebilmesini sağlamaktır.

Ticaret dünyamızın ve vatandaşlarımızın iş ve işlemlerini daha güvenli, kolay ve hızlı yürütebilmek amacıyla, Merkezi Sicil Kayıt Sistemi, Hal Kayıt Sistemi, Esnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sistemi, Tüketici Bilgi Sistemi ve Kooperatif Bilgi Sistemi gibi uygulamaları gerçekleştirmiş bulunmaktayız.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2016 yılı Faaliyet Raporunun güzel ülkemize ve necip milletimize faydalı olmasını temenni ediyor, raporun hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Cenap AŞCI
Müsteşar

İÇİNDEKİLER

I- GENEL BİLGİLER	13
MİSYON VE VİZYON	14
YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	16
İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	18
◆ Tarihçe	19
◆ Fiziksel Yapı	19
◆ Örgüt Yapısı	20
◆ Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	23
◆ İnsan Kaynakları	23
◆ Sunulan Hizmetler	25
◆ Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	120
II - AMAÇ VE HEDEFLER	121
İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ	122
TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER	122
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	124
MALİ BİLGİLER	125
◆ Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	125
◆ Mali Denetim Sonuçları	129

PERFORMANS BİLGİLERİ.....	132
◆ Faaliyet ve Proje Bilgileri	132
◆ Performans Sonuçları Tablosu	132
◆ Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	149
IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ ...	151
ÜSTÜNLÜKLER.....	152
GELİŞİME AÇIK YANLAR	152
DEĞERLENDİRMELER	152
V- ÖNERİ VE TEDBİRLER	153
2017 YILI EYLEM VE HEDEFLERİ.....	154
VI- EKLER	156
◆ EK-1 : Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı.....	157
◆ EK-2: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı	158

I.

GENEL BİLGİLER

MİSYON

Gümrük ve ticaret alanında;

- Rekabeti, girişimciliği ve ekonomik büyümeyi teşvik eden,
  - Piyasa aktörlerinin kurumsal yapılarını güçlendiren,
  - Üreticileri ve tüketicileri koruyan,
  - Etkin, hızlı ve insan odaklı hizmet sunan,
- politika ve uygulamaları geliştirmek, yürütmek ve denetlemek.

VİZYON

Yenilikçi yaklaşım ve uygulamalarla ÷lkemizi, g÷mr÷k hizmetlerinin ve ticaretin en kolay ve en güvenli yapıldığı, dünyanın sayılı ticaret merkezlerinden biri haline getirmek.

YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

06/04/2011 tarihli ve 6223 sayılı Kanun kapsamında bakanlıkların yeniden yapılandırılması çerçevesinde, 08/06/2011 tarihli ve 27958 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname** ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığının kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları belirlenmiş olup, Bakanlığımızın görevleri şunlardır:

a) Gümrük politikasının hazırlanmasına yardımcı olmak ve uygulamak; gümrük hizmetlerinin süratli, etkili, verimli, belirlenmiş standartlara uygun şekilde yürütülmesini sağlamak ve denetlemek.

b) İç ticaret hizmetlerine ilişkin ana hedef ve politikaların belirlenmesine yardımcı olmak, belirlenen ticaret politikasını uygulamak, gerekli koordinasyonu sağlamak.

c) Diğer kurum ve kuruluşların iç ticaret politikasını etkileyen faaliyet, temas ve düzenlemelerinin, genel ticaret politikasına uygunluğunu sağlamak; ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği halinde söz konusu faaliyet, temas ve düzenlemelerin koordinasyonunu ve yürütülmesini temin etmek.

ç) Gümrük Kanunu, gümrük işlemleriyle ilgili diğer mevzuat ve uluslararası sözleşmelerin uygulanmasını sağlamak; gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma ilişkin iş ve işlemleri yürütmek; gümrük kontrolüne tabi kişi, eşya ve araçların muayene ve kontrolünü yapmak.

d) Gümrük tarifelerini hazırlamak; gümrük vergileri ile gümrük idarelerince tahsil edilmesi gereken vergi, fon ve diğer mali yüklerin tahakkuk, tahsil, takip ve kontrolünü yapmak; ertelenmiş kontrol ve sonradan kontrol hizmetlerini yürütmek; ihtilafı durumlarda uzlaşmaya ilişkin işlemleri düzenlemek ve yürütmek; gümrük işleriyle ilgili istatistiki bilgileri üretmek, toplamak, değerlendirmek ve açıklamak.

e) Geçici depolama yerleri, antrepolar, ambarlar, lojistik merkezleri, tasfiyelik eşya depoları, mağazalar ve satış reyonları açılması ve işletilmesine izin vermek, işletmek, işlettirmek ve denetlemek; gümrük mevzuatına göre tasfiyelik hale gelen eşyanın tasfiye işlemlerini yürütmek.

f) Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak.

g) Kara ve demiryolu kapıları ile gümrük teşkilatı bulunan hava ve deniz limanlarında, serbest bölgeler, antrepolar ile gümrüklü yer ve sahalarda ve Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gümrük muhafaza görevlerini yerine getirmek.

ğ) Gümrüklü yer ve sahalarda koordinasyonu sağlamak ve kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak.

h) Bakanlık hizmetlerine ilişkin olarak uluslararası kuruluşların ve Avrupa Birliğinin çalışmalarını takip etmek, Avrupa Birliğine uyum çalışmalarını yürütmek ve bu konularda görüş oluşturmak.

ı) Bakanlığın sorumluluğunda bulunan tüketici ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetimini yapmak veya yaptırmak, denetimlere dair mevzuat, politika ve uygulamaların koordinasyonunu sağlamak.

i) Ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ticaret borsaları, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, esnaf ve sanatkar meslek kuruluşlarına ait hizmetleri ilgili diğer bakanlıklarla işbirliği suretiyle yürütmek.

j) Evrensel kabul görmüş tüketici haklarının sağlanması ve korunmasına yönelik hukuki ve idari tedbirleri almak, tüketicinin korunmasını sağlayıcı inceleme, araştırma ve düzenlemeler yapmak.

k) Esnaf ve sanatkarlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak belirlemek, stratejiler geliştirmek, sonuçları izlemek ve değerlendirmek.

l) Şirketler, kooperatifler ve ticaret sicili memurlukları ile esnaf ve sanatkar sicil kayıtlarıyla ilgili hizmetleri yürütmek ve bunları denetlemek.

m) Bakanlığın görev alanına giren konularda laboratuvarlar kurmak ve çalışmalarını yürütmek.

n) Gümrük müşaviri ve yardımcılarıyla yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve denetlemek.

o) Mevzuatla Bakanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

Tarihçe

Bakanlığımız, Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı (mülga) ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın (mülga) bazı birimlerini birleştiren 08.06.2011 tarihli ve 27958 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur.

Bakanlığın detaylı tarihsel gelişimine <http://www.gtb.gov.tr/kurumsal/hakkimizda/tarihce> adresinden ulaşılabilmektedir.

Fiziksel Yapı

Merkez Teşkilatı

Bakanlığımız Eskişehir Yolu'ndaki hizmet binamızda faaliyetlerini yürütmektedir. Toplam 57 bin 737 metrekare kullanım alanına sahip binada; gelişmiş bilgisayar, uydu ve telekonferans sistemleri bulunmaktadır. Hizmet binamız içerisinde dünya standartlarında TIER 3 sertifikasyonuna sahip bir veri merkezi inşa edilmiştir. Bu veri merkezi için yüksek standartlarda sunucular, veri depolama cihazları ve ağ iletişim cihazları alınarak Bakanlığımız bilişim alt yapısı için sağlam bir temel atılmıştır.

Balıkhisar Mah. Balıkhisar Köyü İçü Küme Evleri No:685 Esenboğa Yolu Üzeri Akyurt- ANKARA adresinde Eğitim Merkezi ile Misafirhane (Yatakhane) yer almaktadır. Eğitim Merkezimizin kapasitesi 500 kişidir, misafirhane ise 200 kişi kapasitelidir.

Anafartalar Caddesi No: 6 Ulus/ANKARA adresindeki hizmet binasında; Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Ankara Grubu Müfettişleri,

Güzelhisar Mahallesi No: 304 Akyurt adresindeki hizmet binasında ise Kurum Arşivi, Güzelhisar Mah. 36. Sokak No:13 Akyurt / ANKARA adresinde köpek eğitim merkezi faaliyete geçmiştir.

Taşra Teşkilatı

Bakanlığımız taşrada; Hazine taşınmazlarından tahsis edilen veya kiralanın, döner sermaye imkanları ile satın alınan, yaptırılan ya da başka kurum ve kuruluşlara ait hizmet binalarında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu kapsamda Bakanlığımız Gümrük İdaresi kullanımında 177 adet bina bulunmaktadır. Bunlardan; 99 adedi Bakanlığımıza tahsisli, 12 adedi kiralık, 66 adedi işletici kuruluşlara ait binalardır.

Bakanlığımız 81 Ticaret İl Müdürlüğü; 39 kiralık, 30 Valilik ve 13'ü (İzmir Ticaret İl Müdürlüğü 1 adedi kira, 1 adedi tahsisli olmak üzere 2 binada hizmet vermektedir.) diğer resmi binalarda hizmet vermektedir.

Bakanlığımız Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri ile bağlantılarının hizmet yürüttüğü binalar ile taşra teşkilatına tahsisli lojmanların muhtelif bakım-onarım giderleri bütçe kaynaklarından karşılanmıştır.

Örgüt Yapısı

Merkez Teşkilatı

Bakanlığımız merkez teşkilatı hizmet birimleri: Gümrükler Genel Müdürlüğü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü, İç Ticaret Genel Müdürlüğü, Risk Yönetimi ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü, Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü, Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü, AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, İç Denetim Birim Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Personel Dairesi Başkanlığı, Eğitim Dairesi Başkanlığı, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği, Özel Kalem Müdürlüğü'nden oluşmaktadır.

Taşra Teşkilatı

Bakanlığımız taşra teşkilatı Bölge Müdürlükleri ile İl Müdürlüklerinden oluşmaktadır. 19 Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü ve bu Bölge Müdürlüklerine bağlı hizmet veren 160 adet Gümrük Müdürlüğü (147 adedi fiilen hizmet vermektedir.) 30 adet Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü, 23 adet Tasfiye İşletme Müdürlüğü, 6 adet Laboratuvar Müdürlüğü, 16 adet Personel Müdürlüğü ve Valiliklere bağlı 81 Ticaret İl Müdürlüğü olarak yapılandırılmıştır

Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri
Orta Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Ankara)
Batı Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Antalya)
Uludağ Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Bursa)
Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Edirne)
GAP Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Gaziantep)
Doğu Anadolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Van)
İpekyolu Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Habur)
Doğu Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Hatay)
İstanbul Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (İstanbul)
Ege Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (İzmir)
Doğu Marmara Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Kocaeli)
Fırat Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Malatya)
Orta Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Mersin)
Orta Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Samsun)
Doğu Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Trabzon)
Batı Marmara Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Tekirdağ)
Pamukkale Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Denizli)
Gürbulak Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Ağrı-Gürbulak)
Kaçkar Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü (Artvin-Hopa)

* 2014/6711 sayılı BKK ile kurulmuş olup hizmet vermeye başlayıncaya kadar, bağlantı Gümrük Müdürlükleri mevcut Bölge Müdürlüklerine bağlı olarak faaliyetlerine devam etmektedir.

Sınır Kapısı ve Gümrük İdaresi Sayısı

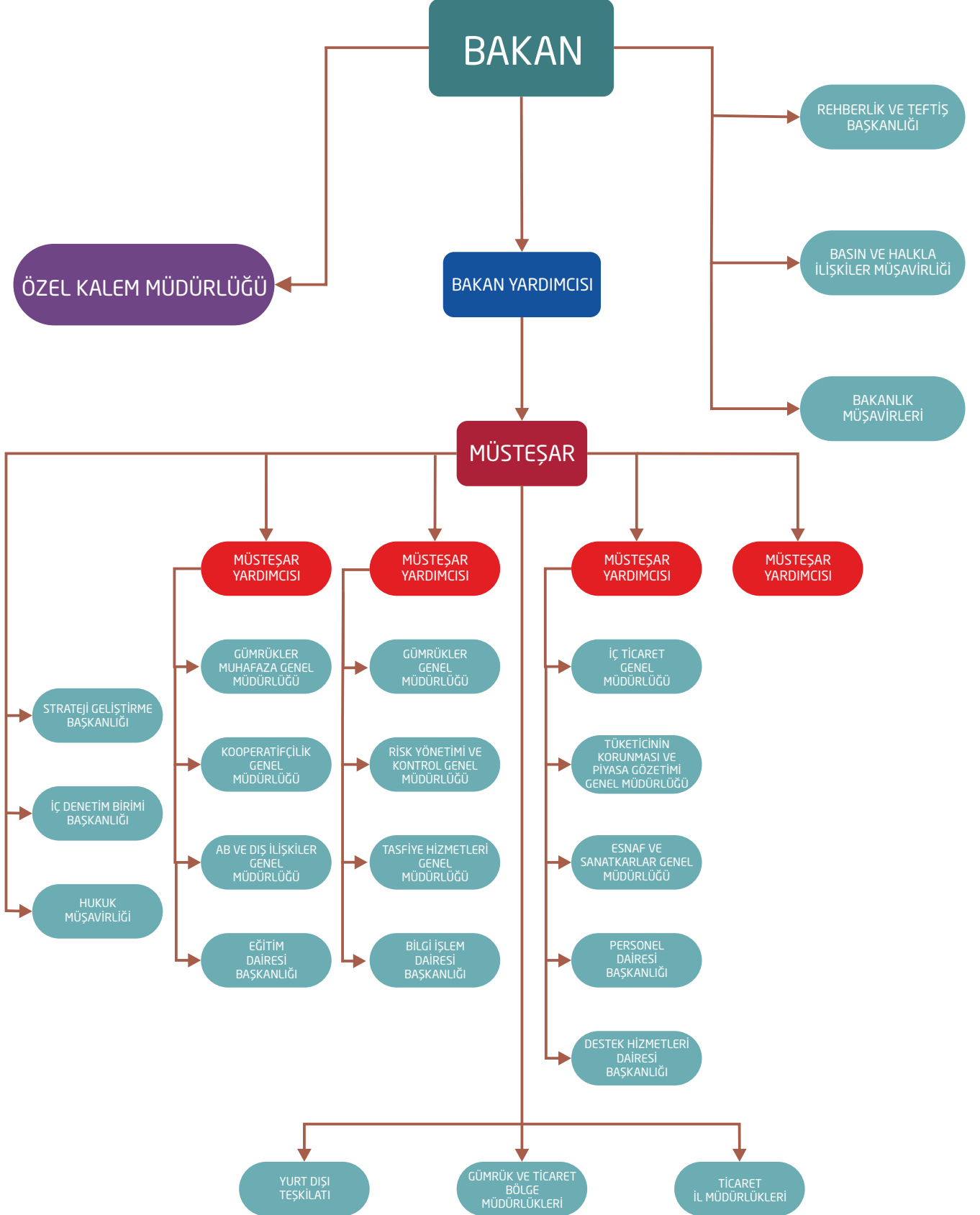
SINIR KAPILARI / GÜMRÜK İDARELERİ	SINIR KAPISI SAYISI	GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ SAYISI
Kara Sınır Kapısı	30	29
Demiryolu Sınır Kapısı	7	4
Deniz Sınır Kapısı	68	45
Hava Sınır Kapısı	62	12
Serbest Bölge Gümrük İdareleri	-	9
İç Gümrük İdareleri	-	61
Faal Olmayan Gümrük Müdürlükleri	-	(-) 13
TOPLAM	167	147 (faal)

Ülkemizde 30 kara, 7 demiryolu, 68 deniz ve 62 hava olmak üzere toplam 167 hudut kapısı bulunmaktadır. Kara hudut kapılarında 29, demiryolu hudut kapılarında 4, deniz hudut kapılarında 45, hava hudut kapılarında 12 Gümrük Müdürlüğü bulunmaktadır. Bunlardan başka; serbest bölgede bulunan 9, iç gümrük olan 61 Gümrük Müdürlüğü bulunmaktadır. Toplam 160 Gümrük Müdürlüğünün 13'ü fiilen kapalı olup, 147 faal Gümrük Müdürlüğü ile hizmetler yürütülmektedir.

Yurtdışı Teşkilatı

Gümrük Müşavirlerimiz yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın, yurtdışında bulunan Türk firmalarının ve Türkiye'ye gidecek yabancı ülke vatandaşlarının gümrük konularındaki soru ve sorunlarına cevap ve çözümler üretmek aynı zamanda buldukları ülke ile Türk Gümrük mevzuat ve uygulamaları hakkında ilgilileri bilgilendirmekle mükelleftirler. Diğer ülkelerle ilişkilerin yoğunluğu ve dış ticaret hacmindeki artışa paralel olarak 15 gümrük müşaviri, 5 gümrük ataşesi olmak üzere 20 yurtdışı kadro oluşturulmuştur.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI ORGANİZASYON ŞEMASI

Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Donanım ve Haberleşme Altyapısı

Bakanlık Elektronik haberleşme altyapımız tek merkezde toplanmış olup, yönetilmesi, işlenmesi, analizi ve erişimi daha kolay ve hızlı hale gelmiştir. Bakanlığımız sistemin 7 gün 24 saat hizmet esasına göre sorunsuz, kesintisiz ve hatasız çalışmasını ve aynı zamanda verilerin gizliliğini, güvenliğini, bütünlüğünü ve erişilebilirliğini sağlamayı amaç edinmiş olup bunun için gerek donanım ürünleri gerekse yazılım tarafında gerekli altyapı oluşturmuştur. Bu sistemin idamesi, kamuya sorunsuz ve yüksek performansla hizmet edebilecek altyapıyı oluşturmak amacıyla; merkez donanım altyapısında fiziksel sunucu, sanal sunucu, mail sunucusu bulundurmakta olup, ayrıca taşranın birçok idaresinde DC sunucu bulunmaktadır. Network altyapısında merkezde omurga (yedekli), VPN router (yedekli), network cihazları (kenar anahtarlar, access point cihazları, yük dengeleme cihazları vb.), güvenlik duvarı(yedekli), güvenlik cihazları (IPS, Antivirüs, DDOS, Proxy vb.), FKM'de ise güvenlik cihazları ve network cihazları bulunmaktadır.

Ayrıca Merkez binada 800 Mbps band genişliğindeki internet altyapısını Merkez Bina, Ulus Ek Hizmet Binası, 81 Ticaret İl Müdürlüğü kullanıcıları, FKM'de 300 Mbps band genişliğindeki internet altyapısını 205 Taşra Gümrük İdaresi kullanıcıları kullanmaktadır. Band genişlikleri 2-20 Mbps arasında değişen toplam 205 Gümrük idaresinin Merkez Hizmet binası ile arasında fiber altyapı üzerinden çok noktadan çok noktaya MPLS VPN devre, Band genişlikleri 5-15 Mbps arasında değişen toplam 79 Ticaret İl Müdürlüğü ile Merkez Hizmet binası arasında fiber altyapı üzerinden çok noktadan çok noktaya MPLS VPN devre bulunmaktadır. Merkez binada 250 Mbps data toplama devresi, 450 Mbps video toplama devresi, FKM'de 200 Mbps internet toplama devresi bulunmaktadır. Ayrıca Merkez bina ile FKM arasında 250 Mbps noktadan noktaya layer2 ME data devresi, Merkez bina ile Ulus arasında 50 Mbps noktadan noktaya layer2 ME data devresi, Merkez ile 20 Gümrük İdaresi arasında video devresi (5-50mbps) mevcuttur. Bakanlık merkez binanın farklı lokasyonlarında bulunan kablosuz internet erişim noktaları sayesinde misafir kullanıcılar lokal ağa dahil olmadan güvenli internet kullanabilmektedir.

Bakanlık Çağrı Merkezi 444 8 482 (444 8 GTB) hizmete alınmış olup, Gümrük, 175 Alo Tüketici ve 444 04 25 hal çağrı hatları bu sistem üzerinden hizmet vermektedir.

İnsan Kaynakları

Bakanlığımız,

- ✓ İnsana odaklanmış,
- ✓ Çalışanların ilişkilerini yönetsel bir yapı içinde ele alan,
- ✓ Kurum kültürüne uygun personel politikalarını geliştiren

ve bu yönüyle Kurum yönetiminde kilit işlevi gören bir İnsan Kaynakları Yönetimi'ni benimsemiştir.

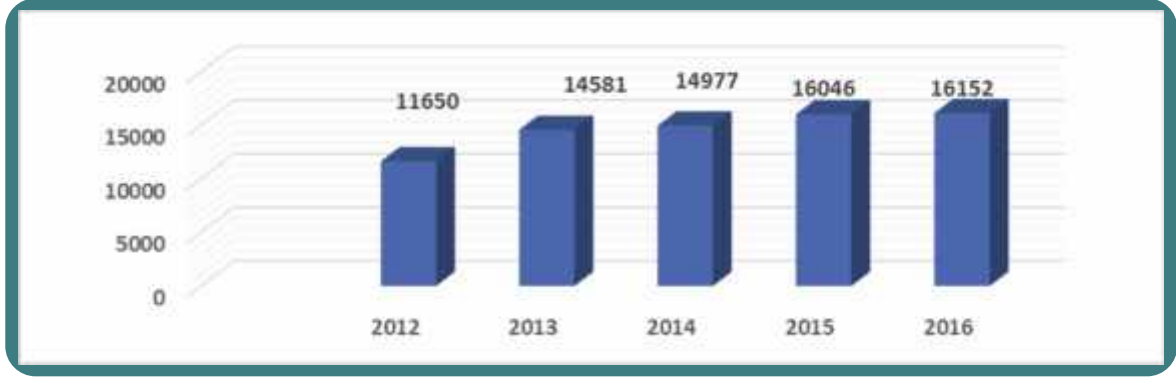
Genel Kadro Bilgileri

Kadro Bilgileri

KADRO DURUMU	BİRİM	2012	2013	2014	2015	2016
DOLU KADRO	MERKEZ	2.037	2.217	2.329	2.357	2.401
	GÜMRÜK TAŞRA	8.525	10.793	10.900	11.321	11.429
	TİCARET TAŞRA	565	957	1.074	1.591	1.713
	DÖNER SERMAYE	517	612	668	771	603
	YURTDIŞI	6	2	6	6	6
TOPLAM		11.650	14.581	14.977	16.046	16.152
DOLU KADRO (Sözleşmeli personel, Sürekli işçi ve geçici işçiler)	MERKEZ	10	15	35	29	30
	GÜMRÜK TAŞRA	13	11	23	10	25
	TİCARET TAŞRA	-	-	-	14	-
	DÖNER SERMAYE	151	144	140	133	128
TOPLAM		174	170	198	186	183
BOŞ KADRO (Kadrolu Personel)	MERKEZ	939	856	737	1.425	1.358
	GÜMRÜK TAŞRA	6.055	2.423	2.150	3.763	3.253
	TİCARET TAŞRA	81	1.931	2.002	1.184	1.613
	DÖNER SERMAYE	300	205	149	180	215
	YURTDIŞI	14	18	14	14	14
TOPLAM		7.389	5.433	5.052	6.566	6.453
BOŞ KADRO (Sözleşmeli personel, Sürekli işçi ve geçici işçiler)	MERKEZ	16	9	147	162	161
	GÜMRÜK TAŞRA	37	39	175	176	175
	TİCARET TAŞRA	-	-	-	-	-
	DÖNER SERMAYE	62	69	73	80	83
	YURTDIŞI	-	-	-	-	-
TOPLAM		115	117	395	418	419
TOPLAM BOŞ KADRO		7.504	5.550	5.450	6.984	6.872
TOPLAM MEVCUT KADRO		19.328	20.301	20.632	23.030	23.207

Bakanlığımız 2016 yılı dolu kadrolarının % 15'i merkezde, % 71'i gümrük idarelerinde, % 10'u Ticaret İl Müdürlüklerinde, % 4'ü döner sermaye teşkilatında, % 0,04'ü ise yurt dışı teşkilatında çalışmaktadır.

2012 - 2016 Yılı Dolu Kadroların Karşılaştırması

2016 Yılı İtibariyle Personelin Cinsiyet Bazında Dağılımı

PERSONEL	MERKEZ	TAŞRA	DÖNER SERMAYE	TİCARET İL MÜD.	YURT DIŞI	TOPLAM
ERKEK	1.510	8.474	441	1.061	5	11.491
KADIN	891	2.955	162	652	1	4.661
TOPLAM	2.401	11.429	603	1.713	6	16.152

2016 yılında Bakanlığımızın % 71'i erkek, % 29'u kadın personelden oluşmakta olup, merkezin % 62'si erkek, % 38'i kadın; taşranın % 74'ü erkek, % 26'sı kadın; ticaret il müdürlüklerinin % 61'i erkek, % 39'u kadın ve döner sermayenin % 70'i erkek, % 30'u kadın personelden oluşmaktadır. Yurt dışı teşkilatında çalışan personelin ise % 83'ü erkek, % 17'si kadındır.

SUNULAN HİZMETLER

GÜMRÜK HİZMETLERİ

Bakanlığımız başta ithalat ve ihracat olmak üzere bütün gümrük işlemlerinin uygulanması ile ilgili hizmetleri vermektedir.

Dış Ticaretteki Gelişim

YILLARA GÖRE DIŞ TİCARET RAKAMLARI

Değer: Milyon ABD Doları

Rapor Tarihi: 10.01.2017

Dönem	İhracat			İthalat			Dış Ticaret Hacmi		
	Tutar	Bir Önceki Döneme Göre Değişim Oranı (%)	Dış Ticaret İçindeki Payı (%)	Tutar	Bir Önceki Döneme Göre Değişim Oranı (%)	Dış Ticaret İçindeki Payı (%)	Tutar	İhr.-İth. Karşılama Oranı (%)	Dış Ticaret Dengesi
2002	36.059	-	41,2	51.554	-	62,0	87.613	61,3	-15.495
2003	47.253	31,0	40,5	69.340	21,8	61,3	116.593	63,1	-22.087
2004	63.167	33,7	39,3	97.540	18,8	60,5	160.707	65,4	-34.373
2005	73.476	16,3	38,6	116.774	-42,2	61,4	190.251	62,9	-43.298
2006	85.535	16,4	38,0	139.576	19,5	62,0	225.111	61,3	-54.041
2007	107.272	25,4	38,7	170.063	21,8	61,3	277.334	63,1	-62.791
2008	132.027	23,1	39,5	201.964	18,8	60,5	333.991	65,4	-69.936
2009	102.143	-22,6	42,0	140.928	-30,2	58,0	243.071	72,5	-38.786
2010	113.883	11,5	38,0	185.544	31,7	62,0	299.428	61,4	-71.661
2011	134.907	18,5	35,9	240.842	29,8	64,1	375.749	56,0	-105.935
2012	152.462	13,0	39,2	236.545	-1,8	60,8	389.007	64,5	-84.083
2013	151.803	-0,4	37,6	251.661	6,4	62,4	403.464	60,3	-99.859
2014	157.610	3,8	39,4	242.177	-3,8	60,6	399.787	65,1	-84.567
2015	143.814	-	41,0	207.226	-	59,0	351.041	69,4	-63.412
2016	142.606	-0,8	41,8	198.602	-4,2	58,2	341.208	71,8	-55.996

Kaynak: GTB-TÜİK

Not: 2016 yılı verileri Resmi İstatistik Programı kapsamında derlenmiştir.

2016 yılında;

- ✦ 3.391.633 adet ihracat beyannamesi,
- ✦ 2.373.530 adet ithalat beyannamesi,
- ✦ Toplam 5.765.163 adet beyanname işlem görmüştür.

Not: İstatistiki verilere antrepo ve transit beyannameleri dâhil edilmemiştir

- ✦ İhracat yapan firma sayısı 72.196 adet,
- ✦ İthalat yapan firma sayısı 76.843 adettir.

Gümrük Beyannameleri Sayısı

Beyanname sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Gümrük Beyannamesi Sayısı (bin adet)

Yıl	İhracat	İthalat	Toplam
2012	2.810	2.165	4.975
2013	3.017	2.271	5.288
2014	2.920	2.103	5.023
2015	3.272	2.399	5.671
2016	3.392	2.373	5.765

Tahsilat İşlemleri

Gümrük İdarelerince Gerçekleştirilen Tahsilatlar

Yıl	KDV (TL)	ÖTV (TL)	Gümrük Vergisi (TL)	Diğer (TL)	Toplam (TL)
2016	69.725.393.321	4.486.755.447	6.039.407.091	4.674.414.455	84.925.970.314

Gümrük Müşavirleri ve Yardımcıları ile Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri

4458 sayılı Kanun gereği, gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcılarını çıkarılacak bir kanunla bağlı buldukları Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü görev alanı itibariyle kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu şeklinde örgütleninceye kadar; gümrük müşavirliği sınavlarının açılması, izin belgelerinin verilmesi, gümrük müşavir veya müşavir yardımcılarının disiplin cezalarının verilmesi ve müşavirlik asgari ücret tarifesinin onaylanması gibi görevler Bakanlığımızca yerine getirilmektedir. İzin belgesi sahibi toplam 3103 gümrük müşaviri, 9235 gümrük müşavir yardımcısı bulunmaktadır.

Gümrük iş ve işlemlerinin basitleştirilmesi, idari yüklerin azaltılması ve antrepolardaki Bakanlığımız denetiminin daha etkili hale getirilebilmesini sağlamak amacıyla Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği uygulamasına geçilmiştir.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Sistemiyle, daha önce gümrük personeli tarafından yürütülen bazı tespit işlemlerinde karşılaşılan aksaklıklar, zaafiyetler ve diğer sıkıntıların ortadan kaldırılarak daha sağlıklı bir işleyişin gerçekleştirilmesi, doğru verilerin üretilebilmesi, etkin ve sağlıklı tespit ve kontrollerin yapılmasına uygun ortam oluşturulması amaçlanmıştır.

Halen 68'i bağımsız, 306'sı tüzel kişilik altında faaliyet gösteren toplam 374 yetkilendirilmiş gümrük müşaviri bulunmaktadır.

Gümrük Müşavirleri Bilgi Sistemi ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri Bilgi Sistemi

Gümrük müşavirleri, gümrük müşavir yardımcılarını ve stajyerlerin bilgilerinin sistemli ve güvenilir bir şekilde kayıt altına alınması; bu bilgilerin Bakanlığımız, Dernekler ve ilgili diğer birimler arasında dış ticaretimize yön verecek şekilde kolayca paylaşılması için Gümrük Müşavirleri Bilgi Sistemi Projesi başlatılmıştır.

Gümrük Müşavirleri Bilgi Sistemi sayesinde Gümrük müşaviri ve Gümrük müşavir yardımcılarının nüfus ve ikametgah bilgilerine MERNİS'ten veri alınmak suretiyle ulaşılabilmekte ve Gümrük müşavirleri, Gümrük müşavir yardımcılarını ve stajyerlerin bilgilerine Merkez teşkilatı, Bölge Müdürlükleri ve Dernekler tarafından ulaşılabilmektedir. Ayrıca, Gümrük müşavirliği ve Gümrük müşavir yardımcılığı sınavlarına girenlerin sınav giriş sayısına da ulaşılabilmektedir.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri Bilgi Sistemi ile YGM olma yetkisini kazanan ve mevzuatta belirtilen birçok tespit işlemini yapan YGM'lere daha etkin bir hizmet sunulmasının sağlanması, YGM'lerin hizmetlerindeki etkinlik artışının temin edilmesi ve Gümrük İdareleri üzerinde iş yükünün hafifletilmesi amaçlanmıştır. Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri Bilgi Sistemi 6 Seri Nolu Tebliğdeki değişikliklere göre revize edilmiştir.

2016 yılında 37 yeni Gümrük müşavirliği izin belgesi, 381 yeni Gümrük müşavir yardımcılığı izin belgesi düzenlenmiştir. Ayrıca, verilme nedenine göre aşağıda tabloda yer alan izin belgeleri düzenlenmiştir:

Verilme Nedeni	Gümrük Müşavir Yardımcısı	Gümrük Müşaviri
Nakli mekan	50	85
Yenileme	25	14
Değişirme	4	68
Kayıp	24	24

Gümrük Müşavirliği Ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Asgari Ücret Tebliği

29.12.2016 tarihli ve 29933 sayılı Resmi Gazetede Gümrük Müşavirliği ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Asgari Ücret Tarifesine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

Disiplin İşlemleri

2016 yılında 118 dosya Merkez Disiplin Kurulunca karara bağlanmış, 96 adet geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası, 4 adet kınama disiplin cezası ile ceza önerisi reddedilen 18 adet kararla ilgili işlemler tamamlanmıştır.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği

07.10.2016 tarih ve 29850 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Gümrük Yönetmeliği'nin YGM olabilme koşullarını düzenleyen 576'ncı maddesine ilaveler yapılmış ve 6 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği ile 2 Seri No.lu Tebliğ yürürlükten kaldırılarak YGM uygulaması yeniden düzenlenmiştir.

6 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair 7 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği 15.12.2016 tarihli ve 29919 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Uygulamasına Dair 2016/21 sayılı Genelge 23.12.2016 tarihinde yürürlüğe konulmuştur. Genelgenin 1 numaralı ekinde YGM Rehberi, 2 numaralı ekinde ise antrepolara ilişkin olarak YGM'ler için belirlenen çalışma bölgelerine yer verilmiştir.

Ayrıca, 2016 yılı içerisinde 410 adet yetkilendirilmiş gümrük müşavirliği izin belgesi düzenlenerek yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine teslim edilmiştir.

Gümrük Laboratuvarlarının Modernizasyonu

Gümrük laboratuvarlarının modernizasyonu çalışmaları kapsamında, 23 gümrük laboratuvarının iş hacimleri, eşya gruplarına göre fiziki yapıları, personel sayıları, teknik donanım durumları değerlendirilmiş ve laboratuvar sayısı Ankara, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Bursa, Mersin illerinde olmak üzere 6'ya indirilmiştir.

Gümrük laboratuvarlarında Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunun (G.T.İ.P) belirlenmesine yönelik analizlerin yanı sıra LPG'nin kalitesine yönelik analizler de yapılmaktadır. Ayrıca 2013 yılı Ocak ayından itibaren piyasa gözetim ve denetimine tabii bazı kırtasiye ürünlerinde, azo boyar maddeler, fitalatlar ve ağır metallerin analizleri yapılmaya başlanmıştır.

Laboratuvarlarımız gümrük idarelerinin ihtiyaçlarının yanı sıra kalite, piyasa gözetimi analizleri ve buna benzer tüm analizleri hızlı ve doğru bir şekilde yapacak seviyeye gelmiştir.

ISO EN 17025 standardının gerekliliklerini tamamlayarak Ankara, İzmir, Bursa, Mersin ve İstanbul Laboratuvar Müdürlükleri akredite olmuştur.

Ortak Transit

Ülkemizin taraf olduğu Ortak Transit Sözleşmesi ile taşımacılık sektörü açısından Avrupa Birliğine entegrasyonumuz sağlanmıştır. "Ortak Transit Rejimi" sayesinde, Türkiye'den Avrupa Birliği (AB) ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ülkelerine, AB ve EFTA ülkelerinden ise Türkiye'ye yönelik taşımalarda tek beyan ve tek teminat ile işlem yapılabilir.

Ülkemizin "Ortak Transit Sözleşmesi"ne taraf olması ile birlikte taşımacılarımız, AB ve EFTA ülkelerine yönelik taşımalarda, belge maliyeti olmaksızın ve alternatiflerine göre daha düşük maliyetle, tek bir teminat kullanarak, daha kısa zamanda transit işlemini gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda nakliyecimiz, gerek Türk gümrük idarelerinde; gerekse AB ve EFTA ülkeleri gümrük geçişlerinde daha az bürokrasi ile karşılaşmakta; ayrıca, elektronik beyanın her aşamasında izleyip taşımanın gerçekleşip gerçekleşmediğini takip edebilmektedir. Ortak Transit sayesinde Türkiye transit işlemleri açısından AB üyesi bir ülke gibi işlem yapabilmektedir.

AB/EFTA Ortak Transit ve Eşya Ticaretinde İşlemlerin Basitleştirilmesi Ortak Komiteleri Dönem Başkanlığı 2015 yılında ülkemiz tarafından yürütülmüştür. Ülkemiz Dönem Başkanlığında, Makedonya 1 Temmuz 2015 tarihi itibarıyla sisteme dahil edilmiştir.

Ayrıca, Sırbistan'ın 1 Şubat 2016 tarihi itibarıyla Ortak Transit Sözleşmesine taraf olması ile birlikte Türkiye ve AB arasındaki coğrafi boşluk ortadan kalkmış ve ülkemiz açısından sistemden azami fayda sağlanması imkanı elde edilmiştir. Ortak Transit halihazırda ülkemizin de dahil olduğu 35 ülke tarafından kullanılmaktadır. Önümüzdeki dönemde Gürcistan'ın sisteme katılımı amacıyla Avrupa Komisyonunca çalışmalar sürdürülmektedir.

Ortak transit uygulaması kapsamında birden fazla ortak transit işleminde kullanılabilen kapsamlı teminat sisteminden 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, 94 adet firma yararlanmıştır. Bu kapsamda toplamda 1.000.000.000 TL'yi aşan tutardaki teminat mektubu ile kamu alacağı güvence altına alınmıştır.

2016 yılı içerisinde ortak transit rejimi kapsamında; AB ve EFTA ülkelerinden ülkemize yapılan taşımaların sayısı 347.173, ülkemizden AB ve EFTA ülkelerine yapılan taşıma sayısı ise 380.543 olarak gerçekleşmiştir.

AB-EFTA Ortak Transit Komitesi'nin 20 Mayıs 1987 tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşme'yi değiştiren 28/4/2016 tarihli ve 1/2016 sayılı Kararının iç hukuka aktarılması süreci başlatılmıştır.

Bağlayıcı Tarife Bilgisi

Dış ticaret rejiminin standart uygulanması ve işlem maliyetlerinin azaltılmasını amaçlayan Bağlayıcı Tarife Bilgisi düzenleme yetkisi, 2008 yılında Gümrük Laboratuvarı bulunan Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine [6 adet; Orta Anadolu (Ankara), İstanbul, Ege (İzmir), Doğu Marmara (İzmit), Uludağ (Bursa), Orta Akdeniz (Mersin)] devredilmiştir. Bu suretle, belge talebinde bulunan vatandaşlarımız açısından zaman maliyeti azaltılmıştır. Bağlayıcı tarife bilgisine ilişkin istatistiki bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Bölge Müdürlükleri Bazında Düzenlenen BTB'ler

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ORTA ANADOLU (ANKARA)	3	10	29	8	7	12
ORTA AKDENİZ (MERSİN)	4	5	2	11	5	2
İSTANBUL	108	275	306	240	218	250
EGE (İZMİR)	39	21	28	16	24	11
DOĞU MARMARA (KOCAELİ)	10	5	3	11	16	9
ULUDAĞ (BURSA)	3	7	19	10	34	9
TOPLAM	167	323	387	296	304	293

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları

Fikri ve sınai hakların gümrük idaresinde korunmasına yönelik başvuru sürecinin daha hızlı ve etkin hale getirilebilmesini teminen hak sahibi ve temsilcilerinin çevrim içi (online) başvuru yapması ve bu başvuruların elektronik ortamda sonuçlandırılmasına ilişkin uygulamaya 01/04/2013 tarihinde geçilmiştir. Bu sayede tüm gümrük idarelerinde yetki verilen ilgili personelin söz konusu program üzerinden bu kapsamdaki eşyayı takip etmesi mümkün hale gelmiştir.

2013 yılında, yeni Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Programının kullanılmaya başlanmasından önceki ilk üç ayda 299 başvuru kabul edilmiş olup, programın kullanıma açıldığı 01/04/2013 tarihinden itibaren yıl sonuna kadar 1023 başvuru alınmış, bunlardan 670'i kabul edilmiştir. 2014 yılında ise toplam 1385 başvuru değerlendirilmiştir. 2015 yılında ise değerlendirilen başvuru sayısı 1592'dir. 2016 yılında 1673 başvuru değerlendirilmiştir.

TIR (Transport International Routiers) Sistemi

İşlemlerin Bilgisayar Ortamında Gerçekleştirilmesi (eTIR Projesi)

Kara yolu taşımacılığında dünyanın önde gelen ülkelerinden biriyiz. Kara yolu taşımacılığının transit boyutunun küresel düzeyde armada sistemi ise TIR Sistemi'dir. TIR Sözleşmesi ile tesis edilen sistem günümüzde, uluslararası arenada uygulanan yegâne transit sistemi hüviyetini halen korumaktadır.

1.500'ün üzerinde nakliye firmamız ve 60.000'den fazla araç filomuz TIR rejimi altında taşıma yapmaktadır.

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BMAEK) çatısı altında yürütülen bütün girişimlere Ülkemizce destek sağlanmaktadır.

Tesis edilmekte olan eTIR Projeleri ile ulusal gümrük sistemleri ve diğer paydaşlar arasında güvenli veri değişimini sağlamak ve eşyanın ülkeler arası düzenli ve güvenli aktarımını mümkün kılmak amaçlanmaktadır. Bu sayede, ön kargo bilgisi tedariki ve gerçek zamanlı veri aktarımı yöntemleriyle TIR işlemlerinin hızlanması ve dolayısıyla uluslararası ticaretin artması sağlanmış olacaktır.

Bu çerçevede, İran ve Gürcistan ile pilot projeler başlatılmıştır. İran ile yürüttüğümüz ilk eTIR Pilot Projesinin 5 Kasım 2015 günü ön testleri gerçekleştirilmiş, bu testlerin başarısı üzerine de ilk pilot sevkiyatlar Türkiye'den İran'a (İzmir'den Tahran'a, Tahran'dan İzmir'e) karşılıklı olarak 27 ve 28 Kasım 2015 tarihlerinde başlatılmıştır.

İzmir-Tahran arası gidiş sevkiyatlarının başarıyla tamamlanması üzerine, dönüş sevkiyatlarının da proje kapsamında yapılması, İdarelerimizce uygun bulunmuş ve bu sevkiyatlar da başarıyla gerçekleştirilmiştir.

İran ve Türk TIR'ları, elektronik teminat kullanma suretiyle, tüm işlem ve bilgi aktarımını elektronik ortamda yapmışlardır. Tüm proje ortakları, tüm işlemleri anlık olarak elektronik ortamda takip edebilmişlerdir.

Tir Karnesi İşlemlerinde Ön Beyan Uygulaması

Dünya çapındaki en önemli ve en kapsamlı gümrük karayolu transit sistemi, 1975 tarihli TIR Sözleşmesi'ne (Transports Internationaux Routiers - Uluslararası Karayolu Taşımaları) dayanan TIR Sistemi'dir. TIR Sistemi kapsamında yapılan işlemler hâlihazırda TIR Karnesi kullanılarak, kâğıt üzerinden yürütülmektedir. Ülkemize/ülkemizden TIR Karnesi kullanılarak yapılan taşımalara ilişkin veriler elektronik ortamda da yer almaktadır.

Mevcut TIR Transit Takip Programı'nda doldurulması zorunlu alanlar, TIR Karnesi'nde yer alan zorunlu alanlarla sınırlıdır. Ayrıca, TIR Karnesi kapsamında gelen eşya için giriş gümrük idaresinde bu programa memur tarafından veri girişi yapılmakta bu da işlemleri yavaşlatmaktadır. Diğer taraftan, taşıma öncesinde ön beyanın zorunlu olduğu Avrupa Birliği, Avrasya Gümrük Birliği vb. üyesi ülkelerde, taşımacılardan geniş bir veri seti talep edilmektedir.

Bu itibarla, TIR Sistemi kapsamında yapılan taşımalarda gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması ve hızlandırılması, bunun yanında risk analizinin daha erken ve etkili yapılabilmesinin sağlanması amacıyla, taşımanın başlaması öncesinde kara kapılarında uygulanmak üzere geniş bir veri setinin taşıyıcı tarafından gümrük idaresine iletilebileceği web tabanlı program üzerinden taşıyıcı beyanının alınması amaçlanmaktadır. Ön beyan uygulamasına kara kapılarında 2017 yılının Nisan ayı içerisinde başlanması öngörülmektedir.

Hızlı Geçiş Hattı Çalışmaları

TIR-EPD Hızlı Geçiş Hattı uygulaması, TIR-EPD sistemini kullanan ülkenin, uluslararası ticaret güzergahları üzerinde bulunan sınır gümrük idarelerinde hem giriş, hem de çıkış yönlü olmak üzere birer peronun TIR-EPD aracılığıyla beyanda bulunmuş araçlara ayrılması suretiyle, sistemi kullanarak ön beyanda bulunan nakliyecilerin sınırdaki bekleme sürelerinin azaltılması ve sınır geçiş işlemlerinin hızlandırılmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Tek peronda sadece TIR-EPD ile ön bildirimde bulunan araçların işlem görebileceklerini belirten gerekli ayırt edici işaretler kullanılmaktadır.

Kapıkule TIR Gümrük Müdürlüğünde 01/11/2012 tarihinden, Dilucu Gümrük Müdürlüğünde 15/02/2016 tarihinden ve Esendere Gümrük Müdürlüğünde ise 16/01/2017 tarihinden itibaren TIR-EPD Hızlı Geçiş Hattı uygulamaya geçirilmiştir.

Taşıt Onay Belgesinin ve Belgeye İlişkin İşlemlerin Elektronik Ortama Aktarılması

1975 tarihli TIR Sözleşmesi hükümleri gereğince Taşıt Onay Belgesi, TIR Karnesi himayesinde taşıma yapılabilmesi için gerekli olan ve taşıtın TIR Karnesi himayesinde taşıma yapmaya uygun olduğunu gösteren bir belge niteliğindedir. Taşıt Onay Belgesinin ve belgeye ilişkin işlemlerin elektronik ortama aktarılmasıyla, hem gümrük idareleri, hem de taşımacılar açısından zaman tasarrufu sağlanması ve TIR Sistemi kapsamında taşıma yapılması için kullanılan taşıtlara ilişkin bilgilere, tüm gümrük idarelerince elektronik olarak erişilebilmesi sağlanmıştır. Bu sayede, belge durumunun ve tarihçesinin tüm gümrük idarelerinde görüntülenmesi, belge istatistiklerine kolay erişim sağlanması ve kontrollerin merkezden etkin bir şekilde yürütülmesi hedeflenmektedir.

Taşıt Onay Belgesinin ve belgeye ilişkin işlemlerin elektronik ortama aktarılmasına ilişkin çalışmalar sonucunda geliştirilen Elektronik Taşıt Onay Belgesi Sistemi (ETOBS), ilk olarak Ankara Gümrük Müdürlüğünde 22.12.2015 tarihinde uygulanmaya başlanmış olup 27.04.2016 tarihi itibarıyla gümrük idarelerinde ETOBS uygulamaya geçirilmiştir.

Turistik Kolaylıklar Kapsamında Getirilen Kişisel Kullanıma Mahsus Taşıtlar İçin Ön Beyan Uygulaması Projesi

Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen kişisel kullanıma mahsus kara taşıtları, taşıtın giriş yaptığı gümrük idaresince 1 No.lu Taşıt Takip Programına kaydedilerek Türkiye Gümrük Bölgesine giriş sağlanmaktadır. Bu kayıt esnasında programa kişi ve taşıta ait olmak üzere görevli memur tarafından (Ad-soyad, T.C. Kimlik numarası, doğum tarihi, marka, model, plaka, şasi numarası ve benzeri) bilgiler girilmektedir.

Özellikle gurbetçi vatandaşlarımızın ülkemize girişinin yoğun olduğu dönemlerde giriş yapan taşıt sayısının yüksek olması ve kişi ve taşıta ait detaylı bilgi girişinin yapılması nedeniyle gümrük idarelerinde yaşanan yığılmaların önlenmesi amacıyla "Turistik Kolaylıklar Kapsamında Getirilen Kişisel Kullanıma Mahsus Taşıtlar İçin Ön Beyan Uygulaması" 21/06/2016 tarihi itibarıyla hayata geçirilmiştir. Yurtdışında yaşayan şahısların ülkemize seyahatleri öncesinde Bakanlığımız web sayfasında yer alan "Özel Taşıtlar Ön Beyan Uygulaması" aracılığıyla bilgilerini girmeleri halinde gümrük memurunca veri girişi yapılmayıp sadece bilgilerin doğruluğu kontrol edilmektedir. Böylece gümrük kapılarında işlemler daha hızlı ve akıcı bir şekilde tamamlanarak kapılardaki bekleme süresi asgari düzeye indirilmiştir.

Uzlaşma Müessesesi

Uzlaşma müessesesi; ticaret erbabı ile gümrük idaresi arasındaki vergi ve buna bağlı cezai ihtilafların yargıya gidilmeden hızla çözümlenmesi amacıyla kurulmuştur.

Gümrük uzlaşma uygulamasının başladığı 2011 yılı Ağustos ayından 2016 yılı Aralık ayı sonuna kadar geçen süre zarfında toplam 17 bin 37 adet uzlaşma başvurusu yapılmıştır. Uzlaşma müessesesinde, Bakanlığımız %94'lük bir başarı yakalamış ve 260.325.862,36 TL'lik alacak tahsil edilmiştir.

Referans Veri Kıymet Uygulamasının Gözden Geçirilmesi

Yükümlülerce beyan edilen kıymetin gerçeklik veya doğruluğunun araştırılmasında gümrük idarelerince referans fiyat bilgilerinin kullanılması mümkündür. Referans fiyat uygulaması eşyanın kıymetinin doğruluğu konusunda gümrük personelinin bireysel sorumluluklarının azaltılmasına yardımcı olarak objektif bir değerlendirme yapılmasını sağlamaktadır. Bu çerçevede, hâlihazırda uygulanmakta olan kıymet veri bankasının revize edilerek referans fiyatların sağlıklı bir şekilde tespit edilmesi ve bu fiyatların piyasa dalgalanmalarına göre hızlı bir şekilde güncellenerek yayımlanabilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda kıymet veri bankasının revize edilmesinde;

- ◆ Önemli ölçüde ithalatı yapılan ve ülkemiz için ithali öneme sahip eşyaların belirlenerek bu eşyaların ithalinin hangi ülkelerden yapıldığının belirlenmesi,
- ◆ Referans fiyat belirlenmesinde faydalanılabilecek kurum içi ve yurt içi birimlerin belirlenmesi,
- ◆ Referans fiyat belirlenmesinde yurt dışı gümrük müşavirlik temsilcilikleri ile irtibata geçilerek ilgili ülkelerden referans fiyat elde edilmesinde faydalanılabilecek birim ve kurumların tespit edilmesinin istenilmesi,
- ◆ Yurtiçi ve yurtdışı temsilciliklerle irtibat halinde olunarak belirli süreler dahilinde referans fiyatlara ilişkin bilgilerin güncellenmesinin sağlanması,
- ◆ Farklı kaynaklardan elde edilen referans fiyat bilgilerinin oluşturulması ve oluşturulan referans fiyatların tek merkezden yayımlanması planlanmaktadır.

Referans/veri fiyat kapsamında kullanılacak veriler Bakanlığımız portalında yer alan "Kıymet Veri Bankası" aracılığıyla duyurulmakta olup, sadece söz konusu veri bankasında yer alan eşyalar için referans/veri fiyat uygulaması bulunmaktadır. Hâlihazırda "Petrokimyasallar, Elektronik Eşya, Tarım Ürünleri, Ceviz-Badem, Muz-Hurma, Çay ve Süs Bitkileri" olmak üzere 7 ana başlıkta yayımlanan veriler periyodik olarak güncellenmekte, ülkemiz ithalat-ihracat hacmi bakımından önem arz eden ürünlerin tespiti ile söz konusu ürün verilerinin sisteme eklenmesi hususunda çalışmalarımız devam etmektedir.

Teminat Mektuplarının Elektronik Olarak Teyidinin ve Takibinin Yapılması

Dış ticaret işlemlerinde kullanılan teminat mektuplarının gümrük idarelerince elektronik ortamda sorgulanarak doğruluğunun teyit edilmesi ve sahte teminat mektubu kullanımının önüne geçilmesi amacıyla Teminat Mektubu Durum Sorgulama Sistemi oluşturulmuş ve söz konusu elektronik sistem 08.08.2015 tarihi itibarıyla kullanılmaya başlanmıştır. Teminat Mektubu Durum Sorgulama Sisteminin kullanımına ilişkin uygulama usul ve esasları 2015/19 sayılı Genelge ile belirlenmiştir.

Bununla birlikte, bankalarca gümrük idaresine verilmek üzere düzenlenen teminat mektuplarının elektronik ortama aktararak BİLGE sistemine entegre edilmesine ilişkin çalışmalar ilgili birimler nezdinde devam etmektedir.

Transfer Bildirim Formlarının Elektronik Ortama Aktarılması

Bankalar ve gümrük idaresi arasında elektronik bir sistem kurularak peşin ödeme yapılan ithalat işlemlerinde bankalar tarafından yapılan transferlere ilişkin yükümlüye verilen transfer bildirim formlarının elektronik olarak gümrük idaresine aktarılması, aktarılan bu transfer bilgilerinin ithalat beyannameleriyle ilişkilendirilmesi planlanmaktadır.

Amacı

- ◆ Transfer bildirim formlarının kâğıt ortamında beyannameye eklenmesi zorunluluğunun ortadan kaldırılması,
- ◆ Transfer bildirim formlarının elektronik ortamda bankalar tarafından doğrudan gümrük idarelerine aktarılması suretiyle ithalat işlemlerinin hızlandırılması,
- ◆ Transfer bildirim formlarında yapılması muhtemel sahteciliklerin engellenmesi,
- ◆ Eşyanın kıymetinin daha sağlıklı ve doğru bir şekilde tespit edilmesine imkan sağlayacak verilerin doğrudan ithalat bedelini transfer edecek bankalardan temin edilmesi,
- ◆ Kaynak Kullanımı Destekleme Fonunun BİLGE sisteminde elektronik olarak hesaplanmasının sağlanması.

Gerçekleştirilen İşlemler

- ◆ Bakanlığımız ve Bankalar nezdinde çalışma grupları oluşturulmuştur.
- ◆ Elektronik sistemin kullanımına başlanması için Bankalar ve Bakanlığımız arasında yapılacak Protokol metni hazırlanmıştır.
- ◆ Söz konusu elektronik sistem kurulmuştur.
- ◆ Hâlihazırda Protokol metni Bankalara imzalanmasını teminen iletilmiştir. 2017 yılı içinde projenin hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Tek Durakta Kontrol

Kara hudut kapılarımızda "Tek Durakta Kontrol" projesinin amacı, yolcuların ve yük taşıyan araç ve sürücülerin gümrük hizmeti verilmesine ilişkin tüm işlemleri ile diğer kurum ve kuruluşların mevzuatlarından kaynaklanan bazı kontrollerin de koordineli bir şekilde aynı yer ve zamanda yapılabilmesini sağlamaktır.

Projenin tamamlanması halinde, kara hudut kapılarımıza gelen araçları tek duraklı bir yapı karşılayacak olup aracın hızlı plaka okuma sisteminden geçerek durmaksızın kara kapısı sahasına girişine müteakiben ağırlığının tartılması ve bilgilerin elektronik olarak gümrük idaresine sağlanması ile birlikte aynı anda ve aynı peronda hem tescil ve muayene hem de pasaport işlemleri tamamlanacaktır. Eşyanın risk analizi, ihbar ve şüphe halleri sonucunda kırmızı hatta yönlendirilmediği durumlarda tescil işlemi belge kontrolü üzerinden sonuçlandırılarak eşya ve sürücünün sahadan çıkışı işlemleri tamamlanacaktır.

Tek Durak Projesine ilişkin sistemsel altyapı çalışmalarına pilot uygulama olarak 14.01.2014 tarihinde Kapıkule Kara Hudut Kapısında başlanılmış olup ayrıca yolcu salonu inşası ve peron sisteminin yeniden yapılandırılması gibi fiziksel alt yapı çalışmalarının da hızla tamamlanması öngörülmektedir. Söz konusu pilot uygulamanın hayata geçirilmesi ile hedeflenen yapıya kavuşulması halinde uygulamanın diğer kara hudut kapılarımıza da yaygınlaştırılması Bakanlığımız öncelikleri arasında yer almaktadır.

Tek Durak Projesinin hayata geçirileceği ikinci kara hudut kapısı olan Sarp Hudut Kapısında, artan araç ve yolcu trafiği karşısında mevcut sahanın yetersizliği nedeniyle sahanın genişletilmesi ile artan araç ve yolcu trafiğini karşılayacak şekilde plan ve proje çalışmaları tamamlanmış olup ilk etapta sahanın Gürcistan'dan giriş yönü yıkılarak inşaat çalışmalarına başlanılmıştır.

Kara hudut kapılarında işlem sürelerini kısaltmak amacıyla; muafiyet fazlası akaryakıt kontrolü için araçların depolarında bulunan akaryakıt miktarının ölçülmesi sonrasında ölçüm sonucunun, memur tarafından sisteme entegre cihazlara kaydedilmesi ve akabindeki tüm sürecin elektronik ortamda tamamlanarak gümrük işlemlerinin hızlandırılması amacıyla Tablet PC Projesi çalışmalarına başlanmış, daha sonra, kara kapılarında sahada gerçekleşen tüm işlemlerin anında sisteme yansıtılabilmesi için sahada mobil çalışan memurların Tablet uygulamaları üzerinden sisteme anlık bağlanmasını mümkün kılacak şekilde proje kapsamı genişletilmiştir. Geline aşamada; gümrüklü sahaya giriş kayıt işlemleri, muafiyet fazlası akaryakıt işlemleri, mühür-halat kontrolü, kabin kontrolü, X-ray'e sevk etme gibi kara kapılarımızda yapılan birçok işlem tablet bilgisayarlar üzerinden sisteme anlık olarak bağlanılarak gerçekleştirilebilmektedir.

2015 yılı Aralık ayında Habur Gümrük Müdürlüğünde uygulamaya geçirilen pilot Tablet PC Projesi 2016 yılı sonu itibarıyla Habur'a ek olarak Kapıkule, Hamzabeyli, İpsala ve Gürbulak Gümrük Müdürlüklerine de yaygınlaştırılmıştır.

Ayrıca Bakanlığımızca kara hudut kapılarımızda nakit olarak yapılan her türlü tahsilat işleminin banka kartı/kredi kartı aracılığıyla da yapılabilmesine ilişkin hukuki ve teknik alt yapının oluşturulmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE

Kaçakçılıkla mücadele kapsamında; ülke ekonomisini tehdit eden illegal ticari kazançların engellenmesi, haksız rekabetin önlenmesi ve toplum sağlığının korunması yanında, aynı zamanda ulusal güvenliğe zarar verecek her türlü yasa dışı geçişlerle de etkin mücadele etmekteyiz.

Kaçakçılıkla mücadele kapasitemizi artırmak amacıyla, idari, beşeri ve teknik altyapımıza yapılan önemli yatırımlar sonucunda 2016 yılında da mücadeledeki etkinliğimizi devam ettirdik.

Geride bıraktığımız yıl ülke olarak yaşadığımız birçok olumsuzluk kaçakçılıkla mücadele faaliyetlerimizi aksatmamış, bir önceki yıla göre olay bazında %28 artışla 4 bin 424 kaçakçılık olayı ortaya çıkarılmıştır.

Bu faaliyetler sonucunda; 2015 yılında uyuşturucu madde, akaryakıt, sigara ve ticari eşya başta olmak üzere toplam 2 milyar 688 milyon TL değerinde kaçakçılık olayı ortaya çıkarılmışken, 2016 yılında rakam 2 milyar 633 milyon TL olarak gerçekleştirilmiştir.

YILLAR	OLAY SAYISI			DEĞER			Toplam Değer % Değişim
	TİCARİ	UYUŞTURUCU	TOPLAM	TİCARİ	UYUŞTURUCU	TOPLAM	
2012	2.564	131	2.695	592.014.926	151.717.233	743.732.159	
2013	3.496	125	3.621	936.555.315	152.282.475	1.088.837.790	%46
2014	3.851	171	4.022	1.403.545.285	181.241.745	1.584.787.030	%46
2015	3.450	108	3.558	2.481.024.928	206.774.451	2.687.799.379	%70
2016	4.268	156	4.424	2.396.876.233	236.110.652	2.632.986.885	- % 2

Kaçakçılıkla Mücadelede Kullanılan Program ve Sistemler

1- Araç, Konteyner ve Tren Tarama Sistemleri

X-Ray Araç ve Konteyner Tarama Sistemlerimizin saha ve limanlarımızda kurulumu gerek Bakanlığımız yatırım bütçesi, gerekse işletici kuruluşlarca yapılan alımlarla hız kazanmış, söz konusu sistemlerin sayısı 2016 yılı sonu itibariyle 53'e ulaşmıştır.

Gümrük denetim ve kontrollerinde kullanılan yeni teknolojiler takip edilmektedir. Bu kapsamda ülkemizde ilk defa 2013 yılında Kapıköy'de Tren Tarama Sistemi kullanılmaya başlanmış, yine ülkemizde ilk defa İzmit/Yarımca DP World Limanı'nda Hızlı Tarama Sistemi kurulumu gerçekleştirilmiş, geçtiğimiz yıl da bu sistem İzmir/APM Limanı ile Mersin MIP Limanlarında yaygınlaştırılmıştır.

2016 yılında Bakanlığımız yatırım bütçesi kapsamında alımı yapılan 9 adet Mobil Araç ve Konteyner Tarama Sisteminden 5'i liman sahalarına (Ambarlı/Kumport, Mersin, Gemlik/Gempport, Pendik, Yalova) 4'ü kara sınır kapılarımıza (Türkgozü, İpsala, Dereköy, Habur) tahsis edilmiştir.

Patlayıcı, silah ve muhimmat tespitinde kullanılan ve kamuoyunun hayalet olarak adlandırdığı, binek araçların taranmasında etkili olarak yararlanılan Bakanlığımızda mevcut 3 adet Back-Scatter tarama sistemine, Öncüpınar Sınır Kapımızda faaliyete başlayan 1 adet ZBV Back-Scatter Araç ve Konteyner Tarama Sistemi de ilave edilerek, toplam sistem sayısı 4'e çıkarılmıştır.

Genel itibariyle Bakanlığımızca kullanılan X-Ray Araç ve Konteyner Tarama Sistemlerinin;

- ◆ 27 tanesi Mobil,
- ◆ 17 tanesi Yarı Sabit,
- ◆ 4 tanesi Van Tipi ZBV Back-Scatter,
- ◆ 1 tanesi Tren Tarama,
- ◆ 3 tanesi Hızlı Tarama,
- ◆ 1 tanesi Gamma-Ray Sistemi olup, toplamda 53 adettir.

2- Kapalı Devre Televizyon Sistemleri (CCTV)

Gürbulak, Habur, Kapıkule, Hamzabeyli, Sarp, İpsala, Pazarkule, Dereköy, Akçakale, Karkamış, Öncüpınar, Cilvegözü, Yayladağı, Türkgözü Kara Sınır Kapıları ile Samsun, Çeşme, Pendik Liman Sahaları ve Köpek Eğitim Merkezi (KEM)'ne ilave olarak 2016 yılında İstanbul/Haydarpaşa Limanı, Erenköy Gümrük Müdürlüğü, Halkalı Gümrük Müdürlüğü ile Dilucu, Çıldır Aktaş ve Esendere Gümrük Sahalarımıza yüksek çözünürlüklü IP yapıda CCTV kamera sistemleri kurulmuş olup, halen Komuta Kontrol Merkezinde 24 Gümrük idaresi 7/24 izlenmektedir.

Ayrıca, doğu ve güneydoğu sınır kapılarımızdan giriş-çıkış yapan yolcu ve araç sürücülerinin yüz eşkallerinin kameralar vasıtasıyla kayıt altına alınarak, adli soruşturmalar ve istihbarat çalışmalarında şahısların teşhis ve tespitinin yapılabilmesi amacıyla 2015 yılında başlatılan "Yüz Kayıt Projesi" kapsamında Habur, Cilvegözü, Öncüpınar, Esendere, Kapıköy, Gürbulak, Akçakale, Karkamış Gümrük Kapılarında pasaport kontrol ve yolcu salonları gibi kritik noktalarda Yüz Kayıt Kameralarının kurulumları tamamlanmıştır. Aynı projenin devamı olarak 2016 yılında Dilucu, Türkgözü ve Çıldır/Aktaş sınır kapılarımızda da Yüz Kayıt Sistemlerinin kurulumları tamamlanarak faaliyete geçirilmiştir. Kurulan kameralardan alınan görüntüler eşzamanlı olarak Bakanlığımız Komuta Kontrol Merkezinden de izlenebilir hale getirilmiştir.

Diğer taraftan, İskenderun, İstanbul/Ambarlı, İzmit/Yarımca Dubai Port Limanı ile İzmir/Aliağa Petkim APM Limanlarında CCTV sistemlerinin kurulum çalışmaları devam etmektedir.

3- Komuta Kontrol Merkezi (KKM)

Bakanlığımızın en son teknolojiyi kullanarak tüm gümrük süreçlerinin elektronik ortama aktarılması hedefi doğrultusunda, KKM'nin hem kapasitesi ve hem de teknik donanımı yenilenmiş, 58 izleme ekranı ile toplam 33 operatörün görev yaptığı modern ve çok amaçlı bir merkez haline dönüştürülmüştür. 24 İdareden gelen görüntüler bu merkezden izlenmektedir.

24 saat esasına göre faaliyet gösteren Komuta Kontrol Merkezinde;

- ◆ 24 Gümrük İdaresinin kapalı devre kamera sistemleri ile 7/24 eş zamanlık olarak izlenmekte,
- ◆ Ülkemiz üzerinden transit olarak geçen araçların Araç Takip Sistemi ile takibi yapılmakta,
- ◆ Karasularımızda ulusal ve uluslararası taşımacılık yapan gemiler eş zamanlı olarak izlenmekte,
- ◆ Taşra birimlerimizde kullanılan araç ve konteyner tarama sistemlerinden alınan görüntüler Veri
- ◆ Analiz Sistemi ile X-Ray Operatörleri tarafından ikinci analize tabi tutulmakta,
- ◆ Radyasyon İzleme Sistemi (RİS) sayesinde kara, hava ve deniz sınır kapılarından radyoaktif veya nükleer maddeler takip edilmektedir.

4- Plaka Tanıma Sistemi (PTS)

Bakanlığımızca 20 adet kara sınır kapısına "Plaka Tanıma Sistemi" kurulmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. Konuya ilişkin çok sayıda firmadan sunumlar alınmış, gümrük sahalarındaki peron ve saha giriş noktaları tespitleri yapılmış olup, ihale süreci devam etmektedir.

Sistemlerin kurulması ile birlikte, saha giriş ve çıkış noktalarında manuel ortamda yapılan araç kayıtlarının sistem üzerinden otomatik bir şekilde yapılması planlanmaktadır. Ayrıca elde edilen geniş açılı araç fotoğrafı ve plaka verileri merkezde yer alan sistemler ile Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüklerinin sistemlerine dinamik olarak kaydedilecektir.

5- Veri Yönetim Sistemi (DMS)

AB fonları ile hayata geçirilen sistem ile Bakanlığımız tarafından kullanılan araç, konteyner ve tren tarama sistemlerinin tarama görüntüleri (imajları) eş zamanlı olarak ve tüm taşra birimleri arasında paylaşılarak daha etkin tarama yapılmaktadır.

24 gümrük idaresinden alınan veriler bu merkezimizde de görüntülenebilmekte, gerekli durumlarda taşra ile koordinasyon sağlanarak analiz çalışmaları konusunda müşterek çalışmalar yürütülmektedir.

6- Kara Kapıları Taşıt Takip Programı (KKTTP)

Ülkemize giren ve çıkan araçların bilgilerinin, gümrük idarelerince kullanılmakta olan Taşıt 1, Taşıt 2, TIRTakip ve NCTS Programlarından entegre edilen verileri içeren bir programdır. Ayrıca, söz konusu program Gümrük İhbar Programı ile de entegre çalışmakta olup programa kaydedilen taşıt, firma ve sürücülerin ihbar ve X-Ray sevk işlemlerinin takibinde de yararlanılmaktadır. Sistem ihbarlı veya X-Ray'e sevk edilen araçların işlemleri tamamlanmadan gümrüklü sahadan çıkışına izin vermemektedir.

Kara Kapıları Taşıt Takip Programı halen 20 Gümrük Kapısı ve 18 Ro-Ro Limanı olmak üzere toplam 38 idarede kullanılmaktadır.

7- Gümrük İhbar Programı

Kara Kapıları Taşıt Takip Programının kullanılmakta olduğu idarelerde, ulusal ve uluslararası kaynaklardan alınan bilgiler çerçevesinde taşıt, sürücü, firma bilgileri üzerinden ihbar takiplerinin sistem üzerinden yapılmasını sağlayan programdır.

Gümrük ihbar programına ihbar kayıtları, Merkezden ve Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüklerinden yapılmaktadır.

8- Kaçakçılık Bilgi Bankası Programı (KBB)

Yurt genelinde kolluk birimlerimizce yapılan kaçakçılık yakalama bilgilerinin girilerek arşivlendiği, istatistiklerin alındığı, adli ve idari birimlerle paylaşıldığı Kaçakçılık Bilgi Bankası Programı, daha dinamik ve fonksiyonel bir yapıya kavuşturulması amacıyla 2016 yılında tümüyle revize edilmiştir. Yapılan revizyon ile program kaçakçılıkla mücadeleye katkı sağlayabilecek anlamlı sonuçlar/istatistikler üretmeye başlamıştır. Ayrıca program altyapısında gerçekleştirilen değişikliklerle halen kurulumu devam eden "İstihbarat Analiz Programı"na entegre edilebilecek yapıya kavuşmuştur. Bu sayede KBB'de yer alan bilgileri kullanarak yapılacak kontroller ve denetimlerin etkinliğine önemli katkı sağlanması hedeflenmektedir.

9- Gemi Takip Programı

Gümrüklerin Modernizasyonu Projesi kapsamında, gemi kontrol işlemlerinin elektronik ortama aktarılması ve limanlarımızdaki denetimlerin kuvvetlendirilmesine yönelik olarak geliştirilen ve tüm limanlarımızda kullanıma açılan Gemi Takip Programı; Bakanlığımız Merkez ve Taşra İdareleri arasında on-line olarak çalışan bir sistemdir.

Programın Merkezi Bilge Sistemi üzerinden çalışan yeni sürümü ile birlikte; Türk veya yabancı bayraklı gemilerin Türk liman ve iskelelerine varış veya kalkışları öncesinde gemi acentelerinin Gümrük Müdürlüklerine yapacakları geliş/gidiş bildirimlerinin "Türk Limanlarına Gelen veya Türk Limanlarından Ayrılan Gemilerce Verilen Bildirim Formlarına İlişkin Tebliğ" ekinde de yer alan Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından belirlenen standart formlar baz alınarak yapılması sağlanmıştır.

Gemi Takip Programı, hedeflenen amaçlar ve ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmektedir. Bu kapsamda ilgili birimlerimizin ihtiyaçları, görüş ve önerileri de dikkate alınarak, etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik olarak program revize edilmekte ve geliştirilmektedir.

10- Motorbotlar

AB Projesi kapsamında 10 adet devriye botu alımı gerçekleştirilmiş ve İstanbul, İskenderun, İzmir, Mersin, İzmit, Antalya ve Muğla'da hizmet vermeye başlamıştır.

Bakanlığımız bünyesinde kullanılmakta olan hizmet ve devriye botlarının idarelere dağılımını gösterir liste aşağıdadır:

Hizmet ve Devriye Botları								
Sıra No	Birimin Adı	Gemi Adı		Gros Hacmi	İnşa Yılı	Taşıma Kapasitesi	Boyu	Sürati
1	SAMSUN	AZTEK	Hizmet	10.09	1981	3.49	9.00	18 Mil
2	İSTANBUL	401	Hizmet	29.97	1984	10.27	14.00	8 Mil
3	İSTANBUL	402	Devriye Botu	29.97	1984	10.27	14.00	10 Mil
4	İZMİT	406	Hizmet	29.97	1990	10.27	14.00	14-16 Knot

Ani Müdahale Botları							
Sıra No	Birimin Adı	Gemi Adı	Gros Hacmi	İnşa Yılı	Taşıma Kapasitesi	Boy	Sürati
1	İZMİR	410 Cumhuriyet	15.97	2003	8.17	16.70	60 Mil
2	İZMİT	411 Ali Rıza Efendi	15.97	2004	8.17	16.70	60 Mil
3	MERSİN	412 Alper Özarslan	15.97	2005	8.17	16.70	60 Mil
4	İSTANBUL	413 Fatih	26.34	2006	8.17	17.71	65 Mil
5	ANTALYA	414 Hasan Tahsin	26.34	2007	8.17	17.73	65 Mil
6	ÇANAKKALE	415 Çaka Bey	26.34	2007	8.17	17.73	65 Mil
7	İSKENDERUN	416 Barbaros	26.34	2007	8.17	17.73	65 Mil

Yeni Devriye Botları		
No	Bulunduğu Yer	Bot
1	İSTANBUL	501 GMR Piri Reis
2	İSTANBUL	502 GMR Oruç Reis
3	İSKENDERUN	503 GMR Umur Bey
4	TAŞUCU (Mersin)	504 GMR Salih Reis
5	ÇEŞME (İzmir)	505 GMR Turgut Reis
6	MARMARİS	506 GMR Kılıç Ali Paşa
7	İZMİT	507 GMR Hızır Reis
8	ALİAĞA (İzmir)	508 GMR Seydi Ali Reis
9	ANTALYA	509 GMR Gazi Hasan Paşa
10	MERSİN	510 GMR Piyale Paşa

11- Deniz Devriye Ekipleri

Karasularımız ve limanlarımızda kaçakçılıkla mücadelede etkinliğin ve verimliliğin artırılması çalışmaları kapsamında Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü bünyesinde 2013 yılından itibaren Deniz Devriye Ekipleri oluşturulmuştur.

Anılan ekipler halihazırda İstanbul (2), İzmit, Aliağa, Çeşme, Marmaris, Antalya, Taşucu, Mersin, İskenderun'da görev yürütmektedir.

DENİZ DEVRİYE EKİPLERİ FAALİYET TABLOSU			
BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ	MOTORBOT	DEVİRİYE SÜRESİ (SAAT)	KONTROL SAYISI
İstanbul GTBM	501	368	367
	502	356	299
Doğu Akdeniz GTBM	503	275	344
Orta Akdeniz GTBM	504	330	251
	510	363	291
Ege GTBM	505	148	50
	508	181	53
Batı Akdeniz GTBM	506	162	51
	509	585	22
Doğu Marmara GTBM	507	407	199
TOPLAM		3.174	1.927

2016 yılı içerisinde Deniz Devriye Ekipleri 3174 saat devriye faaliyeti gerçekleştirmiş olup, 1927 deniz taşıtının kontrolü yapılmıştır.

12- Gemi Arama Ekipleri

Karasularımız ve limanlarımızda kaçakçılıkla mücadelede etkinliğin ve verimliliğin artırılması çalışmaları kapsamında 2013 yılında Gemi Arama Ekipleri oluşturulmuştur.

Anılan ekipler hâlihazırda İstanbul, İzmir, Mersin, İzmit ve İskenderun limanlarında görev yapmaktadır.

Bahse konu ekiplerin işlerlik kazanması ile birlikte denizlerde etkinliğimiz artmış olup, 2016 yılı içerisinde akaryakıt, alkol, sigara, narkotik ve ticari eşya kalemleri üzerinde toplamda 34.880.063 TL tutarında yakalama yapılmıştır.

GEMİ ARAMA EKİPLERİ FAALİYET TABLOSU			
Bölge Müdürlüğü	Aranan Gemi Sayısı	Yakalama Sayısı	Yakalama Değeri
İstanbul GTBM	154	6	30.629.758,56
Ege GTBM	158	13	319.324,02
Orta Akdeniz GTBM	233	19	36.230
Doğu Marmara GTBM	173	3	3.894.750,14
TOPLAM	718	41	34.880.062,72

13- Yat Takip Programı

Yurtdışından ülkemize giriş-çıkış yapan yatların kayıt, takip ve seyirlerinin tümünün elektronik ortamda yapılmasına imkân sağlayan “Yat Takip Programı” 2016 yılı başında tamamlanarak taşra birimlerimizin kullanımına açılmıştır. Daha önce manuel ve çok sayıda belge üzerinden yürütülen işlemler “Yat Takip Programı” üzerinden elektronik ortamda yürütülmeye başlanılmış, aynı zamanda Ulaştırma, Sağlık, Turizm gibi bakanlıklar ile acenteler tarafından da kullanılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

14- Havayolu Beyan Formu Projesi

Yurtdışından gelen hava taşıtlarının kontrol işlemlerinde kullanılan havayolu beyan formlarının elektronik ortama aktarılması ile denetim ve kontrol esnasında kullanılan belge ve formların takibinin elektronik ortamda daha etkin bir şekilde yapılması sağlanabilecektir. Programın ilk versiyonu hazırlanmış olup, bu versiyon üzerinden halen test çalışmaları devam etmektedir. Test çalışmalarının akabinde tüm havalimanlarına yaygınlaştırılacaktır.

15-Nakit Kontrolleri Programı

Ülkemize gelen ve giden yolcuların beraberinde taşıdıkları nakitlerin takibinin yapılabilmesi, kapsamlı denetimin sağlanması amacıyla nakit beyanlarının alınması ve takibine yönelik program hazırlanmıştır. Elektronik ortama alınan ve suç teşkil eden nakit ve diğer menkul değerlere ilişkin veriler sistem üzerinden MASAK, Hazine ve ilgili Savcılıklarla paylaşılmaktadır.

2016/1 sayılı Nakit Kontrolleri Genelgesi hazırlanmış ve 18/05/2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Genelge ile yolcu beraberinde taşınan Türk Parası ve bunlarla ödemeyi sağlayan belgelerde 25.000 TL, dövizde ise 10.000 Avro ve üzeri efektifin çıkarılmasında Gümrük İdaresine beyanda bulunma zorunluluğu getirilmiştir.

Söz konusu program sayesinde tüm kapılarda yapılan beyanlar anlık olarak takip edilmektedir.

16- Alo 136 Gümrük Muhafaza İhbar Hattı

Kaçakçılıkla daha etkin mücadele edebilmek ve 7 gün 24 saat her türlü ulusal ve uluslararası kaçakçılık ihbarını alabilmek amacıyla 2013 yılı başında Bakanlığımız merkez binasında Alo 136 Gümrük Muhafaza İhbar Hattı faaliyete geçirilmiştir.

ALO 136 Hattından 2016 yılı boyunca ihbar niteliği taşıyan 2.837 çağrı alınarak gereği yapılmıştır.

17- Varış Öncesi Yolcu Projesi

Kaçakçılıkla mücadele kapsamında havayolu firmalarından yolcu bilgilerinin alınması ve alınan bilgilerin etkin bir istihbarat süreci ile işlenerek, gümrük kontrollerinin riskli yolcular üzerinde yoğunlaşması ve risk profillerine takılmayan yolcuların işlemlerinin hızlandırılması amacıyla Varış Öncesi Yolcu Bildirimi ve Analizi Sistemi kurulmuş olup, Bakanlığımız birimlerince kullanılmaktadır.

Program sayesinde havayoluyla ülkemize giriş yapan yolculara ilişkin bilgiler uçak ülkeye gelmeden önce elektronik olarak alınmakta ve analiz edilerek yolculara ilişkin gümrük gözetim ve kontrollerinde etkinlik artırılmaktadır.

Ülkemizde havayolu taşımacılığı yapan toplam 313 firmadan, 230 firma Bakanlığımız ile irtibata geçmiş bulunmaktadır. Sistemimize entegre olan 218 firmanın 193'ünden canlı veri akışı sağlanmakta diğerlerinden ise test mesajı alınmaktadır. Kalan firmaların sisteme entegrasyonunun çok kısa süre içerisinde sonlandırılması planlanmaktadır.

Bu sistemden alınan veriler, ülke güvenliği ve kamu düzeninin sağlanması için İçişleri Bakanlığı ve MİT ile de paylaşılmaktadır.

18- İstihbarat Bilgi Sistemi (İBS)

Bakanlığımızca yürütülen kaçakçılıkla mücadele faaliyetlerinin etkin biçimde sürdürülmesinin sağlanması, ulusal ve uluslararası kuruluşlardan elde edilen ya da paylaşılan istihbaratın ve insan kapasitesini aşan karmaşık verilerin yorumlanması amacıyla İstihbarat Bilgi Sistemleri Projesi tasarlanmıştır. Proje sayesinde, her bir verinin tutarlılığını irdeleyen analiz modeli örneği oluşturulmasının yanı sıra stratejik – operasyonel düzeyde karar verme sürecine katkı sağlanması hedeflenmektedir. Söz konusu programın kurulumu gerçekleştirilmiş olup, kullanılacak verilere ilişkin diğer programlarla entegrasyon çalışması devam etmektedir.

YILLAR İTİBARIYLA SİSTEM VE TEKNİK CİHAZ DURUMU

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2010-2016 ARTIŞ %
TARAMA SİSTEMLERİ (ARAÇ, KONTEYNER, TREN X-RAYİ)	14	18	19	31	37	42	53	279
BAGAJ TARAMA CİHAZLARI	37	43	50	60	78	81	101	173
KARGO TARAMA CİHAZLARI	0	0	4	10	11	13	17	
MOBİL EKİP ARACI	21	21	21	21	21	21	32	52
DEDEKTÖR KÖPEK ARACI	20	25	25	25	25	40	45	125
BOT (ANİ - DEVRIYE - HİZMET)	17	17	14	23	23	23	21	24
CCTV KAMERA SİSTEMLERİ	8	9	19	25	25	27	27	238
ATS (Mobil Ünitesi)	1250	1250	2250	2250	3250	9250	9250	640
DEDEKTÖR KÖPEKLER	33	39	44	58	64	96	104	215

Kaçakçılıkla Mücadele Uluslararası Kuruluşlarla Yürütülen Faaliyetler

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kaçakçılık ve Gümrük Suçları Veri Bankası Projesi

EİT üyesi 10 ülke tarafından imzalanan "EİT Kaçakçılık ve Gümrük Suçları Veri Bankası Kurulması ve İşletilmesine Dair Anlaşma" Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce onaylanmıştır.

Anlaşma Türkiye, Pakistan, Afganistan, Azerbaycan, İran ve Tacikistan tarafından imzalanmıştır.

Balkan Info Bilgi Paylaşım Sistemi

2016 yılı içerisinde Türkiye'de gerçekleştirilen uyuşturucu yakalama olaylarından, Kaçakçılık ve Bilgi Bankası Programına girilmiş ve ZKA tarafından belirlenmiş alt sınırların üzerindeki miktarda olan yaklaşık 25 yakalama olayı Balkan Info sistemine bildirilmiştir.

Sistem kapsamında 2016 yılında gerçekleşen yakalamaları kapsayan toplam 72 Balkan Info I yakalama bildirimini ile 43 adet Balkan Info II uyarı bildirimini alınmış olup, bu bildirimlerle ilgili gerekli işlemler yapılmıştır.

Mar-Info Bilgi Paylaşım Sistemi

Mar Info Bilgi Paylaşım Sistemine gözlemci sıfatıyla üyeliğimiz devam etmektedir.

SELEC - Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi

Gümrük işlemlerindeki usulsüzlüklerin araştırılmasında kullanılmak üzere üye ülkeler arasında bilgi/belge değişimi talepleri gerçekleştirilmektedir.

SELEC görevleri kapsamında toplam 160 adet bilgi talebi karşılıklı olarak işlem görmüştür.

SELEC merkezinden 51 adet yakalama bildirim alınmış ve bu bildirimlerle ilgili KBB'ye kayıt, giriş-çıkış sorgulamaları yapılmıştır.

Tarafımızdan 62 adet yakalama bildirim gönderilmiştir.

Dünya Gümrük Örgütü (DGÖ)- RILO - Obeliks Projesi

Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nden alınan çalıntı ve/veya kayıp tarihi eserlerle ilgili bildirimler Obeliks Projesi kapsamında elektronik posta ile RILO-ECE'ye iletilmektedir. OBELİKS Projesi kapsamında ise 37 adet çalıntı tarihi eser bildirim yapılmıştır.

Dünya Gümrük Örgütü (DGÖ) RILO Projesi-CEN Sistemi

DGÖ/CEN Sistemine 2016 yılı içerisinde ülkemizde gerçekleşen muhtelif yakalama bildirim girilmiştir.

Köpek Eğitim Merkezi - Dedektör Köpekler

Bakanlığımız bünyesinde modern bir köpek eğitim merkezi faaliyete geçirilerek, açılışından bu güne kadar eğitim merkezimizde farklı türlerde 77 adet dedektör köpeğin eğitimi tamamlanarak göreve başlatılmıştır.

Halen uyuşturucu madde, silah, çay ve tütün kaçakçılığının önlenmesi ve tespitinde etkin bir şekilde kullandığımız toplam 104 adet dedektör köpekten 75 tanesi nar kotik, 16 tanesi çay-tütün, 13 tanesi silah-mühimmat-patlayıcı dedektör köpeği olarak görev yapmaktadır. Köpek Eğitim Merkezinde ise 19 adet dedektör köpeğin eğitim çalışmalarına devam edilmektedir. Bu itibarla, eğitimi devam edenlerle birlikte Taşra ve Merkezde toplamda 123 adet dedektör köpeğimiz bulunmaktadır.

Kaçakçılıkla Mücadele İçin Alınan Özel Tedbirler

Akaryakıt Kaçakçılığıyla Mücadele

Akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele faaliyetlerimiz, kapsamlı bir yaklaşımla ve ilgili tüm kurumlarla işbirliği içerisinde yürütülmektedir.

Merkez ve taşra gümrük muhafaza birimlerince geçtiğimiz yıl yürütülen denetimlerde, 1.745 adet akaryakıt istasyonunda ulusal marker ölçümleri yapılmış ve ödeme kaydedici cihazların kontrolü gerçekleştirilmiştir. Söz konusu denetimler sırasında kaçakçılık ve usulsüzlük dolayısıyla 6 adet istasyon mühürlenmiştir. Ayrıca, denetimlerde 1.192.947 kg kaçak akaryakıt ve akaryakıt harici petrol ürünü ele geçirilmiştir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri koordinasyonunda Bakanlığımız personelinin de katılımıyla LPG tüplerinin hudut kapılarından ülkemize girişinin engellenmesi amacıyla, 7 Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü sorumluluk alanındaki hudut kapılarında ve şehir içi tüp bayilerinde denetimler gerçekleştirilmiştir.

Toplamda 17.544 adet dolu ve boş tüpün incelendiği ve herhangi bir olumsuzluğa rastlanılmayan denetimlerin 897 adedi hudut kapılarında; 146 adedi ise şehir içi tüp bayilerinde gerçekleştirilmiştir.

Akaryakıt kaçakçılığı ile mücadelede görevli gümrük muhafaza, emniyet, jandarma, sahil güvenlik, gelir idaresi personeli ve vergi müfettişlerinin katılımı ile Bakanlığımız bünyesinde teşkil edilen Özel Ekibin, yasadışı farklı yöntemler kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen usulsüzlüklerle ilgili yürüttüğü kapsamlı çalışmalar sonucunda, 805 milyon TL'si 2016 yılı içerisinde olmak üzere toplamda 1 milyar 562 milyon TL tutarında vergi, ceza ve usulsüzlük ortaya çıkartılmıştır.

Bakanlığımızda geçici görevli Vergi Müfettişlerince yapılan incelemeler neticesinde Akaryakıt Özel Ekip Şubesinin çalışmalarına konu 4 firmaya yönelik 2016 yılında hazırlanan vergi tekniği raporları ile hazineye intikal etmesi gereken vergi ve ceza tutarının toplam 689.785.500 TL olduğu tespit edilmiştir.

Mücadele faaliyetleri kapsamında, Bakanlığımızca, denetimi gerçekleştirilen istasyon ve tesisler, ele geçirilen akaryakıt türleri, miktarı, zanlılar ve taşıtlara ait bilgiler ile piyasaya sunulan ve tüketilen petrol ürünleri miktarının tespitine yönelik dönemsel üretim ve tüketim rakamlarının tutulması maksadıyla oluşturulan ve 2015 yılında pilot olarak Bakanlığımız operasyon biriminin kullanımına açılan AKBİS'in (Akaryakıt Kaçakçılığı ile Mücadele Veri Tabanı) taşra birimlerimizde görev yapan personel tarafından kullanılabilmesi amacıyla, 2016 yılı içerisinde 60 personel eğitimcilerin eğitimi programına tabi tutulmuştur.

Uyuşturucu Madde Kaçakçılığıyla Mücadele

Bakanlığımız, yasadışı uyuşturucu ticaretinin engellenmesi kapsamında teknik donanım ve idari kapasitesinin geliştirilmesi, ileri düzey eğitimlerin yoğunlaştırılması, nitelikli personel istihdamı, uluslararası ya da bölgesel kuruluşlar ile gelişmiş uygulamalara sahip ülkelerle yürütülen faaliyetler olmak üzere çok yönlü bir yaklaşımla çalışmalarını yürütmektedir.

Ülkemiz, büyük çoğunluğu Afganistan kaynaklı olmak üzere Balkan Rotası üzerinden Batı Avrupa ülkelerine yönelen afyon türevlerinin ve batıdan gelen sentetik ve yeni nesil uyuşturucuların yasadışı ticaretinden etkilenmektedir.

Afganistan kaynaklı afyon ve türevlerinin Avrupa'ya yasadışı sevkiyatında ülkemizin üzerinde bulunduğu Balkan Rotasına alternatif teşkil eden Kuzey Karadeniz ve Doğu Akdeniz Rotalarının kullanımında son yıllarda önemli bir artış olduğu bilinmektedir. Söz konusu alternatif rotaların kullanımının artmasında ülkemizce alınan ilave tedbirlerin rolü büyüktür.

Ülkemiz son yıllarda giderek artan bir şekilde Güney Amerika kaynaklı kokain kaçakçılığında hedef ülke konumunda olup, ele geçirilen kokain miktarlarında bir artış gözlemlenmektedir. Kokain ülkemize genellikle havayolu aracılığıyla ve kurye üzerinde giriş yapmakla birlikte, son yıllarda deniz limanlarımızdan ülkemize giriş yaparken yakalanan kokain miktarında da bir artış yaşanmıştır.

Batı Avrupa kaynaklı ecstasy; genellikle batı sınır kapılarımızdan girişte, ya da yine giriş yönünde olmak üzere deniz limanları ve havalimanlarımızda ele geçirilmekte olup, ülkemiz söz konusu maddenin kaçakçılığında hedef ülke konumundadır.

Doğu Avrupa kaynaklı captagon; çoğunlukla ülkemiz üzerinden Arap Yarımadasına transit geçmekte, Batı gümrük kapılarımızda girişte veya Güney ve Güneydoğu gümrük kapılarımızda çıkışta ele geçirilmektedir. Bununla birlikte, son yıllarda söz konusu maddenin bölge ülkelerinde üretilmeye başlanması, güzergâhta ve risk kriterlerinde değişiklikleri de beraberinde getirmiş olup, Güney kara sınır kapılarımız ve limanlarımız captagon kaçakçılığında riskli konuma gelmiştir.

Ülkemiz genellikle doğrudan Çin'den veya aktarmalı olarak Avrupa üzerinden gelmekte olan sentetik kannabinoid türü uyuşturucu maddelerin kaçakçılığında hedef ülke konumundadır. Güncel tehditlerle mücadele anlamında "Sentetik Kannabinoid Türü Uyuşturucularla Mücadele Eylem Planı" hazırlanarak Haziran 2014 tarihinde uygulamaya konulmuş ve alınan ilave tedbirler sonucu başta İstanbul olmak üzere havalimanları, hızlı kargo ve posta dağıtım merkezlerinde dedektör köpekler ve tecrübeli personelden oluşan ekiplerle denetimler aralıksız devam etmektedir. Yürütülen faaliyetler ve alınan ilave tedbirler sonucunda, maddenin ülkemize girişinin önlenmesine yönelik büyük bir başarı kaydedilmiş; alınan ilave tedbirler neticesinde yaratılan caydırıcılık faktörünü etkisiyle 2015 ve 2016 yıllarında sentetik kannabinoid türü uyuşturucu maddelerin kaçakçılığında önceki yıllara kıyasla, miktar ve olay sayısı bazında düşüş sağlanmıştır.

Gerçekleştirilen operasyonlar sonucunda, 2015 yılında 2 ton 689 kilo olan yakalama miktarı, 2016 yılında %30 artışla, 3 ton 426 kiloya yükselmiştir. 2015 yılında 206 milyon TL değerinde uyuşturucu yakalanmış iken bu değer 2016 yılında %16 artışla 236 milyon TL'ye ulaşmıştır.

2016 yılı Ocak ayında Derince Limanında 13.5 milyon TL değerinde 56 kg ve Temmuz ayı içerisinde İskenderun Limanında 50 milyon TL değerinde 250 kg kokain, Mart ayında Taşucu Limanında 49.9 milyon TL değerinde 1.995.000 adet captagon ve Nisan ayında ise 10.6 milyon TL değerinde 425.000 adet ecstasy yakalanmıştır.

Ayrıca 5 ayrı olayda; 17,816 kg "Gamma-Bütirolakton" (GBL) maddesi ele geçirilmiştir. Söz konusu madde Bakanlığımızın girişimleriyle 04.07.2016 tarihinde 2016/9019 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla 2313 sayılı yasa kapsamında yasaklı maddeler listesine alınmış olup, bahse konu yakalamalar bu kapsamda değerlendirilen ülkemizdeki ilk yakalamalardır.

2016 yılında Narkotik Dedektör Köpek İdarecilerinin, dedektör köpekleriyle birlikte yapmış oldukları çalışmalar ile toplamda 2.451 kg doğal uyuşturucu ile 3.070,364 adet sentetik uyuşturucu ele geçirilmiştir.

2016 yılı içerisinde "Uyuşturucu Maddeler ve Uyuşturucu Kaçakçılığıyla Mücadele" adında bir kitap hazırlanarak başta taşra idarelerimiz, diğer mücadeleci birimler ve Başsavcılıklarımız olmak üzere ilgili idarelere gönderilmiştir.

Öte yandan; uyuşturucu ve patlayıcı başta olmak üzere, 16 bin farklı maddenin tespitini yapabilen ve dünyada yeni kullanılmaya başlanan uyuşturucu ve kimyasal madde tespit cihazından 2015 yılında 10 adet, 2016 yılında ise 5 adet alınarak toplam cihaz sayısı 15 adede ulaşmış olup, taşra birimlerimizin kullanımına sunulmuştur; ayrıca, 2 bin adet de uyuşturucu test kiti temin edilmiştir.

Narkotik Madde Kaçakçılığında Ulusal İşbirliği

2016 yılı içerisinde diğer mücadeleci birimlerimizle müşterek olarak toplam 9 olayda; 251 kg kokain, 86 kg esrar, 1 kg psicoline, 60 gr, sentetik esrar ve 87 gr metamfetamin türü uyuşturucu madde ele geçirilmiştir.

13 Kasım 2014 tarihli ve 29174 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Uyuşturucu ile Mücadele" konulu Başbakanlık Genelgesi kapsamında oluşturulan kurulların çalışmalarına Bakanlığımızca tüm düzeylerde etkin bir şekilde katılım sağlanmış ve yürürlüğe konulan "2015 Uyuşturucuyla Mücadele Acil Eylem Planında" Bakanlığımızca koordinesi sağlanan faaliyetler başarıyla yürütülmüştür.

Bakanlığımızca düzenli katılım sağlanan Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM) bünyesinde kurulan Erken Uyarı Sistemi (EWS/Early Warning System) toplantılarında, Ulusal Çalışma Grubunca takip edilen yeni uyuşturucu maddeler, ilgili birimlerce paylaşılmakta ve kısa süre içerisinde yasaklı maddeler sınıfına girmesi sağlanmaktadır. Bu çerçevede son dönemlerde sıkça kamuoyunda yer alan sentetik Kannabinoid türü uyuşturucuların jenerik (sınıfsal) olarak 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilmesine katkı sağlanmıştır.

Narkotik Madde Kaçakçılığında Uluslararası İşbirliği

Sınır aşan bir nitelik arz eden uyuşturucu madde kaçakçılığıyla mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla Bakanlığımızca uluslararası ya da bölgesel kuruluşlar ile işbirliği faaliyetleri de yürütülmektedir.

Başta Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC), Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (OSCE), Dünya Gümrük Örgütü (WCO) ve Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezi (SELEC) olmak üzere uluslararası ve bölgesel işbirliği çalışmaları sürdürülmektedir. Bu kapsamda güncel yakalama trendleri ve mücadele yöntemleri paylaşmakta, ortak çalıştaylar, seminerler, çalışma ziyaretleri düzenlenmekte ve operasyonel işbirliği faaliyetlerine de katılım sağlanmaktadır.

Uluslararası operasyonel işbirliği faaliyetleri çerçevesinde; Birleşmiş Milletler Uluslararası Narkotik Kontrol Kurulu (UN-INCB) koordinesinde yürütülen, "günümüz captagonu" veya "sahte captagon" olarak anılan uyuşturucu maddelerin üretiminde kullanılabileceği değerlendirilen ve özellikle Kuzey Afrika ve Orta Doğu ülkelerine gidecek olan kimyasalların takibini amaçlayan "Missing Links" operasyonu kapsamında gerçekleştirilen çalışmalara devam edilmektedir. INCB tarafından 13.12.2016 tarihinde yayınlanan ara raporda ülkemizin proje kapsamında yürüttüğü faaliyetler ve projeye sağladığı destekten takdirle söz edilmektedir.

Uluslararası operasyonel faaliyetler kapsamında, 2013 yılından günümüze kadar 7 adet başarılı Kontrollü Teslimat uygulaması yürütülmüş olup; toplam 16 kg kokain ve 16,5 kg sentetik kannabinoid ele geçirilmiştir.

Tütün, Çay ve Alkollü İçki Kaçakçılığıyla Mücadele

2014 yılında sınır kapılarımız yanı sıra, ülke genelinde diğer kolluk birimleri ile başlattığımız mücadele sonucunda; 2014 yılında %21 seviyelerine kadar çıkan kaçak sigara oranı, 2016 yılı sonunda %7,5 seviyelerine gerilemiş ve 2016 yılı itibariye 900 milyon TL'nin üzerinde vergi kaybının önüne geçilmiştir.

2013 yılında 30 milyon TL olan kaçak tütün, tütün mamülleri ve alkollü içki yakalama değeri, 2014 yılında 60 milyon TL'ye, 2015 yılında 100 milyon TL'ye ve 2016 yılında 113 milyon TL'ye yükselmiştir. 2016 yılında toplam yakalanan sigara miktarı ise 11 milyon 450 bin pakettir. Ayrıca 2016 yılı içerisinde yine tütün mamülleri ve alkol piyasasında yapılan denetimlerde; yaklaşık 6 milyon 208 bin adet sigara kâğıdı ve filtresi, 22 bin litre sıvı nikotin, 283 bin kg tütün ve 445 bin litre kaçak alkollü içki yakalanmıştır.

İstanbul Deniz KİM ekiplerimizce Zeytinburnu açıklarında bir kargo gemisi içerisinde yakalanan 3 milyon 450 bin paket sigaranın piyasa değeri 28 milyon 500 bin TL olarak tespit edilmiştir. Bu yakalama, denizlerde gerçekleştirilen en büyük sigara yakalaması olarak kayıtlara geçmiştir.

2016 yıl sonu itibariyle, Çay-Tütün Dedektör Köpek sayımız yükseltilerek gümrük kapılarında kaçakçılıkla mücadeledeki etkinliğimiz artırılmıştır.

2016 yılında Çay-Tütün Dedektör Köpek İdarecilerinin, dedektör köpekleriyle birlikte yapmış oldukları çalışmalar ile sınır kapılarında toplamda 1.874.929 paket sigara ele geçirilmiştir.

Yasadışı Göç

Bakanlığımızca yürütülen operasyonlar ve risk analizi çalışmaları neticesinde 2011 yılında 206; 2012 yılında 238, 2013 yılında 469, 2014 yılında 1.279 kaçak göçmen yakalanmıştır. 2015 yılında ise 1.851 kaçak göçmen yakalanmıştır. 2016 yılında ise bu rakam 731 olarak gerçekleşmiştir.

Araç - Yolcu İstatistikleri (2015 - 2016)				
TÜR	YÖN	2015	2016	% DEĞİŞİM
YOLCU	GİRİŞ	56.966.152	39.857.057	-30,0
	ÇIKIŞ	56.515.166	39.693.909	-29,8
TIR - ÇEKİCİ - DORSE - RÖMORK	GİRİŞ	1.643.673	1.566.944	-4,7
	ÇIKIŞ	1.649.424	1.577.740	-4,3
TANKER	GİRİŞ	1.686	8.335	394,4
	ÇIKIŞ	1.796	7.724	330,1
KAMYON	GİRİŞ	277.768	232.615	-16,3
	ÇIKIŞ	272.467	221.202	-18,8
OTOBÜS	GİRİŞ	212.991	142.044	-33,3
	ÇIKIŞ	218.188	148.441	-32,0
OTOMOBİL	GİRİŞ	1.621.780	1.382.631	-14,7
	ÇIKIŞ	1.615.989	1.369.594	-15,2
GEMİ	GİRİŞ	41.648	40.069	-3,8
	ÇIKIŞ	40.677	39.174	-3,7
RO-RO	GİRİŞ	3.684	3.593	-2,5
	ÇIKIŞ	3.620	3.519	-2,8
YAT	GİRİŞ	11.853	11.815	-0,3
	ÇIKIŞ	10.615	11.409	7,5
UÇAK	GİRİŞ	320.496	283.095	-11,7
	ÇIKIŞ	316.251	281.389	-11,0
TREN	GİRİŞ	1.864	1.544	-17,2
	ÇIKIŞ	1.781	1.511	-15,2

Araç - Yolcu İstatistikleri (2015-2016)				
TÜR	YÖN	2015	2016	% DEĞİŞİM
DİĞER ARAÇ	GİRİŞ	17.452	14.282	-18,2
	ÇIKIŞ	17.572	14.901	-15,2
TOPLAM ARAÇ	GİRİŞ	4.154.895	3.686.967	-11,3
	ÇIKIŞ	4.148.380	3.676.604	-11,4
TOPLAM GELEN - GİDEN ARAÇ		8.302.534	8.303.275	0,0

- ◆ 2015 yılında tüm sınır kapılarımızdan 4 milyon 154 bin 895 araç girişi, 4 milyon 148 bin 380 araç çıkışı ve 56 milyon 966 bin 152 yolcu girişi, 56 milyon 515 bin 166 yolcu çıkışı olmuştur.
- ◆ 2016 yılında tüm sınır kapılarımızdan 3 milyon 686 bin 967 araç girişi, 3 milyon 676 bin 604 araç çıkışı ve 39 milyon 857 bin 57 yolcu girişi, 39 milyon 693 bin 909 yolcu çıkışı olmuştur.
- ◆ 2015 ve 2016 yıllarını karşılaştırdığımızda; yolcu girişlerinde %30, çıkışlarında ise %29'luk bir azalma gerçekleşmiştir.

SONRADAN KONTROL İŞLEMLERİ

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Eşyanın Tesliminden Sonra Beyanın Kontrolü başlıklı 73'üncü maddesinin birinci fıkrasında, gümrük idarelerinin eşyanın tesliminden sonra ve beyannamedeki bilgilerin doğruluğunu saptamak amacıyla eşyanın ithal veya ihraç işlemlerini veya sonraki ticari işlemlere ilişkin ticari belge ve verileri kontrol edebileceği hüküm altına alınmıştır.

2016 yılı içinde sonradan kontrole tabi tutulan firma sayısı 595'tir.

Yılı	Sonradan Kontrol Programı Kapsamı Firma Sayısı	Plan Dışı Sonradan Kontrole Alınan Firma sayısı (ithalat)	İhracat işlemlerinin Sonradan Kontrolü	Toplam
2012	400	57	13	470
2013	350	92	58	500
2014	325	174	61	560
2015	311	449	82	842
2016	300	156	139	595

VERGİLER	2015 YILI EK TAHAKKUK TUTARI (TL)	2016 YILI EK TAHAKKUK TUTARI (TL)
Gümrük Vergisi	5.415.146	24.778.748
KDV	10.114.530	22.367.455
ÖTV	10.413.985	15.419.871
Anti Damping Vergisi	1.461.261	1.648.918
Ek Mali Yükümlülük	1.455.483	526.950
Tarım Payı	55.056	17.599
Damga Vergisi	136	1.785
KKDF	7.740.548	3.258.059
İlave Gümrük Vergisi	1.219.709	1.658.429
Diğer	6.820.134	18.919.761
TOPLAM	44.695.988	88.597.576

2016 Yılı İkincil/Yerel Kontrol Sonuçları

Bakanlığımızca yapılan incelemeler sonucu ortaya çıkarılan toplam ek tahakkuk tutarı 2016 yılında bir önceki yıla göre %50,4 oranında artış göstermiş olup, bu dönemde toplam 88 milyon 597 bin TL ek tahakkuk yapılmıştır.

Bölge Müdürlükleri Kontrol Şubelerince gerçekleştirilen kontroller kapsamında 2016 yılında toplam 254 milyon 113 bin 723 TL tutarında ceza kararı düzenlenmiştir.

Tahsilat İşlemleri

Gümrük idarelerince gerçekleştirilen tahsilatlar aşağıdaki gibidir.

Yıl	KDV (TL)	ÖTV (TL)	Gümrük Vergisi (TL)	Diğer (TL)	Toplam (TL)
2016	69.725.393.321	4.486.755.447	6.039.407.091	4.674.414.455	84.925.970.314

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi ve Kaldırılması İşlemleri

Ödenmiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen geri ödenmesi ve henüz ödenmemekle beraber gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesine ilişkin işlemlerin Gümrük İdarelerince yürütülmesinin sağlanması ve Gümrük Yönetmeliği'nin 500'üncü maddesinde belirtilen limitler dahilinde Geri Verme ve Kaldırma işlemleri ile Bölge Müdürlüklerince alınan Kararlara karşı yapılan itirazların değerlendirilmesi işlemleri sonucunda aşağıdaki tutarlar oluşmuştur.

Yıl	Geri Verilen Veya Kaldırılan Vergi Tutarı
2013	96.113.350 TL
2014	80.265.680 TL
2015	137.512.879 TL
2016	169.216.246 TL

Ek Tahakkuk ve Ceza Tutarları

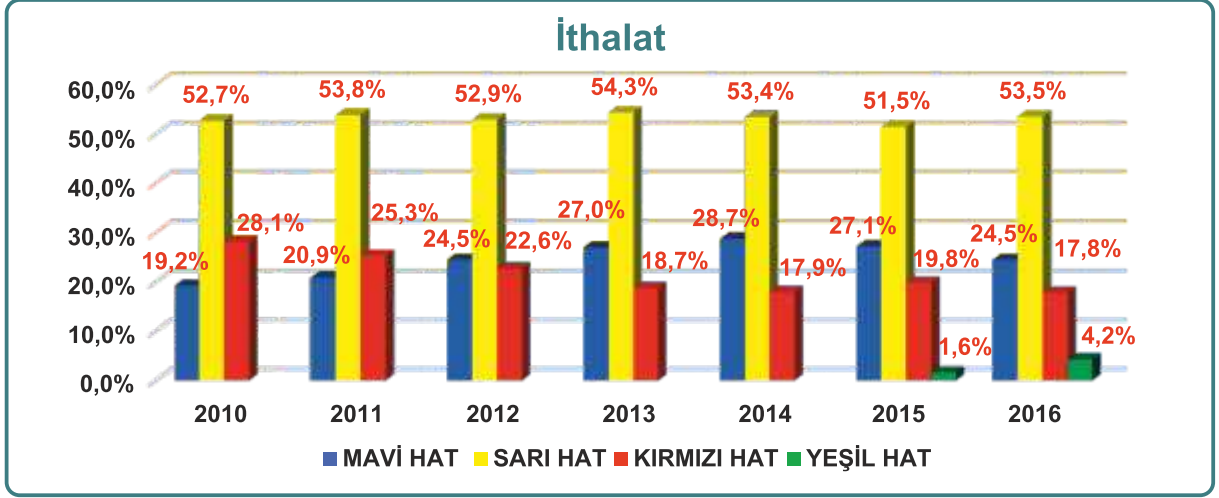
Denetim Raporları, ikincil kontroller, Sonradan Kontrol Programı kapsamında gerçekleştirilen denetimler sonucunda tespit edilen ve Gümrük idarelerince yapılan ek tahakkuk ve bunlara istinaden düzenlenen ceza tutarlarının tahsilat süreçleri izlenmektedir. Son 4 yılda yapılan ek tahakkuk ve ceza tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Yıl	Ek Tahakkuk	Ceza Kararı
2013	255.195.355 TL	915.544.757 TL
2014	289.916.781 TL	2.274.768.172 TL
2015	682.730.604 TL	2.577.756.153 TL
2016	870.677.889 TL	2.503.323.092 TL

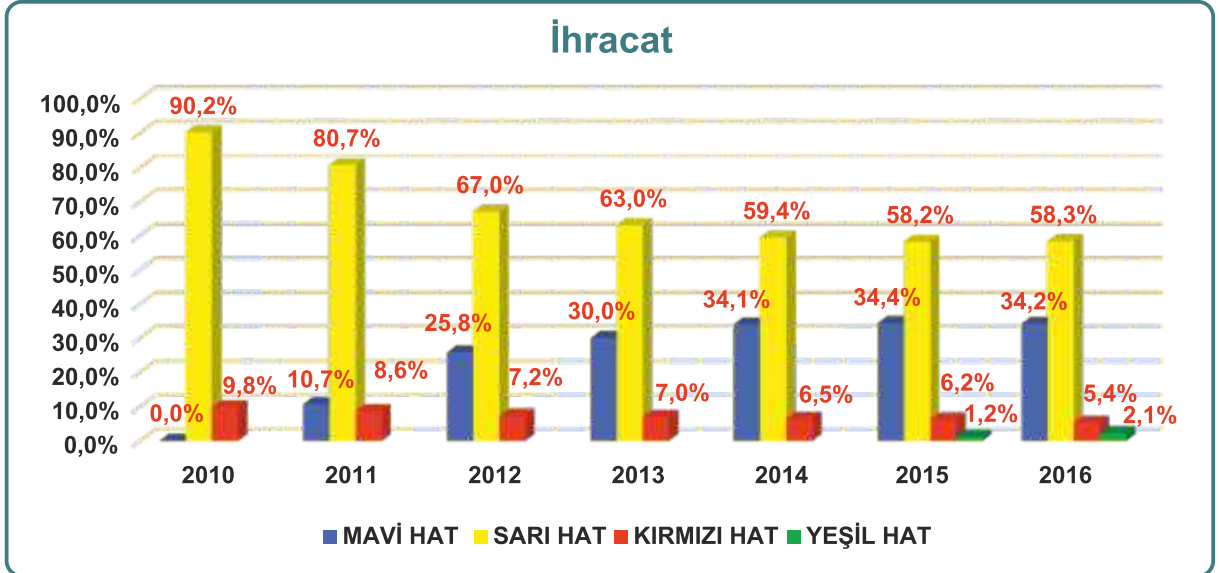
İTHALAT VE İHRACAT İŞLEM SÜRELERİ

Risk analizi, basitleştirilecek işlemlerin seçiminde önemli bir argümandır. Bu şekilde, seçilen işlemlerde fiziksel denetimler önemli ölçüde azaltılmıştır.

İthalat Hat Oranları

İhracat Hat Oranları

İşlem Süreleri

İhracatta işlem süresi (Onay-gümrük bitiş süresi); ihracat beyannamelerinin onaylandığı (TCGB Teslim) zamandan başlamakta, gümrük müdürlüğünce gerçekleştirilen kontrol ve muayene işlemlerinin bitirilmesine (Blokaj Kaldırıldı/Çıkabilir) kadar olan süreyi kapsamaktadır.

2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında ihracat işlemleri ilk 24 saatlik periyotta aşağıdaki sürelerde tamamlanmıştır.

SÜRE (İHRACAT)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İlk 1 Dakika	42%	40%	57%	60%	66%	64%	66%
İlk Yarım Saat	70%	69%	77%	77%	82%	81%	81%
İlk 4 Saat	90%	90%	93%	94%	95%	95%	95%
İlk 24 Saat	95%	95%	96%	97%	98%	98%	98%

İthalattaki işlem süresi (Onay-gümrük bitiş süresi); gümrük beyannamelerinin onaylandığı (TCGB Teslim) zamandan başlamakta, gümrük müdürlüğünce gerçekleştirilen kontrol ve muayene işlemlerinin bitirilmesi ve ardından vergilerinin ödenmesine (Kapatılabilir/Kapandı) kadar olan süreyi kapsamaktadır.

2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında ithalat işlemleri ilk 24 saatlik periyotta aşağıdaki sürelerde tamamlanmıştır.

SÜRE (İTHALAT)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İlk Yarım Saat	11%	13%	12%	11%	13%	13%	11%
İlk 8 Saat	51%	53%	56%	54%	57%	56%	56%
İlk 24 Saat	70%	70%	72%	71%	73%	71%	73%

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi uygulamasına 23.01.2004 tarihinde geçilmiştir. Daha önce Gümrükçe Onaylanmış Kişi Unvan Belgesi düzenlenmekte iken, bu tarihten sonra Onaylanmış Kişi Statü Belgesi düzenlenmeye başlanmıştır. Söz konusu belge genel ve özel şartlara göre A sınıfı, B sınıfı ve C sınıfı olmak üzere üçe ayrılmaktadır.

Yıllar itibarıyla Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sayılarını gösteren tabloya aşağıda yer verilmiştir.

SINIFI	Geçerliliği Devam Eden Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Sayısı								
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
A SINIFI	147	163	188	253	343	455	439	365	295
B SINIFI	409	441	464	551	742	954	946	784	627
C SINIFI	140	123	117	168	332	498	641	724	876
TOPLAM	696	727	769	972	1417	1907	2026	1873	1798

Dış Ticaret Rakamlarına Göre Onaylanmış Kişi Statü Belgesi İşlem Hacimleri aşağıda belirtilmiştir.

2016 (\$)				
ONAYLANMIŞ KİŞİ	İTHALAT/%		İHRACAT/%	
A SINIFI	28.457.569.978	14,33%	16.797.192.728	11,78%
B SINIFI	13.616.818.470	6,86%	10.806.544.410	7,58%
C SINIFI	7.112.315.581	3,58%	6.501.983.842	4,56%
TOPLAM	49.186.704.029	24,77%	34.105.720.980	23,92%
DIŞ TİCARET RAKAMLARI	198.601.933.745	100	142.606.247.403	100

2016 yılında ithalatın %24,77'si, ihracatın %23,92'si Onaylanmış Kişi Statüsü Belgesi ile gerçekleştirilmiştir.

23.11.2016 tarihli ve 29897 sayılı Resmi Gazete'de, "Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin Gümrük Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" yayımlanmıştır. Söz konusu değişiklik ile onaylanmış kişi statü belgesi yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, 15.8.2017 tarihinden itibaren; onaylanmış kişi statü belgeleri sınıf ayrımı olmaksızın tek tip belge şeklinde düzenlenecektir. Onaylanmış kişi statü belgesi sahipleri serbest dolaşımdaki eşyanın ihracatında mavi hat uygulamasından yararlanabilecektir. Onaylanmış kişi statü belgesi sahiplerinin, Tebliğin 42/A maddesinde yer alan koşulları karşılamaları halinde; dâhilde işleme rejimi kapsamındaki ihracat dâhil, tüm ihracat beyannamelerinde mavi hat uygulamasından yararlanabilecektir. İlave koşulları sağlamayan onaylanmış kişi statü belgesi sahiplerine göre ithalatta ve ihracatta daha az muayeneye tabi tutulabilecektir.

Yetkilendirilmiş Yükümlü Uygulaması (AEO)

Yetkilendirilmiş yükümlü, gümrük yükümlülüklerini yerine getiren, düzenli kayıt tutan, mali yeterlilik, emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunan, kendi oto kontrolünü yapabilen güvenilir firmalara gümrük işlemlerinde birtakım kolaylık ve imtiyazlar tanıyan uluslararası bir statüdür.

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip firmalar diğer firmalara göre daha imtiyazlı muamele görmekte ve daha fazla rekabet gücüne sahip olmaktadır. Bu uygulama sayesinde firmalar başta "ihracatta yerinde gümrükleme", "izinli gönderici", "izinli alıcı", "ithalatta yerinde gümrükleme" ve "daha az ve öncelikli muayene" kolaylıkları olmak üzere pek çok basitleştirilmiş ve hızlandırılmış usullerden ve onaylanmış kişi statüsüne tanınan diğer tüm ayrıcalıklardan yararlanmaktadır.

Ülkemizde yetkilendirilmiş yükümlü statüsü 10 Ocak 2013 tarihli ve 28524 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği ile hayata geçirilmiştir.

İhracatta yerinde gümrükleme ve izinli gönderici uygulamaları sayesinde ihracat eşyası iç gümrük idaresine götürülmeksizin gümrük işlemleri firma tesislerinde tamamlanarak doğrudan sınıra sevk edilebilmektedir. Böylece firmalar zaman ve maliyet tasarrufu sağlarken, gümrük idaresi de daha riskli işlemlere daha fazla yoğunlaşabilmektedir.

21 Mayıs 2014 tarihinde Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğinde yapılan düzenleme ile statü kapsamına "ithalatta yerinde gümrükleme", "izinli alıcı" "sınır kapılarından öncelikli geçiş" uygulamaları da eklenmiş olup, bu uygulamalara ilişkin alt yapı çalışmaları devam etmektedir.

9 Haziran 2014 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen törenle Güney Kore ile karşılıklı tanıma anlaşması imzalanmış olup pilot uygulamanın gerçekleştirilebilmesi için çalışmalar devam etmektedir. Diğer taraftan AB ve ABD ile yetkilendirilmiş yükümlülerin karşılıklı tanınmasına yönelik görüşmeler devam etmektedir.

- 2016 yılı itibarıyla; onu taşımacı, sekizi kamu kurumu olmak üzere toplam 47 firma yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olmuştur.

Yerinde Gümrükleme

İhracat eşyasının ihracat gümrük idaresine sunulmaksızın işlemlerin firma tesislerinden yapılmasına imkân tanıyan "ihracatta yerinde gümrükleme" uygulaması yetkilendirilmiş yükümlü statüne bağlı olarak tanınan bir kolaylık olup uygulama 10 Ocak 2013 tarihinde Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği'nin Resmi Gazete'de yayınlanması ile hayata geçirilmiştir.

İhracatta yerinde gümrükleme uygulamasına ek olarak, ithalatta yerinde gümrükleme uygulamasının Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliğine dâhil edilmesi çalışmaları devam etmektedir.

İzinli Gönderici İzinli Alıcı

Yurtdışına ihraç edilecek transit eşyasının hareket gümrük idaresine sunulmaksızın gümrük işlemlerinin taşıyıcının tesislerinden yapılmasına imkân tanıyan "izinli gönderici" uygulaması yetkilendirilmiş yükümlü statüüne bağlı olarak tanınan kolaylık sağlanan bir uygulama olarak 10 Ocak 2013 tarihinde Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği'nin Resmi Gazete'de yayınlanması ile hayata geçirilmiştir.

İthal edilecek transit eşyasının varış gümrük idaresine sunulmaksızın gümrük işlemlerinin taşıyıcının tesislerinden yapılmasına imkân tanıyan "izinli alıcı" uygulaması yetkilendirilmiş yükümlü statüüne bağlı olarak tanınan bir kolaylık olup, 21 Mayıs 2014 tarihli ve 29006 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması Yönetmeliği ile yasal altyapısı oluşturulmuştur. İzinli alıcı uygulamasına ilişkin sistemde altyapı çalışmaları devam etmektedir.

Tek Pencere Sistemi

Tek Pencere Sistemi (Single Window), gümrük işlemleri sırasında istenen tüm belgelerin tek noktadan temin edilmesini (e-belge) ve gümrük işlemlerinin tek noktaya yapılacak başvuru (e-başvuru) ile yürütülerek tamamlanmasını sağlayan sistemdir.

20.03.2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Gümrük Hizmetlerinde Tek Pencere Sistemi" konulu 2012/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile diğer kamu kurumları ile yapılacak çalışmaların koordinasyonu da dâhil olmak üzere tüm çalışmaların gerçekleştirilmesi görev ve yetkisi Bakanlığımıza verilmiştir.

Tek Pencere Sistemi ile elektronik ortamda izin başvurusunun alınması ve izin belgesinin gönderilebilmesi sağlanarak kaynakların daha etkin kullanımı, kontrollerin verimlilik ve etkinliğinin artırılması, gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi, kolaylaştırılması ve hızlandırılması, ticaret erbabının zaman ve parasal maliyetlerinin azaltılması, gümrük işlemlerinin takip edilebilirliğinin artırılarak daha şeffaf hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

2011 yılında teknik ve yasal engellerin ortadan kalkmasını müteakiben Güney Kore örnek alınarak, Dünya Gümrük Örgütü (WCO) Veri Modeli'ne uygun bir Tek Pencere Sistemi çalışmalarına başlanmış olup, bu güne kadar beyanname ekindeki belgeler analiz edilmiş, iş süreçleri çıkarılmış, tüm ilgili kurumlarla görüşülmüş, irtibat noktaları belirlenmiş ve proje için gerekli bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

E-başvuru aşaması "Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Geçici İthalat İzni" ile başlamıştır. Bakanlığımız tarafından verilen izinler ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Borsa İstanbul A.Ş., TAEK kurumlarının bazı belgeleri E-başvuru aşaması kapsamına alınmıştır.

Hâlihazırda Bakanlığımız dâhil 21 kurum ve 117 belge Tek Pencere Sistemine dâhil edilmiştir.

Aşağıda yer alan 21 adet kurum tarafından düzenlenen ve gümrük beyannamelerinin ekinde aranan belgeler Tek Pencere Sistemine geçmiştir.

1. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
2. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
3. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
4. Ekonomi Bakanlığı
5. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
6. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
7. İçişleri Bakanlığı
8. Kültür ve Turizm Bakanlığı
9. Maliye Bakanlığı
10. Sağlık Bakanlığı
11. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
12. Hazine Müsteşarlığı
13. Sermaye Piyasası Kurulu
14. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
15. Şeker Kurumu
16. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
17. Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu
18. Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü
19. Türk Standartları Enstitüsü
20. Borsa İstanbul A.Ş.
21. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Uygulamanın başladığı 14.01.2014 tarihinden başlayarak 31.12.2016 itibarıyla toplam 2.222.467 adet e-belge ilgili kurumlar tarafından Tek Pencere Sistemi üzerinden Bakanlığımıza gönderilmiş olup, bu belgeler 822.605 gümrük beyannamesinde ve 5.040.699 gümrük beyannamesi kaleminde kullanılmıştır. E-Belge toplamının 87.155 adedi E-Başvuru uygulaması üzerinden oluşturulmuştur. Sistemin lansmanının yapılması amacıyla çalışmalar yürütülmüştür.

KATBIS (Kesinleşmiş Gümrük Alacakları Takip Sistemi)

Onuncu Kalkınma Planı kapsamında; planın uygulanabilirliği ve kalkınma çabalarının etkinliğini artırmak amacıyla 25 Öncelikli Dönüşüm Programına yer verilmiştir. Bu programların hayata geçirilmesine yönelik hazırlanan eylem planları ise 16 Şubat 2015 tarihli ve 2015/3 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararıyla kabul edilmiştir.

Bu kapsamda Kamu Gelirlerinin Kalitesinin Artırılması Programı Eylem Planında yer alan "Yükümlülerin takip edilen alacaklarının tahsilinin sağlanması amacıyla tüm mal varlığına ilişkin bilgilere elektronik ortamda ulaşılabilmesine imkân sağlamak üzere ilgili kurumlarla işbirliği yapılacaktır." eylemi çerçevesinde Bakanlığımız birimlerince kesinleşmiş gümrük alacaklarının takip ve tahsili için amme borçlusu adına kayıtlı mal, hak ve alacakların tespiti ve haciz tatbikine ilişkin işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesi hedeflenmiştir. Bu itibarla, amme borçlusuna yönelik yürütülen mal varlığı araştırmaları ve haciz tatbiki işlemleri kâğıt ortamından elektronik ortama taşınarak, amme alacağının süresi içinde ve etkin bir şekilde tahsili sağlanmış olacaktır.

Konuyla ilgili olarak, 30.06.2007 tarihli ve 26568 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tahsilat Genel Tebliği'nin (Seri: A Sıra No:1) Mal Varlığı Araştırması başlıklı 2'nci maddesinde ifade edilmekte olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ve Bankalar ile veri paylaşımı protokolü yapılması planlanmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımız ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü arasında Tapu ve Kadastro verilerinin "TAKPAS" üzerinden paylaşılmasına ilişkin olarak 22.01.2016 tarihinde protokol imzalanmıştır. Mezkûr protokol kapsamında, tapu sicil kayıtlarına elektronik ortamda erişilebilmesi amacıyla TAKPAS Web Servisi uygulamaya alınmıştır. Söz konusu uygulamanın kullanımına ilişkin olarak 2016/7 sayılı 'TAKPAS Veri Paylaşım Protokolü ' konulu Genelge hazırlanarak yayımlanmıştır. TAKPAS Web Servisi ile gümrük müdürlükleri tarafından amme borçlusu adına kayıtlı gayrimenkuller online olarak sorgulanabilmekte olup, mal varlığının tespitine yönelik kağıt ortamında yapılan yazışmalar sonlandırılmıştır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü arasında amme borçlusu adına kayıtlı taşıtların tespiti ve haciz işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla hazırlanan Elektronik Ortamda Bilgi Paylaşımı ve Elektronik Haciz Protokolü 10.10.2016 tarihinde imzalanmış olup, söz konusu protokol kapsamında web servis uygulama ekranının hazırlanması çalışmaları devam etmektedir. Web servis uygulama ekranının devreye alınması ile amme borçlusuna ait araç tescil kayıtlarına elektronik ortamda takyidat şerhi eklenip kaldırılabilecektir.

Ayrıca, amme borçlusunun bankalar nezdindeki hak ve alacaklarının tespiti ve haciz tatbiki işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ile toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından amme borçlularının bankalar nezdindeki hak ve alacaklarının tespiti ve haciz tatbiki işlemlerini geliştirdikleri "6183 EHS" adlı yazılım ile yürüttükleri anlaşılmıştır. Söz konusu alt yapının Bakanlığımıza da kurulması amacıyla teknik çalışmalar yürütülmektedir.

Yükümlü Geri Bildirim Sistemi

"Yükümlü Geri Bildirim Sistemi", ithalat-ihracat işlemi yapan firmalara ve temsilcilerine gümrük işlemlerinin durumunun anlık olarak e-posta ile bildirilmesini sağlayan bir sistemdir.

Gümrük işlemleri beyanın verilmesi, onaylanması, kontrol edilmesi, vergilerin ödenmesi/teminata bağlanması gibi birkaç aşamadan oluşmakta, bu aşamalarda ticaret erbabı ya da temsilcileri işlemlerinin ne aşamada olduğunu öğrenmek için sık sık gümrük idaresine gitmekte, bu durum da gümrüklerde insan kalabalığına ve iş yoğunluğuna sebep olmaktadır.

Yükümlü Geri Bildirim Sistemi ile ticaret erbabı/temsilcileri ve memur arasındaki iletişimin sadece mevzuat gereği ihtiyaç duyulan alanlarla sınırlandırılabilmesi, memurların zamanlarını daha etkin kullanmasını sağlayarak gümrük işlemlerinin verimliliğinin artırılması ve böylece ithalat-ihracat işlemlerinin daha hızlı sonuçlandırılması hedeflenmiştir.

İthalat-ihracat işlemi yapan ticaret erbabı ve temsilcileri, bu sistem sayesinde beyanname numarası, beyanname statüsü, rejim kodu, tescil tarihi, gümrük müşaviri adı ve gümrük adı bilgilerine e-posta yoluyla anlık olarak erişim sağlayabilecektir.

Söz konusu sistemin altyapı çalışmaları tamamlanmış olup, sistem 19.08.2016 tarihinde tüm Türkiye'de devreye alınmıştır.

Serbest Bölge Giriş-Çıkış Programı

Mersin Serbest Bölgesi'nde kullanılmak üzere, Mersin Serbest Bölgesine eşya ve araç giriş çıkışlarının elektronik olarak kayıt altına alınmasına imkân sağlayan "Serbest Bölge Giriş Çıkış Programı" 15.07.2015 tarihinde devreye alınmıştır.

Serbest Bölge Giriş-Çıkış Programının, yükümlü tarafından ön beyan alınmasına imkân tanıyan yeni versiyonu 14.7.2016 tarihinde, Mersin Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü'nde pilot olarak uygulamaya geçmiştir. Serbest Bölge Giriş Çıkış Programının geliştirilerek, tüm Türkiye genelinde faal olan 19 adet Serbest Bölgede uygulamaya alınması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, Ekonomi Bakanlığı yetkilileri ile yapılan toplantılarda serbest bölgelerle ilgili olarak veri değişimine yönelik çalışma başlatılması kararlaştırılmıştır. Program üzerinde teknik çalışmalar devam etmektedir.

ATA Karnelerinin Elektronik Ortama Aktarılması

ATA Karnelerine ilişkin olarak kâğıt ortamında gerçekleştirilen işlemler, 21.03.2005 tarihli ve 25762 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Geçici İthalat) Seri No: 4 kapsamında yürütülmektedir.

Bu kapsamda, ATA Karnelerinin elektronik ortama aktarılmasına yönelik olarak iş akışları oluşturulmuş olup, teknik düzenlemelerin yapılmasını teminen gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

E-Fatura

"E-fatura", veri format ve standardı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen, Vergi Usul Kanunu gereği bir faturada yer alması gereken bilgilerin yer aldığı, satıcı ve alıcı arasındaki iletimin merkezi bir platform üzerinden gerçekleştirildiği elektronik bir belgedir.

E-faturayla ilgili olarak Gelir İdaresi Başkanlığı ile Toplantılar yapılmış ve özel sektörden alınan çeşitli öneri ve talepler ile e-fatura ve tek pencere sistemlerinin gereklerine göre son hali üzerinde mutabık kalınan iş akışlarına göre her iki Kurumun Bilgi İşlemleri tarafından yapılacak işlemler belirlenerek takvime bağlanmıştır.

15.12.2016 tarihli ve 29919 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde (Sıra No: 454) Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'in (475) 1'inci maddesinde; "e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden, 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11'inci maddesi kapsamındaki mal ihracı ve yolcu beraberliği eşya ihracı (Türkiye'de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satışlar) kapsamında fatura düzenleyecek olanlar, bahsi geçen faturalarını 1.7.2017 tarihinden itibaren e-Fatura olarak düzenleyebilmektedirler.

Bununla birlikte e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan mükelleflerden mal ihracı ve yolcu beraberliği eşya ihracı kapsamında fatura düzenleyecek olanlar, istemeleri halinde 1.1.2017 tarihinden itibaren söz konusu faturalarını e-Fatura olarak düzenleyebilmektedirler; ancak 1.7.2017 tarihine kadar matbu (kâğıt veya e-Arşiv) fatura da düzenleyebileceklerdir.

Söz konusu faturaların e-Fatura olarak düzenlenmesi ve gönderilmesine ilişkin usul ve esaslar ile uygulamadan yararlanma yöntemleri www.efatura.gov.tr adresinde yayınlanan e-Fatura Uygulaması Gümrük İşlemleri Kılavuzunda açıklanmıştır.

YGM - Antrepo Varış İşlemleri

07.10.2016 tarihli ve 29850 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği uyarınca yetkilendirilmiş gümrük müşaviri bulunan antrepolardan görevli memurların geri çekilmesi konusunda ihtiyaç duyulan sistemsel düzenlemeler yapılmış ve 13.01.2017 tarihinde gerçek ortama alınmıştır. Konuya ilişkin hazırlanan kılavuz ise web sitesinde yayınlanmıştır.

Konteyner ve Liman Takip Sistemi İşlemleri

Konteyner ve Liman Takip Sistemi, ülkemize giriş ve ülkemizden çıkış yapan konteynerlere ilişkin bilgilerin elektronik ortamda kayıt altına alınması ve limanlardaki konteyner ve eşya hareketlerinin elektronik ortamda takibini teminen Bakanlığımız ile liman işletmelerinin sistemleri arasında entegrasyon ile elektronik bilgi paylaşımının sağlanması amacıyla kurulmuş olan sistemdir.

Konteyner ve Liman Takip Projesi kapsamında Konteyner Kayıt ve Takip Formunun elektronik ortama alınmasına ilişkin teknik çalışmalar yapılmış, bu kapsamda mevzuat değişikliği de gerçekleştirilerek 01.12.2016 tarihi itibarıyla tüm gümrük idarelerinde söz konusu form elektronik ortamda verilmeye başlanmıştır.

Limanlardaki tüm konteyner ve eşya hareketlerinin elektronik ortama alınmasına ilişkin Borusan Limanı ve Mersin Uluslararası Limanı'nda çalışmalar tamamlanmış, Ambarlı Gümrük Müdürlüğü'nde sistem uygulamaya başlanmış olup iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

Hızlı Kargo İşlemleri

Gümrük Mevzuatı uyarınca geri gelen eşyanın ve mahrece iade işlemi kapsamında olan eşyanın da elektronik ticaret gümrük beyannamesi (ETGB) kullanılmak suretiyle beyan edilebilmesi sağlanmış olup konuya ilişkin olarak hazırlanan "Hızlı Kargo İşlemleri" rehberi Bakanlığımız web sitesinde yayınlanmıştır.

Geri gelen eşya ve mahrece iadeye konu eşya için muafiyet kodları tanımlanarak bu nevi eşyanın da ETGB ile beyan edilmesi sağlanmıştır.

Gümrük Mevzuatı uyarınca yolcu eşyası ve diplomatik eşya niteliğini taşıyan eşyanın elektronik ticaret gümrük beyannamesi (ETGB) kullanılmak suretiyle beyan edilebilmesine ilişkin teknik düzenlemeler tamamlanarak söz konusu eşyanın beyan edilebilmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda hazırlanan "Hızlı Kargo İşlemleri" rehberi Bakanlığımız web sitesinde yayınlanmıştır.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca yapacakları faaliyetlere uygun uluslararası karayolu taşımacılık belgesi ile yetkilendirilmiş olan firmalara 2009/15481 sayılı Kararın 126'ncı maddesi ile belirlenen eşyanın beyanını dolaylı temsilci olarak yapmak üzere operatör yetkisi verilmesi koşullarını düzenlemek üzere 4 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliğinde (Posta ve Hızlı Kargo Taşımacılığı) değişiklik yapan 5 Seri No.lu Tebliğ 3 Aralık 2016 tarihli ve 29907 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

KKDF Tahsilatları

Gümrük vergileri tahsilatlarında olduğu gibi KKDF tahsilatlarının da Bakanlığımızca yapılması ve KKDF'nin tahsiline ilişkin işlemlerin tek elden yürütülmesi amacıyla Merkezi BİLGE Sisteminde gerekli teknik çalışmalar tamamlanmış ve 2014 yılı itibarıyla uygulamaya başlanmıştır.

Konteyner ve Liman Takip Sistemi

Konteyner ve Liman Takip Sisteminin kurulumuyla; ülkemize giriş yapan eşyanın limana gelişinden limandan ayrılışına kadar liman idaresince gerçekleştirilen tüm işlemlerin gümrük idaresince elektronik ortamda takibi amaçlanmaktadır. Sistemin kurulumuna ilişkin teknik çalışmalar tamamlanmış olup sektör temsilcileri ile bilgilendirme toplantıları yapılmıştır. Bu toplantılarda yapılan düzenlemeler ve iş akışları detaylı olarak anlatılarak liman ve acente temsilcilerinin uygulamaya ilişkin farkındalıkları sağlanmıştır. Uygulama, Bakanlığımız ile Mersin ve Borusan Limanlarında test edilmiş ve çalıştığı tespit edilmiştir.

Kıymet Bildirim Formu

Kâğıtsız Beyanname uygulamasına ilişkin çalışmalar kapsamında, beyanname ekine eklenen belgelerin azaltılması, beyanname ekine eklenen belgelere ilişkin bilgilerin beyannameyle birlikte elektronik ortama aktarılarak söz konusu belgelerin beyanname ekinde aranmasından vazgeçilmesi amaçlanmış olup, anılan formun elektronik ortamda takibi sağlanmıştır.

NCTS (Bilgisayarlaştırılmış Yeni Transit Sistemi)

NTCS uygulaması kullanılarak hareket gümrük idaresince işlemleri tamamlanarak varış gümrüğüne sevk edilen, varışının haber edilmesi ile sistem tarafından otomatik olarak üretilen teslim alma özet beyan uygulaması kaldırılmıştır. Bu kapsamda; NCTS Uygulaması varış gümrük idaresi işlemleri halihazırda olduğu gibi yapılmaya devam edilecektir. Varış gümrük idaresince gerekli işlemleri tesis edilerek BİLGE Sisteminde yapılacak bir sonraki işlem için hazır hale gelen transit beyannamesi muhteviyatı eşyanın rejim beyanında bulunulurken ilgili özet beyan numarası olarak daha önceden kullanılmakta olan "RL" kodlu teslim alma özet beyan yerine transit beyannamesi numarası (MRN) kullanılmaya başlanmıştır.

Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemi

Gümrük işlemlerine ilişkin olarak elektronik ortamda beyanda bulunmak isteyen gerçek/tüzel kişilerin ve bu kişiler hesabına gümrük idarelerinde doğrudan veya dolaylı temsil yoluyla işlem yapma yetkisini haiz kişilerin bilgilerinin elektronik ortamda takibi ve kontrolü ile bu bilgilerden risk analizi yapılması, inceleme ve soruşturmalarda yararlanılması amacıyla kullanılan Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemine kayıtların yapılması, güncellenmesi ve gümrük idaresince kontrolüne ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanan Gümrük Genel Tebliği Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemi'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği (Seri No: 2) 20.12.2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- ◆ Gerçek kişiler için; T.C. Kimlik Numarası, adı soyadı, adresi, elektronik posta adresi, sabit telefon numarası, cep telefonu numarası, tüzel kişiler için; vergi numarası, firma unvanı, adresi, elektronik posta adresi, sabit telefon numarası, cep telefonu numarası, MERSİS numarası, bağlı olduğu ticaret sicil müdürlüğü ve varsa kayıtlı elektronik posta adresi.
- ◆ Gerçek veya tüzel kişilerin doğrudan veya dolaylı temsilcileri için T.C. Kimlik Numaraları, elektronik posta adresleri, her bir temsilci için temsil yetkisinin başlangıç ve bitiş tarihleri, temsil türü, vekâletname tarihi, vekâletname sayısı, varsa müşavirlik şirketinin vergi numarası ve unvanı gibi bilgiler sisteme kaydedilmektedir.

Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemine 30.03.2015 tarihinden itibaren kayıtlar yapılmaya başlanılmıştır. 21.12.2015 tarihinden itibaren YKTS ile BİLGE sisteminde entegrasyon sağlanarak proje tamamlanmıştır.

AB İLE İLİŞKİLER

Bakanlığımız, AB ile müzakere sürecinde toplam 35 fasıldan 11'i ile (Gümrük Birliği, Tüketicinin ve Sağlığın Korunması, Şirketler Hukuku, Malların Serbest Dolaşımı, İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi, Fikri Mülkiyet Hukuku, Adalet-Özgürlük ve Güvenlik, İşletme ve Sanayi Politikası, Tarım ve Kırsal Kalkınma, Dış İlişkiler, Bilgi Toplumu ve Medya) ilgili olup, bu 11 fasıl çerçevesinde AB'ye Katılım İçin Ulusal Eylem Planı I. Aşama (Kasım 2014-Haziran 2015) ve II. Aşama (Haziran 2015-Haziran 2019) belgeleri ile 2016 Yılı İlerleme Raporuna gerekli katkı sunulmuştur.

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) Kapsamında Yer Alan Projeler

2012 Yılı Programlaması

Proje Adı: Türk Gümrük İdaresinin Modernizasyonu VIII

Bütçe: 8.179.722 Euro

Bileşenler çerçevesinde proje ihale çalışmaları tamamlanmış olup 2015 yılı Aralık ayında ihale sözleşmeleri imzalanmıştır. Bu çerçevede, söz konusu projeler 2016 yılı itibarıyla uygulamaya geçmiştir.

I. Bileşen: Proje, gümrük vergilerinin kaldırılması ve geri ödenmesine ilişkin AB'ye uyumlu ikincil mevzuatın hazırlanması ve AB'deki uygulamanın görülmesi amacıyla kısa süreli eşleştirme projesi yapılmasını hedeflemiştir. Bütçesi 198.800 Euro'dur. Söz konusu Kısa Süreli Eşleştirme Projesi İspanya Vergi İdaresi ile ortak olarak yürütülmüş ve 2016 yılı Haziran ayında tamamlanmıştır. Proje sonucunda, Türk Gümrük İdaresinin merkez ve taşra personeli gelir tahsili, garanti yönetimi ve yanlılıkla tahsil edilen vergilerin geri verilmesi konusunda eğitimler almıştır. Doğrudan ve dolaylı gümrük müşavirleri, tahsil, geri verme ve garanti süreçlerine ilişkin eğitim almıştır. Gümrük borcunun tahsili ve gümrük vergilerinin geri verilmesi/kaldırılmasına yönelik kapsamlı ve taslak ikincil mevzuat hazırlanmış, el kitapları ve kitapçıklar hazırlanarak taşra gümrük müdürlükleri ve yükümlülere dağıtılmış, Türk Gümrük İdaresinin tüm tahsil ve geri verme işlemlerini elektronik olarak yürüttüğü program için kısa dönemli uzmanlardan teknik destek/tavsiyeler alınmıştır. Türk Gümrük İdaresi personeli, AB üye ülkelerindeki iyi uygulama örneklerinin farkındadır ve bir AB üye ülkenin ilgili departmanı ile verimli bir işbirliği sağlanmıştır.

II. Bileşen: Proje, Türk Gümrük İdaresinin muhafaza gücünün artırılması amacıyla 18 mobil araç tipi bagaj tarama sisteminin alımını içermektedir. Bütçesi 2.249.100 Euro'dur. Geçici kabul süreci tamamlanan ekipman ilgili idarelere dağıtılmış ve kullanılmaya başlanmıştır.

III. Bileşen: ISO 17025 standardı kapsamında etkin tarife sisteminin oluşturulması yoluyla Türk gümrüklerinde ticaretin kolaylaştırılması ve sonuç olarak uluslararası piyasada daha iyi rekabet edebilmesini sağlayacak şekilde idari kapasitenin güçlendirilmesi ve Türk gümrük laboratuvarlarının AB gümrük laboratuvarları ile uyumunun sağlanmasını hedefleyen bir projedir. Bütçesi 1.500.000 Euro olan proje, İtalya-Hollanda gümrük idarelerinin konsorsiyumu ile yürütülmektedir. 2017 yılının Ekim ayında tamamlanacak olan proje faaliyetleri sürdürülmektedir.

IV. Bileşen: Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasında Türk Gümrük İdaresi'nin Etkinliğinin Arttırılması kapsamında fikri mülkiyet haklarının (FMH) gümrüklerde korunmasına ilişkin mevzuatın uyumlu hale getirilmesi, FMH ihlalleri konusunda iş çevresinin ve halkın farkındalığının artırılmasına ve 2500 tablet bilgisayar ile 55 ginger alımına dayanan kısa süreli eşleştirme projesi, hizmet alımı projesi ve ekipman alımı projesidir. 30/12/2015 tarihinde ekipman alımının iptal edildiği açıklanmıştır. Projenin 'Kısa süreli eşleştirme' ve 'Hizmet Alımı' olmak üzere iki ayağı bulunmaktadır.

I) Kısa Süreli eşleştirme:

Kısa süreli eşleştirme bileşenine ilişkin sözleşme, ortak ülke olarak seçilen Yunanistan adına Avrupa Kamu Hukuku Merkezi ile imzalanarak, 08/12/2015 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede, Bakanlığımızın kısa süreli eşleştirme projesi ile gümrüklerde FSMH'nin korunmasına ilişkin etkinliğin artırılması amacıyla mevzuatımızın AB mevzuatı ile uyumunun artırılması hedeflenmiştir.

Proje kapsamında yürütülecek aktiviteler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Eylem 1	FSMH kapsamında Türkiye ve AB Mevzuatlarının incelenmesi
Eylem 2	İki mevzuatın karşılaştırılarak farklılıklar ve ihtiyaçlar analizinin yapılması
Eylem 3	FSMH'nin gümrüklerde korunmasına yönelik yeni taslak kanun hükümleri oluşturmak
Eylem 4	Çalışma Ziyaretleri ve Staj

11 Ocak 2016 tarihinde bileşen kapsamında ilk aktivitenin çalışmalarına başlanmış olup, 29 Ocak 2016 tarihinde Bakanlığımız konferans salonunda projenin konusu itibariyle doğrudan veya dolaylı paydaşlarının katılım sağladığı açılış toplantısı gerçekleştirilmiştir.

29 Şubat 2016 - 01 Mart 2016 tarihlerinde Bakanlığımız bünyesindeki ilgili Genel Müdürlüklerin de katılımı ile 11 Mart 2016 tarihinde Avrupa Birliği Bakanlığı, Merkezi Finans İhale Birimi ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu ile Bakanlığımız bünyesindeki ilgili Genel Müdürlüklerin katılım sağladığı bileşene ilişkin ilk Yönlendirme Komitesi Toplantısı düzenlenmiştir.

14 - 15 Nisan 2016 tarihlerinde fikri ve sınai haklara ilişkin mevcut gümrük mevzuatı hükümlerinde yapılacak ileri tarihli değişikliklere esas teşkil edecek taslak mevzuat hükümleri ve gerekçelerinin tartışıldığı Bakanlığımız uzmanları ile yabancı uzmanların katıldığı bir çalıştay gerçekleştirilmiştir.

608/2013 sayılı Tüzüğün AB ülkelerinde işleyişine yönelik olarak 09 - 13 Mayıs 2016 tarihlerinde Yunanistan ve Finlandiya'ya çalışma ziyaretleri düzenlenmiş; ayrıca 16 - 28 Mayıs 2016 tarihlerinde Yunanistan'da staj programına katılım sağlanmıştır.

06 Haziran 2016 tarihinde Yönlendirme Komitesi ve Kapanış Toplantısı yapılmış ve böylelikle bileşende yer alan bütün çalışmalar tamamlanmıştır. Bileşen çalışmaları neticesinde oluşturulan taslak kanun hükümleri yeni gümrük kanunu taslağına eklenmiştir.

II) Hizmet Alımı:

Mezkûr projenin hizmet alımı bileşenine ilişkin sözleşme 16 Aralık 2015 tarihinde imzalanmıştır. Projenin bu bölümündeki faaliyetler, Danimarka Patent ve Marka Ofisinin de içinde bulunduğu, POHL Danışmanlık firmasının lider olduğu bir konsorsiyum tarafından Bakanlığımız adına yürütülmektedir.

Hizmet alımı bileşeni faaliyetleri 7 Mart 2016 tarihinde başlatılmış olup düzenlenecek eğitimlerin taslak gündemleri ve eğitim ihtiyaç analizi üzerinde çalışmalar tamamlanmış, gerçekleştirilecek seminerlere katılım sağlaması öngörülen, Adalet Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Türk Patent ve Marka Kurumu ile toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, 25 Mart 2016 tarihinde fikri mülkiyet alanında çalışan özel sektör temsilcileri ve sivil toplum kuruluşları ile proje faaliyetlerinde işbirliği sağlanması amacıyla bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Hizmet alımı bileşeni, eğitim ve farkındalık faaliyetlerini içermektedir. Proje kapsamında 2017 yılı Eylül ayına kadar faaliyetlerin sürdürülmesi planlanmaktadır.

Eğitim faaliyetleri kapsamında yapılacak faaliyetler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Eylem	Kapsam
Eylem 1.1	Bölgesel seminerler
Eylem 1.2	Çalışma ziyaretleri
Eylem 1.3	Hizmet içi eğitimler
Eylem 1.4	Sahte ürünlere ilişkin örnekler

Bölgesel seminerlerin amacı, ilgili kamu kuruluşları ve diğer paydaşlar arasındaki işbirliği seviyesini artırmaktır. Bu kapsamda İstanbul, Ankara ve İzmir'de; Bakanlığımız personelinin yanı sıra İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluşlardan ve diğer paydaşlardan 125 temsilcinin katılım göstereceği bölgesel seminerlerin ilki 23-24 Kasım 2016'da İzmir'de gerçekleştirilmiştir.

Hizmet içi eğitimler kapsamında, gümrük personelinin FSMH mevzuatına ilişkin bilgisini artırmak ve çeşitli idareler arasında uygulama birliği sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda; her bir eğitime 50 personel olmak üzere 11 farklı şehirde (Trabzon, Ankara, İstanbul, İzmir, Edirne, Mersin, Gaziantep, Antalya, Bursa, Kocaeli, Diyarbakır) toplamda 550 gümrük personeline eğitim verilmesi planlanmaktadır. 2016 yılı içerisinde Ankara, Edirne, Mersin, Antalya, İzmir olmak üzere beş adet hizmet içi eğitim gerçekleştirilmiştir. Söz konusu eğitimlerde hak sahiplerinin temsilcileri tarafından bir sergi oluşturularak, sahte ve orijinal eşya örnekleri de gümrük personelinin dikkatine sunulmuştur.

Diğer taraftan; proje bileşeni kapsamında 4 farklı AB ülkesine çalışma ziyaretleri düzenlenecektir. Bunlardan ilkinin 20-24 Şubat 2017 tarihlerinde İngiltere'ye düzenlenmesi planlanmaktadır.

Söz konusu bileşenin farkındalık faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilecek eylemler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Eylem	Kapsam
Eylem 2.1	Ulusal FSMH Seminerleri
Eylem 2.2	Kısa Film
Eylem 2.3	Posterler, Broşürler ve Diğer Materyaller

Ulusal FSMH Seminerlerinde; FSMH alanında diyalogu derinleştirmek, sahte ve korsan ürünlerin sosyo-ekonomik sonuçlarını incelemek ve FSMH'nin korunması konusunda ilgili kamu kurumlarının görüşlerini ifade edilmesi amaçları hedeflenmektedir. Bu kapsamda; İstanbul ve Ankara'da gerçekleştirilecek seminerlere çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarından, STK'lardan, gümrük müşavirlerinden, medya ve iş dünyasında toplamda 500 kişinin katılım sağlanması öngörülmektedir. Bu doğrultuda ilk ulusal seminer 15 Aralık 2016 tarihinde Ankara'da yapılmıştır.

Kısa film, poster, broşür ve diğer materyallerle ilgili olarak 'İletişim Stratejisi'nin oluşturulmasının ardından çalışmalara başlanmıştır. Projenin bu bölümü kapsamında yürütülen çalışmalar devam etmekte olup 2017 yılının ikinci yarısında tamamlanması planlanmaktadır.

V. Bileşen: İdeal idare sayısının ve iş yükünün belirlenmesi, Türk Gümrük İdaresinde iç kontrol sisteminin oluşturulması yanında, Stratejik Planın yer verdiği hedeflere ulaşılması ve insan kaynakları yapısının da düzenlenmesi amacıyla; personel ihtiyacının, iş yükünün, iş süreçlerinin hesaplanmasıyla ideal gümrük idare sayısının belirlenmesi, prototip taşra gümrük idarelerinin oluşturulması, kurumsal bilgi yönetimi altyapısının geliştirilmesi ve kurumsal performans yönetimi altyapısının oluşturulması maksadıyla hazırlanmış bir hizmet alımı projesidir. Bütçesi 2.681.822 Euro'dur. 2017 yılı sonunda tamamlanacak projenin çalışmaları yürütülmektedir.

2013 Yılı Programlaması

Proje Adı: Türk Gümrük İdaresinin Deniz Gözetim ve Operasyonel Kapasitesinin Artırılması

Bütçe: 5.410.900 Euro

Proje, 4 adet gümrük botu, 5 adet küçük muhafaza aracı, 3 adet pick-up alımı ile bu konularda bir Eşleştirme Projesi içermektedir. Ekipman alımı kapsamında, gümrük botlarının ihale süreci devam etmekte olup diğer araçlara ilişkin ihale süreci tamamlanmış ve geçici kabul aşamasına gelinmiştir. İspanya-Fransa konsorsiyumunun seçildiği eşleştirme projesinin sözleşme gereklilikleri ise 2016 yılında tamamlanmış olup projenin 2017 yılı içerisinde başlatılması planlanmaktadır.

2014 Yılı Programlaması

Proje Adı: Gümrük Muhafazanın Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi

Bütçe: 5.500.000 Euro

Bakanlığımız tarafından 2014 yılı programlaması kapsamında bütçesi 5,5 Milyon Euro olan Gümrük Muhafaza Kapasitesinin İyileştirilmesi Projesi sunulmuş olup mezkur proje eşleştirme projesi ile dedektör köpek, dedektör köpek aracı, devriye aracı, üç tekerlekli kişisel taşıma aracı, sabit tarama sistemi, CCTV kamera sistemi, mobil ID/pasaport okuyucu ve el terminallerinin teminine ilişkin ekipman alımı bileşenlerinden oluşmaktadır.

Projeye dair finansman anlaşması imzalanmış olup eşleştirme projesine ilişkin proje fişi üye ülkelerin başvurusunun alınması amacıyla dolaşıma çıkarılmıştır. Tedarik projesi kapsamındaki dedektör köpek ve ekipman alımına ilişkin teknik şartnamelerin hazırlığı devam etmektedir.

Proje Adı: Tüketicinin Korunmasının Güçlendirilmesine Yönelik Hizmet Alımı

Bütçe: 2.000.000 Euro

Bakanlığımızın 2014 yılı programlaması kapsamında sunduğu proje çerçevesinde tüketicilerin haklarına erişiminin artırılması yoluyla bilincinin artırılması, tüketici hakem heyeti sisteminin tüketiciyle ilgili kanunun daha etkili bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla güçlendirilmesi, yeni bir tüketici mahkemesi sistemine ilişkin strateji belgesi oluşturulması ve bu sayede STK'ların ve özel sektörün katılımının sağlanması hedeflenmektedir. Projeye ayrıca, tacirlerin tüketici hakları konusunda bilgilendirilmesi ve tüketici örgütlerinin kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır. Proje 2016 yılında kabul edilmiş ve ihale çalışmalarına başlanmıştır. 2017 yılı içerisinde ihaleye bağlanarak proje uygulamasına geçilmesi beklenmektedir.

Proje Adı: Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Risk Yönetimi Alanında Bilgi Teknolojileri Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Kısa Süreli Eşleştirme Projesi

Bütçe: 250.000 Euro

Bakanlığımızın 2014 yılı programlaması kapsamında sunduğu proje çerçevesinde basitleştirilmiş usul uygulamaları da göz önünde bulundurularak risk puanlama sistemleri, otomatik geri bildirim mekanizmaları, veri madenciliği yöntemleri gibi modern risk analizi tekniklerinin kullanıldığı, Bakanlığımız bünyesinde veri girişinde kullanılan programlar ve veri tabanları ile entegre olan yeni bir risk analizi alt yapısının oluşturulması planlanmaktadır. Proje, ortak ülke bulunması amacıyla 2016 yılında dolaşıma çıkarılmış ancak teklif alınamamıştır. Bu nedenle 2017 yılı Ocak ayında tekrar dolaşıma çıkarılacak olup teklif alınması halinde proje uygulama aşamasına 2017 yılında geçilmesi planlanmaktadır.

2015 Yılı Programlaması

Proje Adı: Gümrükler Muhafazanın Tespit Kapasitesinin Artırılması

Bütçe: 7.500.000 Euro

Bakanlığımız tarafından 2015 yılı programlaması kapsamında bütçesi 7.5 milyon Euro olan Gümrük Muhafazanın Tespit Kapasitesinin Artırılması projesi sunulmuş olup proje kapsamında istihbarat ve hedefleme yazılımı, kaçakçılık veritabanı ve veri madenciliği yazılımına ilişkin hizmet alımı, 5 adet backscatter araç alımı ve Komuta Kontrol Merkezinin Fonksiyonlarının Güçlendirilmesi ve Konteyner Kontrol Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Eşleştirme Projesi yer almaktadır. 2016 yılında projenin tüm bileşenlere ilişkin ihale hazırlıkları sürdürülmüş olup 2017 yılı içerisinde ihalelerin sonlandırılması beklenmektedir.

Menşe Alanındaki Uluslararası Faaliyetler

Yeni ihracat pazarları yaratmak üzere Pakistan, Azerbaycan, Katar, Japonya, Meksika, Peru, Ekvator, Cibuti, Sudan ve Vietnam ile yürütülen Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerinin en önemli parçasını oluşturan menşe kuralları görüşmeleri Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilmekte ve söz konusu ülkelerle, Gümrük Birliği doğrultusunda AB mevzuatıyla uyumlu kuralların yürürlüğe konulması sağlanmaktadır.

Son olarak, Bakanlığımızca hazırlanan "Türkiye-Moldova Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelik" 2 Kasım 2016 tarihli ve 29876 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Ülkemizce, Serbest Ticaret Anlaşmalarına kıyasla kapsamı daha dar olan Tercihli Ticaret Anlaşmaları da sonuçlandırılmakta olup, söz konusu Anlaşmalar kapsamında yer alan menşe kuralları bölümlerinin müzakereleri de Bakanlığımızca yürütülmektedir. Son olarak, "Türkiye-D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşenin Tespiti Hakkında Yönetmelik" 24 Mayıs 2016 tarihli ve 29721 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Son dönemdeki tüm İlerleme Raporlarında AB tarafından gündeme getirilen, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi kapsamında uygulanan menşe kurallarına dair AB'nin yeni mevzuatına uyum sağlamak üzere "Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Tercihli Rejimden Yararlanacak Eşyanın Menşenin Tespitine Yönelik Karar" 31 Aralık 2014 tarihli ve 29222 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Karar kapsamında, AB ile Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminden faydalanan ülkeler arasında öngörülen ikili kümülyasyona Türkiye'nin dahil edilmesi amacıyla Gümrük Genel Tebliği (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) (Seri no: 2) 18 Haziran 2016 tarihli ve 29746 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Ayrıca, Türkiye Tarafından Tanınan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi Kapsamında Yapılacak İhracatta Düzenlenecek EUR.1 Dolaşım Belgesi ve Fatura Beyanına İlişkin Yönetmelik 20 Mayıs 2015 tarihli ve 29361 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Diğer taraftan, Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi kapsamında faydalanıcı ülkelerin listelendiği Gümrük Genel Tebliği (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) (Seri No:1) listeye gerekli idari işbirliği prosedürlerini tamamlayan Mozambik'in eklenmesi suretiyle revize edilip 30 Nisan 2016 tarihli ve 29699 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Ülkemizin Avrupa Birliği ve EFTA ülkeleri dâhil Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında 46 ülke ile olan ticaretinde geçerli olan menşe kurallarının tek bir çatı altında toplanarak basitleştirilmesi, yönetim ile uygulamasının kolaylaştırılması ve kurumsallaştırılması amacıyla oluşturulan ve 1 Kasım 2013 tarihli ve 28808 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyonun, mevcut Protokollerin yerini alması için Moldova, Sırbistan ve Gürcistan ile Ortak Komite Kararları alınmıştır.

Dolaşım ve Menşe Belgelerinin Sonradan Kontrolü

Ülkemizce taraf olunan Serbest / Tercihli Ticaret Anlaşmaları ve Gümrük Birliği kapsamında ülkemizden ihraç edilen eşyanın ithalatçı ülkede tercihli tarife oranlarından faydalanması amacıyla gümrük idarelerimizce onaylanan dolaşım ve menşe ispat belgelerinin (özellikle A.TR, EUR.1 ve EUR-MED Dolaşım Belgeleri) doğru ve geçerli olup-olmadığı ithalat ülkelerinin yetkili makamlarınca ülkemiz nezdinde sorgulanabilmektedir. Bu tür sonradan kontrol talepleri 2014 yılından bu yana doğrudan Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerimizce karşılanmaktadır. Belgelerin gümrük idarelerimizce gerçekten onaylanıp onaylanmadığının ithalatçı ülke makamları tarafından elektronik ortamda basit bir şekilde kontrol edilebilmesi ve gereksiz sonradan kontrol taleplerinden kaynaklanan iş yükünün azaltılması amacıyla bir web uygulaması geliştirilmiştir. Bu kapsamda, bir Gümrük Genel Tebliği (Uluslararası Anlaşmalar) (Seri No.8) hazırlanarak, 14 Kasım 2015 tarihli ve 29532 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır. Ayrıca, 22/12/2015 tarihli ve 2015/4 sayılı Genelge ile Tebliğ kapsamı işlemler, menşe ve dolaşım belgelerinin sonradan kontrol işlemlerini düzenleyen 2014/1 sayılı Genelgeye aktarılmıştır.

Söz konusu uygulama 4 Ocak 2016 tarihinde başlamıştır. Serbest / Tercihli Ticaret Anlaşması imzaladığımız ülkeler ve Avrupa Komisyonuna yönelik bilgilendirme yazımız ve web uygulamasına ait kullanıcı adı ve şifreler gönderilmiştir.

İkili İlişkiler

Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmaları

18.12.2016 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ve Katar Devleti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması Trabzon'da imzalanmıştır.

15.04.2013 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması 20.08.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

11.06.2014 tarihinde ÇHC/Pekin'de imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Revize Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması 01.07.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

KKTC Maliye Bakanlığı İle Bakanlığımız Arasında Ortak Gümrük Komitesi Kurulmasına İlişkin Anlaşma 26 Şubat 2016 tarihinde imzalanmıştır.

KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı İle Bakanlığımız Arasında Tüketicinin Korunması Alanında İşbirliği Protokolü 26 Şubat 2016 tarihinde imzalanmıştır.

03.03.2016- ABD İç Güvenlik Bakanı Sayın Jeh JOHNSON'ın Sayın Bakanımızı ziyareti vesilesiyle Niyet Beyanı imzalanmıştır.

Arnavutluk Cumhuriyeti Gümrükler Genel Müdürlüğü İle Bakanlığımız Arasında Ortak Gümrük Komitesi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptı 06 Nisan 2016 tarihinde imzalanmıştır

Bakanlığımız ile Kore Cumhuriyeti Kore Gümrük İdaresi Arasında Tarafların Yetkilendirilmiş Yükümlü Programlarının Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Düzenlemeye Dair Açıklayıcı Notlar 11.04.2016 tarihinde Seul'de imzalanmıştır.

Bakanlığımız ile KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı Arasında Esnaf ve Zanaatkarların İşbirliğinin Geliştirilmesi Alanında Protokol 17 Ağustos 2016 tarihinde imzalanmıştır.

Türkiye – Gürcistan Ortak Gümrük Komitesi 1. Toplantısı Bakanımız Sayın Bülent TÜFENKÇİ ve Gürcistan Maliye Bakanı Sayın Nodar KHADURI'nin başkanlığında, 04.11.2016 tarihinde, Tiflis'te gerçekleştirilmiş olup Toplantı Tutanağı, Ortak Deklarasyon ve AEO Eylem Planı imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Ticareti Teşvik Sistemi Anlaşması 11.11.2016 tarihinde Minsk'te imzalanmıştır.

Gürcistan İle Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımı

Ortak kullanım projesi kara hudut kapılarında mükerrer kontrolleri ortadan kaldırarak, sınır geçiş sürelerini kısaltmayı hedeflemektedir. Bu çerçevede, Gürcistan ile 2010 yılında başlayan çalışmalar, ilgili yasal metinlerin 2012 yılına kadar imzalanması ve 2014 yılından itibaren gerçek ortamda veri değişiminin yapılmaya başlanması ile tamamlanmıştır. Son olarak, 04 Ekim 2016 tarihinde gerçekleştirilen 1. Ortak Gümrük Komitesi Toplantısı'nda, ortak kullanım projesinin Posof/Türkgözü ve Çıldır/Aktaş Kara Hudut Kapılarına da yaygınlaştırılması için gerekli çalışmaların yapılması hususunda mutabık kalınmıştır.

Irak İle Yeni Hudut Kapılarının Açılması

Türkiye ile Irak arasında açılacak olan beş yeni hudut kapısına (Derecik, Üzümlü, Aktepe, Ovaköy ve Gülyazı Sınır Kapıları) ilişkin protokoller Şırnak – Dohuk, Hakkâri – Dohuk ve Hakkâri – Erbil Valilikleri arasında imzalanmıştır. 2015 yılı içerisinde Derecik ve Üzümlü Kara Hudut Kapılarının geçici gümrük tesislerinin inşası tamamlanmıştır. Derecik Kara Hudut Kapısı'nın Irak tarafında bulunan kısmında herhangi bir tesis bulunmadığı için kapı hizmete sokulamamıştır. Üzümlü Kara Hudut Kapısı 06.05.2015 tarihi itibarıyla yolcu işlemlerine yönelik hizmet vermeye başlamıştır. Ancak bölgede yaşanan güvenlik sorunları nedeniyle, Üzümlü Kara Hudut Kapısı'nda verilen gümrük hizmetinin ikinci bir talimata kadar durdurulması uygun bulunmuştur. Anılan kapı 24.08.2016 tarihinde tekrar hizmete açılmıştır.

Diğer kara hudut kapılarının inşasına ilişkin çalışmalar ise İKBY tarafının içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi koşullar nedeniyle ağır ilerlemektedir. Kapıların inşasına ilişkin Bakanlığımızda var olan irade İKBY tarafında da ortaya çıktığında kapıların inşasına başlanacaktır. 2016 yılı sonunda Başbakanlık tarafından Derecik ve Gülyazı Kara Hudut Kapılarının açılmasına ilişkin talimatları içeren resmi yazı Bakanlığımıza ulaşmıştır. 2017 yılında bu doğrultuda çalışmalar yapılacaktır.

İran İle Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımı

Esas Anlaşma (Esendere) ve Mutabakat Zaptı (Kapıköy) imzalanmış ve iç onay süreçleri tamamlanmıştır. Ancak İran tarafınca Esendere Anlaşması ve Kapıköy Mutabakat Zaptı'nda değişiklik talep edilmiş, protokoller üzerinde teknik çalışmalar devam etmektedir.

Projenin bundan sonra Türkiye ile İran arasında 07.04.2015 tarihinde Tahran'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Taşıtların ve Eşyanın Uluslararası Dolaşımına Dair Elektronik Veri Değişimi Mutabakat Zaptı" çerçevesinde tamamlanması öngörülmektedir.

Söz konusu anlaşma çerçevesinde 09-10 Mayıs 2016 tarihlerinde İran-Tahran'da düzenlenen 5.Gümrük İdareleri Başkanları Toplantısı'nda "Elektronik Ortamda Veri Değişimi Çalışmalarının Başlatılması" na karar verilmiş olup, söz konusu çalışmalara ilişkin ilk toplantı 22.06.2016 tarihinde Bakanlığımızda yapılmıştır. Söz konusu toplantının akabinde her iki ülke bilgi işlem personeli tarafından elektronik ortamda çalışmalar devam etmektedir.

Basitleştirilmiş Gümrük Hattı Sistemi ve Yaygınlaştırılması

Türkiye ile Rusya arasında 18.09.2008 tarihinde imzalanan "Gümrük İşlemlerinin Basitleştirilmesine İlişkin Protokol" ile oluşturulan ve iki ülkenin gümrük idareleri arasında bilgilerin elektronik yolla önceden değişimine dayanan Basitleştirilmiş Gümrük Hattı (BGH) Sistemi, tüm teknik altyapısıyla tamamlanarak ihracatçılarımızın gönüllü ve tamamen ücretsiz olarak kullanımına sunulmuş olup, Bakanlığımız tarafından Türkiye İhracatçılar Meclisi 25 Şubat 2015 tarihi itibarıyla bu konuda yetkilendirilmiştir.

Gümrük işlemlerinin kolaylaştırılmasını ve basitleştirilmesini sağlayan ve gönüllülük esasına dayanan sistemin diğer ülkelere de yaygınlaştırılmasının faydalı olacağı değerlendirilmiş olup, ilgili kurumlar ve özel sektör temsilcileri tarafından gönüllülük esasına dayalı olması ve kar amacı güden bir aracı bulunmaması halinde anılan sisteme olumlu yaklaşılmaktadır.

Bu kapsamda, Belarus ile ülkemiz arasında anılan sistemin oluşturulabilmesini teminen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Ticareti Teşvik Sistemi Anlaşması" 11.11.2016 tarihinde Minsk'te imzalanmıştır. Kazakistan ile benzer içerikli Ticareti Teşvik Girişimi Anlaşması'nın müzakereleri tamamlanmış olup 2017 yılı içerisinde imzalanması öngörülmektedir. Önümüzdeki süreçte Azerbaycan ile müzakerelerin gerçekleştirilmesi için gerekli girişimlerin başlatılması planlanmaktadır.

Ukrayna Gümrük İdaresi ile Gümrük Alanında Ortak Komite Kurulması ve Gümrük İstatistik Bilgilerinin Paylaşılmasına İlişkin İşbirliği Projesi

10-12 Ekim 2016 tarihlerinde Ukrayna'ya gerçekleştirilen üst düzey ziyarette Ukrayna tarafı, taraflarınca önerilen Gümrük İstatistik Bilgilerinin Paylaşılmasına İlişkin İşbirliği Protokolüne ilişkin olarak, anılan protokolün Ukrayna tarafınca imzalanabileceğine dair 12.03.2015 tarihli Ukrayna Bakanlar Kurulu Kararını Türk Tarafının dikkatine sunmuştur. Bahse konu Protokol ile ilgili olarak Türk Tarafı, Türk dış ticaret istatistiklerine dair metodolojiyi ve iki ülke istatistikleri arasındaki farklılıkları değerlendirmek üzere Ukrayna Tarafını Türkiye'ye davet etmiştir. Söz konusu ziyaretin 2017 yılının ilk yarısında gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Yukarıda anılan toplantıda ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Ukrayna Devlet Mali Servisi Arasında Ortak Gümrük Komitesi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptı ile ilgili olarak, taraflar iki ülke arasındaki işbirliğini geliştirmek üzere söz konusu metni müzakere etme ve sonuçlandırma hususunda mutabık kalmışlardır.

Belarus Gümrük İdaresi ile Karşılıklı Ticareti Teşvik Sistemi (KTTS) Projesi

21.08.2014 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen Türkiye-Belarus Gümrük İdaresi Başkanları Toplantısı'nda iki ülke arasındaki ticareti teşvik etmek amacıyla gümrük işlemlerinin basitleştirilmesine yönelik bir uygulamaya geçmek üzere çalışmalar yapılması yönünde karar alınmıştır.

Yapılan çalışmalar neticesinde, projenin hukuki zeminini tesis edecek Anlaşma 11.11.2016 tarihinde Minsk'te imzalanmıştır. Mezkûr Anlaşma'nın yürürlüğe girmesini takiben pilot uygulama aşamasına geçilmesi öngörülmektedir.

Söz konusu uygulama vesilesiyle ülkemiz ile Rusya arasındaki Basitleştirilmiş Gümrük Hattı uygulamasının bir benzeri olarak, ticarete sevk edilen eşyaya ilişkin bilgilerin iki ülkenin gümrük idareleri arasında elektronik yolla önceden değişimine dayanan ve böylece firmaların kolaylaştırılmış gümrük uygulamalarından faydalanabilmelerine olanak tanıyan bir sistem geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Çok Taraflı Uluslararası Anlaşma ve Sözleşmeler

Çok taraflı ilişkiler kapsamındaki faaliyetler; milletlerarası çok taraflı anlaşma ve sözleşmeleri, uluslararası kuruluşları ve çok taraflı proje ile girişimleri içermektedir.

Çok taraflı ilişkiler bağlamında, Bakanlığımız adına en fazla çalışma yürüttüğümüz uluslararası örgütler ve etkinlikler aşağıda yer almaktadır:

- ◆ İpekyolu Girişimi
- ◆ Dünya Gümrük Örgütü (DGÖ)
- ◆ Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)
- ◆ Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM-AEK)
- ◆ Güneydoğu Avrupa İşbirliği Girişimi (SECI)
- ◆ Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT)
- ◆ Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ)
- ◆ D-8 Ülkeleri
- ◆ İslam İşbirliği Teşkilatı
- ◆ OECD

İpek Yolu Girişimi ve Kervansaray Projesi

İpek Yolu Girişimi hedefinin uygulamada hayata geçirilmesine yönelik olarak ortaya konulan Kervansaray Projesi kapsamında; spesifik bir İpek Yolu rotasının ve bu rota üzerindeki sınır kapılarının belirlenmesi, sınır kapılarında olması gerekli minimum standartların belirlenmesi, pilot rota üzerindeki sınır kapılarındaki mevcut durumun belirlenmesi ve sınır geçişlerini zorlaştıran unsurların belirlenmesi amaçlanmaktadır.

3 Haziran 2016 tarihinde Bakü'de gerçekleştirilen Türk Konseyi Gümrük İdaresi Başkanları Toplantısında alınan karar doğrultusunda, Kırgızistan'ın girişimi ile projeye yeniden ivme kazandırılmıştır. Proje kapsamında bu kez;

- ◆ 26-27 Eylül 2016 Torugart Çin-Kırgız Sınır Geçiş Noktası inceleme ziyaretleri,
- ◆ 28-29 Eylül 2016 Kazakistan-Çin Sınırında bulunan Altynkol Lojistik Merkezi, Khorgos Serbest Bölgesi inceleme ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

Yapılan ziyaretler sonucu hazırlanan rapor, 23-24 Kasım 2016 tarihinde Aktau Kazakistan'da gerçekleştirilen 7. İpek Yolu Forumu'nda sunulmuştur. Forum sonunda Aktau Deklerasyonu kabul edilmiştir.

Dünya Gümrük Örgütü

Dünya Gümrük Örgütü'nün (DGÖ) genel kurulu niteliğindeki, en üst düzey karar alma organı olan Konsey'in 127/128. Dönem Toplantısı 14-16 Temmuz 2016 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilmiş olup Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır.

Bakanlığımızca her yıl düzenli olarak katılım sağlanan Avrupa Bölgesi Gümrük İdareleri Başkanları Toplantı bu yıl 19-20 Mayıs 2016 tarihlerinde Kazakistan/Astana'da düzenlenmiş olup Konferansa Bakanlığımız heyeti tarafından katılım sağlanmıştır.

Dünya Gümrük Günü

1952 yılında oluşturulan Gümrük İşbirliği Konseyi'nin ilk toplantısını gerçekleştirdiği 26 Ocak günü, bütün gümrük idarelerince Dünya Gümrük Günü olarak kutlanmaktadır.

2016 yılı teması "Dijital Gümrükler: Giderek Artan Katılım" olarak belirlenmiştir. 2016 yılı Dünya Gümrük Günü kutlamaları kapsamındaki geleneksel akşam yemeği, tüm personelimizin yanı sıra, Gürcistan Maliye Bakanı Sayın Nodar KHADURI'nin ve Gürcistan Gümrük İdaresi temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Dünya Gümrük Günü vesilesiyle merkez ve taşra teşkilatlarında da çeşitli etkinlikler düzenlenmiş olup, Ankara'da gerçekleştirilen etkinlik kapsamında, 2016 yılı teması çerçevesinde başarılı çalışmalar yapan personelimiz ile özel sektörde Gümrük alanında faaliyet gösteren ve çalışmaları ile temaya katkıda bulunduğu düşünülen adaylar arasından belirlenen temsilcilere DGÖ Liyakat Sertifikası verilmiştir.

e-TIR

Ticaretin ve taşımacılığın kolaylaştırılması, sınır geçişlerindeki gecikmelerin önlenmesi ve taşıma maliyetlerinin düşürülmesinde etkin rol oynayan 1975 tarihli TIR Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BMAEK) himayesinde hazırlanan en etkin uluslararası enstrümanlardan biridir.

Türkiye, TIR Sistemi'nin en büyük kullanıcılarından. Uluslararası garantör kuruluşu (IRU) tarafından basılan ortalama 3 milyon TIR Karnesi'nin 1/4'ü Ülkemiz nakliyecileri tarafından kullanılmaktadır. Bu bağlamda, TIR Sözleşmesi'nin uluslararası arenada en büyük uygulayıcısı olan Ülkemiz, sistemin coğrafi olarak genişlemesi ile elektronikleştirilmesine önem vermektedir.

TIR Sistemi'nin kağıtsız ortama aktarımını öngören e-TIR Projesi ülkemiz inisiyatifinde yürütülerek; Gürcistan ile gümrükten gümrüğe (C2C), (BMAEK-IRU ortaklığında) İran ile Gümrükten İş Dünyasına/İş Dünyasından Gümrüğe (C2B/B2C) e-veri değişimini hedefleyen pilot projeler tesis edilmektedir.

İran ile yürüttüğümüz ilk e-TIR Pilot Projesinin 5 Kasım 2015 günü ön testleri gerçekleştirilmiş, bu testlerin başarısı üzerine de ilk pilot sevkiyatlar Türkiye'den İran'a (İzmir'den Tahran'a, Tahran'dan İzmir'e) karşılıklı olarak 27 ve 28 Kasım 2015 tarihlerinde başlatılmıştır. Proje kapsamı bütün sevkiyatlar başarıyla tamamlanmıştır.

Projenin ikinci aşamasına ise 20 Ağustos 2016 tarihi itibarıyla geçilmiştir. Hâlihazırda, projenin ikinci aşaması başarıyla devam etmekte olup, bu aşamada her iki ülkeden 3' er firma ve daha fazla sayıda gümrük idaresi yer alarak, birden fazla yükleme/boşaltma işlemleri ile beyanda değişiklik yapılması hususları test edilmektedir.

Projenin İşleyiş Kuralları Belgesi 1 yıllık uygulama öngörmekte olup 2017 yılı Şubat ayı itibarıyla tamamlanması öngörülen pilot proje için BM ve IRU ile Türk ve İran Gümrük İdareleri ve Kefil Kuruluşları birlikte sonuç ve değerlendirme raporu hazırlama sürecine girmişlerdir. Bu rapor ile pilot proje çıktıları tüm TIR Akit Taraflarının değerlendirmesine sunulacaktır.

Gürcistan ile, 5 Mart 2015 tarihinde projenin Kick-off toplantısı gerçekleştirilmiş, 26 Ocak 2016 tarihinde İşleyiş Kuralları Belgesi Sayın Bakanımız ve Gürcistan Maliye Bakanı Sayın Nodar KHADURI tarafından imzalanmıştır. Projenin en kısa zamanda başlatılması planlanmaktadır.

Söz konusu pilot projelerin ayrı ayrı ortaya koyacağı sonuçlarla, uzun dönemli e-TIR vizyonuna katkı sunulması öngörülmektedir.

BM-AEK

Ticaretin ve taşımacılığın kolaylaştırılması, sınır geçişlerindeki gecikmelerin önlenmesi ve taşıma maliyetlerinin düşürülmesinde etkin rol oynayan TIR Sözleşmesi, BMAEK himayesinde hazırlanan en etkin uluslararası enstrümanlardan biridir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi'nin revizyonunu öngören ve 1 Ocak 2012, 13 Eylül 2012 ve 10 Ekim 2013 tarihlerinde yürürlüğe giren BM-AEK'ya ait üç değişikliğin iç hukuka aktarılması çalışmaları 2015 yılı Mayıs ayında tamamlanmış olup Bakanlar Kurulu'nca 22/7/2015 tarihinde 2015/7936 Nolu Karar ile kararlaştırılmıştır.

5 Şubat 2015 tarihinde BM-AEK TIR Yürütme Kurulu (TIR Executive Board, TIRExB) seçimleri gerçekleştirilmiş, 9 kişilik Kurul'un üyeliğine ve Kurul Başkanlığına Ülkemizi temsilen Bakanlığımız Daire Başkanı iki yıllığına seçilmiştir.

Ortak Transit

AB/EFTA Ortak Transit ve Eşya Ticaretinde İşlemlerin Basitleştirilmesi Ortak Komiteleri Dönem Başkanlığı 2015 yılında ülkemiz tarafından yürütülmüştür.

Ülkemiz Dönem Başkanlığında, Makedonya 1 Temmuz 2015 tarihi itibarıyla sisteme dahil edilmiş, Sırbistan'ın 1 Şubat 2016 tarihi itibarıyla anılan sisteme katılımına yönelik işlemler gerçekleştirilmiştir. Dönem Başkanlığımızda anılan ülkelerin katılımına ilişkin altı adet Ortak Komite Kararı çıkarılmıştır.

Ortak Transit sistemi, halihazırda, ülkemizin de dahil olduğu 35 ülke tarafından kullanılmaktadır.

2016 yılı içerisinde, Sırbistan Cumhuriyeti'nin sisteme katılımına ilişkin 4/2015 sayılı AB-EFTA Ortak Komite Kararı ülkemizce iç hukuka aktarılmış olup Birlik Gümrük Kodu'na getirilen değişiklikler kapsamında Sözleşmeyi değiştiren Kararın iç hukuka aktarım süreci devam etmektedir.

Avrupa Komisyonu Sahtecilikle Mücadele Transit Bilgi Sistemine (ATIS) Ülkemiz Katılımı

TIR rejimi de dahil olmak üzere, NCTS'te bir beyan vasıtasıyla transit rejimine tabi tutulan eşya hareketi ile ilgili merkezi bir bilgi deposu olan ve transit rejiminde sahtecilik ve kaçakçılıkla mücadele etmeye yardımcı olmayı amaçlayan Sahtecilikle Mücadele Transit Bilgi Sistemi'ne ülkemizin katılımı (ATIS-Anti-Fraud Transit Information System) hususu 2016 yılının Ekim ayında Avrupa Komisyonu Sahtecilikle Mücadele Ofisi'ne (OLAF) bildirilmiştir.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT)

2016 yılı özelinde, Teşkilatın taşımacılık alanında tüm çalışmaların ele alındığı ve işbirliği faaliyetlerinin ele alındığı Transit Taşımacılık İşbirliği Konseyi ile alt komiteleri olan TTFA Karayolu Komitesi ve Gümrük Transit Komitesi Toplantılarına ve Teşkilatın tüm mevcut çalışmalarının gözden geçirildiği ve gelecek planlamalarının yapıldığı EİT Bölgesel Planlama Konseyi Toplantısı'na iştirak edilmiştir.

İpekyolu-Kervansaray Girişimimizin bir parçası olarak görülen ITI Koridor Projesi'nde, Pakistan'ın 21 Ocak 2016 tarihinde TIR Sözleşmesi'ne taraf olma yönündeki süreci tamamlayacak olması nedeniyle temel hedefe ulaşılmış durumdadır. 11.11.2015 tarihinde gerçekleşen EİT TTCC Karayolu Komitesi 7. Toplantısı'nda saha çalışmasına yönelik ToR Belgesi kabul edilen projede, Pakistan'ın TIR Sistemi uygulamalarında karşılaşılabilecek sorunların çözümüne katkı sunulması hedeflenmektedir.

Ayrıca, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Gümrük İdareleri Başkanları Konseyi 7. Toplantısı ve Gümrük Çalışma Grubu 3. Toplantısı 17-19 Ekim 2016 tarihlerinde Tahran/İran'da gerçekleştirilmiş olup Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü

KEİ Gümrük İşleri Çalışma Grubu 2010-2012 ve 2012-2014 Ülke Koordinatörlüğü görevi Bakanlığımız tarafından yürütülmüştür. 2014-2016 dönemi Ülke Koordinatörlüğü görevi Azerbaycan'a geçmiştir. 2015 yılı içerisinde 'Ticaret ve Ekonomik Kalkınma Çalışma Grubu Toplantısı' 3 Mart 2015 tarihinde, 'Ticaret ve Ekonomik Kalkınma ve Gümrük İşleri Çalışma Grupları Ortak Toplantısı' ulaştırma uzmanlarının da katılımıyla 4 Mart 2015 tarihinde, 'Gümrük İşleri Çalışma Grubu Toplantısı' ise 5 Mart 2015 tarihinde, bu yılın son Gümrük İşleri Çalışma Grubu Toplantısı ise 28 Eylül 2015 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

1 Temmuz 2016- 30 Haziran 2018 tarihleri arasında Türkiye adına Gümrük ve Ticaret Bakanlığı olarak, 2 yıllığına Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Gümrük Çalışma Grubu Ülke koordinatörlüğü görevi tekrar üstlenilmiştir. 4 Kasım 2016 tarihinde, Gümrük Çalışma Grubu toplanarak 2 yıllık eylem planını onaylamış, yapılması öngörülen çalışmalar, eğitim faaliyetleri ve çalıştaylar belirlenmiştir. Bir sonraki Gümrük Çalışma Grubu'nun 21 Nisan 2017 tarihinde düzenlenmesi öngörülmektedir.

İslam İşbirliği Teşkilatı

Bakanlığımız tarafından İslam Kalkınma Bankası ile birlikte bölge ülkelerine yönelik destek, teknik işbirliği ve proje çalışmaları yürütülmekte olup, bölge ülkeleri ile işbirliklerimiz aktif bir doğrultuda sürdürülmektedir.

Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi (Türk Konseyi)

Yetkilendirilmiş yükümlü, sonradan kontrol uygulaması ve risk analizleri konulu seminer; Türk Konseyi Sekreteryası, Türk Konseyi üye ülkeleri Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye ile Türk Konseyi İşbirliği Ortağı Gürcistan tarafından toplam 23 temsilcinin katılımı ile 10 - 12 Mart 2015 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Türk Konseyi Gümrük İdareleri Başkanları 4. Toplantısı ve Gümrük Çalışma Grubu 5. Dönem Toplantısı 1-2 Temmuz 2015'te Kırgızistan'da gerçekleşmiştir.

Toplantı çerçevesinde, transit ticaret ile gümrük prosedürlerinin basitleştirilmesi hususları üzerinde durulmuş, söz konusu hedeflere ulaşılması için İpek Yolu Girişimi ve Kervansaray Projesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerin önemi vurgulanarak 7'ncisi Kazakistan'da düzenlenmesi öngörülen ancak gerçekleştirilemeyen İPEK YOLU Ülkeleri Arasındaki Ticaretin Kolaylaştırılması ve Geliştirilmesinde GÜMRÜK İdarelerinin Rolü konulu Forumun Kazakistan tarafından 2016 yılı içerisinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

Gümrük İşbirliği Çalışma Grubu 7. Dönem ve Gümrük İdareleri Başkanları 5. Dönem Toplantıları ise 3-4 Haziran 2016 tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü şehrinde gerçekleştirilmiştir. Anılan toplantıda yapılan talep kapsamında 4-5 Ekim 2016 tarihlerinde üye ülkelere Eğitim Merkezimizde Bakanlığımız uzmanları tarafından detaylı bir risk analizi eğitimi verilmiştir. Akabinde de 25-27 Ekim 2016 tarihleri arasında da Kapıkule Kara Hudut Kapısı'nda bir Yap-İşlet-Devret saha ziyareti tertip edilmiştir.

Ticaretin Kolaylaştırılması İle İlgili Uluslararası Çalışmalar

DTÖ Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması

3-7 Aralık 2013 tarihlerinde Bali'de gerçekleştirilen DTÖ 9. Bakanlar Konferansı sonunda Bali Bakanlar Deklarasyonu ile Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması kabul edilmiştir.

Ülkemizde ise "Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ile Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun" 15.01.2016 tarihinde TBMM Genel Kurulunca kabul edilmiş ve 27.01.2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Anlaşmanın 23/2 maddesi, üyelere "hem iç koordinasyonu hem de bu Anlaşma'nın hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla, ulusal düzeyde bir ticaretin kolaylaştırılması kurulunu kurma" yükümlülüğü getirmektedir. Bu kapsamda, ülkemizde benzer bir yapının kurulmasına yönelik olarak, ticaretin kolaylaştırılması alanında ana paydaş kurumlar olan Bakanlığımız ve Ekonomi Bakanlığı koordinasyonunda çalışmalara başlanmıştır ve 03.12.2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2016/27 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile ülkemizde de bir "Ticaretin Kolaylaştırılması Kurulu" tesis edilmiştir. Bu yapının, Anlaşmadan doğan yükümlülüğümüzün yerine getirilmesi ve uluslararası ticaret alanında faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör temsilcileri arasında işbirliğini sağlayarak bir ticaretin kolaylaştırılması stratejisi oluşturulması amacına hizmet etmesi öngörülmektedir. 2017 yılında Ticaretin Kolaylaştırılması Kurulu'nun faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

Serbest Ticaret Anlaşmaları Gümrük ve Ticaretin Kolaylaştırılması Fasılları

Öte yandan, ikili bazda ülkelerle yürütülen yeni nesil Serbest Ticaret Anlaşmalarına (STA) "Gümrük ve Ticaretin Kolaylaştırılması" fasılları dahil edilmekte ve bu fasılların müzakereleri Bakanlığımız temsilcilerince yürütülmektedir. Mevcut olarak Şili, Güney Kore, Malezya ve Singapur STA'larında bu fasıl yer bulmaktadır. Singapur STA'sında bu fasıl üzerinde 2015 yılı içerisinde mutabakata varılmış ve aynı yıl içerisinde Anlaşma iki ülke arasında imzalanmıştır. Müzakereleri devam eden Anlaşmalardan ise Meksika ve Peru ile imzalanacak STA'ların "Gümrük ve Ticaretin Kolaylaştırılması" fasıllarında 2015 yılı içerisinde, Pakistan ile imzalanacak STA'nın "Gümrük ve Ticaretin Kolaylaştırılması" faslında ise 2016 yılı içerisinde mutabakata varılmış olup, EFTA ve Japonya STA metinlerindeki ilgili fasılın müzakerelerine devam edilmektedir.

TASFİYE HİZMETLERİ

Tasfiyelik Hale Gelen Eşyanın Tasfiyesi

İhale yoluyla satış, yeniden ihraç amaçlı satış, perakende satış, kamu kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere tahsis, özel yolla tasfiye ve imha olmak üzere altı yöntemle yapılmaktadır. İnsan, bitki, hayvan ve çevre sağlığı yönünden yurda girişinde bir sakınca olmayan eşya ihale yoluyla, perakende veya yeniden ihraç yoluyla satılmakla birlikte talep olması halinde kamu kurum veya kuruluşlarına gümrüklenmiş değerinin %75'i üzerinden tahsis edilebilmektedir. Bunun yanı sıra satılamayan eşya veya sadece belirli kurumlarca kullanılması gereken eşya, bu kurumlara uyulacak bedelle veya bedelsiz olarak verilebilmektedir.

İnsan, bitki, hayvan ve çevre yönünden sağlığa zararlı olduğu anlaşılan eşya ile piyasa şartları nedeniyle ekonomik değerini yitirmiş olan eşya ise imha edilmektedir.

Kaçak Eşya Ambarları

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca el konulan ve davaları devam eden eşya ve araçların muhafaza edildiği depo ve sundurmalar işletilmektedir. Dava sonucunda zor alımına karar verilenler ile elkonulduğu tarihten itibaren 6 ay içinde hakkında tasfiye kararı verilmeyen eşya ve araçlar Tasfiye Yönetmeliğine göre satılmakta, iadesine karar verilenler ise sahibine iade edilmektedir. Halen, Ankara Ergazi'de 6, Antalya'da 1, Mersin'de 2, İstanbul Erenköy'de 3, İstanbul Bakırköy'de 1, İstanbul Büyükçekmece'de 2, Edirne'de 1, Kocaeli'de 1, Zonguldak'ta 1, İzmir'de 2, Bursa'da 1, Diyarbakır'da 1, Habur'da 1, Trabzon'da 1, Van'da 3, Gürbulak'ta 3, Gaziantep'te 2, İskenderun'da 1, Malatya'da 1 olmak üzere toplam 34 adet kaçak eşya ambarı ile Antalya'da 1, Ergazi'de 2, Mersin'de 1, Trabzon'da 1, Diyarbakır'da 1, İstanbul Erenköy'de (Bakırköy Tasfiye İşletme Müdürlüğüne ait) 1, İstanbul Bakırköy'de 1, Kocaeli'de 1, Zonguldak'ta 1, Edirne'de 1, Bursa'da 1, İzmir'de 1, Gaziantep'te 1, Habur'da 1, Malatya'da 1 olmak üzere toplam 16 adet sundurma (kaçak araç ambarı) bulunmaktadır.

Geçici Depolama Yeri ve Antrepo İşletmeciliği

Geçici depolama yeri ve antrepo işletmeciliği, Tasfiye İşletme Müdürlüklerinin ana faaliyetlerinden biri olup, 1 adet antrepo ve 8 adet geçici depolama yeri ile işletmecilik faaliyetleri sürdürülmektedir.

Geçici Depolama Yeri ve Antrepo Açılmasına ve İşletilmesine İzin Verilmesi

Geçici depolama yeri ve antrepo açılması, denetlenmesi ve kapatılmasına ilişkin usul ve esasları belirleme görevi yerine getirilmektedir.

2014 - 2016 Yılları Antrepo ve Geçici Depolama Yeri Sayıları (Adet)

Antrepolar	2014	2015	2016
A Tipi Genel Antrepo	599	601	601
B Tipi Genel Antrepo	5	4	2
C Tipi Özel Antrepo	679*	446**	429**
D Tipi Özel Antrepo	-	-	-
E Tipi Özel Antrepo	6	8	4
F Tipi Genel Antrepo	2	2	2
TOPLAM	1291	1061	1038
Geçici Depolama Yerleri	152	156	155
TOPLAM	1443	1217	1193

* Bunlardan 174 adedi C tipi özel antrepo sayılan gümrüksüz satış mağazası ve deposudur.

** C tipi gümrüksüz satış mağazaları hariç

Lojistik Merkezler

Lojistik Sektörü ve Lojistik Merkezlerle ilişkin akademik ve mesleki çalışmalar takip edilmekte ve ihtiyaç halinde katkı sağlanmaktadır. Ayrıca kamu ve özel kuruluşlardan gelen Lojistik Merkez kurulması talepleri Bakanlığımızca değerlendirilerek uygun bulunan projelerle ilgili görüş ve önerilerimiz ilgili kuruluşlara bildirilmektedir.

Tasfiye İşleri Otomasyon Projesi (TiOP)

4458 sayılı Gümrük Kanunu ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca tasfiyelik hale gelmiş olan eşyanın tasfiyesine yönelik işlemler, gümrük denetimine tabi her türlü eşya ile kaçak veya kaçak zannı ile yakalanan eşya ve araç için gümrüklü yer ve sahalarda veya diğer yerlerde yapılan işlemler ile gümrük idarelerinin denetimi altındaki alanlarda yükleme, boşaltma, nakliye, ambarlama, tartım ve benzeri hizmetlerle ilgili yapılan işlemlere ilişkin yazılımlar güncellenmiş ve uygulamaya alınmıştır.

Tasfiye İşletme Müdürlüklerince kullanılan "Bütçe-Muhasebe" ve "Maaş" programlarının yenilenmesi çalışmaları için hazırlıklar başlatılmış olup söz konusu programların 2017 yılı içerisinde hizmete alınması planlanmıştır.

E-ihale Sistemi

Bakanlığımızın tüm iş ve işlemlerinin standardize edilmesi, şeffaflık ve takip edilebilirliğinin sağlanması, gümrükler başta olmak üzere hizmet verilen tüm alanlarda elektronik ortamın üstünlüğünden faydalanılması ilkeleri doğrultusunda, coğrafi kısıtları ortadan kaldırarak farklı yerlerdeki ihalelere internet üzerinden teklif verilmesini sağlamak, ihalelere katılımı ve dolayısıyla rekabeti artırmak, eşyanın tasfiyesini hızlandırmak amacıyla e-ihale uygulamasına geçilmiş, tasfiye işletme müdürlükleri tarafından yapılan araç ve eşya ihaleleri internet ortamında yapılar hale gelmiştir. 2016 yılı itibariyle tasfiye işletme müdürlükleri tarafından ihale yoluyla gerçekleştirilen tüm eşya ve araç satışları elektronik ortama aktarılmıştır. Ayrıca, teminat/tahsilat ve tüzel kişi üyelik işlemleri tek elden Merkez Tasfiye İşletme Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir.

E-ihale uygulamasında, 2016 yılı sonu itibariyle yaklaşık 46.698 üye kayıtlı bulunmakta olup, 2016 yılında 6.373 taşıt ve 1.076 grup eşya satışı yapılarak toplamda 137.752.420,00 TL hasılat elde edilmiştir.

Diğer taraftan e-ihale uygulamasının android ve ios işletim sistemli mobil cihazlarda mobil uygulama aracılığıyla kullanılabilmesini teminen çalışmalara başlanmış olup söz konusu yazılım çalışmalarının 2017 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.

Tasfiye Sürecinin Hızlandırılması Projesi

Tasfiyenin hızlandırılması ve kaçakçılıkla etkin mücadele kapsamında hukuki altyapı eksiklikleri giderilerek kapasitenin artırılması ve tasfiye sürecinin hızlandırılması amaçlanmıştır. Bu çerçevede, yeni Tasfiye Yönetmeliği yürürlüğe konulmuş, yeni personel alımı ve görevde yükselme sınavları yapılarak beşeri alt yapı güçlendirilmiştir. Ayrıca, yeni ambarlar yapılarak ve mevcut ambarların onarımları yaptırılarak depolama kapasitesi artırılmıştır.

Tasfiyelik Hale Gelen Eşyanın İmhasına Yönelik Çalışmalar

2016 yılında 5,8 milyon paket sigara, 174 bin şişe alkollü içki, 1,8 ton çay imha edilmiştir.

Kaçakçılıkla etkin mücadele edilmesi kapsamında 5607 sayılı Kanunda getirilen düzenlemeler çerçevesinde güvenlik birimlerince el konulan; kaçak tütün ve tütün mamulleri ile alkollü içkilerin anında bu birimlerce gerçekleştirilen imha işlemlerine ait giderler ile eşya/araçlara ilişkin taşıma, muhafaza gibi yapılan giderler Bakanlığımız döner sermaye bütçesinden karşılanmaktadır.

Tasfiyelik Hale Gelen Araç ve Eşyaların Tahsisine Yönelik Çalışmalar

2014 yılında 2,7 milyon TL'lik eşyanın tahsisi yapılmış, 2015 yılında ise 1,4 milyon TL'lik eşya 2016 yılında ise 1,3 milyon TL'lik eşya (engellilerin kullanıma mahsus eşya, giyim eşyası, tıbbi malzeme, eğitim malzemesi vb.) insani yardım, sosyal sorumluluk ve eğitime katkı projelerinde kullanılmak üzere ilgili kamu kurumlarına (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türk Kızılayı, Valilikler ve Belediyeler) bedelsiz olarak tahsis edilmiştir.

Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü arasında 22 Aralık 2016 tarihinde imzalanan protokol ile tasfiyelik haldeki satılmamış cihaz, makine, ekipman ve malzemelerden mesleki ve teknik eğitimde kullanılması İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerince uygun görülenlerin okullara bedelsiz olarak tahsis edilmesi öngörülmüştür.

2016 yılında Bakanlığımıza bedelsiz araç tahsisi yapılmamıştır.

Döner Sermaye İşletmelerinin Gelirleri

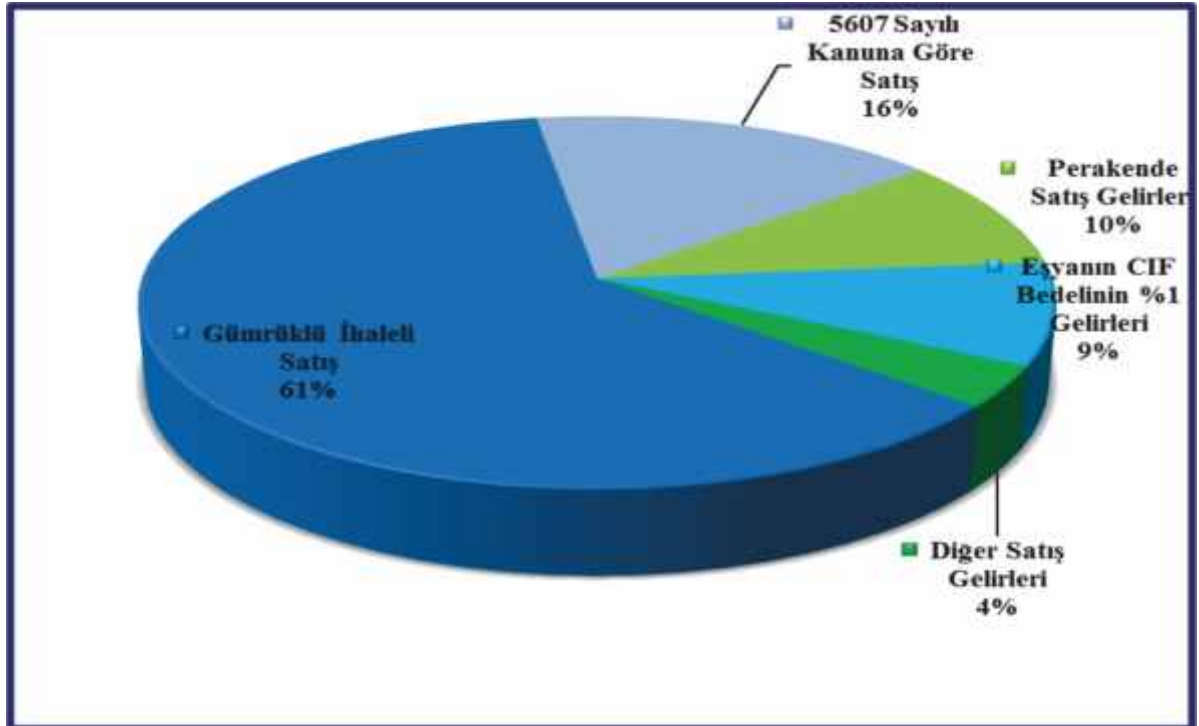
2016 yılında Döner Sermaye İşletmelerinin faaliyetlerinden toplam 136.635.574 TL safi gelir elde edilmiştir. Döner Sermaye İşletmelerinin 2016 yılı safi gelirleri, 2015 yılına göre yaklaşık %23 artmıştır.

Döner Sermaye İşletmelerinin 2015 ve 2016 Yılları Türlerine Göre Gelirleri

Gelir Türü	2015 Yılı Gelirleri (TL)	2016 Yılı Gelirleri (TL)
Satış Gelirleri	52.245.187	75.522.487
Hizmet Gelirleri	18.541.535	19.444.837
Tahlil Ücretleri	15.799.841	15.286.330
Basılı Evrak Satış Geliri	15.462.366	15.315.720
Faiz Gelirleri	9.327.000	12.406.460
Diğer Gelirler	938.017	1.862.891
Satıştan İadeler (-)	1.154.111	3.203.151
Toplam Gelirler	111.159.835	136.635.574

Döner Sermaye İşletmelerinin Satış Gelirleri

2016 yılında 75.522.487 TL satış geliri elde edilmiştir. 2016 yılında safi satış geliri 2015 yılına göre yaklaşık %44 artmıştır.

2016 yılında 6.373 adet araç ve 4.147 grup eşyanın satışı yapılarak yaklaşık 165 milyon TL gayri safi satış geliri elde edilmiştir.

Döner Sermaye İşletmelerinin Hazineye Katkısı

2016 yılında, Döner Sermaye İşletmelerinin gayrisafi geliri 248.920.779 TL, safi geliri 136.635.574 TL olarak gerçekleşmiştir. Döner Sermaye İşletmelerinin 2016 yılı giderleri, sermaye giderleri hariç olmak üzere 93.284.063 TL olmuştur. 2016 yılı net karı (bilanço karı), 29.605.423 TL olarak gerçekleşmiştir. Net karın tamamı Hazine'ye aktarılacaktır.

Döner Sermaye İşletmelerince Elde Edilen Net Kar ve Hazineye Aktarılacak Tutar

Emaneten Tahsil Edilen Vergi, Tellaliye, Bandrol (-)	66.112.603
Kaçak Eşya Satışından Hazine Emanetine Gönderilen Tutar (-)	37.276.089
Ardıye Ücretlerinden Özel Antrep olara Gönderilen (-)	8.896.512
Gayrisafi Gelir Tutarı	248.920.779
Döner Sermaye Bütçe Gelirleri	136.635.574
Döner Sermaye Bütçe Giderleri (-)	93.284.063
Amortisman Gideri (-)	3.940.563
Amortisman Dahil Bütçe Gideri (-)	97.224.626
Faaliyet Karı	39.410.947
Ayrılan Kıdem Tazminatı Karşılıkları	9.616.675
Kurumlar Vergisi Matrahı	49.027.623
Kurumlar Vergisi	9.805.524
Net Kar (Faaliyet Karı - Kurumlar Vergisi)	29.605.423
Hazineye Aktarılacak Tutar	29.605.423

TİCARET HİZMETLERİ

Şirketler ve Ticaret Siciline Yönelik Hizmetler

Ticaret hayatımıza yönelik çağdaş açılımlar getiren ve reformcu yaklaşımlar öngören Türk Ticaret Kanunumuz 1 Temmuz 2012'de yürürlüğe girmiştir. Kanuna istinaden Bakanlığımızca bugüne kadar 6 adet Yönetmelik ve 14 adet Tebliğ yürürlüğe konuldu. Bu düzenlemelerle, ticari hayatın işleyişinde önemli bir role sahip olan başta ticaret şirketlerimiz olmak üzere işletmelerimizin kurumsal yapılarının güçlendirilmesi, uzun ömürlü olması, kamu güveninin oluşturulması, şeffaflığın sağlanması ve rekabetin artırılması hedeflenmiştir.

Ticaret sicili kayıtlarına göre Aralık 2016 itibarıyla 122.156 anonim şirket, 787.945 limited şirket, 12.744 kolektif şirket, 1.946 komandit şirket ve 719.744 şahıs işletmesi faaliyet göstermektedir.

Türk Ticaret Kanunu'nun Geçici 7'nci maddesi uyarınca, gayri faal ya da münfesihi durumda olan anonim ve limited şirketler ile kooperatiflerin kolaylaştırılmış usullerle maliyetsiz olarak tasfiye edilmesi ve ticaret sicili kayıtlarının silinmesi sağlanmıştır. Ayrıca, 14/2/2014 tarihine kadar 6102 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılması gereken sermaye artırımlarını herhangi bir nedenle yapmamış olan şirketler hakkında asgari sermaye şartını 11/9/2014 tarihinden itibaren üç ay içinde yapmaları halinde fesih işlemi uygulanmaması ve sermaye artırımında bulunmaması nedeniyle ticaret sicili kaydı silinenlerin de bu süre içinde sermaye artırımı için başvuruları durumunda kayıtlarının resen yeniden oluşturulması imkanı tanınmıştır. 1/7/2015 tarihine kadar devam eden bu uygulama kapsamında, münfesihi durumda oldukları anlaşılan 32.948 anonim şirket, 259.303 limited şirket ve 35.336 kooperatif olmak üzere toplam 327.587 şirket ve kooperatifin ticaret sicili kaydı silinmiştir.

MERSİS (Merkezi Sicil Kayıt Sistemi) Projesi

Gerçek ve tüzel kişilerle ilgili ticaret sicili kayıtları ile tescil ve ilan edilmesi gereken içeriklerin düzenli olarak depolanması, bunlara yönelik işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi, sunulması ve erişime açılması amacıyla Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) oluşturulmuştur.

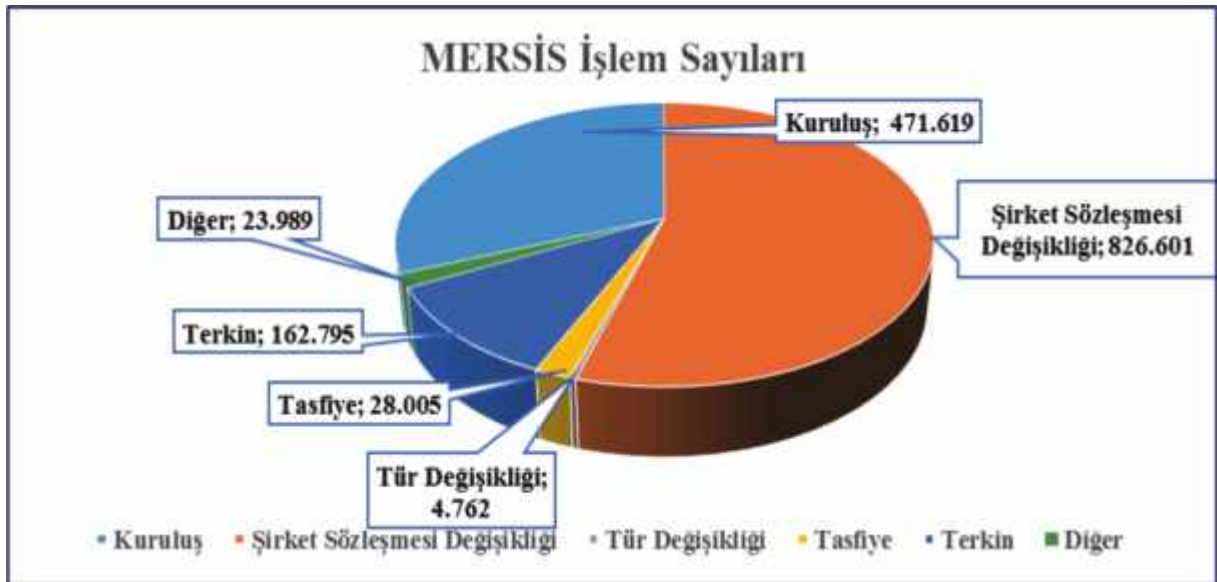
Ülkemiz genelindeki toplam 238 ticaret sicili müdürlüğü bünyesinde yer alan ticaret sicili bilgileri Sisteme aktarılmış ve ticaret sicili müdürlüklerinin tamamında MERSİS üzerinden elektronik ortamda hizmet vermeye başlanmıştır.

Bugün itibarıyla, ticari alanda faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere bir anahtar numara verilmekte, şirket kuruluşları elektronik ortamda yapılabilmekte, sicil işlemleri elektronik ortama taşınmakta, sözleşme değişikliği ve sermaye artırımı gibi değişiklik işlemleri de Sistem üzerinden yapılabilmektedir.

2016 yıl sonu itibarıyla MERSİS'e kayıtlı kullanıcı sayısı 542.341 olup, Sistem üzerinden 471.619 kuruluş, 826.601 şirket sözleşmesi değişikliği, 28.005 tasfiye, 162.795 terkin olmak üzere toplam 1.517.771 işlem gerçekleştirilmiştir.

Hizmetlerin MERSİS üzerinden elektronik ortamda yürütülmesiyle; bilgi toplumuna uyumun sağlanması, kamu bilişim hizmetlerinin yaygınlaştırılması, bilgilere hızlı, kolay ve güvenli bir şekilde erişilmesi, güncel verilerle analiz ve raporlamanın yapılabilmesi, denetimde etkinliğin artırılması, kırtasiye, haberleşme, insan kaynağı ve benzeri giderlerden büyük oranda tasarruf edilmesi sağlanmaktadır.

MERSİS İşlem Sayıları

TOBB, Oda ve Borsalara Yönelik Hizmetler

Ülkemizde 182 adet ticaret ve sanayi odası, 56 adet ticaret odası, 12 adet sanayi odası, 2 adet deniz ticaret odası ve 113 adet ticaret borsası olmak üzere toplam 365 adet oda ve borsa faaliyet göstermektedir.

Bu kuruluşların yaklaşık 1,5 milyon tacir ve sanayici üyesi bulunmakta olup, bunlara yönelik hizmetlerimiz 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu çerçevesinde devam etmektedir.

Onuncu Kalkınma Planına istinaden Girişimcilik Ekosisteminin İyileştirilmesinde Tacir ve Sanayicilere Hizmet Sunan Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarının Etkinliğinin Artırılması Projesi hazırlanmıştır.

Sebze ve Meyve Ticaretine Yönelik Hizmetler

Ülkemiz uygun iklim koşulları, doğal özellikleri ve üretim alanları bakımından önemli bir sebze ve meyve üretim potansiyeline sahiptir. 2016 yılı TÜİK verilerine göre Ülkemizde sebze üretim miktarı 30,3 milyon ton, meyve üretim miktarı ise 19 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Toplam 49,3 milyon tonluk sebze ve meyve üretimi ile Ülkemiz, dünyada sayılı ülkeler arasında yer almaktadır.

Sebze ve meyve ticareti sektörü, tüccarları, komisyoncuları, sebze ve meyve üretimi yapan üreticileri, üretici örgütlerini, nakliyecileri, depoculuk faaliyeti yürütenleri, sebze ve meyve ihracatı ve ithalatı ile iştigal edenleri, sinai işletmelerinde hammadde olarak sebze ve meyveleri kullanan sanayicileri, sebze ve meyveleri nihai olarak tüketime sunan perakendecileri (market, manav, pazarcı), sebze ve meyveleri kendi işletmesinde kullanmak üzere satın alan yurt, lokanta, otel, hastane gibi işletmeleri ve 79 milyon sebze ve meyve tüketicisini ilgilendirmektedir.

5957 sayılı "Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun" 26/03/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 01/01/2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu Kanun'da; gıda güvenilirliğinin sağlanması, tüketicilerimizin kaliteli, güvenilir, sağlıklı ve uygun fiyatlı mal temin edebilmesi, meslek mensuplarımızın faaliyetlerinin düzenlenmesi, sektörde rekabetçi yapının sağlanması ve kayıt dışılığın önlenmesi, maliyetlerin düşürülmesi, tedarik, dağıtım ve satışta etkinliğin sağlanması, üreticinin emeğinin karşılığını alabilmesi ve toptancı halleri ile pazar yerlerinin çağdaş bir sisteme kavuşturulması ve işletilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, toptancı hallerine, pazar yerlerine, meslek mensuplarına, üreticilere, üretici örgütlerine ve diğer ilgililere, hal hakem heyetlerine, Toptancı Hal Konseyine ve 5957 sayılı Kanunla belirlenen diğer faaliyetlere ilişkin iş ve işlemler Bakanlığımızca yerine getirilmektedir.

2016 yılında, 5957 sayılı Kanun çerçevesinde 5 adet mevzuat düzenlemesi yapılmıştır.

- ◆ 7/2/2016 tarihli ve 29617 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hal Hakem Heyeti ve Toptancı Hal Konseyi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile hal hakem heyeti başkanları için öngörülen görev süresi sınırı kaldırılmış, böylece hal hakem heyeti başkanının görev süresinin dolması ile onun yerine görevlendirilebilecek en az şube müdürü seviyesinde personel bulunmaması durumunun önüne geçilmiştir.
- ◆ Kontrol ve Denetim Noktalarının Kurulmasına ve İşletilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ 04/08/2016 tarihli ve 29791 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Tebliğ ile sebze ve meyve ticaretinde kayıt dışılığın en aza indirilmesi amacıyla denetimlerin etkinleştirilmesi hedeflenmiştir. Tebliğ kapsamında, sebze ve meyve ticaretinde etkin denetimi sağlamak için şehirlerarası yollarda kontrol ve denetim noktalarının kurulması ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yurt genelinde kurulan yol kenarı denetim istasyonlarının kullanımına ilişkin esaslar belirlenmiştir. Belediyelerimizin 5957 sayılı Kanun çerçevesinde yapacakları denetimleri Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından kurulan yol kenarı denetim istasyonlarında yapabilmelerine olanak sağlanmıştır.
- ◆ Sebze ve Meyvelerin Toptan ve Perakende Ticaretinde Kullanılacak Künyelere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ 21/09/2016 tarihli ve 29834 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur. Tebliğ kapsamında, malların perakende satışa sunulduğu tüm noktalarda yer alacak ürün künyeleri, sebze ve meyveler için kimlik vazifesi görecektir. Tüketicilerimiz tükettikleri sebze ve meyvelerin nerede ve kimler tarafından üretildiğini bu künyelerden öğrenebilecektir. Artık karekodlu ürün künyeleri kullanılacaktır. Böylelikle sebze ve meyvelere yönelik bahsi geçen tüm bilgilere daha hızlı ve kolay erişilebilecektir. Ürün künyelerine ilişkin en önemli yenilik bu künyelerde artık malın "alış fiyatı" na da yer verilecek olmasıdır. Sağlanan bu şeffaflıkla fiyat farklılıklarıyla ilgili yapılmakta olan yorum ve değerlendirmeleri de yönlendirecektir. Ayrıca, künye numaralarının www.hal.gov.tr web adresinden sorgulanmasıyla sebze ve meyvelerin kaç aşamadan geçtiği ve her aşamada oluşan fiyat bilgilerine de ulaşılabilmesi mümkün olacaktır. Böylelikle tüketicilerimiz satın aldıkları sebze ve meyvenin satıcılar tarafından hangi fiyattan satın alındığını öğrenilebilecektir. Bu şekilde oluşturulacak bir kamuoyu üzerinden perakende satış fiyatlarındaki artışın izlenebileceği ve hatta belirli bir oranda kontrol altına alınabileceği değerlendirilmektedir.
- ◆ Sebze ve meyve toptancı hallerinde veya hale bildirilerek işlem görmesi zorunlu olan ürünlerin belirlendiği Toptancı Halinde veya Hale Bildirilerek İşlem Görecektir Mallar Hakkında Tebliğ 28/10/2016 tarihli ve 29871 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.
- ◆ Değeri elli bin Türk Lirası ve altındaki uyuşmazlıklarda hal hakem heyetine başvurunun zorunlu olması ve değeri elli bin Türk Lirası ve üstündeki uyuşmazlıklarda hal hakem heyetinin vereceği kararların asliye ticaret mahkemesine delil olarak ileri sürülebilmesine ilişkin parasal sınırın 67.617,79 TL'ye artırılmasını ve bu parasal sınırın 01/01/2017 tarihinden itibaren uygulanmasını teminen "5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 10'uncu Maddesinde Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğ" 22/12/2016 tarihli ve 29926 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Hal Kayıt Sistemi (HKS) Projesi

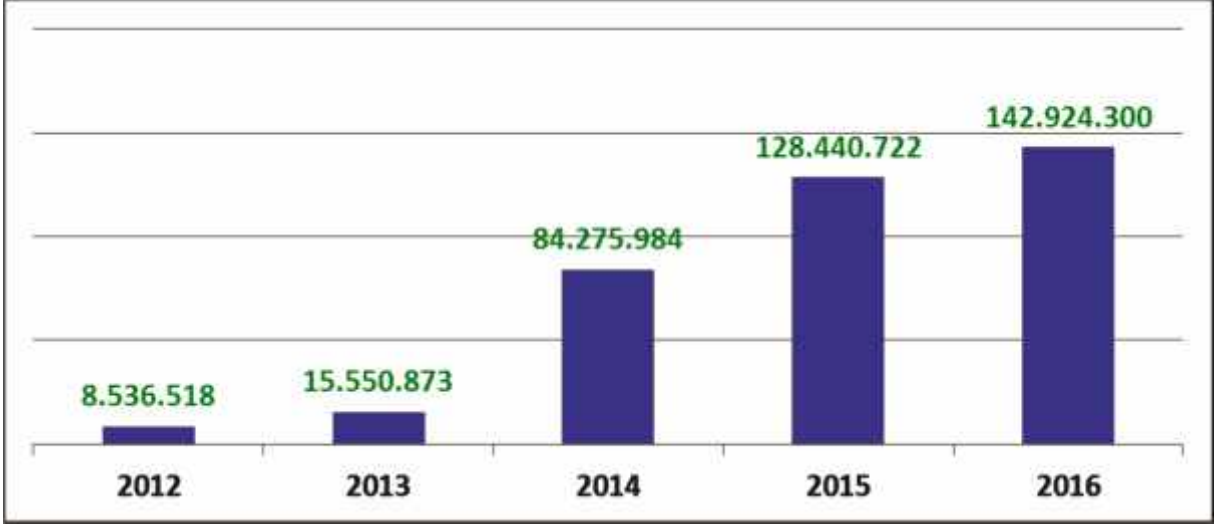
Hal Kayıt Sistemi, 5957 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesine istinaden Bakanlığımız bünyesinde elektronik ortamda kurulmuş ve 15/02/2012 tarihinde www.hal.gov.tr internet adresi üzerinden resmi olarak faaliyete alınmıştır. Hal Kayıt Sistemi ile sebze ve meyve ticaretine ilişkin güncel veri tabanının oluşturulması, sebze ve meyve ticaretinin elektronik ortamda takip edilmesi, meslek mensuplarının kayıt altına alınması, toptancı halleri arasında ortak bilgi paylaşımı ve iletişimin sağlanması, sektördeki kayıt dışılığın önlenmesi, hesap verilebilirlik ile saydamlığın sağlanması, kamu sektörünün, sebze ve meyve ticaretine yönelik olarak daha sağlıklı değerlendirmeler yapabilmesi ve düzenlemeler oluşturabilmesi, tüketicilerin, ürün künyeleri sayesinde tükettikleri ürünün nerede ve kim tarafından üretildiği gibi bilgilere ulaşabilmesi amaçlanmaktadır.

Hal Kayıt Sistemine yönelik olarak;

- ◆ Bakanlığımız ticaret il müdürlüğü ve toptancı hal yönetim birimlerinin Sisteme tanımlanması, yetkililerinin Sisteme kaydı ve bu kişilere kullanıcı adı ve şifresi verilmesi işlemleri tamamlanmıştır.
- ◆ Sistemin, Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) ile entegrasyonu sağlanmıştır.
- ◆ Toptancı hali içinde faaliyet gösterenlerin toptancı hal yönetimlerince, toptancı hali dışında faaliyet gösterenlerin ise ticaret il müdürlüklerince Sisteme kayıt işlemleri yürütülmüş ve bu kişilere kullanıcı adı ile şifreleri verilmiştir.
- ◆ İl müdürlüklerimiz bünyesinde oluşturulan hal hakem heyetlerinde görevli asil ve yedek üyelere ilişkin bilgiler Sisteme aktarılmıştır.
- ◆ Hal Kayıt Sistemi ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde tutulan bilgi sistemleri arasında entegrasyon yapılmasına yönelik protokol 11/09/2015 tarihinde imzalanmıştır. Protokol kapsamında; Hal Kayıt Sistemi üzerinden yapılan işlemler esnasında, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde tutulan sistemlerde yer alan üretici, üretim yapılan yer, üretilen ürün, üretim miktarı ve ürünlerin üretim şekline ilişkin bilgilere ulaşılmakta; Hal Kayıt Sisteminde işlem gören malların adına, cinsine, türüne, miktarı ve fiyatına (il ve toptancı hal bazında) ilişkin bilgiler ise Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına aktarılmaktadır.

Ayrıca, Hal Kayıt Sistemi Çağrı Merkezi 444 0 425 (444 0 HAL) numarası üzerinden 7/24 esası çerçevesinde bildirimcilere bildirim işlemleri, bilgi alma, uygulamaya ilişkin her türlü teknik destek ve şikâyet konularında hizmet vermeye devam etmiştir.

Sisteme 2016 yılı Aralık sonu itibarıyla 40.410 gerçek ve tüzel kişi kayıtlıdır. Sisteme yapılan bildirim sayısı sistemin kurulduğu 2012 yılında 8.536.518 iken, 2013 yılında 15.550.873, 2014 yılında 84.275.984, 2015 yılında 128.440.722, 2016 yılında 142.924.300 bildirim gerçekleşmiştir.

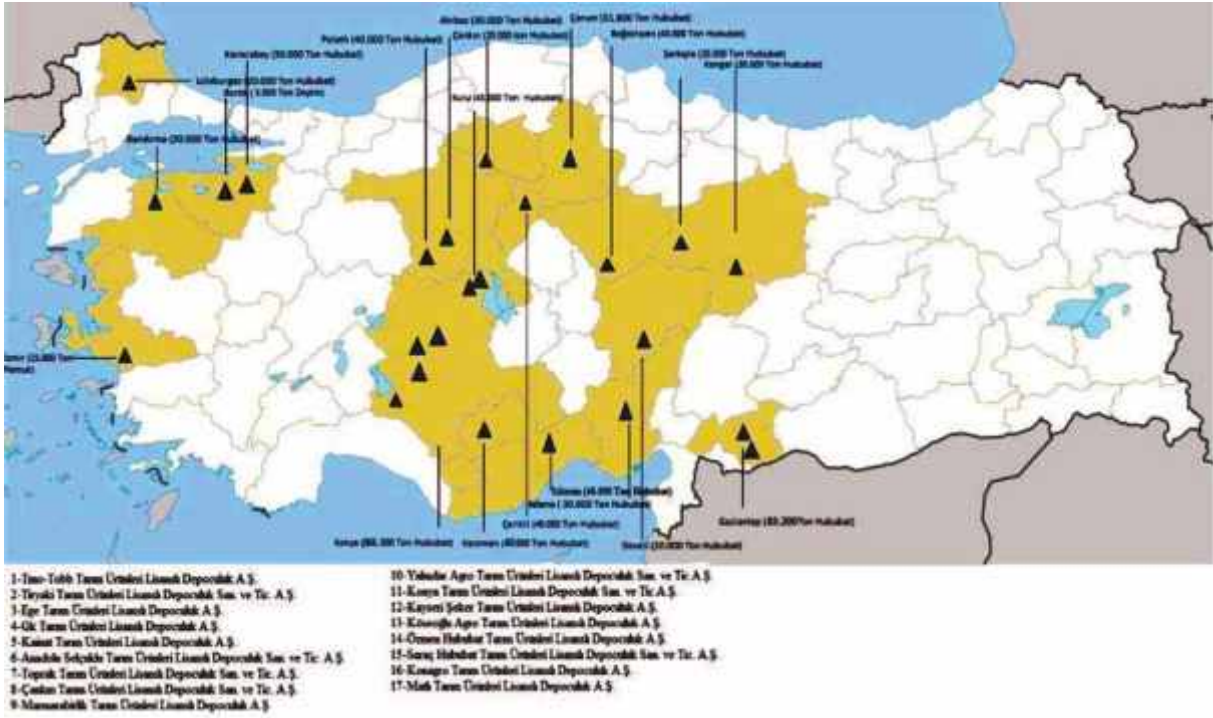
Yıllar Bazında HKS'ye yapılan bildirim sayıları**Lisanslı Depoculuk ve Ürün İhtisas Borsacılığına Yönelik Hizmetler**

Lisanslı depoculuk sistemi ile, ürün sahipleri ürünlerini fiyatların düşük olduğu hasat dönemlerinde ellerinden çıkarmak zorunda kalmayıp, sağlıklı ve sigortalı depolarda depolayabilmekte, ürün senetlerini teminat olarak göstererek bankalardan kredi kullanabilmekte ve ürünlerin ticareti elektronik ürün senetleri vasıtasıyla tamamen elektronik ortamda hızlı ve güvenilir biçimde yapılabilmektedir.

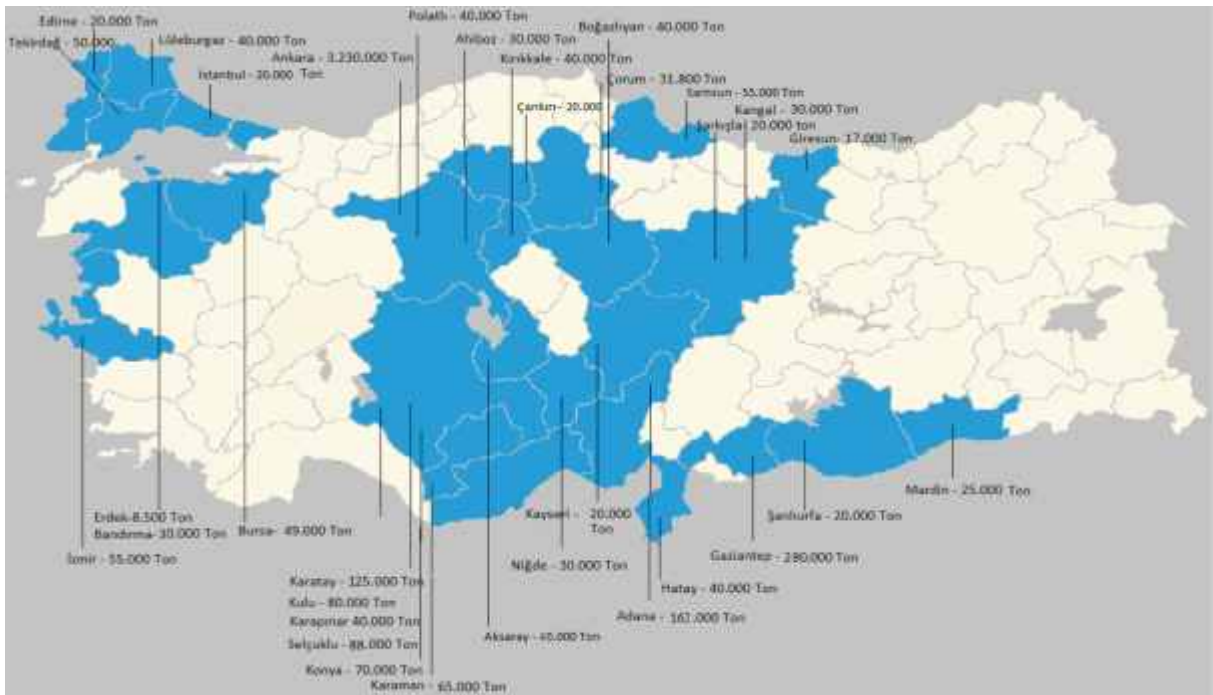
Bakanlığımızın 2011 yılında ilk lisansı vermesiyle 40.000 ton depolama kapasitesi ile hububat ürününde uygulaması başlatılan lisanslı depoculuk sisteminde 2016 yılı sonu itibarıyla toplam 41 adet şirkete Bakanlığımızca lisanslı depo işletmesi kuruluş izni verilmiştir. Bu şirketlerden 17 adedi Bakanlığımızdan lisans alarak faaliyetine başlamıştır. Faaliyete geçen 17 lisanslı depo işletmesine ait toplam 25 adet depoda lisanslı depoculuk faaliyetleri yürütülmektedir.

2016 yılı sonu itibarıyla Ülkemizde lisanslı depo kapasitesi hububat alanında 785 Bin Tona, pamuk alanında 15 Bin Tona, zeytin alanında 5 Bin Tona ve toplamda ise 805 Bin Tona ulaşmıştır. Kuruluş izni almış olan şirketlerin tamamının lisans alması durumunda ulaşılması öngörülen toplam kapasite ise 5.005.300 tondur.

Faaliyet İzni (lisans) Alan Lisanslı Depolar

Kuruluş İzni Alan Lisanslı Depolar

Lisanslı depoculuk sistemi 2016 yılı içerisinde hızlı bir gelişme ve yaygınlaşma göstermiştir. 2016 yılı içerisinde bir önceki yıla göre faaliyetteki lisanslı depo işletmesi sayısında %88'lik, lisanslı depo kapasitesinde ise %94'lük bir artış sağlanmıştır.

Sistemin yıllara göre gelişimi

Elektronik Ürün Senedi Uygulaması

Ürün senetlerinin elektronik ortamda oluşturulması ve borsalarda işlem görmesi uygulamasına 2013 yılının Mart ayında başlanmış olup, matbu ürün senedi uygulamasına 2014 yılı içinde tamamen son verilmiştir.

Elektronik ürün senetleri karşılığında verilen krediler sayesinde tarım sektörünün finansal kaynaklara daha kolay erişmesi mümkün olabilmekte, bu senetler, hisse senedi, döviz, altın gibi bir yatırım aracı olarak kullanılabilen ve böylelikle tarım sektörü ile finansal piyasaların entegre olması sağlanmaktadır.

2016 yılında 601.974 tonluk elektronik ürün senedi oluşturulmuş, bunlardan 534.713 tonluk kısmı alım satıma konu edilmiş ve elektronik ürün senedi işlem hacmi 410.197.365 TL olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında, bir önceki yıla göre oluşturulan elektronik ürün senedi miktarında %59,5, alım satıma konu olan elektronik ürün senedi miktarında %154,9 ve elektronik ürün senedi işlem hacminde ise %166,1'lik artış gerçekleşmiştir.

Lisanslı Depo Kira Ücretlerinin Desteklenmesi

Lisanslı depoculuk sisteminin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla mudilerin lisanslı depolara ödediği depo kira ücretinin hububatta aylık ton başına 3 TL'sinin, pamukta aylık ton başına 7 TL'sinin ve diğer ürünlerde de aylık ton başına 10 TL'yi geçmemek üzere Bakanlığımızca belirlenecek depolama ücretinin yarısının Devletçe karşılanması uygulaması başlatılmış ve bu kapsamda toplam 12.629.037,32 TL kira desteği sağlanmıştır.

Elektronik Ticarete Yönelik Hizmetler

İnternetin hayatımızı yönlendirmesiyle eski yöntemlerin hükmünü yitirdiği, yeni fırsatların ortaya çıktığı hızlı bir değişim ve dönüşüm çağı yaşanmaktadır. Artan internet ve mobil iletişim teknolojilerinin kullanımı, ülkemizde elektronik ticareti olumlu yönde etkilemektedir. Bankalararası Kart Merkezi (BKM) verilerine göre e-ticaret hacmine ilişkin önemli bir gösterge olan internet üzerinden gerçekleşen kartlı ödeme tutarı 2016 yılı Eylül ayı itibarıyla 50.3 milyar TL'ye ulaşmış bulunmaktadır. E-ticarete ilişkin 2018 yılı hedefi 170 milyar TL olarak öngörülürken, 2023 yılında ise 350 milyar TL'lik bir büyüklüğe ulaşılması beklenmektedir. Bununla birlikte genç ve dinamik bir nüfusa sahip ülkemizde, TÜİK verilerine göre 2015 yılında %55,9 olarak gerçekleşen bilgisayar ve internet kullanım oranı, 2016 yılında %61,2'ye yükselmiştir. Diğer taraftan, yine 2015 yılında %33,1 olan internet kullanıcılarının internet üzerinden mal ve hizmet siparişi verme ve satın alma oranı, 2016 yılında %34,1'e yükselmiştir.

1 Mayıs 2015 tarihinde yürürlüğe giren 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna istinaden; Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik ile Elektronik Ticarete Hizmet Sağlayıcı ve Aracı Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik yürürlüğe konulmuştur. Anılan mevzuat ile elektronik ortamda gerçekleştirilen mal veya hizmetlere ilişkin internet üzerinden yapılan sözleşme ve siparişler, ticari iletişim ve ticari elektronik iletilerde uyulması gereken kurallar ve e-ticaret pazaryerlerine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

2016 yılında, ticari elektronik iletilere yönelik şikâyetlerin etkin ve hızlı bir şekilde sonuçlandırılması amacıyla Ticari Elektronik İletiler Hakkında Genelge hazırlanarak Ticaret İl Müdürlüklerimize gönderilmiştir. Ayrıca, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve ikincil düzenlemeleri ile 64. ve 65. Hükümet Eylem Planlarında elektronik ticarete ilişkin olarak Bakanlığımıza verilen görevler kapsamında iki adet Tebliğ çıkarılmasına yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

Bu kapsamda, internet kullanıcılarının çevrim içi alışveriş ile ilgili endişelerinin giderilmesi, e-ticarette güvenin artırılması, hizmet kalitesinin geliştirilmesi amacıyla "Elektronik Ticarete Güven Damgası Hakkında Tebliğ" Taslağı hazırlanmıştır. Güven damgası ile vatandaşlarımız, e-ticaret sitelerinin belirli güvenlik ve hizmet kalitesi standartlarını yerine getirdiğini, güvenilir bir otorite tarafından denetlendiğini bilecek ve alışveriş yaparken kendini güvende hissedecektir. Vatandaşlarımızın güven damgası tahsis edilen e-ticaret sitelerine yönelmesiyle birlikte bu siteler diğer sitelerin bir adım önünde olacaktır.

Yine, e-ticaret alanında sağlıklı ve sürdürülebilir politika, strateji ve eylemlerin oluşturulmasına yönelik veri ve göstergelerin sürekli şekilde derlenmesi ve takip edilmesinin sağlanması amacıyla "Elektronik Ticarete Bildirim Yükümlülükleri Hakkında Tebliğ" Taslağı hazırlanmıştır. Bu Tebliğ ile, bildirimde bulunan işletmelerin internet adresleri ile gerekli görülen diğer bilgiler, Bakanlığımızca yayımlanacak ve vatandaşlarımızın bilgilendirilmesi sağlanacaktır.

Bununla birlikte, güven damgası sistemine yasal dayanak oluşturulması, e-ticaretin sağlıklı bir şekilde izlenerek değerlendirilebilmesi amacıyla bildirim yükümlülükleri getirilmesi, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamındaki işletmecilerin, şikâyetlerin sonuçlandırılması sürecine etkin teknik ve kurumsal destek vermelerinin sağlanması ve e-ticaretin gelişimi ve işletmelerin e-ticarete uyum sağlaması amacıyla lojistik ve ticaret merkezleri, bilgilendirme platformları ve danışma ofislerinin kurulması amacıyla 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda değişiklik yapılmasına ilişkin tasarı taslağı hazırlanarak Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağına işlenmiştir.

Ayrıca, uygulamada yaşanan sorunların çözümü amacıyla Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik ile Ticari Elektronik İletiler Hakkında Genelgede değişiklik yapılmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Ticari Elektronik İleti Şikâyet Sistemi (TİSS)

6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik kapsamında Bakanlığımız internet sitesi üzerinden kolay ve etkin bir şekilde şikâyet başvurusu yapılmasına olanak sağlayan Ticari Elektronik İleti Şikâyet Sistemi (TİSS) 07/07/2015 tarihinde aktif hale getirilmiş ve 19/11/2015 tarihinde bu Sistemin e-Devlet sistemine entegrasyonu tamamlanmıştır.

Ticari Elektronik İleti Şikâyet Sistemi ile;

- ◆ Şikâyet başvurularının elektronik ortamda kolay ve etkin bir şekilde alınabilmesine,
- ◆ Ticaret il müdürlükleri tarafından yürütülen inceleme sürecinin takip edilebilmesine,
- ◆ Şikâyet başvurularına ilişkin istatistikî bilgilerin oluşturulabilmesine,
- ◆ Ticaret il müdürlükleri ile eğitim amaçlı sunum, görüş ve bilgi paylaşımı yapılabilmesine, imkan sağlanmıştır.

2016 yılı sonu itibarıyla, TİSS üzerinden yapılan şikâyet başvuru sayısı 239.901'e ulaşmıştır. Bu şikâyetlerin yaklaşık % 91'ini SMS, % 7'sini sesli arama, % 2'sini ise e-posta başvuruları oluşturmaktadır. Bu şikâyetler kapsamında Ticaret İl Müdürlüklerimizce toplam 8.357.986 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Perakende Ticarete Yönelik Hizmetler

29 Ocak 2015 tarihinde yürürlüğe giren 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunla perakende sektörü uzun yıllardır beklenen yasasına kavuşmuştur.

Kanunla, üretici ve tedarikçilerden keyfi olarak alınan prim ve bedellerin önüne geçilmesi, kamuoyunda "outlet" ve "fabrika satış mağazası" olarak bilinen sürekli indirimli satışların kurala bağlanması, işyeri açılış ve kapanış süreçlerinin kolaylaştırılması için Perakende Bilgi Sistemi'nin (PERBİS) kurulması, alışveriş merkezlerinde ortak kullanım alanlarının oluşturulması ve esnaf ve sanatkâr işletmeleri ile geleneksel ve kaybolmaya yüz tutmuş meslekleri icra edenlere yer tahsisi yapılmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

6585 sayılı Kanun'un uygulamasına yönelik olarak, alışveriş merkezlerine ilişkin hususların düzenlendiği "Alışveriş Merkezleri Hakkında Yönetmelik Taslağı" 26/02/2016 tarihli ve 29636 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Öte yandan, anılan Kanun kapsamında perakende sektöründe karşılıklı bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak ve sektöre yönelik politika oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla, Bakanlığımız koordinatörlüğünde hayata geçirilecek Perakendeciler Konseyinin oluşumu, organları, görevleri ile çalışma usul ve esaslarının düzenlendiği "Perakendeciler Konseyi Yönetmeliği" 19/07/2016 tarihli ve 29775 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Diğer bir ikincil düzenleme ise 06/08/2016 tarihli ve 29793 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, perakende ticarete uyulacak ilke ve kurallar ile perakende işletmelerin denetimine ve denetim sonucunda uygulanacak yaptırımlara ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan "Perakende Ticarete Uygulanacak İlke ve Kurallar Hakkında Yönetmelik"tir.

Ayrıca, "İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik Taslağı" 11/08/2016 tarihinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne açılmış olup gelen görüşler doğrultusunda Yönetmeliğe nihai şekli verilerek Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere Başbakanlığa gönderilecektir. Bunun yanında, taşınmazlara yönelik yürütülen aracılık, danışmanlık ve bu kapsamda yürütülecek diğer faaliyetlere ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amacıyla "Taşınmaz Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik Taslağı" hazırlanmaktadır.

Yapılan diğer bir düzenleme ise 30/12/2016 tarihli ve 29934 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, alışveriş merkezlerindeki ortak giderlerin perakende işletmelere paylaşılması konusunda yaşanan aksaklıkların ortadan kaldırılmasına ve alışveriş merkezlerinde güvenlik önlemlerinin artırılmasına yönelik önemli değişiklikler içeren "Alışveriş Merkezleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"tir.

Son olarak, Kanun ile Bakanlar Kurulu'na; Bakanlığımızın, üst meslek kuruluşlarının görüşlerini de alarak oluşturacağı teklifi üzerine, faaliyet konusu ve kollarına göre perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçişinde, işletme sayısı ve bunların birbirlerine yakınlığı, ulaşım imkânları, işletmelerin çevreye, altyapıya ve trafiğe getireceği yükler ile can ve mal güvenliği riski gibi ekonomik, sosyal, demografik ve çevresel faktörler açısından gözetilecek kriterleri belirleyerek Bakanlığımıza iletme ve bu hususlara ilişkin usul ve esasları yönetmelikle düzenleme yetkisi kapsamında, Bakanlığımız bünyesinde perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçişinde gözetilmesi gereken kriterlerin belirlenmesine yönelik çalışmalara başlanmıştır.

PERBİS (Perakende Bilgi Sistemi) Projesi

6585 sayılı Kanun uyarınca perakende işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanışında gerekli başvuru ve diğer işlemlerin yapılması, ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmesi, değerlendirilmesi, sonuçlandırılması ve bu işletmelere yönelik veri tabanının oluşturulması ile bilgi paylaşımının sağlanması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde Perakende Bilgi Sistemi (PERBİS) kurulacak olup Sistemin hayata geçirilmesine yönelik çalışmalara başlanmıştır. Bu doğrultuda, sisteme ilişkin analiz ve tasarım ile yazılım çalışmaları kapsamında hizmet satın alınmasını sağlamak üzere bir çalışma grubu oluşturulmuş, çalışma grubu tarafından analiz ve tasarım hizmetinin satın alınması için düzenlenecek ihalenin teknik şartnamesi hazırlanmıştır. Analiz ve tasarım hizmetinin alınmasının ardından PERBİS'in yazılım hizmeti satın alınacak olup analiz ve tasarım hizmeti sonucunda elde edilen çıktılar PERBİS'in yazılım sürecinin girdilerini oluşturacaktır.

Büyüyen Anadolu'ya Kredi Kolaylıkları Projesi (BAKK)

Ekonomimizin lokomotifi konumundaki KOBİ'lere yönelik çalışmalarımız tüm hızıyla sürdürülmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'nin çoğunlukla az gelişmiş bölgelerinde faaliyet gösteren mikro işletmeler ve KOBİ'lerin finansmana erişimini kolaylaştırmak amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde Büyüyen Anadolu'ya Kredi Kolaylıkları (BAKK) Projesi başlatılmıştır. Proje, Orta Anadolu, Orta ve Doğu Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde bulunan ve kişi başına düşen milli geliri Türkiye ortalamasının %75'inden az olan 43 ili kapsamaktadır.

Proje ile 4.000 işletmeye toplamda 500 milyon avro tutarında bir kredi kullandırılması hedeflenmişken, 400 milyon avroluk ilave kaynak sağlanarak nihai aşamada ulaşılabilecek kredi imkanı 537,5 milyon avrodan 937,5 milyon avroya yükseltilmiştir. 2011 yılında 215, 2012 yılında 130, 2013 yılında 4.681, 2014 yılında 8.329 olmak üzere 2015 yıl sonuna kadar proje sayesinde 11.971 işletmeye toplam 709.396.573,00 avro kredi kullandırılmıştır. Bununla birlikte Projenin ilk bileşeni olan mikro işletmelere kredi olanağına ilişkin ayrılan kredi teminatı da 9 milyon avroya artırılmış olup, mikro işletmeler için ilave 75 milyon avroluk bir hacim daha oluşturulmuştur.

TÜKETİCİNİN KORUNMASINA YÖNELİK FAALİYETLER

Tüketicileri daha ileri seviyede korumaya yönelik tedbirlerin alınması, tüketicilerin hak arama yollarının kolaylaştırılması, tüketicinin bilgilendirilmesine ağırlık verilmesi, bürokrasinin azaltılması ve hakkaniyete uygun bir ceza sisteminin oluşturulması amacıyla Bakanlığımız tarafından hazırlanan "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Tasarısı" 7 Kasım 2013 tarihinde TBMM'de kabul edilmiştir. 28 Kasım 2013 tarihli ve 28835 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6502 sayılı "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun", 28 Mayıs 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Reklam Kurulu Faaliyetleri

Mevcut düzenlemelere göre reklamların tüketiciyi aldatıcı, yanıltıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, genel ahlaka aykırı, kamu sağlığını bozucu, hastaları, yaşlıları, çocukları ve engellileri istismar edici olmaması gerekir.

Bu denetim görevi, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile yeniden düzenlenen ve Bakanlığımız bünyesinde faaliyet gösteren ve kamu ve sivil toplum temsilcilerinin de yer aldığı Reklam Kurulu'na verilmiştir.

Reklamlar, Reklam Kurulunca belirlenen ilkelere, genel ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına uygun, doğru ve dürüst olmalıdır.

Reklam Kurulu, tüketicilerin can ve mal güvenliği ile ekonomik çıkarlarını önemli derecede bozan reklamlar hakkında 3 aya kadar tedbiren durdurma cezası verebilmektedir. Diğer taraftan durdurma, düzeltme ve idari para cezalarını da birlikte veya ayrı ayrı verebilmektedir.

Reklam Kurulu tarafından dosyalar 13 farklı sektör başlığı altında incelenmektedir. Bu sektörler şunlardır; sağlık, kozmetik ve temizlik ürünleri, gıda, iletişim hizmetleri, dayanıklı tüketim malları/teknoloji, örtülü reklam, turizm, bankacılık, eğitim, enerji, tütün/alkol ve diğer sektörler.

Reklam Kurulu'na 2014 yılında yapılan başvuru sayısı 2.357'dir. Bu sayı 2015 yılında 2.262, 2016 yılında ise 5.121'dir.

Reklam Kurulu gündeminde görüşülen dosya sayısı 2013 yılında 1029 olup, 2014 yılında 885 ve 2015'te bu sayı 932'dir. Reklam Kurulu tarafından 2015'te incelemeye alınan 932 dosyanın 774'ü mevzuata aykırı bulunmuş, 158'i mevzuata aykırı bulunmamıştır.

Reklam Kurulu tarafından uygulanan idari yaptırım türlerine bakıldığında 774 dosyadan 661'ine sadece durdurma cezası verildiği görülmektedir. Reklam Kurulunun ağırlıklı olarak sadece durdurma cezası vermesi Kurulun salt ceza verme mantığıyla hareket etmediğini, durdurma cezaları ile sektörleri bilgilendirmeye ve disiplin altına almaya çalıştığını göstermektedir.

2016 yılında Reklam Kuruluna yapılan başvuruların sektörel dağılımına bakıldığında, 3.136 başvuru ile gıda sektörünün ilk sırada yer aldığı, onu takiben 518 başvuru ile kozmetik ve temizlik ürünleri sektörüne ilişkin başvuruların, 495 başvuruya sağlık sektörü ve 487 başvuruya diğer sektörler ve 148 başvuru ile turizm sektörünün yer aldığı görülmektedir.

Reklam Kurulu gündeminde görüşülen dosya sayısı 2014 yılında 885, 2015 yılında 932 ve 2016 yılında ise 882 olmuştur. Reklam Kurulu tarafından 2016'da incelemeye alınan 882 dosyanın 780'i mevzuata aykırı bulunmuş, 102'si ise mevzuata aykırı bulunmamıştır.

Reklam Kurulu tarafından uygulanan idari yaptırım türlerine bakıldığında 780 dosyadan 645'ine sadece durdurma cezası verildiği görülmektedir. Reklam Kurulunun ağırlıklı olarak sadece durdurma cezası vermesi Kurulun salt ceza verme mantığıyla hareket etmediğini, durdurma cezaları ile sektörleri bilgilendirmeye ve disiplin altına almaya çalıştığını göstermektedir.

Reklam Kurulu başvurularının % 22'si tüketiciler tarafından yapılmışken % 72'si kurum ve kuruluşlar tarafından yapılmıştır. Re'sen başlatılan incelemelerin oranı % 1, rakip firmalar tarafından yapılan başvuruların oranı ise % 5'tir.

2016 yılında Reklam Kurulu toplam 6.214.945 TL idari para cezası uygulamıştır. 2016 yılında gıda sektörüne uygulanan idari para cezası miktarı 1.812.505 TL ve kozmetik/temizlik ürünleri sektörüne uygulanan idari para cezası miktarı 1.436.921 TL civarında gerçekleşmiştir.

Belgelendirme Faaliyetleri

Piyasaya sunulan mallarla ilgili olarak, "Satış Sonrası Hizmetleri Yeterlilik Belgesi" işlemleri hiçbir evrak alınmadan, internet ortamında elektronik imza ile yürütülmektedir. Bu proje e-devlet kapsamındaki elektronik belge uygulamalarından biridir.

2016 yılında gerçekleşen Satış Sonrası Hizmet Yeterlilik Belgesine başvuru sayısı 3.585 adettir.

HAKEM HEYETLERİ FAALİYETLERİ

Tüketici şikâyetlerinin değerlendirilmesi, belgelendirme, eğitim ve denetim çalışmaları başlıkları altında, gerek Bakanlık gerekse 81 il ve 919 ilçede en az bir adet, bazı ilçelerde nüfusa ve şikâyet yoğunluğuna göre iki adet kurulan toplam 1011 Tüketici Hakem Heyeti ile tüketici haklarının korunması ve uyuşmazlıkların çözümüne yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakanlığımıza, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla devre tatil, paket tur, kampanyalı satış, işyeri dışında satış, mesafeli satışlar, tüketici kredisi, konut finansman kredisi, kredi kartları, süreli yayın, abonelik, ayıplı mal ve hizmet vb. konularında BİMER, Bilgi Edinme ve yazılı olarak toplam 26.478 tüketici şikâyeti başvurusu yapılmıştır.

2016 yılında ise tüketici hakem heyetlerine 1.408.204 adet başvuru gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede 2014 yılından itibaren tüketici hakem heyetlerine yapılan başvuru sayılarında bir önceki yıla oranla ciddi bir düşüş yaşandığını söylemek mümkündür.

Tüketici Hakem Heyetlerince 2016 yılında önceki yıllardan devirlerle birlikte karara bağlanan 1.794.376 şikâyetin 1.529.012'si tüketici lehine, 265.364'ü tüketici aleyhine olmak üzere başvuruların %85,21'i tüketicinin lehine sonuçlanmıştır.

Toplumu bilgilendirme çalışmaları çerçevesinde değişik konularda Bakanlığımızca pek çok yayın hazırlanmakta, broşür, afiş, kitapçık ve benzerleri kamuoyunun bilgisine sunulmakta ve "Alo 175 Tüketici Danışma Hattı" ile tüketicilerimize hizmet sunulmaktadır.

PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ FAALİYETLERİ

Tüketicinin korunması kavramı, tüketicinin ekonomik menfaatinin korunmasının yanı sıra sağlık ve güvenliğinin korunmasını da kapsamaktadır.

Hedefimiz; hem iç piyasadaki hem de ithalat aşamasındaki tüm tüketici ürünlerinin; insan sağlığı, can ve mal güvenliği ile tüketicinin korunması açısından güvenlik gereklerini karşılaması ve yüzde yüz güvenli olmasını sağlamaktır.

Bu doğrultuda, 40 il merkez olmak üzere 126 Gümrük ve Ticaret Denetmeni ile yıl boyunca ülke çapında denetimler gerçekleştirilmiştir.

2011 yılında Bakanlığımızca 1.219 firma denetlenmişken, 2016 yılına gelindiğinde denetlenen firma sayısı 2.603 olarak gerçekleşmiş, 6 yıllık süreçte ise toplam 13.903 firma denetlenmiştir.

2011 yılında sorumluluğumuzdaki ürünlerde güvensizlik oranı % 38,6 iken 2016'ya geldiğimizde bu rakam % 2,02'ye gerilemiştir.

Bakanlık olarak 2011-2016 yıllarını kapsayan süreçte piyasa gözetimi faaliyetlerimiz sonunda ürünleri güvensiz bulunan üretici/ithalatçılara 5.843.200 TL idari para cezası, ayrıca güvensiz ürünlerin ilanı, toplatılması ve imhası cezası uygulanmıştır.

Diğer taraftan; etkin bir piyasa gözetimi ve denetimi sisteminin kurulması noktasında ithalat denetimiyle desteklenmiş iç piyasa denetimi büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede Bakanlığımız, ithalat aşamasında da ürün güvenliği denetimlerini gerçekleştirmektedir.

Bu kapsamda, ithalat aşamasında gerçekleştirilen ürün güvenliği denetimlerinin risk analizine dayalı olarak elektronik ortamda çağdaş kamu hizmeti anlayışıyla gerçekleştirilmesi amacıyla İthalatta Risk Esaslı Denetim Sistemi (GTB-İRİS) 02.05.2016 tarihi itibariyle devreye alınmıştır.

Tüketici Ödülleri

Tüketici bilincini geliştirmek ve bu yönde hak arama alışkanlıklarını yaygınlaştırmak, tüketici haklarına saygılı kişi, kurum ve kuruluşları teşvik etmek, tüketicinin korunması ve bilinçlendirilmesi ile ilgili bilimsel çalışmaları özendirmek amacıyla tüketici ödülleri verilmektedir.

Bu yıl 17 Mart 2016 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen 19'uncu Geleneksel Tüketici Ödülleri Töreni ile ödül almaya hak kazanan kişi, kurum ve kuruluşlara ödülleri verilmiştir.

Tüketici Konseyi

Tüketici Konseyi, tüketicilerin ihtiyaçlarının ve çıkarlarının korunması ile tüketici sorunlarının evrensel tüketici hakları doğrultusunda çözümlenmesi için alınması gereken tedbirlerin araştırılması amacıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde oluşturulmakta ve yılda en az bir kere toplanmaktadır.

Tüketici Konseyi 26 Mayıs 2016 tarihinde 20' nci kez çeşitli kurum, kuruluş ve sivil toplum örgütü temsilcilerinden oluşan 73 delegenin katılımıyla toplanmıştır.

Tüketici Bilgi Sistemi (TÜBİS)

Tüketici şikâyetlerinin tüketici hakem heyetlerine doğrudan aktarılmasını, şikâyetlerin inceleme ve değerlendirme aşamalarının internet üzerinden takip edilmesini ve sonuçlarının sorgulanmasını sağlamak amacıyla 2010 yılı Nisan ayında Tüketici Bilgi Sistemi (TÜBİS) tüketicilerimizin kullanımına açılmıştır.

2016 yılında Tüketici Hakem Heyetlerine yapılan ve TÜBİS'te kayıt altına alınan şikâyet sayısı 716.368 adet olup, verilen karar sayısı ise 717.778 olarak gerçekleşmiştir.

Bakanlığımız bünyesinde devam eden Yeni TÜBİS Yazılımı çalışmaları sonucunda Tüketicilerin elektronik ortamda daha kolay bir şekilde başvurularını ilgili Tüketici Hakem Heyetlerine yapabilmeleri sağlanacak ve Tüketici Hakem Heyetlerinin karar alma süreleri kısaltılacaktır. Tüketicilerden ve Tüketici Hakem Heyetlerinden gelen talepler çerçevesinde yazılımı devam eden Yeni TÜBİS Yazılımının 01.01.2017 tarihinde kullanıma hazır hale getirilerek, ülke genelinde uygulamaya açılması planlanmaktadır. Yeni Yazılım ile uygulamada karşılaşılan teknik aksaklıkların önüne geçilmesi planlanmaktadır. Artan sosyal medya kullanımı doğrultusunda tüketicilerimizin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi çalışmaları yürütülmektedir.

ESNAF VE SANATKARLARA YÖNELİK HİZMETLER

Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşlarının Genel Kurul Toplantıları

Esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının olağan genel kurul toplantıları 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun "Genel kurul toplantıları ve çağrı" başlıklı 42' nci maddesi gereğince dört yılda bir yapılmaktadır. 2016 yılında Türkiye genelinde 11 esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşu olağanüstü genel kurul toplantısı ve organ seçimini yapmıştır.

Esnaf ve Sanatkar Destek Sistemi (ESDES)

Esnaf ve sanatkârların kamusal desteklerle ilgili sorunlarının tespiti ile bu sorunlardan teşvik ve destekler ile çözülebileceklerin belirlenmesi, mevcut teşvik ve destek sağlayan kurum ve kuruluşların bu sorunların çözümünde alabileceği rollerin araştırılması, bu kurum ve kuruluşların rol alamadığı veya almayacağı alanlarda ise Bakanlığımızca yapılabileceklerin tespit edilmesi amaçlarıyla Esnaf ve Sanatkârlar Destek Sistemi (ESDES) Hazırlama Projesi 2012 yılında Kalkınma Bakanlığına sunulmuş ve 2013 yılı Yatırım Programında yer alarak hayata geçirilmiştir.

2013-2014 döneminde uygulanan ESDES projesi ile esnaf ve sanatkârların finansman konusunda yaşadıkları sorunların tespit edilmesi ve bu sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirilmesi amaçlanmıştır. Proje kapsamında 1400 esnaf ve sanatkârimize anket düzenlenmiş; 100 esnaf ve sanatkârimizle yüz yüze görüşmeler yapılmış; meslek kuruluşları ve ilgili kamu kurumlarının katılımıyla 10 adet odak grubu toplantısı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Almanya, Belçika ve İngiltere'ye düzenlenen çalışma ziyaretleriyle KOBİ'lere sağlanan destekler konusunda incelemeler yapılmıştır. Proje sonuçları "KOBİ Destekleri Ülke İncelemeleri (Almanya, İngiltere ve Belçika)" ve "Türkiye'de Esnaf ve Sanatkârlara Sunulan Kamusal Destekler" adlı iki kitapta toplanarak araştırmacılar ile ilgili kurum ve kuruluşların istifadesine sunulmuştur.

Bu çalışmalar neticesinde mevcut kamusal destekleri tamamlayıcı nitelikte, esnaf ve sanatkârı kısa ve uzun vadede geliştirmeye odaklı yeni destek türlerine ihtiyaç duyulduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu ihtiyaçtan hareketle Bakanlığımızca geliştirilen yeni destek önerilerinden girişimci usta desteği, kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel mesleklere yönelik destek ve makine teçhizat alım desteği 2015 ve 2016 yıllarında Bakanlar Kurulu Kararı ile hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda 31.12.2016 tarihi itibarıyla kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyet gösteren 142 esnaf ve sanatkâra 4.072.600 TL; yeni iş kuran 167 girişimci ustaya ise 6.824.879 TL tutarında kredi kullanılmıştır.

Ayrıca 30 bin TL sıfır faizli kredi kapsamında ise 48.767 esnaf ve sanatkâra 1.349.724.684 TL, 13 genç girişimciye 778.000 TL kredi kullanılmıştır. Esnaf ve sanatkârların finansman konusunda yaşadığı sorunların takibi ve bu sorunların çözümü noktasında ilgili kurumlar nezdinde girişimlerde bulunulmakta ve yeni destek modelleri üzerinde çalışılmaktadır.

31.12.2016 Tarihi İtibarıyla Kullanılan Krediler	Krediden Yararlanan Kişi Sayısı (adet)	Kullanım Tutarı (TL)
Kaybolmaya yüz tutan meslek kolları	142	4.072.600
Usta girişimci	167	6.824.879
30 Bin TL sıfır faizli kredi (Esnaf ve Sanatkar)	48.767	1.349.724.684
30 Bin TL sıfır faizli kredi (Genç Girişimci)	13	778.000

Esnaf ve Sanatkar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi ve Eylem Planı Faaliyetleri

Kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının da katılımıyla hazırlanan Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek Strateji Belgesi (3D) ve Eylem Planı (ESDEP) Yüksek Planlama Kurulu'nun 9 Nisan 2010 tarihli kararı ile kabul edilmesini müteakip 7 öncelik ve 30 tedbir ile yürürlüğe konulmuştur.

ESDEP kapsamında yer alan tedbirlerin izlenmesi, değerlendirilmesi, gerekli görüldüğü hallerde eylemlerin revize edilmesi gibi görevleri Yönlendirme Komitesi'ne yerine getirmektedir. Yönlendirme Komitesi; Bakanlığımız Müsteşarı başkanlığında, Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcıları ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ve Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu (TESK) başkanlarından oluşur. Yönlendirme Komitesi, ESDEP kabul edildiği tarihten bugüne kadar toplam 13 toplantı gerçekleştirmiştir.

ESDEP'in uygulanma sürecinde tedbirlerin gerçekleştirme durumu aşağıda belirtilmektedir.

- ◆ 13 tedbir tamamen gerçekleştirilmiştir.
- ◆ 17 tedbir süreklilik arz etmekte olup faaliyetler devam etmektedir.
- ◆ 4 tedbir gerçekleştirilememiştir.

ESDEP'in daha dinamik bir yapıya kavuşturulması için mevcut tedbirlerde güncelleme yapılması planlanmaktadır. Tedbirlerin ve strateji belgesinin değerlendirilerek güncellenmesi, ESDEP'in günümüzün değişen ekonomik şartları da göz önüne alınarak dinamik bir yapıya kavuşturulması önem arz etmektedir. Bu kapsamda, yeni bir strateji belgesi ile yeni tedbir listesinin oluşturulması çalışmaları devam etmektedir.

Ahilik Haftası Kutlamaları

Ahilik kültürünün gelecek kuşaklara doğru biçimde aktarılması amacıyla iki ciltten oluşan ve 149 yazarın işbirliğiyle Ahilik Ansiklopedisi hazırlanmış ve Şekerbank sponsorluğunda 5000 adet ile Ansiklopedinin ilk baskısı gerçekleştirilmiştir. Ansiklopediye 100'e yakın yeni madde eklemek suretiyle 2500 adetten oluşan 2. baskısı yapılmıştır.

Ayrıca, Ahilik kültür ve felsefesinin uluslararası alanda tanıtılması için Ahilik Ansiklopedisinin İngilizceye çevirisi tamamlanmış olup, basımının yapılmasını müteakip lansmanı yapılarak ilim dünyasının istifadesine sunulacaktır.

Ahi Evran-ı Veli Külliyesi Projesi

Bakanlığımız öncülüğünde TOBB, TESK ve TESKOMB'un maddi katkılarıyla Anadolu topraklarında geniş bir esnaf teşkilatlanmasına öncülük eden Ahi Evran-ı Veli Hazretleri'nin türbesinin bulunduğu Kırşehir İlimizdeki Ahi Evran-ı Veli Külliyesinin yenileme çalışmaları devam etmektedir.

Yurtdışı Ahilik Etkinlikleri

Ahilik kültürünün Türkiye'nin kültürel mirası olarak yurtdışında tanıtılması, dost ve kardeş ülkeler arasında ortak projelerin geliştirilmesi ve ülkemizin imajının en güzel şekilde temsil edilmesi amacıyla yurtdışında da Ahilik etkinliklerinin düzenlenebilmesine yönelik olarak Ahilik Haftası Kutlamaları Yönetmeliğinde yapılan değişiklik, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu çerçevede; etkili bir programın oluşturulması ve başlangıç için en doğru ülkenin belirlenmesi amacıyla:

Yunus Emre Enstitüsü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı ile toplantılar yapılmıştır.

Konuya ilişkin olarak yapılan çalışmalar Ahilik Kutlamaları Merkez Yürütme Kurulunda değerlendirilmiştir.

Yurtiçi Ahilik Haftası Kutlamaları

29. Ahilik Haftası Kutlamaları, 23-29 Mayıs 2016 tarihleri arasında Kırşehir Merkez olmak üzere 81 ilimizde gerçekleştirilmiştir.

Hafta boyu devam eden kutlamalarda; 70'e yakın zengin içerikli birçok etkinlik yapılmıştır. Önceki yıllardan farklı olarak Ahilik Haftası Kutlamaları içerisinde kitap fuarı düzenlenmiştir. Ayrıca Ahilik Teşkilatı içinde çok önemli bir yer tutan ve Dünya'da kurulmuş ilk kadın örgütü olan Bacıyan-ı Rum yani Anadolu Kadınlar Birliği'ne dikkat çekmek amacıyla bu yıl ilk defa Anadolu'nun birçok yerinden gelen kadın girişimcilerimiz Kırşehir ilinde Bacıyan-ı Rum ile ilgili zengin içerikli etkinliklerle bir araya gelmiştir.

Kutlama haftası boyunca il merkezi ve ilçelerde her gün binlerce vatandaşımıza Ahi pilavı ve Ahi helvası ikram edilmiştir. İlçelerde de nitelikli etkinlikler düzenlenmiş, halkın yoğun ilgisiyle karşılanmıştır.

Kırşehir ilinde Ahilik kültür ve felsefesini gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla çocuklara ve gençlere yönelik de birçok spor ve kültürel faaliyetler yapılmıştır. Bu kapsamda; çocuklara ve büyüklere yönelik Ahilik konulu 5 farklı tiyatro gösterisi, Ahilik futbol turnuvası, güreş gösterisi, cirit gösterisi, okçuluk gösterisi, bisiklet gösterisi ve satranç turnuvası düzenlenmiştir. Gösteri ve müsabakalarda dereceye girenlere ödülleri verilmiş, etkinliklere katılanlara ise Ahilik temalı materyaller dağıtılmıştır.

Ahilik Haftası Kutlamaları kapsamında Ahiliğin bilimsel ve kültürel yönleri de ele alınmıştır. Etkinlik haftası boyunca 15 söyleşi, 3 panel ve 1 konferans düzenlenmiştir.

Ayrıca;

- ◆ Esnaf El Sanatları Sergisi (Kaybolmaya Yüz Tutmuş Meslekler),
  - ◆ Geçmişten Günümüze Kadın Girişimciliği Yağlı Boya Resim Sergisi,
  - ◆ Esnaf Gecesi,
  - ◆ Mehteran Bölüğü Gösterileri,
  - ◆ Yöresel Yemekler Şenliği,
  - ◆ Resmi Tören Programı ile Şed Kuşatma Töreni,
- gibi zengin içerikli çeşitli etkinlikler yapılmıştır.

Ahilik Panelleri

Burdur'da, 02.05.2016 tarihinde Bakanlığımız koordinasyonunda Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Burdur Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğinin katkılarıyla "Meslek ve İş Hayatında Ahilik Kültürü" konulu panel düzenlenmiştir.

Esnaf ve Sanatkar Meslek Kollarının Yeniden Belirlenmesi

TÜİK tarafından 14.02.2012 yılında ilgili kurumlara gönderilen yazıda; Türkiye İstatistik Kanunu'nun 11' nci maddesine vurgu yapılarak sınıflamalarda ortak dilin kullanılması için NACE'ye geçilmesi talep edilmiştir. Bu kapsamda; NACE'ye geçiş çalışmaları TESK tarafından yürütülürken sürecin uzaması nedeniyle çalışmalar Bakanlığımızca üstlenilmiştir.

NACE sınıflama sistemine geçiş için hazırlanan taslak çalışma kapsamında hazırlanan listeye son hali verilmeden önce TESK ve 13 Federasyon davet edilerek 24 Nisan 2016 tarihinde yapılan toplantıda son değişiklik önerileri değerlendirilmiş ve uygun görülen düzenlemeler yapılmıştır. Bu görüşmeler sonucunda;

- ◆ 17 Sektör
- ◆ 307 Meslek
- ◆ 1562 NACE Ekonomik Faaliyet Kodu

Belirlenmiştir.

Belirlenen meslek kolları, 04.05.2016 tarihinde toplanan Koordinasyon Kurulu toplantısında kabul edilmiştir. 21.05.2016 tarihinde Resmi Gazete'de ilan edilen meslek kolları ile uyumlu olan NACE Rev.2 (Altılı Düzey) Ekonomik Faaliyet Kodları Bakanlığımızca belirlenerek 22.07.2016 tarihinde mutabakat iletilişim kanallarıyla duyurulmuştur.

Söz konusu çalışmaya uygun olarak Esnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sistemi (ESBİS)'nde ihtiyaç duyulan güncellemeler yapılmış ve yeni ekranlar hazırlanmıştır. İlan edilen tarihten bu güne kadar 27 il esnaf ve sanatkâr odaları birliği ve sicil müdürlüğü ile "Yeni meslek ve oda eşleştirme listeleri"nin hazırlanması amacıyla toplantılar yapılmıştır. Toplamda 40 il esnaf ve sanatkâr sicil müdürlüğü ile görüşülerek, 21 Kasım 2016 tarihi itibarıyla sistem kullanıma sunulmuştur.

Esnaf ve Sanatkârlar Özelinde Sektör Analizleri Projesi

640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 12'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile Bakanlığımıza "Esnaf ve sanatkârların sorunlarını tespit etmek, çözüm önerileri geliştirmek ve ilgili kurumlar nezdinde girişimde bulunmak." görevi verilmiştir. Bu doğrultuda, esnaf ve sanatkârların faaliyet gösterdiği sektörlerde detaylı sektör analizleri yaparak mevcut durumlarını ortaya koymak ve gelecek projeksiyonlarını çizmek üzere Esnaf ve Sanatkâr Özelinde Sektör Analizleri Projesi hayata geçirilmiştir.

Projenin amacı her bir sektörde;

- ◆ Faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârların mevcut durumlarını, sorunlarını, ihtiyaçlarını ve beklentilerini tespit etmek,
- ◆ Tespit edilen sorunlara çözüm önerileri geliştirmek,
- ◆ İlgili sektörde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârların rekabet gücünün artırılabilmesi için, sektördeki yurtiçi ve yurtdışı iyi uygulamalar, yeni akımlar, yönetsel ve teknolojik gelişmelerini tespit etmek,
- ◆ Bu çerçevede sektör vizyonunu ortaya koymak ve sektörü bu vizyona taşıyacak gelişme eksenlerini tanımlamaktır.

Bu kapsamda esnaf ve sanatkârların faaliyet gösterdiği sektörlerin her birinde analiz çalışmaları yürütülmektedir.

İlk etapta analizine başlanan 4 sektörde aşağıda belirtilen üniversiteler ile çalışılmıştır.

- ◆ Deri, Giyim ve Ayakkabı Sektörü -Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
- ◆ Makina, Taşıtlar ve Madeni Eşya Sektörü-Çankaya Üniversitesi
- ◆ Gıda Sektörü -Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
- ◆ Ulaştırma Sektörü -Atılım Üniversitesi.

Analiz çalışmaları kapsamında yurt içi mevcut durum analizi, yurt dışı incelemeleri ile çalışmaların derlenmesi ve politika önerilerinin belirlenmesi olmak üzere 3 temel faaliyet yürütülmektedir.

Yurt içi mevcut durum analizi faaliyeti ile projenin genel amaçları doğrultusunda esnaf ve sanatkârların mevcut durumlarını ortaya koymak üzere masa başı çalışmaları, esnaf ve sanatkârlar ile müşterilere anket uygulanması, sektördeki büyük ölçekli şirketler ile mülakatlar yapılması, iyi uygulamaların yerinde incelenmesi çalışmaları yürütülmektedir.

Yurt dışı incelemeleri ile sektörlerin dünyadaki seyri ortaya konulmakta, yurt dışında var olan iyi uygulamalar yakından incelenmekte, bu iyi örneklerden yola çıkarak, yurt içi mevcut durum analizinde ortaya çıkan sorun ve noksanlıklara yönelik öneriler geliştirilmektedir. Bu kapsamda yürütülen detaylı masa başı incelemelerinin yanı sıra iyi uygulamaların yakından incelenmesi için ülke ziyaretleri de gerçekleştirilmektedir.

Sektör incelemeleri kapsamında, yukarıda bahsi geçen 4 sektörde; 35 odak grup toplantısı, 39 büyük ölçekli şirket mülakatı, 49 iyi uygulama örneği incelemesi, 8400 anket uygulaması, 8 ülke inceleme çalışmaları yapılmıştır. Bu sektörlerdeki analiz çalışmaları tamamlanmış olup, proje ortağı üniversitelerce hazırlanan raporlar Bakanlığımızın da kontrolünden geçerek nihai halini almıştır.

Çalışmaların sonucu olarak her sektörde aşağıda belirtilen raporlar hazırlanmıştır;

- ◆ Yurtiçi Mevcut Durum Tespiti Raporu
- ◆ Esnaf Anket Raporu
- ◆ Müşteri Anket Raporu
- ◆ Odak Grup Sonuç Raporu
- ◆ Odak Grup Raporları
- ◆ Büyük Şirketler Mülakat Sonuç Raporu
- ◆ Dünya, AB ve OECD Ülkeleri İnceleme Raporu
- ◆ Ülke İnceleme Raporları (Yerinde ziyaret edilen ülkeler)
- ◆ İyi Uygulama Örnekleri Raporu (Yüz yüze Görüşmeler)
- ◆ Sonuç Raporu

Esnaf ve Sanatkârlar Özelinde Sektör Analizleri Projesi; Ağaç, Kâğıt ve Camdan Mamul Eşya Sektörü, Bakım, Temizlik ve Sağlık Hizmetleri Sektörü, Eğlence, Dinlenme ve Barınma Sektörü ve Elektrik ve İnşaat Sektörlerinin analizi ile devam etmektedir. Dört yeni sektör için, Bakanlığımız ve Halkbank A.Ş. arasında 31.05.2016 tarihinde sözleşme imzalanmış olup proje çalışmalarına başlanmıştır.

Ağaç, Kâğıt ve Camdan Mamul Eşya Sektörü'nde 5, Bakım, Temizlik ve Sağlık Hizmetleri Sektörü'nde 3, Eğlence, Dinlenme ve Barınma Sektörü'nde 5 ve Elektrik ve İnşaat Sektörü'nde 4 odak grup toplantısı 2016 yılında tamamlanmış olup büyük ölçekli şirket mülakatları, iyi uygulama örneklerinin yerinde ziyareti, anket çalışması, iş yeri ziyaretleri ve yurt dışı incelemelerine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Esnaf ve Sanatkârlar Şurası

4'üncü Esnaf ve Sanatkârlar Şurasında alınan 36 adet kararın gerçekleştirilmesi adına esnaf ve sanatkârlarımızın rekabetçi ticari koşullar altında faaliyet gösterebilmesi için paydaş kurum/kuruluşlar ve üniversiteler ile işbirliğine gidilmiş; bu çerçevede son 12 aylık dönemde resmi yazışmalara ilaveten 2 İcra Kurulu, 5 komisyon, 9 alt komisyon toplantısı, 11 diğer toplantı ve 4 iş ziyareti gerçekleştirilmiş olup, 2 çalıştay düzenlenerek 1 çalışmaya da katılım sağlanmıştır.

Bu kapsamda;

- ◆ Kararların 16'sı tamamlanmış ve bu kararlardan bir kısmı süreklilik arz etmektedir.
- ◆ Kararlardan 9'u için mevzuat düzenlemesi yapılması gerekmektedir.
- ◆ 3 karar ile ilgili olarak Bakanlığımızca "Esnaf ve Sanatkâr Özelinde Sektör Analizleri Projesi", "Esnaf ve Sanatkâra Sunulan Hizmetlerin Etkinliğinin ve Verimliliğinin Arttırılması Projesi" gibi projeler yürütülmektedir.
- ◆ 5 karar üzerindeki çalışmalarda ilerlemeler kaydedilmiştir.
- ◆ Kalan 3 karar için de çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Tamamlanan Şura kararları ile esnaf ve sanatkârlarımızın birçok sorunu çözülmüştür. Yapılacak kanuni düzenlemeler ve verilecek finansal desteklerle de esnaf ve sanatkârlarımız kuvvetlendirilmiş olacaktır.

5. Esnaf ve Sanatkârlar Şurası'nın gündemi için hazırlık çalışmalarına meslek kuruluşlarının önerileri alınarak başlanmış; bu minvalde Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu, 13 Federasyon ve 82 Birliğe resmi yazı yazılmıştır. Meslek kuruluşlarından gelen görüşlere ilave olarak Genel Kurul üyesi kamu kurum ve kuruluşları ile de yazışma yapılmış, önerileri alınmıştır.

Gelen öneriler üzerinde yapılan incelemede; esnaf ve sanatkârların doğrudan menfaati, önerilerin hayata geçirilebilirliği ve diğer kamu politikalarıyla uyumu gözetilerek karar taslakları oluşturulmuş ve bu taslaklar 4/8/2016 tarihinde 5. Esnaf ve Sanatkârlar Şurası Hazırlık Çalıştay'ında Komisyon üyeleri ile müzakere edilmiştir.

Çalıştay sonucunda, Komisyon üyelerinin görüş ve tavsiyeleri doğrultusunda belirlenen karar taslakları hakkında Öneri Raporu hazırlanmıştır. Taslak kararlar 22/9/2016 tarihinde toplanan İcra Kurulu tarafından tutanağa bağlanmış ve söz konusu kararlar 5. Esnaf ve Sanatkârlar Şurasının gündemine alınmış ve davet yazısı ile Genel Kurul üyelerine gönderilmiştir.

8 Kasım 2016 tarihinde açılış programı gerçekleştirilmiş, Genel Kurul'da 13 yeni karar alınmıştır.

Şûra sonrasında alınan kararlar 11/11/2016 tarihli ve 20116984 sayılı resmi yazımızla Genel Kurul üyesi kurum/kuruluşlara tebliğ edilmiştir.

Esnaf ve Sanatkârlar Şurası Yönetmelik Değişikliği

Şura kapsamında yürütülen çalışmalarda ve genel kurulun toplanmasında yaşanan sıkıntıların giderilmesi; Şura sonrasında yürütülen sekretarya ve komisyon çalışmalarının daha verimli kılınması; Genel Kurul tarafından alınan kararların daha etkin bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla Esnaf ve Sanatkârlar Şurası Yönetmeliği 6 Ekim 2016 tarihli ve 29849 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Esnaf ve Sanatkarlar Bilgi Sistemi (ESBİS)

ESBİS Eğitimleri

ESBİS'in kullanımı ile sicil ve oda işlemlerindeki süreçlerle ilgili, Konya, İstanbul, Afyon, Antalya illerinde federasyon, oda ve birlik genel sekreterlerine 1'er gün süren ESBİS ve Mevzuat eğitimleri verilmiştir.

Ayrıca 81 İl Sicil Müdürlerine Ankara'da, Bakanlığımız eğitim kampüsünde 1 gün süren ESBİS Eğitimi verilmiştir.

Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT) Uyum Süreci

Esnaf ve Sanatkâr işyeri adreslerinin, tam ve doğru olarak kaydedilebilmesi için İçişleri Bakanlığının UAVT sistemi ile entegrasyon yapılmıştır. Yeni kaydolan işyeri adreslerinin bu sisteme uyumlu şekilde girilmesi sağlanmıştır. Ayrıca sistemdeki mevcut kayıtların da UAVT'ye uyumlu hale getirilmesi için Eylül 2015'ten bu yana yapılan çalışmalarda, 819.683 işyeri adresi Sicil Müdürlüklerince ESBİS üzerinde güncellenmiştir.

ESBİS – MERSİS- Maliye Kayıtlarının Karşılaştırılması

Maliye Bakanlığının sistemine kaydolarak vergi mükellefi olan fakat herhangi bir sicil kaydı yaptırmamış işletmelerin tespit edilmesi amacıyla, ESBİS, MERSİS ve VEDOP bilgileri arasında bir örtüştürme çalışması yapılmıştır.

Çalışmanın başladığı Kasım 2015'ten günümüze, 34.561 işletmenin kayıt altına alınması sağlanmıştır.

ESBİS' te Yapılan İyileştirme Çalışmaları

1 Ocak'tan bu yana ESBİS'e ilişkin gelen talep ve görüşler doğrultusunda sistem iyileştirmeleri ve geliştirme çalışmaları yürütülmüştür. ESBİS'e 38 yeni özellik ve 8 yeni rapor eklenerek; 5 performans iyileştirmesi, yeni kurulacak sistemler için 12 analiz toplantısı ve 14 hata düzeltilmesi yapılmıştır.

Münfesih Oda Kayıtlarının Aktarımı

Türkiye genelinde, mahkemelerce fesih işlemi tamamlanmış fakat bağlı oldukları Birlikler tarafından gerekli işlemler yapılmamış odalar ESBİS üzerinden tespit edilmiştir. Bu münfesih odalarla ilgili, Birliklerin gerekli işlemleri yapması için gerekli uyarılar yapılmıştır.

Ayrıca üye esnaf ve sanatkârların mağdur edilmemesi için gerekli aktarım işlemlerinin Sicil Müdürlüklerince ESBİS üzerinden yapılması sağlanmaktadır.

Başvuru ve Talepler

Bilgi sistemine yönelik olarak, esnaf ve sanatkârlar ile esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının her türlü şikâyetleri telefon, e-mail veya yüz yüze görüşmeler ile bilgi sistemi kullanıcılarına teknik destek sağlanarak 2016 yılı boyunca yaklaşık 25 bin telefon başvurusu cevaplanmıştır.

Muhtelif İşlemler

Bakanlığımıza intikal eden Kimlik Bilgisi Düzeltme Formu, meslek bilgisi değişikliği, üye aidatları, tahsilat onayı/iptalleri ve torba kanun aidat yapılandırmasına ilişkin sorunlar ile diğer iş ve işlemler sonuçlandırılmıştır. 2016 yılı boyunca 324 kimlik bilgisi değişikliği, 215 meslek bilgisi değişikliği, 188 tahsilat onay ve iptali ile üye aidatı ve torba kanuna ilişkin 107 talep cevaplandırılmıştır.

2016 yılında ESBİS' de Yapılan (Tescil-Tadil-Terkin) İşlem Sayıları

İşlem Türü	İşlem Sayısı
Tescil	228.871
Sicil Terkin	84.051
Meslek Terkin	17.563
Tadil	1.286.103

2016 yılında 228.871 Tescil, 1.286.103 Tadil, 84.051 Sicil Terkin ve 17.563 Meslek Terkin işlemi ESBİS üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Esnaf ve Sanatkârlara Sunulan Hizmetlerin Etkinlik ve Verimliliğinin Artırılması Projesi (ESHEP)

Ülkemizin 2014-2018 yılı Onuncu Kalkınma Planının hedefleri kapsamında, esnaf ve sanatkârlara hizmet sunan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde, etkinlik ve verimliliğin sağlanması, esnaf ve sanatkârların beklentilerini karşılayacak hizmet çeşitleri ve bu hizmetlerin nasıl sunulacağına belirlenmesi ve bu meslek kuruluşlarına üyelik ve sicil kayıt işlemlerinin nasıl olması gerektiğinin tespit edilmesi ve tüm bu hususlara ilişkin yol haritasının çizilmesi amaçlarıyla "Esnaf ve Sanatkârlara Sunulan Hizmetlerin Etkinlik ve Verimliliğinin Artırılması Projesi" hayata geçirilmiştir.

Proje kapsamında;

- ◆ ESBİS üzerinden oda çalışanlarına ve yöneticilerine yönelik olarak yapılan 4.111 anket,
- ◆ Türkiye genelinde ve NUTS 2 Bölgesi dahilinde esnaf ve sanatkârlara uygulanan 2.000 anket,
- ◆ 3 adet GZFT analizi,
- ◆ 3 Odak Grup Toplantısı,
- ◆ Esnaf ve sanatkârlar ile yapılan 100 adet yüz yüze görüşme,
Gerçekleştirilmiş olup;
- ◆ Ankara ilinde oda, birlik ve federasyon ziyaretlerinden elde edilen veriler, ESBİS'ten elde edilen veriler,
- ◆ 320 meslek kuruluşunun mali tabloları, faaliyet raporları, denetim raporları, genel kurul tutanakları ve finansal verileri,
- ◆ Bakanlık Denetim raporları,
- ◆ 320 adet meslek kuruluşunun Yönetim Kurulu raporları, Denetim Kurulu raporları, Genel Kurul tutanakları, Faaliyet raporları, Bilançoları ve gelir-gider tabloları, İncelenmiştir.

Ayrıca, Türkiye'deki esnaf ve sanatkârların örgütlenme şekillerine örnek teşkil edebilecek yurtdışı incelemeleri, projenin ikinci ayağını oluşturmuştur. Bu kapsamda, farklı örgütlenme biçimlerine sahip Fransa, Almanya, İngiltere, ABD, İtalya ve Güney Kore incelenmiştir. Bu ülkelerde uygulanan modellerin avantajları ve dezavantajları analiz edilerek öneriler geliştirilmiştir.

KOOPERATİFÇİLİK FAALİYETLERİ

Temelinde dayanışma ve topluma hizmet anlayışı olan kooperatif ortaklık modeli, bireylerin ve toplumun ekonomik ve sosyal kalkınması açısından büyük önem taşımaktadır.

Sosyal sermayenin artırılması, gelirin adil dağıtılması ve yoksulluğun azaltılmasında kooperatiflerin önemli bir katkısı olduğu bilinmektedir. Bunun için üretimden tüketime, enerjiden sigortaya, eğitimden finansmana kadar ekonominin her sektöründe faaliyet gösteren kooperatifler kurulmuştur.

Görev ve yetki alanındaki kooperatif ve üst kuruluşlarının kuruluş, ana sözleşme değişiklikleri, işleyiş, eğitim ve denetim, bilgi işlem, destekleme hizmetlerinin yanında kooperatifçiliğe yönelik genel politika ve stratejinin belirlenmesine yönelik çalışmalar Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Kooperatif mevzuatının uygulanmasında tereddüde düşülen konularda ortaklara, yönetim kurulu üyelerine, denetçilere ve ilgililere sözlü ve yazılı olarak görüş bildirmek suretiyle yardımcı hukuk hizmeti verilmekte ve uygulamada karşılaşılan hukuki sorunlar önemli ölçüde giderilmektedir.

2016 yılında kooperatiflere yönelik olarak gelen toplam 522 adet şikayet dilekçesi doğrultusunda; 68 adet kooperatif hakkında gelen dilekçeleri denetlenmek üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına, 114 adet kooperatife ilişkin dilekçeler denetlenmek üzere kredi ve kefalet kooperatiflerinin üst kuruluşu olan TESKOMB'a ve 63 adet kooperatif hakkındaki dilekçeler ise inceleme yapılmak üzere Ticaret İl Müdürlüklerine gönderilmiştir.

Bakanlığımızca bu denetim ve inceleme sonuçlarına ilişkin raporlar kapsamında gerekli bildirimler yapılarak idari önlemler alınmıştır. Bu kapsamda 2016 yılı içinde Ticaret İl Müdürlüklerine ve kooperatif üst kuruluşlarına yaptırılan denetimlere ilişkin toplam 136 inceleme raporu ve yine Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı müfettişlerince yapılan denetimlere ilişkin olarak 154 inceleme ve soruşturma raporu olmak üzere toplamda 290 adet rapor değerlendirilerek gerekli işlemler yapılmıştır.

2016 yılında kooperatifçilik alanında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı tarafından toplamda 185 adet kooperatif kuruluş izin işlemi gerçekleştirilmiş olup, 86 ana sözleşme değişikliği talebi olumlu sonuçlanmıştır. Bakanlığımızca, 67 kooperatif ve 1 birlik kuruluşuna izin verilmiştir.

Kooperatiflerin Sayısal Görünümü

Hizmet sunulan kooperatiflerin 2014-2016 yılları itibariyle tür bazında ve kooperatif ortağı olarak sayısal verileri aşağıda özetlenmiştir.

Faaliyet Gösteren Kooperatif ve Ortaklarının Sayısal Görünümü

KOOPERATİF TÜRÜ	2016		2015		2014	
	KOOPERATİF SAYISI	ORTAK SAYISI	KOOPERATİF SAYISI	ORTAK SAYISI	KOOPERATİF SAYISI	ORTAK SAYISI
Tüketim Koop.	2.192	185.736	2.517	221.487	2.617	234.797
Motor. Taş. Koop.	5.831	171.894	6.327	184.604	6.491	187.277
Kredi Kef. Koop.	1.004	652.099	992	641.526	994	648.743
Küç. Sanat Koop.	236	7.791	268	8.654	295	8.783
Temin Tevzi Koop.	260	23.007	300	37.942	305	24.221
Turizm Gel. Koop.	307	16.987	359	18.775	360	18.908
Üretim Paz. Koop.	414	17.742	434	18.697	428	18.845
Tedarik Kef. Koop.	8	606	8	606	7	599
Yayıncılık Koop.	23	508	23	529	25	588
Hamal Taşıma Koop.	6	522	7	529	6	522
İşletme Koop.	656	116.410	655	114.925	640	115.422
Sigorta Koop.	6	827.764	7	194.976	5	63.638
Tarım Satış Koop.	305	323.566	305	362.201	305	402.328
Yardımlaşma Koop.	18	13.442	19	13.609	19	13.909
Eğitim Koop.	50	2.887	48	2.765	46	2.780
Tütün Tar. Sat. Koop.	46	14.192	49	14.301	61	17.751
Yaş Sebze Meyve Koop.	29	3.061	31	3.195	31	3.142
Basın Yayımları ve İletişim	1	23	1	23	1	23
Karayolu Yük Taşıma Koop.	75	2.101	54	1.520	27	689
Karayolu Yol. Taşıma Koop.	385	7.811	274	4.747	177	2.876
Kadın Gir. Ürt. Koop.	53	626	34	276	13	105
Deniz Yol. Taş. Koop.	17	381	9	259	4	171
Deniz Yük Taş. Koop.	1	8	1	8	1	8
Sağlık Hiz. Koop.	2	53	1	37	1	37
Elek. Enerji. Üret. Koop.	10	71	4	28	2	14
Hizmet Koop.	11	145	6	225	1	7
Bilimsel Ar. ve Gel. Koop.	2	28	3	88	2	80
Gayrimenkul İşletme Koop.	25	820	7	400	---	---
Pazaracılar İşletme Koop.	5	67	2	14	---	---
Fikri Mülkiyet Hakları ve Proje Danışmanlığı	1	7	1	7	---	---
Yenilenebilir Enerji Üretim	5	38	---	---	---	---
Toplam	11.984	2.390.393	12.746	1.846.953	12.864	1.766.263

Hizmet sunulan kooperatiflerin 2014-2016 yılları itibariyle tür bazında ve kooperatif ortağı olarak sayısal verileri aşağıda özetlenmiştir.

2014-2016 Yılları Birlik ve Ortak Sayısı

BİRLİKLER	2016			2015			2014		
	BİRLİK SAYISI	KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI	BİRLİK SAYISI	KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI	BİRLİK SAYISI	KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI
TÜKET. KOOP. BİRL.	8	67	14.519	11	71	24.918	11	76	47.900
MOT. TAŞ. KOOP. BİRL.	37	545	27.841	41	655	23.888	42	661	28.424
ESN. SAN. KREDİ KEF. KOOP. BİRL.	32	941	634.694	32	971	613.735	32	987	624.780
TURZM. GEL. KOOP. BİRL.	3	33	393	3	33	393	3	33	1.981
TAR. SAT. KOOP. BİRL.	17	544	471.141	13	303	484.129	17	318	505.732
ÜR. TEDA. KOOP. BİRL.	4	29	17.003	4	28	30.779	4	28	17.925
İŞL. KOOP. BİRL.	2	15	395	2	15	371	2	14	356
KÜÇ. SAN. KOOP. BİRL.	5	14		5	14		5	14	
KARAYOLU YOL. TAŞ. KOOP. BİRL.	1	7	611	1	7	401			
ÜRETİM VE PAZ. KOOP. BİRL.	1	7	78	2	14	78			
TOPLAM	110	2.202	1.166.675	114	2.111	1.178.692	116	2.131	1.227.098

Kooperatif üst kuruluşu olan merkez birliklerinin ve bunlara ortak olan kooperatiflerin 2014-2016 yılları itibariyle sayısal verileri aşağıda özetlenmiştir.

Merkez Birliklerinin Yıllar İtibariyle Sayısal Görünümü

Merkez Birlikleri	2016		2015		2014	
	Merkez Birliği Sayısı	Birlik Sayısı	Merkez Birliği Sayısı	Birlik Sayısı	Merkez Birliği Sayısı	Birlik Sayısı
Es. San. Kredi Kef. Koop. Mer. Birl.	1	32	1	32	1	32
Tüketim Koop. Mer. Birl.	1	9	1	9	1	7
Mot. Taş. Koop. Mer. Birl.	1	17	1	17	1	16
Toplam	3	58	3	58	3	55

Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Aracılığıyla Verilen Kredi Kefalet Hizmeti

Kooperatifler aracılığıyla yürüttüğümüz önemli hizmetlerden biri de kredi ve kefalet kooperatifleri sayesinde küçük işletmelerin, bir buçuk milyonu aşan esnaf ve sanatkârların kredi ihtiyaçlarının karşılanmasıdır.

Ülkemizde esnaf ve sanatkârları desteklemek amacıyla Türkiye Halk Bankası'nca düşük faizli kredi kullanılmaktadır. Düşük faizli kredi kullandırma nedeniyle oluşan Halk Bankası gelir kayıpları ise Bakanlar Kurulu Kararıyla Hazinece Bankaya ödenmektedir. Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (ESKKK), kooperatife ortak olan esnaf ve sanatkârlar mesleki faaliyetleri için gerekli krediyi Halk Bankası'ndan kullanırken kefalet vermektedir.

2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesine ESKKK'ların kefaletiyle veya doğrudan Halk Bankası kaynaklarından kredi kullandırılabilmesi amacıyla hazinece sübvansede edilecek faiz miktarını karşılamak için toplam 1 milyar 98 milyon lira ödeneğın 941,5 milyon liralık kısmı 2016 yılında kullandırılmıştır.

ESKK Kooperatifleri ve Üst Birliklerinin Son Üç Yıla Ait Sayısal Verileri

TÜR	2016	2015	2014
Faal Olan Kredi ve Kefalet Koop. Sayısı	974	966	960
Faal Olmayan Kredi ve Kefalet Koop. Sayısı	30	26	34
Üst Birliğe Ortak Kredi ve Kefalet Kooperatifi Sayısı	942	935	926
Bağımsız Kredi ve Kefalet Kooperatif Sayısı	62	57	68
Toplam Kredi ve Kefalet Kooperatif Sayısı	1.004	992	994
Bölge Birliği Sayısı	32	32	32
Merkez Birliği Sayısı (TESKOMB)	1	1	1

Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri

YIL	TOPLAM KOOP. SAYISI	KREDİ KULLANAN KOOPERATİF SAYISI	CARİ FAİZ ORANI (%)	KOOPERATİFLERE UYGULANAN FAİZ ORANI (%)	HAZİNE PAYI (%)	KOOPERATİF KREDİLERİ ŞAHİS LİMİTİ (TL)	RİSK BAKİYESİ (TL)
2012	953	824	10-12	%5	%5	40.000 - 125.000	6.925.756.228
2013	963	838	8-10	%4	%4	40.000 - 125.000	9.617.317.535
2014	994	859	8-10	%4	%4	75.000 - 150.000	12.519.575.397
2015	981	883	8-10	-%4 -%5 -Sıfır Faiz	-%4 -%5 -%8 veya %10	75.000-150.000	16.159.093.348
2016	991	891	8-10	-%4 -%5 -Sıfır Faiz	-%4 -%5 -%8 veya %10	75.000-150.000	20.359.055.127

Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri ile Ürünleri Hakkındaki Çalışmalar

Ülkemizde 323.566 üretici ortak tarafından kurulmuş 305 adet tarım satış kooperatifi ve bu kooperatiflerin oluşturduğu 17 adet tarım satış kooperatifleri birliği bulunmaktadır. Ancak bu birliklerden biri gayri faal durumda, üçü ise tasfiye sürecindedir. Birlikler birer üretici kuruluşu olarak, ortakların ürünlerini uygun fiyatlara alıp pazarlamakta, yıllık 1,5 milyar TL civarında ciroları bulunmaktadır. Dağıttıkları aynı ve nakdi kredilerle de üretimin sürdürülebilirliği ve maliyetlerin düşürülmesine önemli katkı sağlamaktadırlar.

4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanunda önemli değişiklikler içeren 28.3.2013 tarihli ve 6455 sayılı Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 11.04.2013 tarihli ve 28615 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Kanun'la Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu kaynaklı kredi borçlarının yeniden yapılandırılması sağlanmıştır. Bu Kuruluşlar, her yıl yaklaşık 180 ile 350 milyon TL arası aynı ve nakdi kredi sağlamaktadır. Bu kuruluşlar, aynı zamanda, özellikle kırsal alanda, birer istihdam kapısı olup, 2016 yılı itibarıyla 5 binden fazla kişiyi istihdam etmektedirler.

2016 yılı itibarıyla Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerinin sayısal görünümü

Birlik Sayısı	17
Birlik Ortağı Kooperatif Sayısı	289
Bağımsız Kooperatif Sayısı	16
Toplam Kooperatif Sayısı	305
Kooperatiflerin Ortak Sayısı	323.566
Faaliyet Konusu Ürün	20

TSKB'lerin yıllara göre faal olan kooperatif ve ortak sayıları

BİRLİKLER	2016		2015		2014	
	ORTAK SAYISI	KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI	KOOP. SAYISI	ORTAK SAYISI	KOOP. SAYISI
FİSKOBİRLİK	143.496	50	156.840	50	178.883	50
TRAKYABİRLİK	37.212	48	38.767	48	43.441	48
TARIŞ PAMUK BİRLİĞİ	24.639	18	22.810	44	31.996	44
ÇUKOBİRLİK	20.049	44	17.891	34	15.681	34
KARADENİZBİRLİK	10.081	34	37.634	18	38.419	18
MARMARABİRLİK	29.946	8	30.298	8	31.039	8
ANTBİRLİK	22.318	32	2.989	5	6.297	5
TARIŞ Z.YAĞI BİRLİĞİ	10.019	13	22.386	32	23.548	32
TİFTİKBİRLİK	1.954	5	2.965	12	2.965	12
TARIŞ ÜZÜM BİRLİĞİ	3.546	14	10.161	13	10.385	13
GÜLBİRLİK	1.357	12	3.278	6	3.282	6
TARIŞ İNCİR BİRLİĞİ	6703	6	3.802	14	4.012	14
KOZABİRLİK	3.210	5	3.344	5	3.344	5
TOPLAM	314.530	289	353.165	289	393.292	289

Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı Çalışmaları (TÜKOSEP)

Türkiye'de; kooperatifçilik sektörünü daha ileri seviyelere taşımak, sürdürülebilirlik, rekabet edebilirlik ve yenilikçiliği sağlamak, toplumdaki kooperatifçilik imajını olumlu yönde güçlendirmek ve kooperatifçilik sektörünü dünyadaki gelişmelere paralel biçimde geliştirme amacıyla Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı yürürlüğe konulmuştur. Uygulama zaman aralığı 2012 - 2016 yıllarını kapsayan Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı, 7 stratejik hedef ve bu stratejik hedefler altında toplam 36 eylemden oluşmaktadır.

Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı, kamu yönetiminin yanı sıra sektörün tüm paydaşlarının içinde yer aldığı geniş katılımlı çalışmaların ortak ürünü olarak ortaya çıkmıştır.

Eylem Planında yer alan 36 faaliyetin gerçekleştirilmesi amacıyla 44 kurum ve kuruluşla işbirliği yapılması öngörülmüştür. Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planı'nın uygulama, izleme ve koordinasyon sistemine ilişkin sekreteryaya görevini Bakanlığımız yürütmektedir. 2012 - 2016 yılları itibarıyla ile 23 eylem performans göstergeleri ve yıllık hedefler doğrultusunda tamamlanmış, 13 eylem ise kanun çalışmalarının sonuçlandırılmaması nedeniyle tamamlanamamıştır. Kapanış ve raporlama süreçlerine ilişkin çalışmalar sürmekte olup, 2017 yılı içinde yeni Strateji Belgesinin hazırlanmasına ilişkin çalışmalara başlanılacaktır.

Kooperatif Bilgi Sistemi

Kooperatif Bilgi Sistemi (KOOPBİS) Projesi, Türkiye Kooperatifçilik Stratejisi ve Eylem Planında yer alan öncelikli faaliyetlerimiz arasında yer almaktadır.

Bu proje çerçevesinde; Bakanlığımız merkez birimleri ve il müdürlüklerince kooperatiflere sunulan kuruluş, işleyiş, denetim, yasal altyapı ve bilgilendirmeye ilişkin tüm faaliyetlerin elektronik ortamda gerçekleştirilmesini, bu sayede kooperatifçilik sektörüne ilişkin görev ve hizmetlerin daha hızlı, verimli ve etkin yapılmasını hedeflemektedir.

KOOPBİS'in tüm fonksiyonları ile hizmete sunulması için aşamalı bir takvim öngörülmüştür. İlk aşama olarak 12 Mart 2015 tarihinde Sanayi.Net uygulamasının yerine KOOPBİS tescil gerektiren işlemler dışında devreye sokulmuştur. Bu aşamada KOOPBİS kullanıcıları kooperatif, ortak, yönetim ve denetim organlarıyla ilgili işlemleri sistem üzerinden yürütmektedirler. KOOPBİS, hâlihazırda, Bakanlığımızın ilgili birimleri, 81 Ticaret İl Müdürlüğü ve kooperatifler tarafından aktif olarak kullanılmaktadır.

2016 yılı itibariyle sistem ile entegre çalışabilen TOKES (Toplu Ortak Kayıt Sistemi) geliştirilerek, 100 ve üzeri ortağa sahip kooperatiflerin ortak bilgilerinin sisteme toplu olarak aktarılması sağlanmıştır. Bunun yanında 1163 sayılı Kanun ile öngörülen sürede genel kurul yapmayan kooperatiflerin sistem üzerinden raporlanarak savcılıklara bildirimine ilişkin altyapı çalışması tamamlanmıştır. Yine Genel Kurula katılmaya hak kazanmış Tarım Satış Kooperatifi ortaklarının sistem üzerinden kontrol edilerek hazırlanması için gerekli altyapı çalışmaları tamamlanmıştır.

Kooperatif istatistiklerine ilişkin modeller üzerinde çalışan Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından, ülkemiz bu konuda pilot ülke seçilmiştir. ILO, Türkiye İstatistik Kurumu, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türkiye Milli Kooperatifler Birliği ve bazı kooperatif birlikleriyle toplantılar yapılarak, kooperatif istatistikleri üzerinde çalışmak üzere "Kooperatif İstatistiklerinin Geliştirilmesi Çalışma Grubu" oluşturulmuştur. Bakanlığımız çalışmalarda sekretarya ve koordinasyonu yürütmektedir. Çalışma grubu 2016 yılı içerisinde 2 toplantı gerçekleştirmiştir. Kooperatif istatistiklerinin Resmi İstatistik Programı kapsamına alınması için gerekli çalışmalar yürütülmüş ve bu amaçla istatistik çalışması meta verisi oluşturulmuştur.

Uluslararası İlişkiler

Kooperatiflerin uluslararası ilişkiler bakımından en üst organı Uluslararası Kooperatifler Birliğidir (ICA). Merkezi Cenevre'de bulunan ICA'nın 89 ülkeden 223 üyesi bulunmaktadır. Ülkemizin önde gelen kooperatif kuruluşları ICA ve diğer bölgesel organizasyonlarıyla yakın ilişki içerisinde. Ayrıca, İslam İşbirliği Teşkilatına üye ülkeler arasında işbirliğini geliştirmek amacıyla hazırlanıp, İSEDAK (İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi) tarafından kabul edilen "Pamuk İşbirliği Eylem Planı" kapsamındaki faaliyetler ile Uluslararası Zeytin Konseyi (UZK) ile yürütülecek faaliyetler, sekretarya ve koordinasyon hizmetleri Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Bakanlığımız Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü tarafından, aşağıda sıralanan amaçları gerçekleştirmek adına uluslararası toplantılara ve eğitim programlarına katılım sağlanmıştır:

- ◆ Sürdürülebilir kalkınmada kooperatiflerin ekonomik ve sosyal rolünü anlamak ve geliştirmek,
- ◆ Sigorta kooperatiflerine İslami bir model oluşturmak,
- ◆ Kooperatifçilik potansiyeli yüksek yeni bir alan olan geri dönüşüm sektöründe faaliyet gösteren kooperatifler üzerine ICA'nın düzenlediği konferansta sunum yapmak,
- ◆ Dezavantajlı toplumsal gruplara istihdam olanağı sağlayan ve Devletin yetişemediği hizmet alanlarında faaliyet gösteren sosyal kooperatifleri uluslararası standartlara kavuşturmak.

Ayrıca Bakanlığımız ile Birleşmiş Milletler bünyesinde faaliyet gösteren Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) işbirliğiyle Ankara'da "Uluslararası Geri Dönüşüm Sektöründe Kooperatifçilik Potansiyeli ve Geri Dönüşüm Sisteminde Atık Toplayıcılarının Rolü Atölye Çalışması" düzenlenmiştir. Ülkemiz atık toplayıcılarının temsilcileri ile atık yönetimi ve atık toplayıcılarının kooperatifleşmesi konusunda ilgisi bulunan kurum ve kuruluşların temsilcilerinin yanı sıra uluslararası katılımcıların da yer aldığı çalıştayda ağır şartlar altında çalışan atık toplayıcılarının kooperatifleşmesi yolunda önemli bir adım atılmıştır.

Yeni Kooperatifler Kanunu Tasarısı Taslağı Hazırlık Çalışmaları

Kooperatifçilik sektörünün TÜKOSEP'te ortaya koyduğu hedefler dâhilinde, ticaret mevzuatında yapılan değişikliklere, Avrupa Birliği düzenlemelerine, Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Çalışma Örgütü kararları ile uluslararası kooperatifçilik ilke ve uygulamalarına uyum sağlanması ve uygulamada karşılaşılan sorunların çözümü amaçlarıyla, Yeni Kooperatifler Kanunu Tasarısı Taslağı hazırlık çalışmalarına devam edilmiştir.

Kooperatifler Kanununun yeniden düzenlenmesi amacıyla sektörün önde gelen temsilcileri, ulusal ve uluslararası akademisyenler ve kooperatifçilik uzmanları ile yürüttüğü çalışmalar sonucunda taslak çalışma metni görüşe sunulacak aşamaya getirilmiştir.

30 Ekim 2016 tarihli ve 29873 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 2017 Yılı Hükümet Programında 282 numaralı tedbir olarak "Kooperatifçilik sektörünün ihtiyaçları ve diğer ilgili gelişmeler çerçevesinde mevzuat yeniden düzenlenecektir." hususuna yer verilmiştir. Bu kapsamda çalışmaların 2017 yılı sonuna kadar tamamlanarak, Başbakanlığa sunulması planlanmaktadır.

Kooperatifçilik Geliştirme ve Uyum Eğitimi Programı (KOOP-GEP) Çalışmaları

Bakanlığımız öncülüğünde hazırlanan ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2014 yılında uygulamaya konulan KOOP-GEP eğitimleri çerçevesinde ;

Milli Eğitim Bakanlığından alınan verilere göre 2016 yılında 44 ilde açılan 210 farklı kursa 7.313 kişi başvurmuş, verilen eğitimler sonucunda 766'sı kadın ve 5.440'ı erkek olmak üzere toplam 6.206 kursiyer KOOP-GEP sertifikası almaya hak kazanmıştır.

Kooperatif Girişimciliği Eğitimi (KOOP-GİR)

Bakanlığımız ile Alman Kooperatifleri ve Raiffeisen Konfederasyonu (DGRV) Türkiye Temsilciliği işbirliğinde kanaat önderlerine (Belediye Meclis Üyeleri, İl Genel Meclisi Üyeleri, Öğretmenler, Din Görevlileri, Muhtarlar) "Kooperatifçilik Girişimciliği Eğitimi (KOOP-GİR)" ve eğitimleri tamamlayanlara da "Kooperatifçilik Girişimciliği Eğitimi Katılım Belgesi" verilmektedir. Bu çerçevede; 2016 yılı içerisinde düzenlenen 5 eğitim sonunda KOOP-GİR eğitimlerini başarıyla tamamlayan 369 kişiye sertifikaları verilmiştir.

DENETİM FAALİYETLERİ

615 adedi Teftiş Grubu ve Gümrük İnceleme ve Soruşturma Grubu; 249 adedi Ticaret İnceleme ve Soruşturma Grubu bünyesinde olmak üzere; 2016 yılı sonu itibarıyla; Bakanlığımız Müfettişlerince inceleme/soruşturma/teftiş kapsamında yürütülen iş sayısı 864'tür.

Gümrük İnceleme ve Soruşturma Grubu kapsamındaki işlerin; genel olarak ithalat/ihracat işlemleri yolsuzluğu, akaryakıt kaçakçılığı, dahilde işleme rejimi yolsuzluğu, kıymet yolsuzluğu, otomobil, elektronik eşya, sigara kaçakçılığı, haksız mal edinme konulu olduğu;

Ticaret İnceleme ve Soruşturma Grubu kapsamındaki işlerin; genel olarak ticaret odaları, sanayi odaları, ticaret ve sanayi odaları, ticaret borsaları, ürün ihtisas borsası unvanını taşıyan ürün borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları, esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları, ticaret sicili memurluklarının faaliyet, hesap ve işlemleri, Bakanlığa verilen görevler çerçevesinde yerli ve yabancı şirketler, yaş sebze ve meyve toptancı hâlleri ile ilgili inceleme ve denetimler; tüketicinin korunması mevzuatı çerçevesinde finansal kuruluşlar, iletişim ve otomotiv sektörü denetimleri ile kooperatiflerin her türlü işlem, hesap ve mal varlıklarının incelenmesi konulu olduğu görülmektedir.

Teftiş Grubu bünyesinde 2016 yılında 140'ı gümrük idaresi; 12'si ticaret il müdürlüğü olmak üzere toplam 152 idare teftişe alınmıştır.

2016 yılı Sonradan Kontrol Programı çerçevesinde 300, Plan Dışı Sonradan Kontrol Kapsamında 149 olmak üzere toplam 449 adet şirketin dış ticaret ve gümrük işlemleri denetime alınmış; 393'ünün Sonradan Kontrol işlemleri tamamlanmıştır.

2016 Yılı içerisinde; 13 Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi, 9 Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birliği, 1 Tarım Satış Kooperatifi, 6 Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, 46 Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi, 21 diğer kooperatif türü, 51 Esnaf ve Sanatkarlar Odası, 2 Esnaf ve Sanatkarlar Federasyonu, 9 Ticaret Odası, 4 Sanayi Odası, 16 Ticaret ve Sanayi Odası, 8 Ticaret Borsası, 12 Toptancı Hali, 7 Ticaret Sicil Müdürlüğü, 99 Ticaret Şirketi, 23 Ticaret İl Müdürlüğü, 20 Personel, 14 Belediye ve 4 Diğer Birim (Misafirhane, Yemekhane, Rekabet Kurumu, MASAK denetimi) denetlenmiştir.

2016 yılında;

938 İnceleme Raporu; 179 İdari Soruşturma Raporu; 138 Teftiş Raporu; 602 Sonradan Kontrol Raporu; 695 Cevaplı Rapor; 367 Soruşturma Raporu, 69 Ön İnceleme Raporu ve 5 Aklama Suçu İnceleme Raporu; 8 Yükümlülük İhlali/Uyumu Denetim Raporu olmak üzere toplam 3001 rapor düzenlenmiştir.

Bakanlığımız Müfettişlerince 2016 Yılı içerisinde düzenlenen raporlarda; 1.314.695.168.- TL vergi (Gümrük Vergisi, Katma Değer Vergisi, Dampinge Karşı Vergi vb.), 11.225.510.434 TL ceza (4458, 6102, 6502 ve 5957 sayılı Kanunlar mevzuatı kapsamında) ek olarak tahakkuk ettirilmesi teklif edilmiştir.

İÇ DENETİM FAALİYETLERİ

Risk çalışmaları sonucunda oluşturulan ve üst yönetici tarafından onaylanarak yürürlüğe konulan İç Denetim Plan ve Programları kapsamında; 2016 yıl sonu itibariyle toplam 127 faaliyet alanında iç denetim faaliyeti gerçekleştirilmiş (3 adet iç denetim faaliyetine ilişkin raporun 2017 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.), bu faaliyetlerin sonucunda 83 adet İç Denetim Raporu, 22 adet Danışmanlık Raporu ve 22 adet İnceleme Raporu düzenlenmiştir.

Planlama yapılırken, kurumsal faaliyetlere değer katacak ve geliştirecek alanlara öncelik verilmiş, bu bağlamda İç Denetim Koordinasyon Kurulunun tavsiyeleri dikkate alınarak ağırlıklı olarak sistem denetimi gerçekleştirilmiştir.

İç Denetim İstatistikleri

VERİ	2012	2013	2014	2015	2016	5 YILIN TOPLAMI
İç Denetçi Sayısı	12	12	14	14	14	
Düzenlenen Rapor Sayısı	27	13	19	10	13	82

STRATEJİK YÖNETİM FAALİYETLERİ

Stratejik Plan (2013-2017) Çalışmaları

Bakanlığımız Stratejik Planının (2013-2017) izlenmesi ve değerlendirilmesi çalışmaları kapsamında, değişen koşullar ve yeni gelişmeler dikkate alınarak Planın revize edilmesi ihtiyacı olduğu tespit edilmiş olup Stratejik Planda güncelleştirme çalışmalarına başlanmıştır.

Etki Analizi Çalışmaları

Bakanlığımız merkez birimlerin proje ve faaliyetlerine yönelik yapılacak etki analizi çalışmalarında katkı sunması amacıyla "Etki Değerlendirme Analizi El Kitabı" hazırlanmış olup birimlerin istifadesine sunulmuştur.

Kurumsal Yeniden Yapılanma ve İnsan Kaynakları Yönetimi Teknik Destek Projesi

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA-I) 2012 Yılı Programlaması kapsamında 5 bileşenden oluşan "Türk Gümrük İdaresinin Modernizasyonu VIII" proje paketinin 5. Bileşeni olan "Kurumsal Yeniden Yapılanma ve İnsan Kaynakları Yönetimi Teknik Destek Projesi"nin ihale süreci 2015 yılı Aralık ayında tamamlanmış, sözleşme imzalanmıştır. Bakanlığımız üst düzey yöneticilerinin, AB Delegasyonunun, MFİB temsilcilerinin ve Bakanlığımız personelinin katılımıyla 09.02.2016 tarihinde Başlangıç Toplantısı gerçekleşmiş, 27.05.2016 tarihinde Projenin Başlangıç raporu hazırlanmıştır. 16.06.2016 tarihi itibarıyla Süreç ve Organizasyon aktivitesinin alt adımı olarak gerçekleştirilen Mevcut Durum Analizi kapsamında Bakanlığımız Çalışan Memnuniyet Anketi tüm personele iletilmiş ve Bakanlığımız Dış Paydaş Memnuniyet Anketi www.gtb.gov.tr adresi "Duyurular" bölümünde yayınlanmıştır. 08.11.2016 tarihinde tüm Merkez Birimleri ve Taşra Birimleri ile ilgili Mevcut Durum Analizleri tamamlanmıştır. Yapılan çalışmalar dikkate alınarak Bakanlığımız Merkez ve Taşra teşkilatına yönelik yeni süreçlerin tasarım çalışmaları başlamıştır.

İdare Faaliyet Raporu

Harcama birimlerinin faaliyetlerine ilişkin birim faaliyet raporları esas alınarak Bakanlığımız 2015 Yılı İdare Faaliyet Raporu hazırlanmış, Maliye Bakanlığı'na ve Sayıştay Başkanlığı'na gönderilmiş olup www.gtb.gov.tr adresinde yayımlanarak kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Gümrük ve Ticaret Konseyi

Gümrük ve Ticaret Konseyi; Bakanlığa, gümrük ve iç ticaret politikalarının oluşturulması ve uygulanması ile ilgili olarak görüş bildirmek ve bu konularda araştırma ve çalışmalar yapmak, gümrük ve ticaret politikalarına, ekonomik sistemdeki tüm aktörlerin ortak katılımı ve işbirliği temelinde ve objektif esaslara göre yön vermeye katkı sağlamak amacıyla kurulan bir danışma organıdır. İlk Genel Kurul Toplantısı 13 Mayıs 2015 Tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen Konseyin ikinci Genel Kurul Toplantısı için hazırlıklar devam etmektedir.

Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı

Ekonomik faaliyetlerin kayıt altına alınarak vergi toplanması ve bu ekonomik büyüklüğün vergi, istihdam ve milli gelir boyutlarıyla da kavranmasına yönelik olarak hazırlanan Kayıt Dışı Ekonomiyle Mücadele Stratejisi Eylem Planı'nda, Bakanlığımızın ilgili olduğu eylemlerin gerçekleşmeleri tetkik edilerek süresi içinde Gelir İdaresi Başkanlığı'na gönderilmektedir.

2015-2018 Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı Eylem Planında Bakanlığımızın Koordinatör Kuruluş olarak yer aldığı 6 Eylem, Sorumlu Kuruluş olarak yer aldığı 21 Eylem bulunmaktadır.

Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Dış Ticaret ve Gümrükler Teknik Komitesi

YOİKK Dış Ticaret ve Gümrükler Teknik Komitesi ile Şirket İşlemleri ve Kurumsal Yönetim Teknik Komitesinin eş başkanlığı Bakanlığımızca yürütülmektedir.

YOİKK Teknik komiteleri yıllık yapılan çalıştaylar ile görev alanları ile ilgili alanlarda sivil toplum örgütlerinden gelen öneriler doğrultusunda eylemler belirleyerek çalışma takvimine bağlanmaktadır. 17-19 Ağustos 2016 tarihleri arasında TOBB ev sahipliğinde düzenlenen çalıştaylar ile 2016-2017 dönemi eylemleri oluşturulmuştur. Söz konusu Eylem Planı'nda, Bakanlığımız toplamda 5 eylemde sorumlu kuruluş, 5 eylemde ise ilgili kuruluş olarak yer almaktadır. Bakanlığımızın sorumlu olduğu eylemlerin 3'ü "Dış Ticaret ve Gümrükler Teknik Komitesi"nde, 1'i "Şirket İşlemleri ve Kurumsal Yönetim Teknik Komitesi"nde ve 1'i "Finansmana Erişim Teknik Komitesi"nde yer almaktadır.

2016-2017 döneminde Bakanlığımız eş başkanlığında yürütülen YOİKK Şirket İşlemleri ve Kurumsal Yönetim Teknik Komitesinin 1 adet, Dış Ticaret ve Gümrükler Teknik Komitesi'nin ise 4 adet eylemi bulunmaktadır.

Sayıştay Denetim Raporu

Sayıştay Başkanlığı tarafından Bakanlığımız 2015 Yılı Denetimi çerçevesinde; 2015 yılı hesap ve işlemlerine ait bulgu ve tespitlere ilişkin tüm merkez ve taşra birimlerimizden alınan cevaplar konsolide edilerek, Bakanlığımız görüş ve cevapları Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

Soru Önergeleri

Başkanlığımız koordinasyonunda yürütülmesi uygun görülen; Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Başbakanlık ve diğer bakanlıklar kanalıyla cevaplandırılmak üzere Bakanlığımıza 2016 yılında gelen soru önergelerine ilişkin istatistiki bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Soru Önergelerine İlişkin İstatistik Bilgiler

TBMM			Başbakanlık		Bakanlıklar Başbakan Yrd dahil		Cevaplanan (TBMM, Başbakanlık, Bakanlıklar dahil)		Süresinden Sonra Cevaplanan	İşlemi Devam Eden	TOPLAM
Yazılı	Sözlü	Meclise İade	Sözlü	Yazılı	Sözlü	Yazılı	Gündeme alınacak Sözlü	Yazılı			
91	7	8	1	33	2	47	8	165	16	-	189

Mali Yönetim Hizmetleri

Bütçe Uygulamaları

Bakanlığımız 2017 Yılı Bütçe Kanun Tasarısı hazırlanmış, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmeleri ve Genel Kurul'da yapılan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bütçe görüşmeleri sonucu, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu yasalaşarak yürürlüğe girmiştir.

Bakanlığımızın 2016 yılı Performans Programı uygulanarak sonuçların değerlendirilmesi aşamasına gelinmiştir. Diğer taraftan, 2017 yılı Performans Programı hazırlanarak son güncellemelerin tamamlanmasını müteakip uygulamaya geçilecektir.

Stratejik Plan ve Performans Bütçe Otomasyon Sistemi

2016 yılı bütçe ödeneklerimizin etkili, ekonomik, verimli ve zamanında kullanılması amacıyla Müsteşarlık Makamınca onaylanan Bakanlığımız Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (01/01/2015 - 31/12/2016) kapsamında; "Bütçeden yapılacak harcamalara ilişkin hazırlanması zorunlu olan belgelere, harcamanın ilgili olduğu stratejik amaç, stratejik hedef, performans hedefi ve performans göstergelerinin yazılması hususunun standart hale getirilmesi" eylemi tanımlanmıştır. Bu eylem kapsamında 23.06.2016 tarih ve 2016/1 sayılı, Performans Bütçe Otomasyon Sistemi Kullanımı Hakkında bir Genelge yayınlanmıştır.

Stratejik Plan ve Performans Bütçe Otomasyon Sistemi Projesinin yazılım aşaması tamamlanmış ve test çalışmaları da bitmiştir. Ayrıca Programı kullanacak olan kullanıcılara eğitim verilmiş olup, program tüm merkez birimler tarafından aktif olarak kullanılmaktadır.

Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30'uncu maddesi uyarınca Bakanlığımızın ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçlarını, ikinci altı aya ilişkin beklentilerini ve hedefler ile faaliyetlerini kapsayan rapor hazırlanarak kamuoyuyla paylaşılmıştır.

TRT Bandrol Ücretleri

Gümrük İdarelerince Tahsil Edilen Bandrol Ücretlerinin Bütçeye Gelir Kaydedilmesi ve Bakanlık Harcama Birimlerince Kullanılmasına İlişkin Yönetmelik 08.11.2016 tarihinde 29882 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. TRT bandrol ücretlerinin %2'sini oluşturan Bakanlığımız payına ilişkin tutar ile ilgili TRT'ye yazı yazılmış olup, 2016 yılında Bakanlığımız Merkez Saymanlık Müdürlüğüne 2.240.210,82 TL yatırılmıştır.

Taşınır Mal Kayıt ve Takibi

Bakanlığımız harcama birimleri tarafından mevzuata uygun olarak Taşınır Mal Yönetim Hesabı hazırlanmıştır. Bu hesaplar dikkate alınarak "İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli" ile "İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli" hazırlanmış olup, bu cetveller, Bakanlığımız 2015 Yılı Kesin Hesap Kanun Tasarısına eklenmek suretiyle, Maliye Bakanlığına, Sayıştay Başkanlığına ve TBMM'ye gönderilmiştir.

Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

2016 yılı içerisinde mevzuattaki değişiklikler, birimlerimizin ihtiyaçları ve talepleri doğrultusunda EBYS Uygulama Yönergesinde kapsamlı değişiklikler yapılmış ve 19.08.2016 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

Hizmet Standartları Yönetim Sistemi (HSYS)

Hizmet Standartları Yönetim Sistemi, Hizmet Envanteri Yönetim Sisteminde (HEYS) tanımlanan başvuru hizmet kayıtlarından; hizmetlerin adları, başvuruda istenen belgeler ve en geç tamamlanma sürelerini gösterir hizmet standart tablolarının oluşturulduğu sistemdir. Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığının yürütmekte olduğu çalışmada Bakanlığımız pilot uygulama sürecine dahil edilmiştir. Bakanlık Hizmet Analizi Bilgi Sistemi Teknik Şartname çalışmaları tamamlanmış, sistem kurulumu için 25/07/2016 tarihinde ihale yapılmıştır. 19.09.2016 tarihi itibarıyla veri girişleri yapılmış; analiz, raporlama ve entegrasyon çalışmaları ilerletilmiş ve 22 Aralıkta Bakanlığımız veri tabanına eklenmiştir. Eş zamanlı olarak Kontrol ve Muayene Kabul çalışmaları da tamamlanarak Bakanlığımız personelinin kullanımına hazır hale getirilmiştir.

İş Sürekliliği Yönergesi

İş Sürekliliği Yönetim Sistemi, ISO 22301 standardında "Bir kuruluşa yönelik potansiyel tehditleri ve gerçekleşmeleri durumunda bu tehditlerin iş operasyonlarına etkilerini tanımlayan ve kuruluşun ana paydaşlarının çıkarlarını, itibarını, marka ve değer yaratma faaliyetlerini korumaya yönelik bir müdahale kapasitesine sahip olacak kurumsal bir direnç inşa etmenin ana çerçevesini oluşturan bütünsel yönetim sürecidir." İş Sürekliliği Yönetim Sistemi çalışanları, iş süreçlerini ve bilgi teknolojileri (BT) dahil olmak üzere tüm teknoloji sistemlerini kapsamaktadır.

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA-I) 2012 Yılı Programlaması kapsamında yer alan "Türk Gümrük İdaresinin Modernizasyonu VIII" proje paketinin son bileşeni "Kurumsal Yeniden Yapılanma ve İnsan Kaynakları Teknik Destek Projesi" kapsamında Bakanlığımız iş süreçleri belirlenmekte olup, hazırlanan İş Sürekliliği İlkeleri Yönergesi Merkez ve Taşra birimlerinin görüşüne sunulmuştur.

Veri Sözlüğü

Veri Sözlüğü, verinin anlamı, farklı veri türleriyle olan ilişkisi, kökeni, kullanımı ve biçimine göre sınıflandırmaya yarayan bir gösterimdir. Veri Sözlüğü Projesinin gayesi; Bakanlık raporlama ve karar destek altyapısının oluşturulmasına yönelik, veri varlığının tespiti ve veri yapılarının standartlarının belirlenerek Bakanlık Veri Sözlüğü'nün oluşturulmasıdır. Bu proje sonunda; veri sözlüğü ile veri analizleri, dinamik raporlama araçları, karar destek sistemleri ve veri madenciliği gibi teknolojilerden istifade edilecektir. Bakanlığımız Kurumsal Veri Sözlüğü'nün hazırlanmasına ilişkin olarak çalışmalara başlanılmıştır.

Teamülen İstenen Belgelerin Kaldırılması Projesi

Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığınca; Başbakanlık Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sisteminde (KAYSİS) yer alan Kamu Hizmetleri için mevzuatta belirtilmeyen belgelerin istendiğinin tespit edildiği ve bunu önlemek amacıyla Başbakanlık tarafından "Teamülen İstenen Belgelerin Kaldırılması Projesi" başlatıldığı belirtilmiştir. Söz konusu belgeler ile ilgili farklılıkların giderilerek kaldırılması gereken belgelere dair nihai tablolar KAYSİS modülüne işlenmiştir.

Bürokrasi ve Kırtasiyeciliğin Azaltılması Projesi

Bu projenin amacı ülkemizde toplumsal menfaatlerin ön plana çıkarılması, kalkınma ve refahın sağlanması amacıyla israf olarak nitelendirilebilecek gereksiz, amaçsız ve yararsız yere mal, emek, zaman ve kaynak harcamasının önlenmesi ve israfla mücadele bilincinin yerleştirilmesidir. Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığınca; Bakanlığımız tarafından gönderilen talepler ile güncelleme yapıldığı ve 64. Hükümet 2016 Yılı Eylem Planında 29 numaralı eylem çerçevesinde değerlendirme yapıldığı belirtilerek, tekliflerimizin takvimlendirilmesi ve çıkarılması planlanan mevzuat değişikliği taslaklarının torba kanun tasarısı hazırlık çalışmalarında değerlendirilmek üzere Başbakanlığa (İdareyi geliştirme Başkanlığı) gönderilmesi istenilmiştir. Başbakanlığa toplam 27 teklif iletilmiştir. Bu tekliflerden 11 adedi tamamlanmıştır. Toplam 27 teklifin 7 adedinde Kanun değişikliği bildirilmiştir.

Devlet Teşkilatı Veri Tabanı (DTVT)

Resmi yazışmalarda kullanılan haberleşme kodlarının elektronik ortamda üretilmesi, Başbakanlığa gönderilmesi ve tek merkezden ilan edilmesi sağlanmaktadır.

Standart Dosya Planı

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü ile görüşülerek Bakanlığımız Standart Dosya Planı revize edilmiştir.

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

UYAP (Ulusal Yargı Ağı Projesi)

Adalet Bakanlığı tarafından kullanılan Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) ile taraf olunan davaların takibinin sanal ortamda, etkin biçimde, kâğıt kullanmadan gerçekleştirilmesi sağlanmıştır. Taraf olduğumuz davalardan Adalet Bakanlığınca sisteme yüklenen kararlar ile dava kayıtlarının görülebilmesi için UYAP KURUM PORTAL WEB SERVİSİ hizmetinin Bakanlığımıza açılması amacıyla TTPVN devresi kurularak, arayüz programı hazırlık çalışmaları sonuçlandırılarak söz konusu programın test aşamasında kullanımına başlanılmıştır. UYAP AVUKAT PORTAL hizmetinin tüm Avukatlarımız tarafından kullanılabilmesi sağlanmıştır.

HYS (Hukuk Yönetim Sistemi)

Bakanlığımız merkez, taşra ve döner sermaye birimleri tarafından takip edilen tüm davalara ilişkin kayıtların bilgisayar ortamında ve tek bir şablonda tutulması, bu kayıtların merkezden de görülebilmesi ve istatistiki verilerin alınması amacıyla temin edilen Hukuk Yönetim Sistemi (HYS) otomasyon programı, hâlihazırda merkez ve tüm taşra hukuk birimlerinde kullanılmaktadır.

2016 Yılı Hukuk Çalışmalarına İlişkin İstatistik Veriler

FAALİYET ALANI	ADET
Gelen evrak	20.912
Giden evrak	15.026
Mütalaa sayısı	337
İncelenen Tüzük, Yönetmelik Tasarıları Sayısı	505
Gelen Tebligat Sayısı	9.472
İlgili İdare, Vergi Mahkemeleri ile Danıştay'a intikal ettirilen savunma, temyiz, karar düzeltme vb. dilekçelerin sayısı	3.972
Hukuk Müşavirleri ve avukatlar tarafından duruşmaya girilen dava sayısı	20
Bakanlığımız merkez ve taşra birimlerinin ilama bağlı borçlar ile mahkeme harç ve masraflarının ödenmesi için ilgili kişi, Bölge Müdürlükleri ve İl Müdürlüklerine gönderilen ödenek gönderme belgesi sayısı	268
Merkez Birimimizden yapılan ödemeler için gönderilen ödeme emri sayısı	190
Müşavirlikçe katılım sağlanan toplantı sayısı	239
Müşavirlikçe takip edilen dava sayısı	32

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER

Bakanlığımızın görev ve sorumluk alanına ilişkin olarak kamuoyunun bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler planlanarak bu faaliyetlerin belirlenen usul ve esaslara göre yürütülmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda;

BASIN BÜROSU

- ◆ Yaklaşık 110.419 adet açıklama, duyuru ve haber metni yayınlanmıştır.
- ◆ Bakanlığın faaliyetlerine ilişkin 64.252 adet fotoğraf, 80 adet video ve görsel materyal kaydı; 150 Psd ve Ai yapılarak arşivlenmiştir.
- ◆ Kaçakçılık yakalamalarına ilişkin video kaydı, montajı, görsel ve metinlerin hazırlanarak kamuoyuyla paylaşımları gerçekleştirilmiştir.
- ◆ Bakanlığın faaliyetlerinin basın yoluyla kamuoyuna duyurulması amacıyla, basın yayın kuruluşları ile toplantılar düzenlenmiş, gerekli görülen konularda bilgi notları ve basın açıklamaları hazırlanarak basın kuruluşlarına sunulmuştur.
- ◆ Basın yayın organlarının Bakanlık birimlerinden çekim, röportaj vb. taleplerinin değerlendirilmesi, makama arzı ve gerekli işlemlerin Bakanlık adına yürütülmesi sağlanmıştır.
- ◆ Bakanlık ve bağlı kurumlar hakkında medyada (yazılı, görsel, işitsel ve internet ortamında) yer alan yayınların takibi sağlanmıştır.

- ◆ Bakanlığın etkinlik ve organizasyonlarında fotoğraf, kamera çekimi, editing, grafik tasarım işlemleri yapılmış ve çalışmalar arşivlenmiştir.
- ◆ Bakanlığımızın çalışmalarına yönelik kamuoyunu aydınlatıcı haberler hazırlanmış; broşür, yazı, fotoğraf, slayt, film, kitap vb. dokümanlar sunulmuştur.

HALKLA İLİŞKİLER BÜROSU

- ◆ Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'nden (CİMER) başvuru,
- ◆ www.gtb.gov.tr adresinde yer alan (BİLGİ EDİNME) başvuru,
- ◆ Başbakanlık Bilgi İşlem Merkezi'nden (BİMER) başvuru,
- ◆ AK Parti İletişim Merkezi'nden (AKİM) başvuru,
- ◆ halklailiskiler@gtb.gov.tr adresinde yer alan (HALKLA İLİŞKİLER) başvuru,
- ◆ Başbakanlık Bilgi Edinme Merkezi (BİMER İHBAR GÜNDEM) sistemi başvuru,

Adreslerine gelen Bakanlığımızla ilgili talep, şikâyet ve önerilere cevap verilmektedir. Gelen taleplerin konularına göre tasnifi yapılarak ilgili birimlere yönlendirilmektedir. İlgili birimler başvuru sahibine Bakanlığımız adına cevap vermektedir. Bakanlığımız görev ve yetki alanına girmeyen başvurular ise içeriğine göre değerlendirilip ilgili kurumlara yönlendirilmektedir. 2016 yılı içerisinde 42.842 adet başvuru gelmiştir.

İNSAN KAYNAKLARI

Bakanlığımız, üstlendiği misyon ve vizyona uygun bir kamu hizmeti sunumuna imkan sağlayacak etkin insan kaynağı yönetimi ve planlamasını;

- ◆ Değişim ve gelişime açık,
- ◆ Nitelikli ve donanımlı,
- ◆ Uzmanlık esasına dayalı,
- ◆ Etik değerleri özümsemiş,
- ◆ Bilgi teknolojilerinden yararlanan,

personel istihdamı anlayışı ile uygulamaktadır.

Bu çerçevede; 2016 yılında açıktan atama usulüyle (B) grubu unvanlarda 10 Teknisyen (merkez ve taşra), 50 Tüketici Hakem Heyeti Raportörü (Ticaret İl Müdürlükleri), 200 Memur (Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri), 48 Muayene Memuru (Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri) ve 300 Muhafaza Memuru (Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri), 11 Avukat (merkez), 9 Kimyager (taşra), 1 Laborant (taşra), 11 Mühendis (Merkez), 10 Şoför (Taşra) olmak üzere 650,

(A) grubu unvanlarda, 23 Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı, 53 Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcısı ve 5 Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı olmak üzere 81 personelin ataması yapılmıştır.

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu uyarınca 2016 yılı içerisinde 49 Şehit ve Gazi yakınının açıktan ataması yapılmıştır. Yapılan atamaların dağılımı tabloda gösterilmiştir.

DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI TARAFINDAN BAKANLIĞIMIZA YAPILAN YERLEŐTIRMELER				
ATAMA ÇEŐİDİ	UNVAN	SAYI		TOPLAM
		2016/1	2016/2	
ŞEHİT VE GAZİ YAKINLARI ATAMALARI	MEMUR	3	1	4
ŞEHİT VE GAZİ YAKINLARI ATAMALARI	HİZMETLİ	33	11	44
ŞEHİT VE GAZİ YAKINLARI ATAMALARI	TEKNİSYEN		1	1

Yıllar İtibariyle (A) ve (B) Grubu Kadrolara Yapılan Alımlara İlişkin Bilgiler

UNVAN	2012	2013	2014	2015	2016	TOPLAM
AB Uzman Yardımcısı		6	6			12
Anbar Memuru	11	10	24			45
Avukat (Merkez)		38	9			47
Avukat (Gümrük)	12	2	197		11	222
Bilgisayar İŐletmeni		19	60			79
EĞitim Uzmanı				3		3
Gemi Adamı						-
Gümrük ve Ticaret Denetmen Yardımcısı	1		110		53	164
Gümrük ve Ticaret Müfettiş Yardımcısı	38	27	8	9	-	82
Gümrük ve Ticaret Uzman Yardımcısı	48	71	120	15	23	277
İcra Memuru	25	32				57
Kaptan		10				10
Kimyager			14		9	23
Laborant					1	1
Makinist		2				2
Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı				3	5	8
Memur (Merkez)	4					4
Memur (Gümrük)	207	363	280	193	200	1.243
Memur (Ticaret)		278	60	69		407
Memur (Döner Sermaye)		50	65			115
Mimar						-
Muayene Memuru	188	469		139	48	844
Muhafaza Memuru	448	1.642		391	300	2.781
Mühendis			3		11	14
Stajyer Kontrolör						-
Satış Memuru		11	7			18
Şoför (Merkez)			1			1
Şoför (Gümrük)		4			10	14
Şoför (Döner)		9				9
Tekniker (Merkez)			1			1
Tekniker (Gümrük)		5				5
Tekniker (Döner)		3				3
Teknisyen (Merkez)				3	4	7
Teknisyen (Gümrük)		49			6	55
Teknisyen (Döner)		4				4
Tüketici Hakem Heyeti Raportörü				210	50	260
V.H.K.İ (Merkez)		4	2	1		7
Veteriner	2					2
Veznedar	5	8	2			15
TOPLAM	989	3.116	969	1.036	731	6.841

2016 yılında yurtdışı eğitim kurumlarında yüksek lisans eğitimi kapsamında, Bakanlığımıza 12 kadro tahsis edilmiş ve bu çerçevede 12 personel 2 yıllık lisansüstü eğitim için yurtdışına gönderilmiştir.

07/07/2012 tarihli ve 28346 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer Değiştirme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde;

Bakanlığımız Yer Değiştirme Kurulunda görüşülen 2.185 dosyadan; 729 Kurul kararıyla, 976 e-atama yöntemiyle olmak üzere toplam 1.705 personelin atama işlemi gerçekleştirilmiş olup, Kurul Kararıyla 480 personel yerinde bırakılmıştır.

Kadro yapısının Bakanlığımız hizmetlerine uygun hale getirilmesi amacıyla dolu kadrolarda derece, boş kadrolarda derece ve unvan değişikliğimiz 29/06/2016 tarihli ve 29757 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

2016 yılı için 1.802 adet kontenjan talebinde bulunulmuş ancak 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7'nci maddesi ve 2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu eki (i) cetveline göre Bakanlığımıza 20 kontenjan tahsis edilmiştir.

2016 Yılı Dolu Boş Kadro Değişikliğinde; Merkez teşkilatı 295, taşra teşkilatı 1049 olmak üzere toplam 1.344 kadro değişikliği yapılmıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 04.06.2016 tarihli ve 29732 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Gümrük ve Ticaret Denetmenliği Yönetmeliği, 23.08.2016 tarihli ve 29810 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

EĞİTİM FAALİYETLERİ

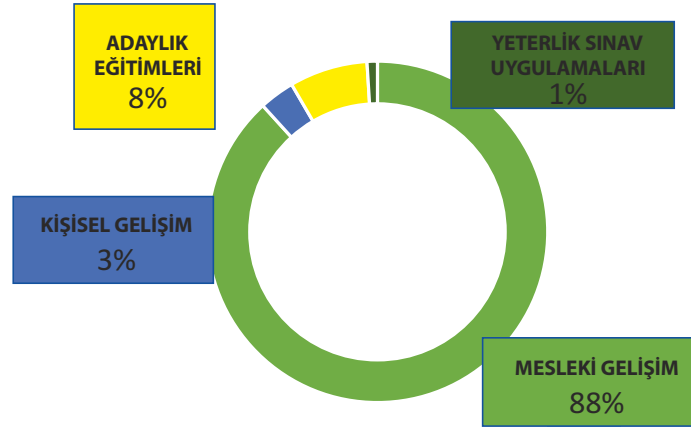
2016 yılı içerisinde Bakanlığımız nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi amacıyla Aday Memur ve Mesleki Yetiştirme Eğitimleri ile Mesleki ve Kişisel Gelişim Eğitimleri ile uluslararası eğitimler (bilgi paylaşımı) düzenlenmiştir.

Bu kapsamda eğitim merkezimizde düzenlenen 73 eğitim programına 11.185 kişi katılmıştır. Eğitim programlarının türlerine göre dağılımı ise şu şekilde gerçekleşmiştir:

- ◆ Mesleki Gelişim Eğitimlerine 9.858 personel,
- ◆ Kişisel Gelişim Eğitimlerine 378 personel,
- ◆ Adaylık Eğitim Programlarına 838 personel,
- ◆ Yeterlilik Sınav Uygulamalarına 111 personel,

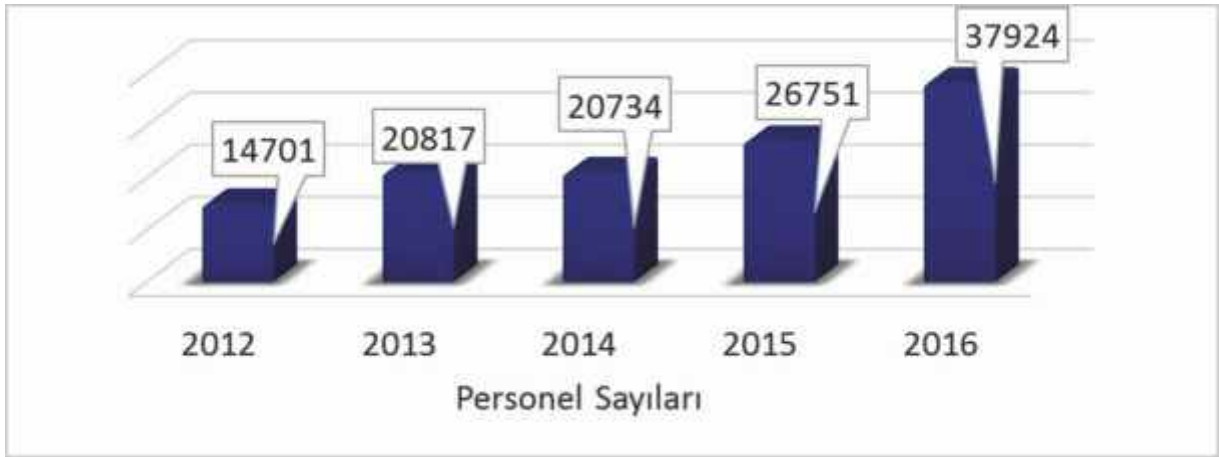
Katılmıştır.

Eğitim Programlarının Türlerine Göre Yüzdesele Dağılımı

Eğitim programlarımızın önemli bir bölümünü de aday memur yetiştirme programları oluşturmaktadır. 2016 yılı içerisinde 18 programda 838 personelimize aday memur mesleki yetiştirme eğitimi verilmiştir.

Yıllar İtibariyle Eğitime Katılan Personel Sayısı

Uluslararası Eğitim Faaliyetleri

2016 yılında, Bakanlığımız tarafından hazırlanan programlar dâhilinde Eğitim Merkezimizi ziyaret eden Türk Konseyi (Azerbaycan, Kırgızistan, Gürcistan ve Kazakistan üye ülkeleri temsilcileri) üyelerine, Kazakistan Gümrük İdaresi temsilcilerine eğitim merkezi tanıtılmış ve anılan heyetlerle bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

DESTEK HİZMETLERİ

Bakanlığımız için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetler, Merkez ve Taşra Teşkilatı için ihtiyaç duyulan bina ve arazilerin kiralama ve tahsis işlemleri ile Merkez Teşkilatı temizlik, yemek, akaryakıt, özel güvenlik, elektrik, doğalgaz, personel taşıma (servis) ihaleleri ile Bakanlığımız taşra teşkilatında çalışan personel tarafından kullanılmak üzere yazlık ve kışlık giyecek alım ihalesi ve Bakanlığımız yıllık kargo ihtiyacının karşılanması amacıyla kargo hizmeti alımı ihaleleri gerçekleştirilmekte ve ilgililere ödeme işlemleri yürütülmektedir.

Bakanlığımız mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kayıt ve icmal hizmetleri yerine getirilmiştir.

Bakanlığımız Merkez Teşkilatında bulunan personele, 2016 yılında 6 ayı yerde yemek hizmeti verilmiştir. İhtiyaç sahibi personele puan sırasına göre, mülkiyeti hazineye ait olup, Bakanlığımız kullanımında olan 52 adet lojmanın tahsisi yapılmıştır.

Bakanlığımıza gelen evrakın merkez birimlerine göre tasnifi ve Elektronik Belge Yönetim Sistemine dahil edilerek dağıtımı yapılmaktadır. Bu kapsamda 2016 yılı itibariyle 82.081 adet evrak Genel Evrak Biriminde işlem görmüştür.

3996 Sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun hükümlerine göre, kara sınır kapılarının ve bazı gümrük idarelerinin yeniden yapılandırılmasıyla ilgili işlemlerin sekretarya görevine ilişkin tüm hizmetler yürütülmektedir.

Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

İç Kontrol Çalışmaları

5018 sayılı Kanunda iç kontrol;

"İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak;

- ◆ Faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini,
- ◆ Varlık ve kaynakların korunmasını,
- ◆ Muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını,
- ◆ Mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür."

Şeklinde tanımlanmıştır.

Söz konusu Kanunla, kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminin yeniden yapılandırılması öngörülmüş; Stratejik Planlama, Performans Esaslı Bütçeleme, Faaliyet/Performans Raporlama, Risk Bazlı İç Denetim gibi çağdaş yönetim ve kontrol uygulamaları sistemimize dahil edilmiştir. Bu nedenle sistemlerin sağlıklı çalışmasını sağlayacak etkin bir iç kontrol sisteminin varlığına ihtiyaç duyulmuştur.

26/12/2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği"nde, kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin kamu iç kontrol standartlarına uyumunu sağlamak üzere; yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedürler ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması çalışmalarının yürütülmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bakanlığımızda tüm merkez birimlerin temsilcilerinin yer aldığı çalışma grupları ile katılımcı bir yöntemle kamu iç kontrol standartlarına uyum düzeyini artırmaya yönelik "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı" hazırlanarak, Müsteşarlık Makamı tarafından 31/12/2014 tarihinde onaylanmıştır.

İç Kontrol Eylem Planı (İKEP), 01/01/2015 ile 31/12/2016 tarihleri arası için olmak üzere 2 yıllık dönemi kapsamaktadır. Eylem Planının 1 yıllık uygulaması sırasında ortaya çıkan ihtiyaçlar dikkate alınarak, merkez birimlerin talepleri doğrultusunda 04/01/2016 tarihinde Müsteşarlık Makamı onayı ile revize edilmiş ve revize edilen eylem planı uygulanmıştır.

II.

AMAÇ ve HEDEFLER

A-İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Bakanlığımız Gümrük ve Ticaret alanında; rekabeti, girişimciliği ve ekonomik büyümeyi teşvik eden, piyasa aktörlerinin kurumsal yapılarını güçlendiren, üreticileri ve tüketicileri koruyan, etkin, hızlı ve insan odaklı hizmet sunan politika ve uygulamaları geliştirmek, yürütmek ve denetlemek misyonuyla hizmet vermektedir.

Yenilikçi yaklaşım ve uygulamalarla ülkemizi, gümrük hizmetlerinin ve ticaretin en kolay ve en güvenli yapıldığı, dünyanın sayılı ticaret merkezlerinden biri haline getirmek vizyonundan hareket eden Bakanlığımızın Stratejik Planının (2013-2017) izlenmesi ve değerlendirilmesi çalışmaları kapsamında, değişen koşullar ve yeni gelişmeler dikkate alınarak Planın revize edilmesi ihtiyacı olduğu tespit edilmiş olup, Stratejik Planın güncelleştirilmesi çalışmaları kapsamında birimlerimizden revize talepleri toplanarak güncellenen ve 179 performans göstergesinden oluşan 2016-2017 dönemi Stratejik Planı, 22/07/2016 tarihinde onaylanmış ve yürürlüğe girmiştir.

B-TEMEL POLİTİKA VE ÖNCELİKLER

Bakanlığımız temel politika ve öncelikleri oluşturulurken;

- ◆ 64. ve 65. Hükümet Programı,
- ◆ 2023 Hedefleri,
- ◆ 2014-2018 Onuncu Kalkınma Planı,
- ◆ 2014-2016 Orta Vadeli Program,
- ◆ 2014-2016 Orta Vadeli Mali Plan,
- ◆ 2016 Yılı Programı
- ◆ Bakanlığımız Stratejik Planı (2016-2017)
- ◆ Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı,
- ◆ Gümrük İşbirliğine yönelik stratejiye ilişkin 02/10/2003 tarihli Avrupa Birliği Konsey Kararı ve Dünya Gümrük Örgütü standartları çerçevesinde yer alan ilke ve prensipler ile diğer uluslararası yükümlülüklerimiz esas alınmıştır.

Bakanlığımız;

- ◆ Ekonomik, ticari ve siyasi yapıları farklı ülkelerle komşu,
- ◆ 2.949 km kara sınırı, 8.333 km deniz sınırına sahip,
- ◆ Dünyanın kavşak noktasında,
- ◆ AB'ye tam üyelik sürecinde,
- ◆ Uyuşturucu ve insan kaçakçılığı trafik güzergahı üzerinde,
- ◆ Her bakımdan sıcak bir bölgede,

Bulunan Ülkemizde üstlendiği hizmetleri yerine getirirken; işlemleri basitleştirmeyi, kolaylaştırmayı ve hızlandırmayı, yenilikçi olmayı, verimli olmayı, uzmanlaşmayı, değişim ve gelişim için öğrenerek ilerlemeyi, iyi yönetim ilkeleri benimsemeyi ve bu ilkeleri kurumsallaştırmayı, hesap verebilirliği, saydamlığı, etkililiği, katılımcılığı esas almaktadır.

Bu doğrultuda;

- ◆ Gümrük politikasını belirlemek ve uygulamak, özellikle gümrük rejimleri ve gümrük vergilerinin tahsili işlemlerini yürütmek,
- ◆ Kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak, bu amaçla gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzenini korumak dahil gerekli tüm tedbirleri almak,
- ◆ Gümrük işlemleriyle ilgili verilerin risk analizine tabi tutulması ile sonradan kontrol işlemlerini yürütmek,
- ◆ Gümrük Kanunu'na göre tasfiye işlemlerini gerçekleştirmek,
- ◆ İç ticaret politikalarını belirleyerek diğer kurumlar ile işbirliği içerisinde ticaret politikasının uygulanmasını temin etmek,
- ◆ AB müktesebatına uyum sağlamak
- ◆ Esnaf, sanatkar ve KOBİ'lerin rekabet güçlerini yükseltmek, kooperatiflerin geliştirilmesine yönelik destek mekanizmalarını çeşitlendirmek ve mevcut desteklerin etkinliğini artırmak,
- ◆ Gerek ithal edilen gerekse yurt içinde üretilerek doğrudan tüketiciye sunulan ürünler ile ilgili piyasa gözetimi ve denetimi gerçekleştirmek,
- ◆ Ülke genelinde 81 il ve 892 ilçede bulunan toplam 975 adet Tüketici Sorunları Hakem Heyeti'nin koordinasyonunu sağlamak,
- ◆ Esnaf ve sanatkarlar ile kooperatifçiliğe ilişkin politikaları, ilke ve hedefleri belirleyerek ilgili hizmetleri yürütmek
- ◆ Ekonomide rekabet gücünün artırılmasına katkıda bulunmak, haksız rekabeti önlemek, Politika ve öncelikleriyle hizmet vermektedir.

III.

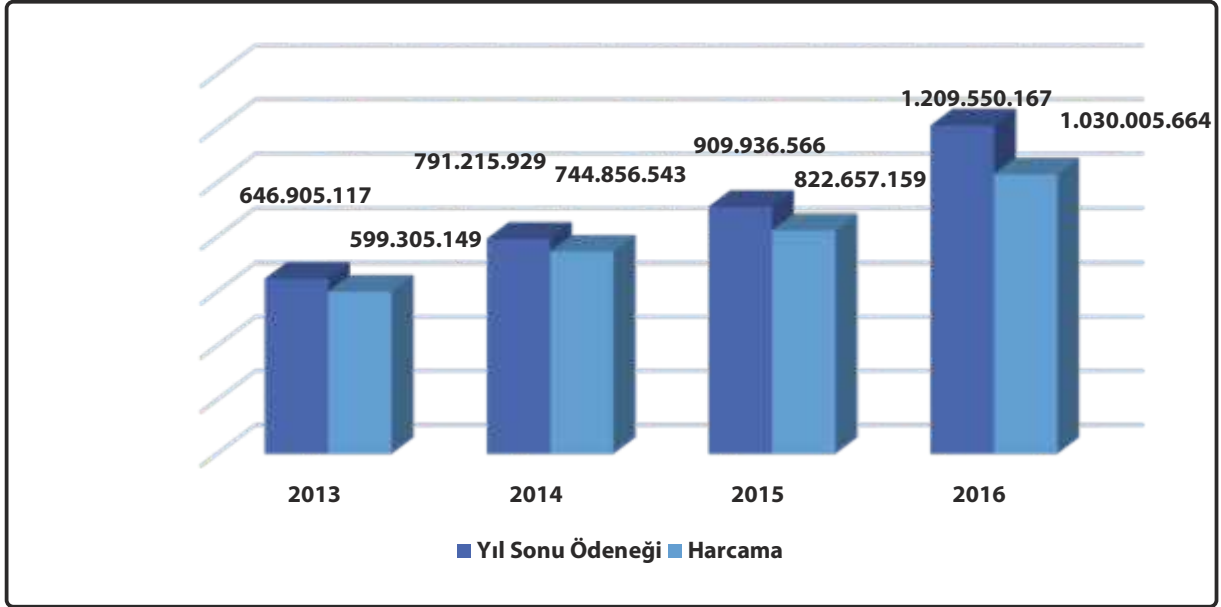
**FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ
VE DEĞERLENDİRMELER**

A- MALİ BİLGİLER

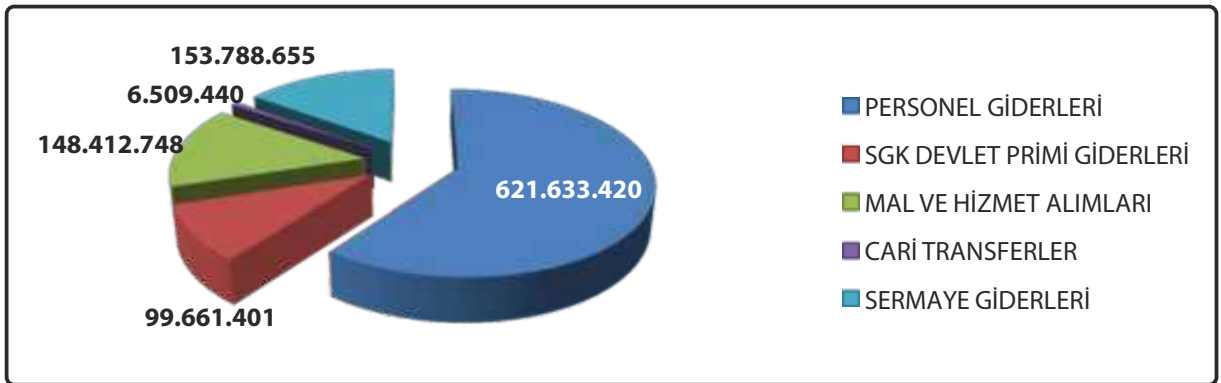
Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Bakanlığımız mali yönetiminde amacımız, mali disiplin, hesap verilebilirlik ve mali saydamlık hedeflenerek, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasıdır. 2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bakanlığımıza 1.052.766.000 TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içinde 239.934.770 TL ödenek eklenmiş, 83.150.603 TL ödenek düşülmüş ve yılsonu itibarıyla 1.209.550.167 TL olan bütçe ödeneğinin yaklaşık %98'i olan 1.030.005.664 TL harcanmıştır.

Son Dört Yılda Tahsis Edilen Ödenekler ve Harcamalar

2016 Yılı Harcamalarının Ekonomik Dağılımı

2016 yılı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmasına bakıldığında, %60 Personel Giderlerine, %10 SGK Devlet Primi Giderlerine, %14 Mal ve Hizmet Alımlarına, %1 Cari Transferlere, %15 Sermaye Giderlerine harcandığı görülmektedir.

2016 Yılı Bütçe Ödeneği, Yılsunu Ödeneği, Harcama Durumu ve 2016 ve 2015 Yılı Karşılaştırması

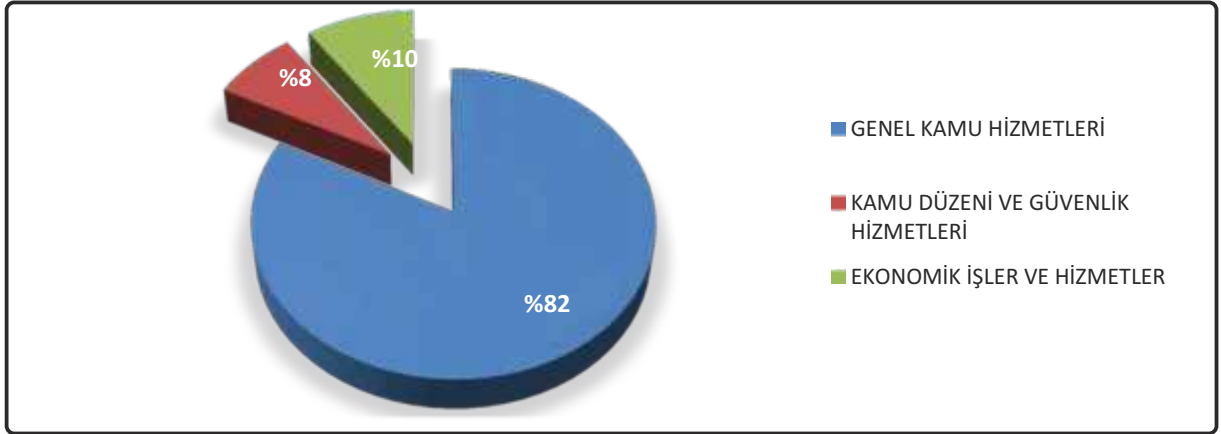
GİDER TÜRÜ (EK 1. DÜZEY)	BÜTÇE ÖDENEĞİ	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
PERSONEL GİDERLERİ	597.793.000	706.723.850	621.633.420
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	110.872.000	111.420.150	99.661.401
MAL VE HİZMET ALIMLARI	139.823.000	161.460.287	148.412.748
CARİ TRANSFERLER	6.862.000	6.734.350	6.509.440
SERMAYE GİDERLERİ	197.416.000	223.211.530	153.788.655
2016 YILI TOPLAMI	1.052.766.000	1.209.550.167	1.030.005.664
2015 YILI TOPLAMI	764.447.000	909.936.566	821.482.469

Tablodan görüleceği üzere, 2016 yılı bütçesinde;

- ◆ "01-Personel Giderleri" için 597.793.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 120.881.000 TL ödenek eklenmiş, 11.950.150 TL ödenek düşülmüş, toplamda 706.723.850 TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibariyle harcama tutarı 621.633.420 TL,
- ◆ "02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" için 110.872.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 548.450 TL ödenek eklenmiş, 300 TL ödenek düşülmüş toplamda 111.420.150 TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibariyle harcama tutarı 99.661.401 TL,
- ◆ "03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri" için 139.823.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 44.603.100 TL ödenek eklenmiş 22.965.813 TL ödenek düşülmüş toplamda 161.460.287 TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibariyle harcama tutarı 148.412.748 TL,
- ◆ "05-Cari Transferler" için 6.862.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 127.650 TL ödenek düşülmüş toplamda 6.734.350 TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibariyle harcama tutarı 6.509.440 TL,
- ◆ "06-Sermaye Giderleri" için 197.416.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, yıl içinde 73.902.220 TL ödenek eklenmiş, 48.106.690 TL ödenek düşülmüş toplamda 223.211.530 TL olan bütçe ödeneğinin yılsonu itibariyle harcama tutarı 153.788.655 TL, olarak gerçekleşmiştir.

Bakanlığımız 2016 yılı bütçe giderleri fonksiyonel sınıflandırma bakımından değerlendirildiğinde; toplam harcamanın %82'si olan 851.069.031 TL Genel Kamu Hizmetlerine, %8'i olan 79.092.868 TL Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetlerine, %10'u olan 99.843.765 TL Ekonomik İşler ve Hizmetlere harcanmıştır.

2016 Yılı Harcamalarının Fonksiyonel Dağılımı

2016 Yılı Bütçe Ödenek ve Giderlerinin Harcama Birimlerine Göre Dağılımı

BİRİM	YILSONU ÖDENEĞİ	HARCAMA
ÖZEL KALEM	21.418.000	13.452.995
İÇ DENETİM BİRİM BAŞKANLIĞI	1.566.000	1.370.546
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ	560.000	467.811
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	18.271.000	17.836.241
GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	86.382.000	74.940.258
İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.246.000	7.328.507
RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	10.901.000	8.683.165
TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	82.359.200	79.791.417
ESNAF VE SANATKARLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.078.000	5.623.884
KOOPERATİFÇİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8.278.150	7.099.957
AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.253.000	5.712.407
TASFIYE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.253.000	4.631.793
REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI	36.524.850	35.340.647
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	113.816.000	113.447.621
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	20.031.200	17.319.536
PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6.429.000	5.806.712
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	7.116.000	2.954.052
DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	47.043.375	43.279.019
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	57.840.700	51.363.446
GÜMRÜK VE TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	593.486.892	464.872.676
TİCARET İL MÜDÜRLÜKLERİ	68.322.300	66.825.009
YURT DIŞI TEŞKİLATI	2.374.500	1.857.966
2016 YILI TOPLAMI	1.209.550.167	1.030.005.664

Harcamaların birimlere göre dağılımına baktığımızda, toplam bütçenin %45'lik kısmına denk gelen 464.872.676 TL'nin Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından kullanıldığı görülmektedir. Harcamalardaki en yüksek payın gümrüklerde işlem yapan mükelleflerle doğrudan temasta olan Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüklerine ait olması, yararlanıcı odaklı hizmet ve hizmette kalitenin artırılması hedeflerimiz ile paraleldir.

Mali Denetim Sonuçları

Dış denetim, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları çerçevesinde, Bakanlığımızın hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetim ile Bakanlığımızın gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti, kamu kaynaklarının etkili ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi suretiyle gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda Bakanlığımız, Sayıştay Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen dış denetime tabidir.

Sayıştay Denetçileri tarafından hazırlanan 2015 Yılı Denetim Raporu, 13.04.2016 tarihli ve 16645 sayılı yazı ekinde Bakanlığımıza gönderilmiştir. Denetim Raporu 3 bölüm halinde yazılmış olup, ilk bölüm "Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2015 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu", ikinci bölüm "Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi 2015 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu", üçüncü bölüm "Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2015 Yılı Performans Denetim Raporu" olarak yazılmıştır. Denetim Raporuna ilişkin Bakanlığımız görüş ve cevapları, 12.05.2016 tarihli ve 15998664 yazı ile Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan 2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporu 27.09.2016 tarihli ve 40462 sayılı yazı ile Bakanlığımıza gönderilmiştir. Bu Rapor, TBMM'ye sunulmakta olup, aynı zamanda Sayıştay Başkanlığı'nın web adresinde yayımlanmak suretiyle kamuoyuna ilan edilmektedir.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2015 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu'nda 6 bulgu tespit edilmiştir. Bunlar;

- ◆ Ekonomi Bakanlığı tarafından iptal edilen yatırım teşvik belgeleri kapsamında sağlanan destek unsurlarının geri alınmasına ilişkin mevzuat hükümlerinin uygulanmadığına,
- ◆ Mevzuatta yer alan hükümlere aykırı olarak Dâhilde İşleme izni verilemeyecek eşyalar için gümrük müdürlüklerince dahilde işleme izni verilmesine,
- ◆ Yap-İşlet-Devret modeliyle modernizasyonu gerçekleştirilen gümrük kapılarına ilişkin varlık ve yükümlülük kayıtlarının mali tablolarda gerçeğe uygun olarak yer almamasına,
- ◆ İhracat Kredi ve İhracat Kredisi Garanti Kuruluşlarının listesinde kayıtlı kuruluşların garantisi kapsamında yurt dışından sağlanan kredilerin kaynak kullanımı destekleme fonu kesintisine tabi tutulmaması neticesinde ithalde alınan katma değer vergisinin eksik tahakkuk etmesine,
- ◆ Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın çeşitli ihtiyaçlarının karşılanmasında, Bakanlık bütçesinden yapılması gereken bir takım harcamaların iç ticaret hizmetlerini geliştirme payından karşılanması ve elde edilen varlıkların Bakanlık mali tablolarında yer almamasına,
- ◆ Gerçeğe uygun olarak tahsil edilmesi ve ödenmesi gereken fazla çalışma yolluklarının mevzuata aykırı biçimde global (toptan) olarak tahsil edilmesi ve personel arasında eşit oranda paylaşılmasına, ilişkin hususlardır.

Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi 2015 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu'nda ise 2 bulgu tespit edilmiştir. Bunlar;

- ◆ Döner Sermaye Bütçesi içerisinde yer alması gereken kantar payı gelirlerinin mevzuat hükümlerine aykırı olarak özel bir hesapta tutulması ve Bakanlık harcamalarının kamu ihale kanunu hükümlerine uyulmadan bu hesaptan yapılmasına,
- ◆ Tasfiyelik hale gelmiş eşya ve araçların ekonomik değerleriyle muhasebe hesap ve tablolarında gösterilmemesine, ilişkin hususlardır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2015 Yılı Performans Denetim Raporu'nda 5 bulgu tespit edilmiştir. Bunlar;

- ◆ Performans hedefi tablosu ve faaliyet maliyetleri tablolarında açıklamalara yer verilmemesine,
  - ◆ Stratejik Planın 2015 yılı hedefleri arasında yer alan ve faaliyet raporunda gerçekleşme durumları raporlanan performans göstergelerine performans programında yer verilmemesine,
  - ◆ Faaliyet Raporunun III. Faaliyetlere İlişkin Bilgi Ve Değerlendirmeler Bölümünün “performans bilgileri” başlığı altında “performans bilgi sisteminin değerlendirilmesi” bilgisine yer verilmemesine,
  - ◆ Stratejik Planın 2015 yılı için belirlenmiş olan performans göstergesi hedef değerlerinin gerçekleşme durumlarının izleme ve değerlendirme raporları yerine İdare Faaliyet Raporu ile takibinin yapılmasına,
  - ◆ İdare Faaliyet Raporunda, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu belirtilirken meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmemesine,
- İlişkin hususlardır.

Bakanlığımız İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından çalışmalara değer katmak ve geliştirmek amacıyla yürütülen iç denetim faaliyetlerine ilişkin iç denetim sonuçları, 2016 yılı iç denetim programı bazında şu şekildedir;

Yıl	Denetim Raporu Sayısı	Danışmanlık Ve İnceleme Raporu Sayısı	Toplam Bulgu Sayısı	Bulgu Düzeyi			Önem	Toplam Öneri Sayısı	İzleme Süreci Tamamlanan Öneri Sayısı	İzleme Süreci Devam Eden Öneri Sayısı
				Kritik	Yüksek	Orta				
2016	12	1	49	0	15	28	6	91	19	72

2016 yıl sonu itibariyle iç denetim raporlarında yer alan toplam 1.091 öneriden 921'inin izleme süreci tamamlanmıştır.

Faaliyet Raporu Döneminde Düzenlenen İç Denetim Raporları

a) Denetim Raporları

- ◆ Risk Yönetimi İşlemleri
- ◆ Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyetleri
- ◆ Dava Takibi
- ◆ Tarım Satış Kooperatif ve Birliklerine Yönelik Hizmetler
- ◆ Eğitim Dairesi Başkanlığı Taşınır Mal Kayıt ve Takibi İşlemleri
- ◆ Personel Dairesi Başkanlığı Taşınır Mal Kayıt ve Takibi İşlemleri
- ◆ Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Kayıt ve Takibi İşlemleri
- ◆ Şirketlerin Kuruluş ve Tasfiye İşlemleri
- ◆ İkincil İşlem Görmüş Ürünler
- ◆ Kolluk Personeli Yetiştirme ve Eğitim Hizmetleri
- ◆ Basitleştirilmiş Usul Uygulamaları (Supalan, Eksik Beyan ve Ticari veya İdari Belgeyle Beyan Süreçleri)
- ◆ Uludağ Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü Mal ve Hizmet Satın Alma İşlemleri
- ◆ İstanbul Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü Mal ve Hizmet Satın Alma İşlemleri
- ◆ İstanbul Ticaret İl Müdürlüğü Mal ve Hizmet Satın Alma İşlemleri

b) Danışmanlık Raporları

- ◆ Dürüstlük İlkeleri Uyum Kapasitesi ve Uyum Araçlarının Değerlendirilmesi
- ◆ Gümrük İdarelerindeki Temel Süreçlere İlişkin İş Akışları El Kitabının Güncellenmesi

B- PERFORMANS BİLGİLERİ

Faaliyet ve Proje Bilgileri

Performans Sonuçları Tablosu

İdarenin Adı		T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI										
Perfor mans Hedefi	Faaliyet	Açıklama	BÜTÇE İÇİ		BÜTÇE DIŞI		TOPLAM		GERÇEKLEŞME	DIŞ GERÇEKLEŞME	TOPLAM	
			TL	PAY (%)	TL	PAY (%)	TL	PAY (%)			TL	PAY (%)
1		Etki analizi ve performans değerlendirmeye yönelik alt yapının oluşturulması amacıyla eğitim çalışmaları yapılacaktır.	510.000,00	0,05	0,00	0,00	510.000,00	0,05	426.280,00	0,00	426.280,00	
	1	Etki Analizi ve Performans Değerlendirme Faaliyeti	510.000,00	0,05	0,00	0,00	510.000,00		426.280,00	0,00	426.280,00	
2		Paydaşların gümrük ve ticaret ile ilgili politikaların geliştirilmesine katkı sağlayacağı katılımcı bir yapı oluşturulacak ve işlerlik kazandırılacaktır.	10.000,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00	0,00	10.000,00	0,00	10.000,00	
	2	Politika ve Fikir Geliştirme Faaliyeti	10.000,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00		10.000,00	0,00	10.000,00	
3		Veri, enformasyon ve bilgi yönetiminin geliştirilmesi ve kurumsallaşmasına çalışılacaktır.	3.230.528,00	0,31	0,00	0,00	3.230.528,00	0,31	1.761.782,40	0,00	1.761.782,40	
	3	Veri, Enformasyon ve Bilgi Yönetimi Faaliyeti	2.230.528,00	0,21	0,00	0,00	2.230.528,00		1.761.782,40	0,00	1.761.782,40	
	4	Algı, Farkındalık ve Memnuniyet Ölçüm Faaliyeti	1.000.000,00	0,09	0,00	0,00	1.000.000,00		0,00	0,00	0,00	
4		Koruma ve bilinç düzeyi artırılarak tüketiciler için daha güvenli ve etkin bir piyasanın oluşumuna katkı sağlanacaktır.	41.880.500,00	3,98	0,00	0,00	41.880.500,00	3,98	45.728.241,20	0,00	45.728.241,20	
	5	Tüketicinin Korunması ve Bilinçlendirilmesi Faaliyeti	41.880.500,00	3,98	0,00	0,00	41.880.500,00		45.728.241,20	0,00	45.728.241,20	
5		Tüketici güvenliğini esas alan bir piyasa denetim sistemi kurulacaktır.	41.880.500,00	3,98	0,00	0,00	41.880.500,00	3,98	33.974.170,41	0,00	33.974.170,41	
	6	Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyeti	41.880.500,00	3,98	0,00	0,00	41.880.500,00		33.974.170,41	0,00	33.974.170,41	
6		Eşyanın muayene ve kontrolünün kolaylaştırılması ve hızlandırılmasına çalışılacaktır.	15.647.850,00	1,49	0,00	0,00	15.647.850,00	1,49	15.242.000,00	0,00	15.242.000,00	
	7	Gümrük İşlemleri Faaliyeti	15.647.850,00	1,49	0,00	0,00	15.647.850,00		15.242.000,00	0,00	15.242.000,00	

7		Gümrük işlemlerine ilişkin kontroller risk analizi yönetimi esaslı yapılacaktır.	34.657.562,00	3,29	0,00	0,00	34.657.562,00	3,29	35.818.419,11	0,00	35.818.419,11
	8	Teftiş ve Denetim Faaliyeti	30.992.000,00	2,94	0,00	0,00	30.992.000,00		30.231.907,08	0,00	30.231.907,08
	9	Risk Temelli İç Denetim Faaliyeti	1.721.000,00	0,16	0,00	0,00	1.721.000,00		1.453.000,00	0,00	1.453.000,00
	10	Risk Yönetimi ve Kontrol Faaliyeti	1.944.562,00	0,18	0,00	0,00	1.944.562,00		4.133.512,03	0,00	4.133.512,03
8		Kaçakçılıkla etkin olarak mücadele edilecektir.	86.669.000,00	8,23	45.856.000,00	14,16	132.525.000,00	22,40	77.032.759,12	0,00	77.032.759,12
	11	Kaçakçılıkla Mücadele Faaliyeti	81.524.000,00	7,74	0,00	0,00	81.524.000,00		74.837.490,68	0,00	74.837.490,68
	12	AB Projeleri Faaliyeti	5.145.000,00	0,49	45.856.000,00	14,16	51.001.000,00		2.195.268,44	0,00	2.195.268,44
9		Tasfiye süreci hızlandırılacaktır.	5.253.000,00	0,50	29.115.900,00	8,99	34.368.900,00	9,49	4.631.793,39	12.522.879,01	17.154.672,40
	13	Tasfiye Faaliyeti	5.253.000,00	0,50	29.115.900,00	8,99	34.368.900,00		4.631.793,39	12.522.879,01	17.154.672,40
10		Uluslararası kuruluşlarla ilişkiler geliştirilecek, mevzuatın uluslararası kuruluşlar ile AB müktesebatına uyumlu hale gelmesine çalışılacaktır.	5.628.150,00	0,53	0,00	0,00	5.628.150,00	0,53	4.021.405,23	0,00	4.021.405,23
	14	AB'ye Uyum Faaliyeti	394.150,00	0,04	0,00	0,00	394.150,00		376.100,00	0,00	376.100,00
	15	Dış İlişkilerin Geliştirilmesi Faaliyeti	5.234.000,00	0,50	0,00	0,00	5.234.000,00		3.645.305,23	0,00	3.645.305,23
11		Şirketler, kooperatifler ile esnaf ve sanatkârlara yönelik hizmetler geliştirilecektir.	22.104.000,00	2,10	0,00	0,00	22.104.000,00	2,10	14.245.988,01	0,00	14.245.988,01
	16	Kooperatifliğin Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Faaliyeti	7.120.000,00	0,68	0,00	0,00	7.120.000,00		6.608.441,00	0,00	6.608.441,00
	17	Esnaf ve Sanatkarların Değişim ve Dönüşümlerinin Sağlanması, Teşvik ve Destek Faaliyeti	5.738.000,00	0,55	0,00	0,00	5.738.000,00		309.040,40	0,00	309.040,40
	18	İç Ticaretin Geliştirilmesi Faaliyeti	9.246.000,00	0,88	0,00	0,00	9.246.000,00		7.328.506,61	0,00	7.328.506,61
12		Kurum konumunu güçlendirecek ve kurum kültürü geliştirilecektir.	13.326.183,00	1,27	0,00	0,00	13.326.183,00	1,27	9.371.539,21	0,00	9.371.539,21
	19	Stratejik Planlama ve Stratejik Yönetimin Geliştirilmesi Faaliyeti	3.473.060,00	0,33	0,00	0,00	3.473.060,00		4.067.090,00	0,00	4.067.090,00
	20	Eğitim Faaliyeti	8.914.000,00	0,85	0,00	0,00	8.914.000,00		2.954.052,19	0,00	2.954.052,19
	21	Basın ve Halkla İlişkiler Faaliyeti	310.000,00	0,03	0,00	0,00	310.000,00		310.000,00	0,00	310.000,00
	22	Limana Saha İnceleme Faaliyeti	629.123,00	0,06	0,00	0,00	629.123,00		2.040.397,02	0,00	2.040.397,02
13		Kurumsal kapasite artırılacaktır.	168.545.500,00	16,01		76,84	417.331.236,00	92,85	143.456.775,65	0,00	143.456.775,65
	23	Gümrük Bina ve Tesislerinin Modernizasyonu ile Hizmet Kapasitesinin Geliştirilmesi Faaliyeti	102.427.000,00	9,73	248.785.736,00	76,84	351.212.736,00		76.351.255,98	0,00	76.351.255,98

24	Bilgi Teknolojileri Faaliyeti	65.818.500,00	6,25	0,00	0,00	65.818.500,00		67.105.519,67	0,00	67.105.519,67	
25	Elektronik Belge Yönetim Sisteminin Yaygınlaştırılması Faaliyeti	300.000,00	0,03	0,00	0,00	300.000,00		0,00	0,00	0,00	
14	Çağdaş bir insan kaynakları yönetimine geçilecektir.	773.000,00	0,07	0,00	0,00	773.000,00	0,07	773.000,00	0,00	773.000,00	
26	İnsan Kaynakları Yönetimi ve İnsan kaynakları Kapasitesinin Arttırılması Faaliyeti	773.000,00	0,07	0,00	0,00	773.000,00		773.000,00	0,00	773.000,00	
Performans Hedefleri Maliyetleri Toplamı		440.115.773,00	41,81	323.757.636,00		763.873.409,00	72,56	386.494.153,73	12.522.879,01	399.017.032,74	
Genel Yönetim Giderleri		605.728.227,00	57,54			605.728.227,00	57,54	643.403.079,67		643.403.079,67	
Diğer İdarelere Transfer Edilecek Kaynaklar Toplamı		6.922.000,00	0,66			6.922.000,00	0,66				
Genel Toplam		1.052.766.000,00	100,00	323.757.636,00	100,00	1.376.523.636,00	100,00	1.029.897.233,40	12.522.879,01	1.042.420.112,41	100,00

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Gümrük ve Ticarete İlişkin Yönlendirici Politikaları İlgili Kurum ve Kuruluşlarla İşbirliği ve Eşgüdüm Halinde Belirlemek.				
Stratejik Hedef	Genel ve Konuya Özel Yönlendirici Politikalar Belirlemek ve Gerçekleştirmek.				
Performans Hedefi	Etki analizi ve performans değerlendirmeye yönelik alt yapının oluşturulmasıyla eğitim çalışmaları yapılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Bakanlık hizmet envanterinin tespiti ve analizi (yüzde)	50	50	100,00 %	ULAŞILDI
2	İş Sürekliliği Yönetim Sisteminin kurulması(yüzde)	50	50	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Gümrük ve Ticarete İlişkin Yönlendirici Politikaları İlgili Kurum ve Kuruluşlarla İşbirliği ve Eşgüdüm Halinde Belirlemek.				
Stratejik Hedef	Gümrük ve Ticaret Politikalarının Geliştirilmesinde Tüm Paydaşların Katkı Sunacağı Katılımcı Bir Yapı Oluşturmak.				
Performans Hedefi	Paydaşların gümrük ve ticaret ile ilgili politikaların geliştirilmesine katkı sağlayacağı katılımcı bir yapı oluşturulacak ve işlerlik kazandırılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Gümrük ve Ticaret Konseyi tarafından alınan tavsiye kararı sayısı (adet)	1	0	00,00 %	ULAŞILMADI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek, Öğrenme ve İlerleme ile Değer Üretiminde Yetkinlik Kazanmak.				
Stratejik Hedef	Kurum konumunu güçlendirmek ve kurum kültürünü geliştirmek.				
Performans Hedefi	Kurum konumunun güçlendirilecek ve kurum kültürü geliştirilecektir.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Hazırlanan/revize edilen iç kontrol eylem planı sayısı(adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Gümrük ve Ticarete İlişkin Yönlendirici Politikaları İlgili Kurum ve Kuruluşlarla İşbirliği ve Eşgüdüm Halinde Belirlemek				
Stratejik Hedef	Politika Geliştirme ile Hızlı ve Nitelikli Karar Almaya Yardımcı Olacak Veri, Enformasyon ve Bilgi Yönetimini Geliştirmek ve Kurumsallaştırmak.				
Performans Hedefi	Veri, enformasyon ve bilgi yönetiminin geliştirilmesi ve kurumsallaşmasına çalışılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	İstatistiklerin oluşturulmasına ilişkin verilen eğitim sayısı (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
2	İmzalanan protokol sayısı (adet)	15	15	100,00 %	ULAŞILDI
3	Yayımlanan dış ticaret veri bülteni sayısı (adet)	12	12	100,00 %	ULAŞILDI
4	İthalat ve ihracat işlem sürelerine ilişkin yayın sayısı (adet)	12	12	100,00 %	ULAŞILDI
5	Makama arz edilen bülten sayısı (adet)	12	12	100,00 %	ULAŞILDI
6	Bakanlık verilerinin portalda/internette yayımlanması (yüzde)	90	90	100,00 %	ULAŞILDI
7	Yayınlanan ülke raporu sayısı (adet)	10	12	120,00 %	AŞILMIŞTIR
8	Yayınlanan il raporu sayısı (adet)	20	48	240,00 %	AŞILMIŞTIR
9	Yayınlanan sektör raporu sayısı (adet)	12	14	116,67 %	AŞILMIŞTIR
10	Uluslararası kuruluşlarca yayınlanan raporların değerlendirilmesi (adet)	6	14	233,33 %	AŞILMIŞTIR
11	Dış ticaretimizin muhtelif boyutlarına ilişkin yayınlanan rapor sayısı (adet)	3	8	266,67 %	AŞILMIŞTIR
12	İhracat kalite endeksine ilişkin yayınlanan rapor sayısı (adet)	1	0	00,00 %	ULAŞILMADI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Eşya, Taşıt ve Yolcu Hareketlerinin Hızlı, Etkili, Kolay ve Güvenli Bir Şekilde Gerçekleştirilmesini Sağlamak				
Stratejik Hedef	Eşyanın Muayene ve Kontrolünü Daha Etkili, Kolay ve Hızlı Şekilde Gerçekleştirmek				
Performans Hedefi	Eşyanın muayene ve kontrolünün kolaylaştırılması ve hızlandırılmasına çalışılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Kapsamı geliştirilen mevcut yetki sayısı (Yetkilendirilmiş Yükümlü) (adet)	1	0	00,00 %	ULAŞILMADI
2	Yeni İzin/Hak/Yetki eklenmesi (Yetkilendirilmiş Yükümlü) (adet)	1	0	00,00 %	ULAŞILMADI
3	YYS sahibi firmaların izlenmesine yönelik düzenlenecek mevzuat sayısı (adet)	3	0	00,00 %	ULAŞILMADI
4	YYS sahibi firmalarının periyodik olarak izlenmesi (yüzde)	50	50	100,00 %	ULAŞILDI
5	İzleme sürecini kolaylaştırmak için hazırlanacak rehber sayısı (Yetkilendirilmiş Yükümlü) (adet)	2	0	00,00 %	ULAŞILMADI
6	YYS elektronik başvuru sisteminin tamamlanması (yüzde)	25	25	100,00 %	ULAŞILDI
7	Başvuru ve izleme süreçlerine ilişkin firmalara verilecek eğitim sayısı (Yetkilendirilmiş Yükümlü)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
8	Firmalarla yapılan bilgilendirme toplantısı sayısı (Yetkilendirilmiş Yükümlü) (adet)	30	36	120,00 %	AŞILMIŞTIR
9	Başvuru ve izleme süreçlerine ilişkin ilgili personele verilecek eğitim sayısı (Yetkilendirilmiş Yükümlü) (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
10	İhracat muayene hat oranının önceki yıla göre düşürülmesi (yüzde)	2	13	650,00 %	AŞILMIŞTIR
11	İthalat muayene hat oranının önceki yıla göre düşürülmesi (yüzde)	8	10	125,00 %	AŞILMIŞTIR
12	Konteyner Takip ve Liman Entegrasyon Sistemini oluşturmak ve ilgili programlar ile entegre etmek (yüzde)	85	85	100,00 %	ULAŞILDI
13	Konteyner Takip ve Liman Entegrasyon Sistemi ile ilgili firmalara verilecek eğitim ve bilgilendirme toplantısı sayısı (adet)	30	30	100,00 %	ULAŞILDI
14	Limn sahasına giriş çıkış işlemlerinin elektronik olarak takip edilmesi (yüzde)	85	65	76,47 %	MAKUL
15	Serbest bölgelere giriş çıkış işlemlerinin elektronik olarak takip edilmesi (yüzde)	50	15	30,00 %	ULAŞILMADI
16	İç gümrük idarelerine giriş çıkış işlemlerinin elektronik olarak takip edilmesi (yüzde)	10	0	00,00 %	ULAŞILMADI
17	İşlem süreleri analiz edilecek gümrük idaresi sayısı (adet)	3	2	66,67 %	İYİLEŞTİRİLMELİ
18	Tahsilat ve takip ile ilgili sürecin takibini ve sorgulanmasını sağlayacak sistemin oluşturulması (8 modül) (adet)	4	3	75,00 %	MAKUL
19	Kesinleşmiş gümrük alacakları programının tamamlanması ve yaygınlaştırılması (yüzde)	50	50	100,00 %	ULAŞILDI
20	Konteyner kayıt ve takip formlarının elektronik ortama alınması (Yüzde)	100	100	100,00 %	ULAŞILDI
21	Diğer kurumlardan istenilen tüm belgelerin elektronik ortama alınması (E-belge) (Yüzde)	100		00,00 %	ULAŞILMADI
22	Diğer kurumlara yapılan belge başvuruların elektronik ortama alınması (E-başvuru) (Yüzde)	100		00,00 %	ULAŞILMADI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Eşya, Taşıt ve Yolcu Hareketlerinin Hızlı, Etkili, Kolay ve Güvenli Bir Şekilde Gerçekleştirilmesini Sağlamak				
Stratejik Hedef	Gümrük Kontrollerini Risk Analizini Esas Alarak Gerçekleştirmek				
Performans Hedefi	Gümrük işlemlerine ilişkin kontroller risk analizi yönetimi esaslı yapılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Variş öncesi özet beyanda risk analizine yönelik profil oluşturulması (adet)	12	19	158,33 %	AŞILMIŞTIR
2	Hızlı kargo işlemlerinde risk analizinin geliştirilmesine yönelik risk profili oluşturulması (adet)	5	14	280,00 %	AŞILMIŞTIR
3	Risk analizi konusunda ilgili personel ile eğitim ve değerlendirme toplantıları yapılması (adet)	7	7	100,00 %	ULAŞILDI
4	Risk analizi teknik altyapısının yeni uygulamalar ve gelişen teknolojiye uyumunun sağlanarak merkezi risk profillerinin oluşturulması (adet)	120	149	124,17 %	AŞILMIŞTIR
5	Risk analizi uygulamalarının sonuçlarını gösteren raporlar hazırlamak (adet)	12	12	100,00 %	ULAŞILDI
6	Yerel risk analizleri programının başlatılması ve yaygınlaştırılması (yüzde)	50	50	100,00 %	ULAŞILDI
7	Yerel risk analizleri programına yeni modüllerin eklenerek içeriğinin genişletilmesi (adet)	2	0	00,00 %	ULAŞILMADI
8	Sonradan kontrol ve bölge müdürlüğü kontrol şubelerince denetlenen firma sayısı (adet)	550	550	100,00 %	ULAŞILDI
9	Düzenlenecek ikincil mevzuat sayısı (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
10	Taşra personeline verilecek eğitim sayısı (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
11	Gümrük müşavirlerine verilecek eğitim sayısı (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
12	Hazırlanacak el kitapçığı ve rehber sayısı (adet)	2	2	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Tüketicinin Korunması ve Tüketicilere Yönelik Ürünlerin Güvenliğini Sağlayıcı Yasal ve Yönetimsel Tedbirleri Almak				
Stratejik Hedef	Tüketicinin Korunmasını Sağlayıcı Tedbirleri Almak, Eğitim ve Araştırmaları Teşvik Etmek				
Performans Hedefi	Koruma ve bilinç düzeyi artırılarak tüketiciler için daha güvenli ve etkin bir piyasanın oluşumuna katkı sağlanacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Tüketici profili araştırmasının yapılması (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
2	Tüketicilere yönelik bilinçlendirme amaçlı konferans, panel, çalıştay ve hazırlanan TV yayın sayısı (adet)	30	40	133,33 %	AŞILMIŞTIR
3	Hazırlanan yayın sayısı (adet)	5	12	240,00 %	AŞILMIŞTIR
4	Mal ve hizmet üreticilerine yönelik gerçekleştirilen eğitim sayısı (adet)	10	15	150,00 %	AŞILMIŞTIR
5	Reklam Kurulu tarafından karara bağlanan dosya sayısı (adet)	2.000	3367	168,35 %	AŞILMIŞTIR
6	Tüketici hakem heyet ve raportörlerine yönelik verilen hizmet içi eğitim sayısı (adet)	7	11	157,14 %	AŞILMIŞTIR
7	Mobil tüketici (M-tüketici) kullanıcı sayısı (adet)	1.250	14350	1148,00 %	AŞILMIŞTIR
8	E-belge uygulaması kapsamında gerçekleştirilen satış sonrası hizmet işlem sayısı (adet)	4.000	3585	89,63 %	MAKUL
9	Tüketici hakem heyetlerince karara bağlanan dosya sayısı (adet)	200.000	717778	358,89 %	AŞILMIŞTIR

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PIYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Tüketicinin Korunması ve Tüketicie Yönelik Ürünlerin Güvenliğini Sağlayıcı Yasal ve Yönetmelik Tedbirleri Almak				
Stratejik Hedef	Tüketicie Yönelik Ürünlerin Muhtemel Risklerine ve Zararlarına Karşı Tüketici Güvenliğini Esas Alan Bir Piyasa Denetim Sistemini Kurmak				
Performans Hedefi	Tüketicie güvenliğini esas alan bir piyasa denetim sistemi kurulacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Tüketiciler nezdinde ürün güvenliği bilincinin artırılmasına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi (Seminer, çalıştay, Tv-radyo programı, afiş, broşür v.b.) (adet)	10	12	120,00 %	AŞILMIŞTIR
2	Sektör temsilcilerinin mevzuat ve uygulamalar hakkında düzenli olarak bilgilendirilmesi (toplantı, seminer, çalıştay, rehber doküman v.b.) (adet)	5	16	320,00 %	AŞILMIŞTIR
3	Piyasa Gözetimi ve Denetimine ilişkin idari altyapının güçlendirilmesi (Ürün teknik manuellere hazırlanması, hizmet içi eğitim) (adet)	5	5	100,00 %	ULAŞILDI
4	Piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin hukuki altyapının güçlendirilmesi Yayımlanacak ve güncellenecek mevzuat sayısı) (adet)	4	4	100,00 %	ULAŞILDI
5	Avrupa Birliği Komisyonu ve OECD bünyesindeki teknik komiteler ile bu komitelerin ortak PGD projelerine katılım sağlanması (toplantı, küresel farkındalık kampanyaları) (adet)	5	7	140,00 %	AŞILMIŞTIR
6	Avrupa Komisyonu Teknik Destek ve Bilgi Değişimi Programı (TALEX) çerçevesinde sağlanan hizmetlerden faydalanılmasına yönelik projeler oluşturulması (adet)	2	2	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek, Öğrenme ve İlerleme ile Değer Üretiminde Yetkinlik Kazanmak				
Stratejik Hedef	Kurumsal altyapı kapasitesini geliştirmek				
Performans Hedefi	Kurumsal kapasite artırılabacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	RTB Veri Rapor Analiz Takip Programının Gerçekleşme Oranı (yüzde) (Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile birlikte yürütülmektedir.)	10	80	800,00 %	AŞILMIŞTIR
2	Tüm Müfettişlerin katılacağı eğitim ve seminer programı (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
3	Çalışma Merkezlerinde düzenlenecek eğitimler (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
4	Müfettiş yardımcılara yönelik düzenlenecek eğitimler (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
5	Teftişe alınan Gümrük İdareleri (adet)	140	140	100,00 %	ULAŞILDI
6	Teftişe alınan Ticaret Müdürlük, Birlik ve Kuruluşlar (adet)	62	62	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek, Öğrenme ve İlerleme ile Değer Üretiminde Yetkinlik Kazanmak				
Stratejik Hedef	Kurumsal altyapı kapasitesini geliştirmek				
Performans Hedefi	Kurumsal kapasite artırılabacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Modernize edilen Bakanlık hizmet binaları ve tesisleri sayısı (adet)	1	0	0,00 %	ULAŞILMADI
2	Yap-İşlet-Devret modeli ile modernize edilen gümrük idaresi sayısı (adet)	2	2	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek, Öğrenme ve İlerleme ile Değer Üretiminde Yetkinlik Kazanmak				
Stratejik Hedef	Kurumsal altyapı kapasitesini geliştirmek				
Performans Hedefi	Kurumsal kapasite artırılabacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	2016-2017 yılları arasında açıktan değişik unvanlardan 1000 personelin alınması (Yıl)	50	58	116,00 %	AŞILMIŞTIR
2	Yurtdışı lisansüstü eğitimine gönderilecek Bakanlığımız personeli sayısı (adet)	25	12	48,00 %	ULAŞILMADI
3	2016 yılında yer değiştirme döneminde bölge hizmet süresini dolduracak personelin yer değiştirme işlemlerinin gerçekleştirilmesi (adet)	1.646	1705	103,58 %	AŞILMIŞTIR
4	Bakanlığımız Merkez ve Taşra Teşkilatı Bölge Müdürlükleri bünyesinde 15 farklı unvanda 2016 yılı içerisinde Görevde Yükselme Sınavı yapılarak, atama yapılması (adet)	448	338	75,45 %	MAKUL
5	İnsan Kaynakları Otomasyon Sistemi (İKOS) programının tamamlanması (Yıl)	1	0	00,00 %	ULAŞILMADI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek, Öğrenme ve İlerleme ile Değer Üretiminde Yetkinlik Kazanmak				
Stratejik Hedef	Personel yönetiminden insan kaynakları yönetimine geçmek				
Performans Hedefi	Çağdaş bir insan kaynakları yönetimine geçilecektir.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Eğitim ihtiyaç analizine dayalı olarak hazırlanacak eğitim planı sayısı (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
2	Yurtdışı lisansüstü eğitimine gönderilecek Bakanlığımız personeli sayısı (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
3	e-öğrenme modülleri ile verilen hizmet içi eğitimin verilen tüm eğitimlere oranı (yüzde)	20	55,00	103,58 %	İYİLEŞTİRİLMELİ

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek, Öğrenme ve İlerleme ile Değer Üretiminde Yetkinlik Kazanmak				
Stratejik Hedef	Kurumsal altyapı kapasitesini geliştirmek				
Performans Hedefi	Kurumsal kapasite artırılabacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Gümrük idarelerinin bilgi teknoloji sistemleri ve uygulamalarının geliştirilmesi (yüzde)	20	20	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek, Öğrenme ve İlerleme ile Değer Üretiminde Yetkinlik Kazanmak				
Stratejik Hedef	Kurum konumunu güçlendirmek ve kurum kültürünü geliştirmek				
Performans Hedefi	Kurum konumunu güçlendirilecek ve kurum kültürünü geliştirilecektir.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Mesleki bilgi ve tecrübenin artırılması ile uzmanlık sağlanması için eğitim programları düzenlenmesi (Yıl/Adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
2	Dava takibi, mevzuat taslakları ve hukuki görüş bildirilmesine ilişkin görevlerin hukuk otomasyon sistemi olarak kullanılan HYS üzerinden gerçekleştirilmesi. (Yıl/Yüzde)	7	26	371,43 %	AŞILMIŞTIR
3	Bakanlığımız Hukuk Müşavirleri ve Avukatlarının UYAP Kurum Portalından yararlanmasının sağlanması. (Yıl/Yüzde)	25	25	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek, Öğrenme ve İlerleme ile Değer Üretiminde Yetkinlik Kazanmak				
Stratejik Hedef	Kurumsal altyapı kapasitesini geliştirmek				
Performans Hedefi	Kurumsal kapasite artırılabacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Taşra hukuk birimlerinde avukat sayısının artırılması (yüzde)	15	6	40,00 %	ULAŞILMADI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Gümrük ve Ticarete İlişkin Yönlendirici Politikaları İlgili Kurum ve Kuruluşlarla İşbirliği ve Eşgüdüm Halinde Belirlemek				
Stratejik Hedef	Genel ve Konuya Özel Yönlendirici Politikalar Belirlemek ve Gerçekleştirmek				
Performans Hedefi	Etki analizi ve performans değerlendirmeye yönelik alt yapının oluşturulması amacıyla eğitim çalışmaları yapılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Ülkemizin rekabet gücünü arttıracak mevzuat düzenlemesi sayısı (adet)	3	3	100,00 %	ULAŞILDI
2	Yasal ticaretin basitleştirilmesine yönelik yazılı hale getirilen düzenleme sayısı (Adet)	2	0	00,00 %	ULAŞILMADI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Eşya, Taşıt ve Yolcu Hareketlerinin Hızlı, Etkili, Kolay ve Güvenli Bir Şekilde Gerçekleştirilmesini Sağlamak				
Stratejik Hedef	Eşyanın Muayene ve Kontrolünü Daha Etkili, Kolay ve Hızlı Şekilde Gerçekleştirmek				
Performans Hedefi	Eşyanın muayene ve kontrolünün kolaylaştırılması ve hızlandırılmasına çalışılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Kara Hudut Kapılarımızda Tek Durakta Kontrol Uygulamasına Geçilmesi (Yüzde)	25	30	120,00 %	AŞILMIŞTIR
2	Tax-free işlemlerinin elektronik ortamda yapılması için gerekli altyapının (yazılım,donanım,eğitim) oluşturulması (Yüzde)	40	80	200,00 %	AŞILMIŞTIR
3	DGÖ ile Dünya Posta Birliğinin ortak yürüttüğü Gümrük Beyan Sistemine (Customs Declaration System - CDS) Gümrük entegrasyonunun sağlanması (Yüzde)	20	0	00,00 %	ULAŞILMADI
4	İzinlerin Elektronik Ortama Aktarılması (Yüzde)	50	50	100,00 %	ULAŞILDI
5	Gümrük işlemlerinin ve eşyanın muayenesi ile ilgili mevzuat düzenlemesi yapılması (Adet)	3	2	66,67 %	İYİLEŞTİRİLMELİ
6	Gümrük işlemlerinde kullanılan belgelerin sayısının azaltılması (Adet)	3	2	66,67 %	İYİLEŞTİRİLMELİ
7	Turistik Kolaylıklar Kapsamında Getirilen Kişisel Kullanıma Mahsus Taşıtlar için Ön Beyan Uygulamasını Hayata Geçirerek Kara Taşıtları ile Giriş Yapacak Yolculara İlişkin İşlemlerin Hızlandırılması (Yüzde)	100	100	100,00 %	ULAŞILDI
8	Eşyaya ilişkin alınan teminat mektuplarının elektronik ortamda takibi için iş akışı ve program oluşturulması(Yüzde)	100	100	100,00 %	ULAŞILDI
9	Ödeme şekli peşin beyan edilen ithalat bedellerine ilişkin bankalar tarafından verilen Transfer Bildirim Formlarının elektronik ortama aktarılarak ithalat beyannameleriyle ilişkilendirilmesi (Yüzde)	100	80	80,00 %	MAKUL
10	Havayoluyla transit rejimi kapsamında yapılacak taşımaların basitleştirilmesine ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılması	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
11	Demir yoluyla transit rejimi kapsamında yapılacak taşımaların basitleştirilmesine ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılması	1	1	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Eşya, Taşıt ve Yolcu Hareketlerinin Hızlı, Etkili, Kolay ve Güvenli Bir Şekilde Gerçekleştirilmesini Sağlamak				
Stratejik Hedef	Gümrük Kontrollerini Risk Analizini Esas Alarak Gerçekleştirmek				
Performans Hedefi	Gümrük işlemlerine ilişkin kontroller risk analizi yönetimi esaslı yapılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Hayata geçirilen TIR Elektronik Ön Beyan (TIR-EPD) Hızlı Geçiş Hattı Sınır Kapısı sayısı (Adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Eşya, Taşıt ve Yolcu Hareketlerinin Hızlı, Etkili, Kolay				
Stratejik Hedef	Eşya, Taşıt ve Yolcu Hareketlerinin Hızlı, Etkili, Kolay ve Güvenli Bir Şekilde Gerçekleştirilmesini Sağlamak				
Performans Hedefi	Kaçakçılıkla etkin olarak mücadele edilecektir.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Eşyanın gümrük kıymetinin kontrolü amaçlı referans kıymet yayınlanması (Eşya/Adet)	5	22	440,00 %	AŞILMIŞTIR
2	Uzlaşma başvurularının yıllık bazda karşılama oranı (Yüzde)	60	60	100,00 %	ULAŞILDI
3	Vergi kaybının engellenmesine yönelik mevzuat düzenlemesi yapılması (Adet)	2	2	100,00 %	ULAŞILDI
4	Kıymet kontrolü ve düşük kıymet beyanı ile mücadele edilmesine ilişkin mevzuat düzenlemesi yapılması (Adet)	2	2	100,00 %	ULAŞILDI
5	Ek tahakkuk ve ceza kararları, uzlaşma talepleri ve itirazların elektronik ortamda takibi ve istatistiklerin oluşturulması (Yüzde)	100	100	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Eşya, Taşıt ve Yolcu Hareketlerinin Hızlı, Etkili, Kolay ve Güvenli Bir Şekilde Gerçekleştirilmesini Sağlamak				
Stratejik Hedef	AB müktesabatına uyum çalışmalarını yürütmek uluslararası kuruluşlarla ve diğer ülkelerle çok taraflı ve ikili işbirliğini artırmak ve uluslararası anlaşmalara taraf olmak				
Performans Hedefi	Uluslararası kuruluşlarla ilişkiler geliştirilecek, mevzuatın uluslararası kuruluşlar ile AB müktesabatına uyumlu hale gelmesine çalışılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Birlik Gümrük Kodunun mevzuatımıza aktarılması amacıyla hazırlanan taslağın Başbakanlığa ve ilgili yönetmeliklerinin mevzuatımıza aktarılması sevk edilmesi (Yüzde)	100	95	95,00 %	ULAŞILDI
2	Ortak Transit Sözleşmesinde yapılan değişikliklerin mevzuatımıza aktarılma oranı (Yüzde)	100	95	95,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek, Öğrenme ve İlerleme ile Değer Üretiminde Yetkinlik Kazanmak				
Stratejik Hedef	Kurumsal altyapı kapasitesini geliştirmek				
Performans Hedefi	Kurumsal kapasite artırılabacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Gümrük laboratuvarlarında akredite olan metot sayısı(Adet)	2	0	0,00 %	ULAŞILMADI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Eşya, Taşıt ve Yolcu Hareketlerinin Hızlı, Etkili, Kolay ve Güvenli Bir Şekilde Gerçekleştirilmesini Sağlamak				
Stratejik Hedef	Kaçakçılıkla etkin mücadele etmek için gerekli yönetsel ve yapısal tedbirleri almak				
Performans Hedefi	Kaçakçılıkla etkin olarak mücadele edilecektir.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Kaçakçılıkla mücadele için teknik cihaz artış oranı(yüzde)	20	37	185,00 %	AŞILMIŞTIR
2	Narkotik, çay-tütün ve silah-mühimmat dedektör köpek ve idareci kapasitesinin artırılması(yüzde)	25	30	120,00 %	AŞILMIŞTIR
3	Uluslararası istihbarat örgütleriyle istihbarat paylaşımı ve ortak operasyona dayalı işbirliği sayısı (adet)	14	16	114,29 %	AŞILMIŞTIR
4	Kaçakçılıkla mücadele kapsamında akaryakıt ve sigara başta olmak üzere kaçakçılığın önlenmesine yönelik yapılacak saha denetimi sayısı(adet)	1.500	1.838	122,53 %	AŞILMIŞTIR
5	Yasadışı ticaretin etkin bir şekilde önlenmesine yönelik yazılı hale getirilen düzenleme sayısı(adet)	3	3	100,00 %	ULAŞILDI
6	Özellikle Doğu ve Güney Doğu kara sınır kapılarında kamu güvenliği ve düzeninin korunmasına yönelik asayiş timlerinin oluşturulması (Tim kurulacak kapı sayısı)	5	6	120,00 %	AŞILMIŞTIR
7	Varış Öncesi Yolcu Programı kapsamında analize tabi tutulan yolcu sayısının elektronik ortamda bilgileri alınan yolcu sayısına oranı(yüzde)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	İÇ TİCARET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Bakanlığımızın Görev Alanındaki Kurum ve Kuruluşlara Yönelik Politikalar Belirlemeye Yardımcı Olmak ve Belirlenen Politikaları İşbirliği İçerisinde Hayata Geçirmek				
Stratejik Hedef	Şirketler, kooperatifler, esnaf ve sanatkârlar ve bunların üst kuruluşlarına yönelik stratejiler geliştirmek, düzenlemeler yapmak ve yürütmek				
Performans Hedefi	Şirketler, kooperatifler ile esnaf ve sanatkârlara yönelik hizmetler geliştirilecektir.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Şirket kuruluş maliyetlerinin kişi başı milli gelire oranının düşürülmesi (yüzde)	7	3	42,86 %	ULAŞILMADI
2	Şirket kuruluş sürecinin daha kısa sürede tamamlanmasına yönelik mevzuat değişikliği yapılması (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
3	Merkezi Sicil Kayıt Sistemi'nin ikinci aşamasının tamamlanması (esnaf, serbest meslek erbabı, meslek örgütleri (sendikalar, odalar, birlikler ve bunların üst kuruluşları), kamu kurum ve kuruluşları ile apartman yöneticiliği gibi diğer ekonomik birimlerin de sisteme dâhil edilmesi) (yüzde)	20	20	100,00 %	ULAŞILDI
4	İşletmelerimizin kurumsal yapılarını güçlendirecek ikincil düzenlemelerin yapılması (yüzde)	50	50	100,00 %	ULAŞILDI
5	Ticaret sicili hizmetlerinin daha etkin ve verimli biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla ticaret sicili müdürlüklerinde görev yapan personele yönelik eğitim programları düzenlenmesi (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
6	Odak grup toplantıları (Adet)	5		00,00 %	ULAŞILMADI
7	Anket uygulaması (Adet)	1		00,00 %	ULAŞILMADI
8	Mevcut durum, anket ve sonuç raporlarının hazırlanması (Adet)	5		00,00 %	ULAŞILMADI
9	Anonim şirketlerin genel kurul toplantılarında görev yapacak bakanlık temsilcilerine yönelik eğitim ve sınav programı düzenlenmesi (Yıl)	2.016	0	00,00 %	ULAŞILMADI
10	Elektronik ticaretin gelişimine katkı sağlamak amacıyla yapı oluşturulmasına yönelik mevzuat hazırlanması(adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
11	6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında il müdürlüğü personeline eğitim verilmesi(adet)	2	2	100,00 %	ULAŞILDI
12	Elektronik ticarete güvenlik ve hizmet kalitesi standartları ile bildirim yükümlülüklerine ilişkin ikincil düzenleme hazırlanması (Adet)	1	2	200,00 %	AŞILMIŞTIR
13	Perakende ticaret mevzuatı kapsamında il müdürlüğü personeline eğitim verilmesi(adet)	2	0	00,00 %	ULAŞILMADI
14	Perakendeciler Konseyi toplantısı düzenlenmesi(adet)	0	0	00,00 %	ULAŞILMADI
15	PERBİS'in kurulmasına yönelik analiz, tasarım ve hizmet alımı faaliyetlerinin yürütülmesi(yüzde)	50	197	394,00 %	AŞILMIŞTIR
16	Perakende ticarete iyi işleyen bir piyasa yapısı oluşturmak üzere düzenlemeler yapılması(adet)	3	6	200,00 %	AŞILMIŞTIR
17	Lisanslı depoculuk sistemi kapsamındaki toplam depolama kapasitesi(ton)	500.000	6.793.800	1.358,76 %	AŞILMIŞTIR
18	İhraç edilen Elektronik Ürün Senedi sayısı (adet) (milyon)	200.000.000	54.2532.735	271,27 %	AŞILMIŞTIR
19	Bildirim Sayısı (adet) (milyon)	140.000.000	79.166.3346	565,47 %	AŞILMIŞTIR

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	ESNAF VE SANATKARLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Bakanlığımızın Görev Alanındaki Kurum ve Kuruluşlara Yönelik Politikalar Belirlemeye Yardımcı Olmak ve Belirlenen Politikaları İşbirliği İçerisinde Hayata Geçirmek				
Stratejik Hedef	Şirketler, kooperatifler, esnaf ve sanatkarlar ve bunların üst kuruluşlarına yönelik stratejiler geliştirmek, Düzenlemeler yapmak ve yürütmek				
Performans Hedefi	Şirketler, kooperatifler ile esnaf ve sanatkârlara yönelik hizmetler geliştirilecektir.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Esnaf ve sanatkârlar özelinde sektör analizleri projesi kapsamında analizi tamamlanan sektör sayısı (adet)	8	8	100,00 %	ULAŞILDI
2	İllerde esnaf ve sanatkârlara yönelik olarak düzenlenen bilgilendirme toplantı sayısı (adet)	11	12	109,09 %	AŞILMIŞTIR
3	Meslek kuruluşlarının esnaf ve sanatkârlara sundukları hizmetlerin etkinliğinin artırılması için yürütülen proje kapsamında incelenen ülke sayısı (adet)	2	6	300,00 %	AŞILMIŞTIR
4	Meslek kuruluşlarının esnaf ve sanatkârlara sundukları hizmetlerin etkinliğinin artırılması için yürütülen proje kapsamında incelenen meslek kuruluşu sayısı (adet)	25	322	1288,00 %	AŞILMIŞTIR
5	Meslek kuruluşlarının esnaf ve sanatkârlara sundukları hizmetlerin etkinliğinin artırılması için yürütülen proje kapsamında hazırlanan rapor sayısı (adet)	5	6	120,00 %	AŞILMIŞTIR
6	Esnaf ve Sanatkârlar Bilgi Sisteminin (ESBİS) günün gereklilikleri doğrultusunda yeniden yapılandırılması (Yıl)	15		00,00 %	ULAŞILMADI
7	ESBİS'e coğrafi bilgi sistemi modülünün eklenmesi	15		00,00 %	ULAŞILMADI
8	ESBİS mobil uygulamasının hayata geçirilmesi (Yıl)	15		00,00 %	ULAŞILMADI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	KOOPERATİFÇİLİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Bakanlığımızın Görev Alanındaki Kurum ve Kuruluşlara Yönelik Politikalar Belirlemeye Yardımcı Olmak ve Belirlenen Politikaları İşbirliği İçerisinde Hayata Geçirmek				
Stratejik Hedef	Şirketler, kooperatifler, esnaf ve sanatkârlar ve bunların üst kuruluşlarına yönelik stratejiler geliştirmek, düzenlemeler yapmak ve yürütmek				
Performans Hedefi	Şirketler, kooperatifler ile esnaf ve sanatkârlara yönelik hizmetler geliştirilecektir.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Denetim onayı alınan kooperatif sayısı (adet)	270	51	18,89 %	ULAŞILMADI
2	Örnek ana sözleşme ile müracaat edilen başvuruların cevaplandırma süresi (gün)	7	7	100,00 %	ULAŞILDI
3	Değerlendirilen denetim raporu sayısı (adet)	270	281	104,07 %	AŞILMIŞTIR
4	Örnek ana sözleşme haricinde yapılan kooperatif kuruluş başvurularının cevaplandırılma süresi (gün)	15	15	100,00 %	ULAŞILDI
5	Kooperatiflere ve il müdürlüklerine yönelik düzenlenen eğitim programı sayısı (adet)	3	2	66,67 %	İYİLEŞTİRİLMELİ
6	Kooperatif girişimciliği teşvik amacıyla yapılan eğitim tanıtım ve bilgilendirme toplantı ve etkinlik sayısı (adet)	7	5	71,43 %	MAKUL
7	Kooperatif girişimciliği eğitimlerine katılımcı sayısı(kişi)	500	392	78,40 %	MAKUL
8	Kooperatifçilik Geliştirme ve Uyum Eğitimi Programı (KOOP-GEP) eğitimini başarıyla tamamlayarak sertifika alan kursiyer sayısı (adet)	1.000	6842	684,20 %	AŞILMIŞTIR
9	Kadınların kooperatif çatısı altında örgütlenmeleri ve mevcut kadın kooperatiflerinin geliştirilmesi amacıyla eğitimlere katılan kadın kooperatifçi sayısı (adet)	100	180	180,00 %	AŞILMIŞTIR
10	KOOPBİS ile entegrasyonu sağlanan sistem sayısı (adet)	1	0	00,00 %	ULAŞILMADI
11	KOOPBİS'e eklenen ve güncellenen kooperatif ortak sayısı (adet)	8.000	255861	3198,26 %	AŞILMIŞTIR
12	KOOPBİS'e kaydı yapılan kooperatif genel kurul toplantı sayısı (adet)	1.000	7059	705,90 %	AŞILMIŞTIR
13	KOOPBİS de kaydı güncellenen kooperatif sayısı	1.250	5806	464,48 %	AŞILMIŞTIR

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	AB VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Eşya, Taşıt ve Yolcu Hareketlerinin Hızlı, Etkili, Kolay ve Güvenli Bir Şekilde Gerçekleştirilmesini Sağlamak				
Stratejik Hedef	AB müktesabatına uyum çalışmalarını yürütmek uluslararası kuruluşlarla ve diğer ülkelerle çok taraflı ve ikili işbirliğini artırmak ve uluslararası anlaşmalara taraf olmak				
Performans Hedefi	Uluslararası kuruluşlarla ilişkiler geliştirilecek, mevzuatın uluslararası kuruluşlar ile AB müktesabatına uyumlu hale gelmesine çalışılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Uyum sağlanacak uluslararası mevzuat sayısı(adet)	2	0	00,00 %	ULAŞILMADI
2	Uluslararası mevzuatla ilgili paydaşlara verilecek eğitim sayısı(adet)	3	2	66,67 %	İYİLEŞTİRİLMELİ
3	Katılım sağlanan uluslararası proje ve faaliyet sayısı(adet)	8		00,00 %	ULAŞILMADI
4	KEİ kapsamında gümrük idareleri arasında düzenlenen ve/veya katılım sağlanan işbirliği toplantı sayısı(adet)	2	3	150,00 %	AŞILMIŞTIR
5	Dünya Ticaret Örgütü Ticaretin Kolaylaştırılması Ulusal Komitesinin paydaşlarla yapacağı toplantı sayısı(adet)	1		00,00 %	ULAŞILMADI
6	Türk dili konuşan ülkeler gümrük idareleri arasındaki işbirliğini geliştirmeye yönelik faaliyet sayısı(adet)	3	5	166,67 %	AŞILMIŞTIR
7	Ortak Transit Rejimi çerçevesinde katılım sağlanan faaliyet sayısı(adet)	5	5	100,00 %	ULAŞILDI
8	(EİT) ülkeleri ile bölgesel düzeyde işbirliğini geliştirmeye yönelik faaliyet sayısı(adet)	3	6	200,00 %	AŞILMIŞTIR
9	İpek Yolu Gümrük İdareleri İşbirliği Girişimi çerçevesinde bölgesel işbirliğini geliştirmeye yönelik katılım sağlanan faaliyet sayısı(adet)	1	3	300,00 %	AŞILMIŞTIR
10	Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu bünyesinde uluslararası taşımacılık alanında işbirliğini geliştirmeye yönelik katılım sağlanan faaliyet sayısı(adet)	8	8	100,00 %	ULAŞILDI
11	İslam İşbirliği Teşkilatı çerçevesinde uluslararası işbirliğini geliştirmeye yönelik katılım sağlanan faaliyet sayısı(adet)	2	3	150,00 %	AŞILMIŞTIR
12	Dünya Gümrük Örgütü kapsamında uluslararası işbirliğini geliştirmeye yönelik katılım sağlanan faaliyet sayısı(adet)	40		00,00 %	ULAŞILMADI
13	Dünya Ticaret Örgütü Ticaretin Kolaylaştırılması Ulusal Komitesi Kurulması	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
14	Uyum sağlanacak/ taraf olunacak uluslararası mevzuat, protokol, mutabakat zaptı ve çalışma yönergesi(adet)	3	4	133,33 %	AŞILMIŞTIR
15	Eğitim verilen ülke sayısı(adet)	6	11	183,33 %	AŞILMIŞTIR
16	Ülkemizde yapılan uluslararası toplantı ve etkinlik sayısı(adet)	60	40	66,67 %	İYİLEŞTİRİLMELİ
17	Sonuçlandırılan uluslararası anlaşma, sözleşme, protokol, mutabakat zaptı sayısı(adet)	40	14	35,00 %	ULAŞILMADI
18	26 Ocak Uluslararası Dünya Gümrük Günü kapsamında Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı bünyesinde kurum kültürünü geliştirmeye yönelik etkinlikler(adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
19	Avrupa Gümrük Sporları Derneği (ECSA) kapsamında yetkin Bakanlığımız personelinin uluslararası spor turnuvalarına katılımlarını sağlamak(adet)	2		00,00 %	ULAŞILMADI
20	AB Projeleri sayısı (adet)	6	5	83,33 %	MAKUL
21	Pilot E.TIR Projesi'nin uygulanma oranı(yüzde)	45	12	26,67 %	ULAŞILMADI

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	TASFIYE HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Eşya, Taşıt ve Yolcu Hareketlerinin Hızlı, Etkili, Kolay ve Güvenli Bir Şekilde Gerçekleştirilmesini Sağlamak				
Stratejik Hedef	Tasfiyelik hale gelen eşyaları hızlı ve güvenli bir şekilde tasfiye etmek				
Performans Hedefi	Tasfiye süreci hızlandırılacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	Onarılan/inşa edilen tesis sayısı (adet)	1	1	100,00 %	ULAŞILDI
2	Onarılan Insa Edilen Depo Sayısı	1	3	300,00 %	AŞILMIŞTIR

İdarenin Adı	T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI				
Sorumlu Harcama Birimi	İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI				
Yıl	2016				
Stratejik Amaç	Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek, Öğrenme ve İlerleme ile Değer Üretiminde Yetkinlik Kazanmak				
Stratejik Hedef	Kurumsal altyapı kapasitesini geliştirmek				
Performans Hedefi	Kurumsal kapasite artırılabacaktır.				
Sıra	Performans Göstergesi	Hedef	Yıl Sonu Gerçekleşmesi	Oran %	Durum
1	İç Denetim Programının Gerçekleşme Oranı	70	75	107,14 %	AŞILMIŞTIR

Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Bakanlığımız 2016 yılı Stratejik Planında 14 adet performans hedefine bağlı 179 performans göstergesi yer almaktadır. Performans hedeflerinde yer alan göstergelerden 69'una ulaşılmış, 37'sine ulaşılamamış ve 58 göstergede ise tahmin edilen hedefler aşılmıştır. 7 gösterge iyileştirilmeli, 8 gösterge ise makul düzeyde bulunmuştur. Bu itibarla; performans göstergelerine ait hedeflerin %39'una ulaşılmış, %21'ine ulaşılamamış ve %32' sinin de aşılmış olduğu, %4'ünün iyileştirilmeli, %4'ünün ise makul düzeylerde olduğu görülmektedir.

Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Bakanlığımız Stratejik Planında belirlenmiş amaç ve hedefler ile sorumlu oldukları idare performans hedeflerine yönelik birim performans hedef ve göstergelerini, hedeflerin gerçekleştirilmesi için yürütülmesi gereken faaliyet-projeleri tespit etmek, proje bazında harcamaları takip etmek amacıyla, "Performans Bütçe Otomasyon Sistemi" hizmet alım yöntemiyle alınmış ve Bakanlığımız idarelerinin kullanımına sunulmuştur.

Analitik Bütçe Kurumsal Kodlama yapısına uygun şekilde tanımlanan teşkilat yapısı, aynı zamanda kullanıcıların birim yetkilerinin de alt yapısını oluşturmaktadır.

- ◆ "Performans Bütçe Otomasyon Sistemi" bütün birimlerimizce aktif olarak kullanılmaktadır. Girilen gerçekleştirmeler program tarafından ilgili Proje-Faaliyet- Performans Hedefi ve Stratejik Amaç ile otomatik olarak ilişkilendirilmektedir
- ◆ Uygulama parametrik bir yapıya sahiptir.
- ◆ Yetkili kullanıcılar tarafından belirlenir.
- ◆ Kodsız müdahaleleri azaltır.
- ◆ Kullanılan tanımlı seçenekleri artırmayı ve değiştirmeyi kolaylaştırır.
- ◆ Kısıtlı kadar ekonomik kodlama tanımlama imkanı sunar.
- ◆ Kurum hazırlanmış olduğu kitapçıktaki gibi tek düzeyde çalışmak zorunda değildir.
- ◆ Kuruma uygun yöntem belirlenebilir ve tercih edilen detayda faaliyet maliyetlendirme işlemi yapılabilir.
- ◆ Belirlenen farklı roller tanımlanır.
- ◆ Farklı roller için, uygun form yetkileri düzenlenebilir. (Yönetici – Strateji – Birimler vs.)
- ◆ Her kullanıcı rolü için menü dinamik olarak yetkilerine bağlı oluşur.
- ◆ Kullanıcının yetkisine bağlı olarak, girmiş olduğu ekranda izleme, değişiklik yapma, yeni kayıt ve silme yetkileri de sınırlandırılabilir.
- ◆ Sistemde geriye dönük tüm kayıtlar, hangi kullanıcı tarafından ne zaman gerçekleştirilmiş izlenebilmektedir.
- ◆ Uygulama, web tabanlı olmasının da avantajı ile bir portal mantığında kullanılabilir.
- ◆ Yetkili kullanıcılar tarafından girilen duyurular, diğer kullanıcılar tarafından izlenebilmektedir.
- ◆ Böylece mevzuat değişiklikleri, programsal değişiklikler, düzenlenecek etkinlikler vs. tüm kullanıcılara kolaylıkla erişim sağlanır.
- ◆ Ölçü birimleri parametrik olarak eklenebilir. (metre-litre-adet vs.)
- ◆ Göstergeler türleri parametrikdir. (Girdi-Çıktı-Kalite-Verimlilik)
- ◆ Göstergeler tipleri tanımlanabilir. (Artış hedefleyen-Azalış hedefleyen-Sıfır hedefleyen)
- ◆ Ölçüm periyotları tanımlanan göstergenin niteliğine göre değişebilir.
- ◆ Periyot dönemlerine ait veri girişi yetkili kullanıcılar tarafından tarihsel aralıklar verilerek kontrol altına alınır.
- ◆ Önem dereceleri tanımlanarak, raporlamada kriter olarak kullanılabilir.
- ◆ Performans Başarı seviyeleri, istenilen isimlendirme ve oranlarla tanımlanabilir. Tanımlanan seviyelere göre raporlama otomatik sonuç verir. (%80 - %100) Gerçekleşme Çok Başarılı - (%0 - %40) Gerçekleşme Başarısız gibi

Program kullanımına ilişkin verilen eğitime, Toplam 67 personel katılmış ve kullanıcı tanımları yapılmıştır.

IV. KURUMSAL

KABİLİYET VE KAPASİTENİN

DEĞERLENDİRİLMESİ

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2013-2017 dönemi Stratejik Planı hazırlık sürecinde iç ve dış paydaşlarla yapılan anketler ile Başbakanlık, Genel ve Özel bütçeli kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden oluşan 35 dış paydaşla yapılan çalıştay neticesinde Bakanlığın faaliyet alanı, teşkilat yapısı, organizasyon yeteneği ve teknolojik kapasitesi gibi unsurlar dikkate alınarak ulaşılan GZFT analizi sonuçları aşağıdaki gibidir.

A - ÜSTÜNLÜKLER

- ◆ Köklü deneyim ve geçmişiyle güçlü kurumsal geleneğe sahip olması,
- ◆ Personel profilinin teknolojiye ve yeniliklere hızlı uyum sağlayabilmesi,
- ◆ İnsan kaynağındaki nitelik ve nicelik olarak son yıllardaki ciddi iyileştirilme oranı, genç personelin oranının yüksek olması,
- ◆ Bilgi teknolojilerinin kullanımında ileri olması,

B - GELİŞİME AÇIK YANLAR

- ◆ Taşra merkez arasındaki iletişimin geliştirilme ihtiyacı,
- ◆ Çalışanlara yönelik verilen eğitimlerin artırılması ihtiyacı.

C - DEĞERLENDİRMELER

- ◆ Köklü deneyim ve geçmişiyle güçlü kurumsal geleneğe sahip olması,
- ◆ Personel profilinin teknolojiye ve yeniliklere hızlı uyum sağlayabilmesi,
- ◆ İnsan kaynağındaki nitelik ve nicelik olarak son yıllardaki ciddi iyileştirilme oranı, genç personelin oranının yüksek olması,
- ◆ Bilgi teknolojilerinin kullanımında ileri olması,

V.

ÖNERİ VE TEDBİRLER

A - 2017 YILI EYLEM VE HEDEFLERİ

- ◆ Uluslararası rekabet üstünlüğü sağlamak için etkin bir piyasa sistemi oluşturmak üzere uzun vadede izlenecek politikalar geliştirilecektir.
- ◆ Gümrük ve Ticaret Konseyinin etkin işleyişi sağlanacaktır.
- ◆ Tüketici profili araştırması yapılacaktır.
- ◆ Tüketicilerin, sorunlarını çözmek üzere kullanabilecekleri araçlar, bilgiler ve iletişim kanalları konusunda bilinçlendirilmesine yönelik sürekli eğitim ve tanıtım faaliyetleri yapılacaktır.
- ◆ Tüketici hakem heyetlerine yönelik eğitimler düzenlenecektir.
- ◆ Tüketicilere yönelik ürünlerin muhtemel risklerine ve zararlarına karşı tüketici güvenliğini esas alan bir piyasa denetim sistemi kurulacaktır.
- ◆ Gümrük işlemleri, eşyanın muayenesi ve kontrolü hızlı, verimli ve etkin bir şekilde gerçekleştirilecektir.
- ◆ Kara hudut kapılarımızda tek durakta kontrol uygulamasına geçilmesi sağlanacaktır.
- ◆ Emniyet ve güvenlik amaçlı gümrük kontrollerini, eşyanın ve yolcunun gelişinden önce yaparak işlem süreçlerini kısaltan çalışmalara (varış öncesi kontrol) devam edilecektir.
- ◆ Gümrük kontrollerini riskli eşya üzerinde yoğunlaştırarak risk yönetiminin etkinliği arttırılacaktır.
- ◆ Uluslararası istihbarat örgütleriyle istihbarat paylaşımı ve ortak operasyona dayalı işbirliği arttırılacaktır.
- ◆ Kayıt dışılığın azaltılması, vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi çalışmalarına devam edilecektir.
- ◆ Kaçakçılıkla mücadelede gümrük idarelerinin idari ve teknik kapasitesinin artırılması amacıyla çalışmalar yapılacaktır.
- ◆ Depolama kapasitesi arttırılacak ve fiziki tesis eksiklikleri giderilecektir.
- ◆ Ticaretin kolaylaştırılması, canlandırılması ve bölgesel refahın artışına yönelik faaliyetlerde bulunulacak, projeler geliştirilecek ve yürütülecektir.
- ◆ Bakanlığın uluslararası çalışma kültürü artırılarak sürdürülecektir.
- ◆ Merkezi Sicil Kayıt Sisteminin kapsamı genişletilecektir.
- ◆ Elektronik ticaretin güvenli bir biçimde yapılmasına ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- ◆ Toptan ve perakende ticaret sektörünün düzenlenmesine yönelik mevzuat çalışmaları yapılacaktır.
- ◆ Lisanslı depoculuk ve ürün ihtisas borsacılığı sisteminin gelişip yaygınlaşması sağlanacaktır.
- ◆ Kooperatiflere yönelik kuruluş, işleyiş ve denetim hizmetlerinde etkinliğin sağlanması için kurumsal kapasite arttırılacaktır.
- ◆ Hal kayıt sistemi geliştirilecektir.
- ◆ Kooperatifçilik bilincinin kazandırılması ve kooperatiflerin kurumsal yapılarının geliştirilmesine yönelik eğitim programları düzenlenecektir.
- ◆ Kooperatiflere yönelik gözetim, denetim ve uygulama hizmetlerinin etkinleştirilmesi ve sağlıklı istatistiki verilerin üretilmesini sağlamak üzere oluşturulan veri tabanı (KOOP-BİS) kullanım alanı yaygınlaştırılacaktır.
- ◆ Esnaf ve Sanatkarlar Bilgi Sisteminin (ESBİS) paydaş kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi sistemleri ile entegrasyonu yaygınlaştırılacaktır.
- ◆ İç kontrol standartlarına uyum düzeyi arttırılacaktır.
- ◆ Kurumsal amaçlar doğrultusunda çalışan motivasyon ve eğitimi sağlanacaktır.
- ◆ Gümrük Laboratuvarlarının modernizasyonu ve akreditasyonu yapılacaktır.
- ◆ Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı otomasyon sistemi oluşturulacaktır.
- ◆ Bakanlık hizmet binaları ve tesislerinin modernizasyonu ile hizmet kapasitesi geliştirilecektir.
- ◆ İç iletişime yönelik teknolojik altyapı iyileştirilecektir.

- ◆ Risk temelli iç denetim faaliyetleri gerçekleştirilecektir.
- ◆ Elektronik eğitim imkanlarının sağlanması, simülasyon sistemi, akıllı sınıf, e-öğrenme modülleri ve eğitim takip programı gibi konularda araştırmalar yapılması ve gerekli yapının kurulması sağlanacaktır.

The background is a solid teal color with two horizontal, wavy white bands that create a sense of movement and depth. The bands are positioned roughly in the upper and lower thirds of the page, framing the central text.

VI.

EKLER

Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. (ANKARA -28/02/2017)

Cenap AŞCI
Müsteşar

Ek-2: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı**MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI**

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2016 yılı Faaliyet Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (ANKARA -28./02/2017)

Fatih İslam KARAOĞLU
Strateji Geliştirme Başkanı

